Каменец-Подольская римско-католическая духовная консистория

Уманский духовный римско-католический деканат

Предписания, поручения Каменец-Подольского Епископа за 1791-1804 гг.

Начато 1799 г.
Окончено 1804 г.

ГОСУДАРСТВЕННЫЙ АРХИВ Хмельницкой области
Фонда 685
Описи 2
Ед. хр. 3

75
На 42 листах

Kommissya Porządkowa Obwodu Nadodrzańskiego.

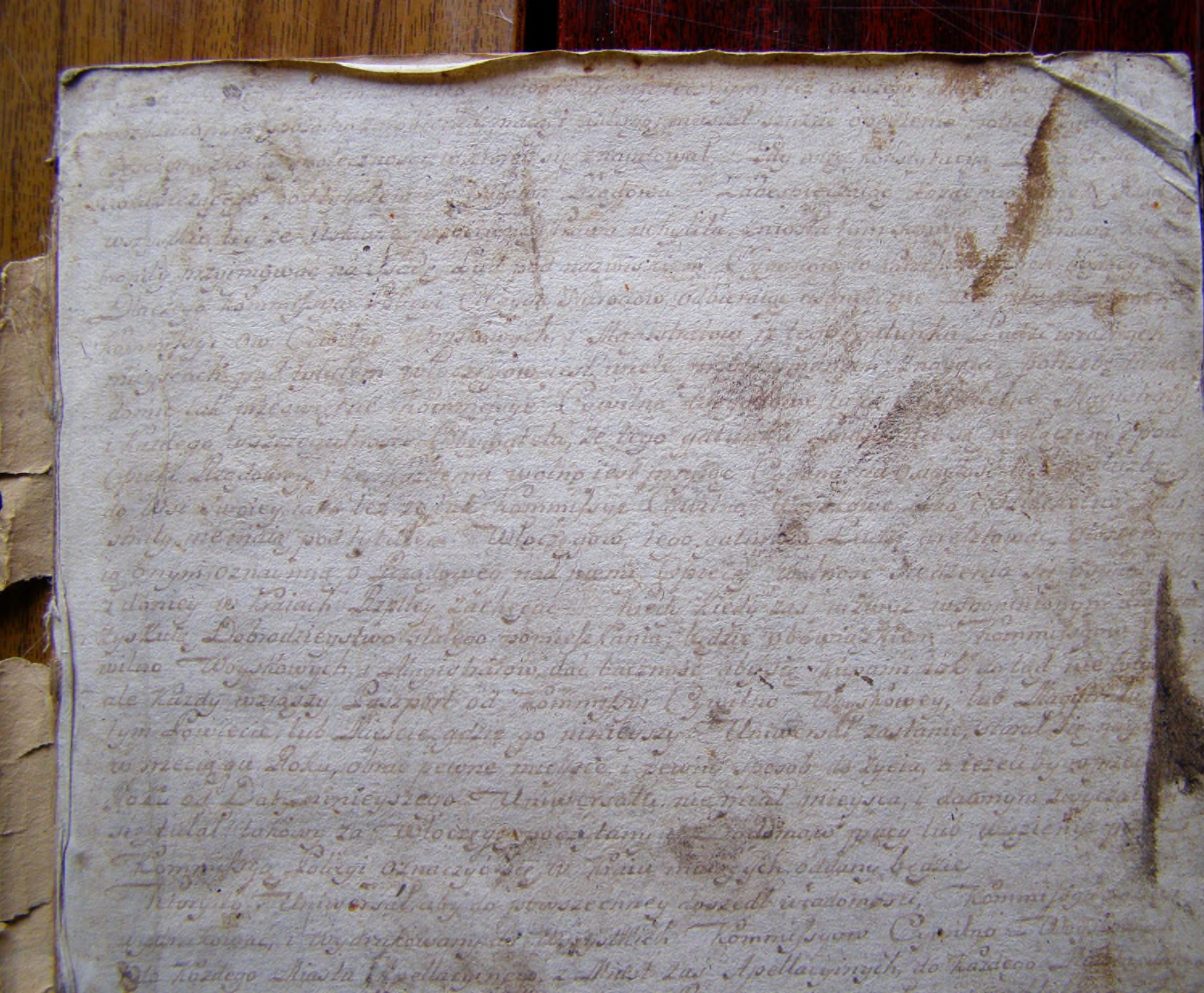

Exulom połowę intraty, Expectatom pułtory kwarty, Emfiteutom osmę część intraty, [illegible] znayduiszey okaże licytacyi, opowiadamy. Dawnym Summy na Starostwach Rossieńskich przyznane, a poznieyszey nieprzemienione. Zalecamy Kommissyi Skarbowey, aby onez wyżeiło właścicielom z kapitałow przy licytacyi zebranych, stosunek w Summach na kapitał Dożywocia nadane rownie z Sprzedane bydź maią z warunkiem połowy intraty z licytacyi wynikłey, do wygasnienia ich Praw Lennosci natury nie ziemskiey, lustracyami obiętę i kwarte płacące z przedanemi iak inne Starostwa mieć chcemy, wanuiąc im połowę intraty z licytacyi wynikłey, podług Słusznego im Prawa.

Gdy Skarb publiczny naymędszego potrzebuie zasilenia a Rzpltta ma nie zaprzeczone Prawo do nayrzetelnieyszey w Królewszczyznach intraty Prawem sobie Zastrzeżoney, łącząc sprawiedliwość z temi widokami chcemy: aby Possessorowie Królewszczyzn od Daty Marcowey Ro. 1702 trzy kwarty opłacili. Exspectanci pułczwarty, Emfiteuci cztery kwarty, podług lustracyi 1780. tak dalley aż do uskutecznionej przedaży Królewszczyzn, z tym iednak Salennym warunkiem iż ieżeli w lustracyi possessorowi maiącey nastąpić okaże się iż trzy kwarty przez nich składane z mnieyszały połowę prawnie im należącą, wtedy Skarbowi naszemu zaraz nadadatek, ileby się pokazdey okazerazie, powrocić im Zalecamy? a przeciwnie, ieżeli by te trzy kwarty niedochodziły połowy, tedy Possessor Skarbowi ma dopłacić. Nowme maią rozumieć o innych Possessorach, podług Prawa im służącego? Którzy zaś sądziliby się nad Prawo sobie przyznaczonego dochodu bydź uciążonemi, tu koni przysięgą ewinkować będą realność intraty. Ktoby zaś Possessor żądał spłacenia siebie, temu naznaczamy siedmioletnią inwitacyą maiących Lus in solidum dziesięcioletnią, iaka po lustracyi nastąpić maiącey okaże się całowe spłacenie przez Skarb nie pierwey, iak po z sprzedaniu tey że samey Królewszczyzny przez licytacyą do pełnione bydzie.

Oto Wylicytowane Królewszczyzny dawniey przez Kommissya Skarbowo na licytacyi publiczney na lat pięćdziesiąt zlecamy Kommissyi Skarbowey, żeby ie z sprzedała tym na Dziedzictwo, którzy przez licytacyą ie otrzymali, lub ich Prawa na bydzcom, ieżeli dadzą dziesiąta część wartności podług licytacyi dawniey otrzymaney moc tituli creditatis. Gdyby iednak który Possessor wylicytowaney Królewszczyzny zamyślił znaydował tę propozycyą, i niechciał na byt Dziedzictwa, tedy Prawo Jego Swałe, dobra i publiczną wiarą na byte, nie naruszone Zabezpieczamy.

Ma [illegible] dobrego porządku i nieustannowania nayważszey dobr Rpltey wartności Stanowiemy, aby na nayprzyszłych Sejmikach z każdego Powiatu Prawo Sejmikowania, maiącego pojedynczy Lustratorze wybrano. Tych Kommissya Skarbowa podzieli na pięćdziesiąt iednak Lustracyi, do każdy iednego Lustratora z ramienia swego dodą, Królewszczyzny wszystkie w proporcyi dymow i bliskości miejsca, nayrowne części, ile możności podzieli losami ciągnionemi publicznie między lustracyą pozadnie, rozmiar gruntow i mapp doskonałych zrobienie na każe. Lustratorowie, która Lustracya wiednym Starostwie dzieła swego do końca przywiodą, te zaraz Kommissyi Skarbowey odeszle. Tych, gdyby się z biedze mianowicie dziesięć w Koronie, i dziesięć w Litwie, Kommissya Skarbowa Uniwersałami ostrzeże, iż lustracya Starost. N. N. iest ukończona, że w tym a w tym czasie licytacya iednak poczniesz się w Koronie w Warszawie, w Litwie w Wilnie. Tak successive powtarzać ma sobie Kommissya Skarbowa z innemi Stanami wyżey wspomnionemi, że ta iednak ostrożność, żeby razem zbyt licytowanych Starostw wiele Ceny ich nie zmnieyszyło.

Oto Possessorom nakazuiemy aby spory o dochody i obowiązki między Starostami Dzierżawnemi Possessorami, wzaiemnie wyrządzone, ostatecznie osądzili. Rownie Emfiteutom, nakazuiemy, aby spory między temiż Possessorami a włościanami załatwiali.

zachodzące, zachowuiąc Starożbliane i nie nadwerężenie Ich Prawa
i nadania ostatecznie uliczyły.

Jako Zeby Ewikcyą Dobr nie obciążać Ziemskich, każdy kto wynięcoiąc Królewszczyznę, piątą Część Jey wartności z Lustracyi wynikłą zaraz złożyć maiętności powinien: ta ma bydź rękoima punctualnego wypłacenia wiecznego Procentu. Za Lasy zaś osobno przedane Kupuiący ma cały Kapitał złożyć Piątey Części złożoney, takie chcemy mieć użycie połowa z niey zostaniesię w Skarbie Rzpltey, a drugą połowę weźmie umrzywileiowany dożywotni Possessor zapewna Ewikcyą po Śmierci zaś Jego Zasada połowa zwrocona bydź powinna do Skarbu Rzpltey.

Gdy by licytuiący uchybił iedney Raty zapłacić, i aż do terminu drugiey też wypłacenie od włokł, to utraci i piątą Część złożoną i Dziedzictwo na bytę a w tym przypadku złożona u umrzywilowanego Possessora połowa piątey Części, iego stanie się własnością: Królewszczyzna zaś podtemiż samemi Warunkami na nowo poydzie Licytacyą. Opłata z tych nowo nabytych Dziedzictw składać się ma czterema Ratami, pieniądzmi dobremi, Kurencyą w kraiu maiącemi, in Januario, Aprili, Junio et Octobri. Część z Procentu należąca Possessorowi umrzywilowanemu ma bydź dla niego przez nowego Dziedzica złożona w Kommissyi Cywilno Woyskowey w Ktorey Jurysdykcyi znayduią się Królewszczyzna i odtęy wziąwszy zaświadczenie na Piśmie złożoney Raty dla umrzywilowanego Possessora, poydzie do Kommissyi Skarbowey z wypłaceniem Raty z procentu Rzpltey należącey, i oraz okaże zaświadczenie Kommissyi Cywilno Woyskowey, iako należąca Część umrzywilowanemu Possessorowi w mieyscu prawem oznaczonym złożył. Gdyby tego zaświadczenia w Kommissyi Skarbowey nie pokazał, ta mu Kwitu z zapłaconey Raty dać nie powinna. Gdyby zaś Ktory umrzywilowany Possessor, połowy piątey Części Kapitału w niesionego do siebie przyięć, i Ewikcyi zapisać niechciał, lub nie mógł Kommissya Skarbowa pięć procentow odniey wypłacać iemu będzie.

W Mmo Królewszczyzny nad morzem leżące, w Ktorych Kommissya Skarbowa uznałaby możność założenia portu przedanemi bydź nie maią.

W 12mo. Każdy nabywaiący Dziedzictwem Królewszczyznę, tytuło Porękawicznego od każdego Tysiąca wartości 10. Złotych złożyć przy Licytacyi powinien: tego Kapitału użyć Kommissya Skarbowa na nadgrody Lustratorom, Geometrom i Officialistom, od siebie przydanym w miarę ich pracy, i na tych wydatki do zakończenia dzieła na każdym Seymie podawać będzie.

W 13tio Dzieła ukończonego trzy Exemplarze Lustratorowie zrobić powinni ieden na Pruncie zostawić, drugi do Kommissyi Cywilno Woyskowey, a trzeci do Kommissyi Skarbowey oddać.

Jako Jak nay uroczystszemi chcemy mieć zabezpieczone warunkami prawa nowych Dziedzictw z przedaży Królewszczyzn wynikaiące iako zupełnie we wszystkim z Dobrami Ziemiańskiemi porownanych.

1mo. Chcemy mieć zawarowanie iak nayściśley iż ani Summa na dobrach zostaiących lub wygotowiście złożonych, ani procentow odnich zostawionych opłaconych na nic inszego użyć niebędzie wolno, tylko iedynie na potrzebę Woyska nigdy zaś nadzwyczayne dary i gratyfikacye. Wiednym tylko szczególnie przypadku, to iest: w przypadku Woyny iuż deklarowaney, wolno będzie Seymowi podnieść część pewną Kapitału do Dobr przynależącego ostatku. Zkąd Kommissya Skarbowa Obrządu Narodowego w dochowaniu rzeczonego Prawa obowiązana przestrzegać zarazem i Prawami Possessorow Starostw i Starostwiąt Królewszczyzn wiadomi bydź powinni Nomenklaturach będących, iak w Starostwach Koronnych iako też w Xięstwie Litewskim Sytuowanych, z ktorych do tąd Summy do Skarbu Obrządu Narodowego opłacone były, i zarazem

od nadzwyczayn.

zanadchodzącey Raty Marcowey Roku bieżącego 1792 aż do czasu, w którym przedaż Królewszczyzn uskutecznioną Zostanie, dwoma Ratami pułrocznemi, w Miesiącach Marcu i Wrześniu opłacać, są to obowiązani, iako to z Dóbr za dożywotnemi Przywilami będących bez Kwantalyzacyi Dóbr za Expektatywą trzymaiących pułczwarty kwarty; a z Dóbr za Prawami Emfiteutycznemi pokazanych, cztery Kwarty, albo podług Lustracyi ostatni.

Takowa opłata Kwart w Racie nadchodzącey Marcowey w Koronie w Exakcyach Starościch dawniey przez Kommissyą swoią respective Woiewodztw, Ziem i Powiat w ustanowionych dochodów Exaktorow za Kwitami drukowanemi w Przeswietnych Kommissyach Cywilno Woyskowych (które Urządzenie względem odbierania Podatkow nastąpi) w nieszczęście nieopłacaiący w czasie wyżey oznaczonym Exekucyi Woyskowey podpadać będą.

Ponieważ zaś takowy Podatek z powiększenia przez Prawo wyżey namienione liczby Kwart wynikły z powodu iż do czasu tylko uskutecznienia nowych Lustracyi opłacanym będzie, iest protunkowy i Szelężne od Lutego dla Przeswietnych Kommissyi Cywilno Woyskowych należące od trwałych i Stałych Podatkow iest oznaczone: przeto Kommissya oświadcza iż Possessorowie Starostw i wszelkich Królewszczyzn to iest Dożywotnicy, Expektanci i Emfiteutici wtabli tylko wielkości, Szelężne w Racie Marcowey przysłaniu Kwart złożą wratuiey w Racie Septembrowey Roku przeszłego 1791 opłacili.

Który to Uniwersał ażeby niezawodniey każdego doszedł wiadomości, onże do PP. Kommissyi Cywilno Woyskowych w Prowincyach Koronnych i Wielkiego Xięstwa Litewskiego będących tudzież Exakcyow Starościch, dla Publikowania onegoż pomieszczach zwyklych Kancelaryi Swoiey rozesłać zleca. Działo się w Warszawie na Sessyi Dnia 9. Miesiąca Lutego Roku Pańskiego 1792.

Roch z Ptogowy Kossowski Podskarbi W. Koronny.

Kommissya Policyi Obuyga Narodow.

Wszem wobec komu o tym wiedzieć należy do wiadomości podaie.

Układ Rządu dawnego do skutku nie przywiódł. Co czasy ubiegłe dziel dobroczynnych w niepamięć zaniosły. To dzielność Prawodawca Seymuiących Stanow wyśledzić dziś szuka, ku temu moc Rządowa Swą boskliwość ochoczo zwraca.

Działo się kiedyś aż wszystko Prawa Siłą pobożnych Funduszow zakazać utwor, zamilczawszy Kary na bezmawney Kary na bezmawney utworzony frasunek nieobiela litości widokow opieka rządowa, ruiniwszy na los rudze i przeznaczone dla niey od miłosierdzia dary. Nayiasnieysze Seymuiące dziś Stany, zbliżyły schyłek tey smutney dla ludzkości Epoce ustanowiona Kommissya Policyi Obuyga Narodow, dochodzenia, poznania, i urządzenia wszelkich Funduszow miłosierdzia, moc i władza otrzymała. Do niey należy dawać pomoc i schronienie w nagłych przypadkach ucisku, słabości ubostwa, dobrym urządzeniem i opatrzeniem Szpitalow Domow miłosierdzia i pracy.

Odzywa się zatym Nayzamprzod do całey publiczności, odzywa się do serc wiary i ludzkości tchnących, ażeby o wszelkich Funduszach, miłosierdzie i pobożność za Cel maiących, a zdarzeniem iakim, złym użyciem lub dawnością czasow ukrytych, i Urzędom Krayowym nieuwiadomych Kommissya Swoią zawiadomić i przez wypis o gatunku funduszu oświadczyć raczyły. Dzieła tak Obywatelskie i cnotliwo Chrześciańskie niebędą Polskiemu zataione Światu wystawi do naśladok i przykład Kommissya.

Przeżarty Stan Duchowny z powołania Swego dodania Swego w sparcia bliźniemu gorliwy, ze nayuiętszą pomocą i Ochotą, ku tak Szczytnemu Zamiarowi Kommissyi będzie zechce zupełnie uisiebie Kommissya przekonana Zostaie w którey usprawiedliwości Kommissya tey odzywa się do wszelkich Ceram Animarum maiących Kapłanow Ubogich Litery i wszelkiego wyznania tudzież do wszelkich Osob Duchownych tak Świeckich, iako i Zakonnych ato przy obuiey Zakonnikow, ażeby odczasu odebranego tego Uniwersału naydaley w Niedziel cztery, wszelkie Exekye, Zapisy wszelkiego gatunku, iakie-

kolwiek

iakichkolwiek pia legata, na Fundusze pobożne, ludzkość Miłosierdzie Przeciwko
Cel maiąc wzgledne do Swoich Kommissyon Cywilno Woyskowych podali, i czego
Fundusz iaki zaświadczonowany, zataiony, lub przez kogokolwiek odebrany, albo na iaki
użytek Funduszowi przeciwny obrocony? i czy, lub nie, w Processie zostaie? wyszczegol-
nili, i Tabellę podług przyłączonego Schemma, ręką własną podpisaną wtychże Kom-
missyach złożyli.

Przeswietne Kommissye Cywilno Woyskowe, Schemmata Tabelli przyłączonych
nieodwłocznie po wszystkich Parafiach i Magistratach, a Magistraty po wszystkich
Klasztorach, za Rewersami rozeszlą, i aby każdy, w czasie wyżey zamierzonym Tabellę
taką zapisaną na powrot tymże Kommissyom odesłał, zaleca.

Wszelkie zaś Erekcye Fundusze Szpitalowe, tudzież i inne zapisy ludzkość i pobo-
żność za cel maiące, w Komissyach Cywilno Woyskowych, na mocy tego Uniwersału
przez kogokolwiek złożone, Extraktami, podpisem Prezydującego Swierdzonemi,
Kommissyi Policyi Oboyga Narodow z przyłączonym Summaryuszem w Xięgach
Swoich oblatowanym, Przeswietne Kommissye Cywilno Woyskowe odeszlą tenże
daley w Niedziel Cztery, rachuiąc sobie złożonych tychże dowodow. Przytakowey Expedy-
cyi, Przeswietne Kommissye Cywilno Woyskowe przyłączą zaraz Uwiadomienie
kto takowych Funduszow pobożnych ieszcze niepodał? Tudzież ieżeli gdzie o iakich
Funduszach utaionych, lub źle obracanych wiadomość powzięły? nazwisk takowego
Funduszu, i Osobę nim zarządzaiącą, opiszą i wymienią. Rownie gdzieby niedostatek
Domow Szpitalnych znalazły, o tym Kommissya Policyi Uwiadomiono
O Xiążętach Szlacheckich Magistratow tychże po wszystkich Miastach Rzepltey wolnych tu-
dzież Duchownych i Szlacheckich Dziedzicznych tym Kommissya Policyi Oboyga
Narodow zaleca: a żeby rownie w Niedziel Cztery, od Czasu odebrania tego Uniwer-
sału prosto Kommissyi Policyi Extrakty wszelkich Erekcyow, Zapisow, i Funduszu
pobożnych, z przyłączonym Summaryuszem i Tabellą podług nadesłanego Schemma
Sporządzoną odesłali; wiernie i iasno stan dzisieyszy wszelkich Szpitalow i Domow
Miłosierdzia, tudzież Domow Pracy opisali, o Processie, ieżeli iaki względem
Windykacyi Funduszow uczyniony iest, donieśli. Niepostrzegli takowemu rozrzą-
dzeniu, rygor Prawa na siebie zściągną.

Owszystko, aby do Publiczney Wiadomości doszło, takowy Uniwersał po wszy-
stkich Miastach Ziemiańskich i Mieyskich ma bydź oblatowany bez żadney opłaty
a we wszystkich Kościołach z Ambon w każde Swięto czytany, do Drzwi kościelnych
przybiiany, przez trzy Miesiące, a to pod odpowiedzią nie posłusznych.

Dan w Warszawie na Sessyi Ekonomiczney Kommissyi Policyi Oboyga Narodow
Dnia 16. Miesiąca Listopada 1791. Roku

Michał Wandalin Mniszech Marszałek Wielki Koronny.

L. S.

Podług Którego Fundusze WZOR Pobożn

Tabella Funduszow Pobożnych w obrębie Ko

| Fundusze Pobożne | | Maią Intraty. | | |

e o Panie Bydz Maia

pmisSyi Porządkowey Cywilno Wojskowey z Nayduiących się

Maią Expensy

Nawyżywienie

Ubogich

Maią Mieszkań		Maią Pomieszkanie		Maią Pluga		Nawyżywienie Ubogich							
Miasta						Pozio Rusz							
Mianowanych	Dzierżawnych	Mianowanych	Dzierżawnych	Mianowanych	Dzierżawnych	Złote	Grosze	Złote	Grosze	Złote	Grosze	Złote	Grosze
Na Osob	Osob	Izb	Osob	Izb	Osob								
Izb													

Zebrakow

Raz

Złot

Kommissya Rzeczy pospolitey Skarbu Koronnego.

Niniejszem wobec i każdemu Komu o tym wiedzieć należy do wiadomości podaie. Troskliwość Seymuiących Stanow iż by każdy Obywatel Podatki Prawem wystanowione opłacaiący z powodu zdarzonych w Taryffach i Lustracyach pomyłek uciążonym niebył i Sprawiedliwość zotey mierze miał sobie wymierzoną, a nawzaiem Skarb Publiczney istotnie podług Prawa przychodzącego od każdego odbieral winą należytość przywiodła też Nayiasnieysze Konfederowane Stany do ustanowienia Prawa w następuiących. Actum in Curia Regia Varsaviensi Die Decima Octava Mensis Novembris Anno Domini Millesimo Septingentesimo Nonagesimo Primo. Ad Officium et Acta praesentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia Personaliter Veniens Magnificus Antonius Starczyński Sacrae Regiae Majestatis et Comitiorum Ordinariorum Generalium ato Confederationis Generalis Regni Secretarius Eidem Officio Actisq illius Constitutionem infrascriptam obtulit et ad ingrossandum in Acta praesentia porrexit tenoris talis — Dozwolenie Weryfikacyi Dymow — Łaskawie uczynioney Nam Królowi i Stanom od Kommissyi Skarbu Koronnego przełożeniu iż liczne zachodzą Skargi namylne Taryff — Dymow przez Lustratorow od Kommissyow Cywilno Woyskowych Zapisanie Stanowiemy. 1mo. Gdzie zachodzą takowe Skargi Kommissya Skarbowa naznaczać będzie w przytomności Officialistow Skarbowych na Groncie przez Kommissye Cywilno Woyskowe Weryfikacye, po których zachodzące Kwestye ułatwi, do takowych Zaś Weryfikacyi Ci Kommissarze Cywilno Woyskowi na których Dzieła Skargi zachodzić będą wyznaczeni bydź niemogą 2do. Czynienie zaskarżeń na mylne Taryffy spisanie i tych że poprawa tylko do Dnia Pierwszego Maja Tysiąc Siedemset Dziewięćdziesiąt, Drugiego Roku przyszłego trwać będzie Po którym Dniu Normalna Taryfa Dymow sporządzona przez żaden sposob poprawić podlegać nie będzie, aż do czasu oznaczonego nowey Rewizyi Dymow, ato podług Prawa pod Tytułem, Lustracya Dymowy podanie Ludności w Roku Tysiąc Siedymset Osimdziesiąt Dziewiątym Zasadłego 3tio Bonifikacya, iaka z powodu mylnych Taryff wypadać będzie, czynić Kommissyi Skarbowey Oznaczamy 4to Gdzie by zaś Wsie przez Lustratorow niebyły Lustrowane, i do Taryff zapisane, takowych Wsiow Dziedzice i Possessorowie do nieść otym Kommissyom Cywilno Woyskowym nie odwłocznie podług dwoisty Opłaty powinić, a Kommissye Cywilno Woyskowe do takowych wsiow Lustracye zeszłe, i z Lustrowanie do Taryffy zapiszą i dla odebrania Zaległey należytości, Skarbowey do Kommissyi Skarbu Koronnego odeszlą 5to To zaś Zalecznie rownie przez Kommissyą Skarbu W. Xięstwa Litewskiego nim Osoby Składaiące też Kommissye do Składu Kommissyi Skarbowey Oboyga Narodow w niey do ma bydź dla Prowincyi Litewskiey co do wyznaczenia Weryfikacyi Taryff mylnych wykonane. 6to Takowe Zaskarzenie wstrzymywać niema Dzieła Roczkuiącego, ani onemu przeszkadzać do kończenia.

Actum in Curia Regia Varsaviensi Die Decima Nona Mensis Novembris Anno Domini Millesimo, Septingentesimo, Nonagesimo Primo — Ad Officium et Acta praesentia Castrensia Capitanealia Varsaviensia Personaliter veniens Magnificus Antonius Starczyński Sacrae Regiae Majestatis, et Comitiorum Ordinar. Generalium ubique Confederationis Generalis Regni Secretarius Eidem Officio Actisq illius Constitutionem, infrascriptam obtulit et ad Ingrossandum in Acta praesentia porrexit tenoris talis — Zalecenie Kommissyom Skarbowym Oboyga Narodow Nayczynione nam Królowi z Stanom przełożenie, za Rezolucye nadoniesienia opoczynionych przez Kommissye do odebrania Wyznań Intraty pomyłkach, dla krótkości czasu

czasu do rozważenia tych że Doniesień Znaczonego, ułatwienia bydź niemogła postanawiamy. Imo Relacye na doniesienia poczynionych przez Kommissye Podatkowe pomyłkach do tąd zaskarzonych, i do Pierwszego Stycznia Roku przyszłego Tysiąc Siedmset, Dziewięćdziesiąt Drugiego Zaskarzyć mogących Kommissye Skarbowe Obojga Narodow wciąg naydaley Trzech Miesięcy ułatwią 2do Kommissye Skarbowe Obojga Narodow, gdy w Taryffach przysłanych od Kommissyow Podatkowych dokładnie zaniesą wyrażone Summy Duchowne Wyderkafowe do opłaty Podatkow Rzeczypospolitey, lub otakowych Summach też Kommissye Skarbowe doniesienia odbiorą zaraz ułatwią Kommissye Woiewodzkie, aby obiasniwszy Właścicielow Dóbr na takowych Summy podległe Podatkowaniu naydaią się, Takowe Wyderkafowe Summy do Podatkowania były wciągnięte.

Zaczym Kommissya Skarbu Koronnego uskutecznieniu tych Praw Oświadcza, iż poczynione przez Kommissye do odbierania Wyznań Intraty pomyłki do Dnia 15 Stycznia Roku następuiącego 1792. Ułatwiać oraz zaskarzenia, na mylne Taryff Dymow przez Lustratorow od Kommissyow Cywilno Woyskowych z Spisane do Dnia 3go Maja Roku 1792 odbierać Weryfikacye tych że nakazywać i Sprawiedliwość Uciążonym wymierzać będzie. Dlaczego wszyscy z przyczyny takowych pomyłek pokrzywdzonemi bydź się czuiący do Kommissyi Swey w czasach Prawami wyżey wyrażonemi zamierzonych, przez Memoryały udawać się maią. Obowiązuie oraz Kommissya miłością Dobra Publicznego wszystkie Przeswietne Kommissye Porządkowe Woiewodzkie, iż by też do Taryffach przez Kommissye Podatkowe Sporządzonych Sum Duchownych Wyderkafowych do opłacenia Podatkow Rzeczpospolitey ani przez Dziedzicow ani też przez Duchowieństwo niepodanych dostrzegły, i otakowych Summach Podatkow nie opłacaiących Kommissyi swey doniosły, gdzie by oraz Wsie przez Lustratorow Dymow Lustrowane i do Taryffy zapisane nie były, Lub ktorych Dymy Opuszczone zostały, takowych Wsiow Dziedzice i Possessorowie aby nieodwłocznie o tym Kommissyom Porządkowym donosiły Kommissya na mocy Prawa pod karą dwoistey opłaty Stanowi. Ktorą karę za doniesieniem przez kogożkolwiek uczynionym wskazywać będzie= Ktory to Uniwersał aby niezawodnie doszedł Każdego wiadomości po wszystkich Grodach Oblatować po Miastach Publikować, oraz do Przeswietnych Kommissyow Porządkowych rozesłać, a opublikacyi i rozesłaniu wzięte Attestata Kommissyi Swey odesłać W. W. Superintendentom Prowincyonalnym na kazuie. Dan w Warszawie na Sessyi Dnia 3go Miesiąca Grudnia Roku Pańskiego 1791go.

Loch z Rogowey Kossowski Podskar. W. Koronny. P. S.

Uniwersał względem mylnych Taryff Dymow i wyrażenia Sum Duchownych.

Kommissya Porządkowa Cywilno Woyskowa Ziemi Kamieńskiey Powiatu Czerwonogrodzkiego.

Tym ważnieysze w Kraiu wydarzaią się przypadki tym wilnieyszych Zwierzchność Kraiowa winna wzywać sposobow do uprzedzenia wszelkich szkodliwych okoliczności I zatym Kommissya Swoią Obywatelow w Obrębie Mil trzech mieszkaiących obwieszcza i obowiązuie, ażeby co tylko gdzie się wydarzyć może widzieć, lub wiedzieć pewnego a Kraiowi szkodliwego, czyli to z strony własnych mieszkańcow Kraiu Czyli też z strony nieprzyiacielskiey, aby o tym wszystkim tak nayrychley Kommissyą Swoią i Kommendę uwiadomiali spodziewaią się oraz Kommissya iż Obywatele wszelką powolnością przychylą się do tego, w własnym Każdego i Szczegulnym widzieniu zdaie Interessem, i tym końcem Warty zwyczayne po Wsiach i Miasteczkach wszędzie postanowią, aby zabieżyć w Kraiu Emigracyi Poddaństwa i zachować we wnętrzną społeczność nikogo bez Paszportu nieprzepuszczaiąc. Dan w Kamieńcu Podolskim na Sessyi Kommissyi Dnia 23. Maja 1792. Roku Kaźi Międzelowski Kommissarz

Ludwik Cieszkowski.

Jan Cankowski.

My Stanisław August z Bożey Łaski i woli Narodu Król Polski Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski, Podlaski, Inflanski, Smoleński, Siewierski, i Czerniechowski.

Woiey dziełem Rządow, niepodległości, niebezpieczeństwa i rzetelnych swobod wspolney Oyczyzny naszey wraz z Wkochanym Narodem w Reprezentantach swoich na agitującym się Seymie około Jch Szczęścia i przychylney Swietności zgodną Polaka odwagę znacznym, mieliśmy naymilszą dla Oycowskiego Serca Naszego pociechę przesyłać mu Koleyne obwieszczenia, wszystkie te zawierzone Dobra powszechnego cele obeymuiące; a razem odbierać niemniejszą podeymowanych trudow nagrodę, gdy Naród prawdziwą Szczęścia swoiego istotę poznawszy wtylokrotnych odezwach przyznał gorliwość usiłowaniom Naszym, a nakoniec Ustawom, ogolnym, i uroczystym raczył posłuszeństwo te Oświadczeniem. Lecz ledwo co Cnotliwy ten, Nam wierny, i Oświecony Naród zaczął się cieszyć zbliżonym widokiem stałych skutkow utworzonego przez siebie Rządu, ledwo co po kilkoletnych pracach i usiłowaniu gorliwość Seymuiących potrafiła zgromadzić przygotowania, aby znaczeniem politycznym i siłą Rządu zapewnić i ugruntować niepodległość i wolność Narodu, aby Dobro ogolne zjednoczyć z Dobrem Obywatela szczegolnym i osobistym, abisci znaleźli się tak wyrodni Oyczyzny Synowie, ktorzy poszczególne przeciągle do przemocy i dawnego nieładu drogi, uformowawszy przeciw prawey Władzy i Oyczyźnie swoiey spisek, do podpisania onego Swiętokradzkiego powazali się ściągacze, i stać się przywodcami Dworowi Peterzburskiemu do wydania Deklaracyi, ktora zaprzeczywszy udzielności Narodu Naszego, iuż nie w sposobnie zdarzaiącym się między samowładznemi Narodami niepryiazni, lecz w sposobie surowego ukarania wskazuie Ziemię sobie niepodległą na pustoszenie a lud wolny i niewinny na wylew krwi i inne klęski od Woyny nieodzielne. Wtak nagley Oyczyzny potrzebie, wtak gwałtownych na JCh zniewagę i zgubę przedsięwziętych krokach, kiedy nietylko przeciw obcey nieprzyiaźni, ale i przeciw Domowey zdradzie bronić się Nam przychodzi, kiedy iuż nieobawiać się niebezpieczeństwa, ale im silnie, dzielnie i skutecznie zaradzać należy, w Exekucyi wyrokow Władzy Rządowey Nayważszey, zwłaszcza gdy ziedney strony zabezpieczenie spokoyności dla Obywatelow od wszelkiego gatunku gwałtow ma wzamiarze, zdrugiey strony czas normalny powrotu nalonu Oyczyzny przeznacza, do pełniania obowiązku Naszego, ile bydź może naymędzey do powszechney podaiąc wiadomości te Urządzenia, ktore przezorność JCh osądziła potrzebę umieścić w Statucie na Dniu 24. Maja R. T. uchwalonym tu Deklaracya względem Stanu teraznieyszego Rzpltey w następuiącey osnowie

" Odebrawszy Deklaracyą Rossyiską obrażaiącą wolność i niepodległość Rzpltey przymuszeni iesteśmy przez niniejszą Uchwałę ogłosić następuiące urządzenie, i one do wszystkich Woiewodztw, Ziem i Powiatow rozesłać.

1mo " Stan teraznieyszy deklaruiemy za stan actualny obrony przeciw Woyska i Rządowi Rossyi

2do " Ponieważ Woysko Rossyiskie oddały Deklaracyi przez Ministra Rossyiskiego podaney
" stało się Woyskiem nieprzyiacielskim, przeto obwieszczamy wszystkich Obywatelow
" Polskich iż Prawa krajowe i obowiązki, ktore własney winni Oyczyźnie, wręcz im tu
" żyć wtym Woyska niedozwalaią
" Wzywamy ich zatym, aby opuściwszy Woysko nieprzyiacielskie, śpieszyli się natoro
" swoiey Oyczyzny, ktora o ich Szczęściu i losie niezapomni.
" Gdy by zaś znaleźli się tacy, ktorzyby w Woysku Rossyiskim służąc przeciwko Oyczyźnie
" bronić mieli, tych od Obywatelstwa i wszelkich iego prerogatyw oddalamy, iezeli oddaley
" niżeyszey uchwały, w przeciągu dziewięciu tygodni Woyska Moskiewskiego nieogra-
" niczą do Państw Rzeczypospolitey nie powrocą: takowych Polakow za nieprzyiaciół
" Oyczyzny deklaruiemy i ktoby na nich, iako contra perduelles rozciągamy.

3tio

8mio „Tych wszystkich ktory pienasi za granicą będą, w kraju zrobili spisek przeciw Sey-
„mi i przyzwoitey władzy Rzpltey a nie odstąpili by odnitego w przeciągu Sześciu tygod-
„ni od oblaty Prawa niniejszego przed którem kolwiek Aktami w Państwach Rzpltey,
„bądź przed Kommissyami Porządkowemi, lub tegoż odstąpienia przez List do Króla
„w Straży Czyli W.W. Seymowego i Konfederacyi Obojga Narodow Marszałkow, w tym
„że czasie nie przestali, tych za nieprzyiaciół Oyczyzny deklaruiemy, i kary na nich ia-
„ko Contra perduelles, rozciągamy; Dla czego Sądy Seymowe bez wszelkich skrupiow Pra-
„wa, na zalecenie pilne Władzy wykonawczey i nastawanie W.W. Instygatorow Naro-
„dowych, lub w niemożności ich użycia, przez zastępcow onych że od władzy Wykonaw-
„czey postanowionych; ktorych pod utratą actiuitatis na całe życie i pod karami Contra
„perduelles do tego obowiązuiemy; kary ogłaszać maią, a władza wykonawcza exekucyi
„tych ze kar dopełniać ma.

9no „Rownież osobiści i kary przez Sądy Seymowe ogłoszone mieć chcemy na tych, ktoryby
„poźniey to iest od czasu zasadzego Prawa niniejszego do tąd za granicą, lub w kraju
„popisali się do takowego Spisku; a dla tych, przeciąg trzech tygodni podobnież od Usta-
„wy Prawa niniejszego do odstąpienia, w sposobie, iako wyżey opisanym dozwalamy.
„Czas ktoryby po wyiściu zamierzonych tu trzech tygodni do rzeczonego spisku przysta-
„ią lub iakiey kolwiek sposob tączyli się oświadczonego tym Prawem Dobrodzieystwa
„używać nie maią.

10mo „Tych Polakow, ktorzy do Spisku na mauiali i na mauiać będą, ktorzy oporno i Woy-
„sko obce prosić wzięli się i do uprowadzenia onego dali obłazyą; iakie w Deklaracyi
„przez Dwor Rossyiskiego, podaney iasnie się obłazuie; albo ktoryby Woyska Rzeczypo-
„politey do Woyska nieprzyiacielskiego na mauiać lub przeprowadzać śmieli; tudzież
„z Woyskiem Rossyiskim Państwa Rzeczypospolitey naieżdżali; za nieprzyiaciół Oyczy-
„zny deklaruiemy. Stanowiemy przeto, iż od wszelkich prerogatyw Obywatelskich oddalez-
„ni, od czci i sławy odsądzeni, i na karę śmierci skazani bydź powinni. Dobra ich natych-
„miast wszelwestr Kommissya Skarbowa O: N. Wezmie a Sądy Seymowe, podług tego
„Prawa, wyrok swoy przeciwko nim wydadzą.

11mo „O się tycze podeyrzanych o związki skryte z nieprzyiacielem, lub inne zarzuty do Sądow
„Seymowych należące, tych Sądy Seymowe na doniesienie Władzy Wykonawczey
„i stawanie W.W. Instygatorow Narodowych, czyli ich zastępcow, Processem zwyczaynym
„postępować maią.

12mo „Na ten koniec ustanawiamy Sądy extra ordynaryine Seymowe z osob N.N. ktorym
„szczegolny przepiszemy postępowania sposobow.

13tio „Zabespieczaiąc wszelką spokoyność dla Obywatelow i chcąc, aby nieustanne czuwanie
„rządu powściągało wszystkich od swywoli, i przestępstw, w takowym czasie zagęścić się
„mogących, nakazuiemy, i przez miłość Oyczyzny zachęcamy wszelkie Sądy pierwszey i
„ostatniey Instancyi, aby wszystkie w swych przyzwoitych Kompletach obowiązki swoie
„ie pełniły nawet extra Cadentiam. Przeto i na takowy czas extra Cadentiam Sądy pier-
„wszey i ostatniey Instancyi do godne ku temu Kompletu między sobą ułożyć maią, ta-
„aby, podług takowego porządku pilnie sądzili, i z mieysca swego nie oddalali się.

14no „Rownie Kommissye Porządkowe i naywyższey Rządowe, aby w swym przyzwoitym Komplecie nie-
„przerwanie obowiązki swoie pełniły, zalecamy pod utratą actiuitatis na lat Dziewięć, ktorey
„karze tak Sędziowie, iako Kommissarze Komplet zrywaiący, podlegać będą.

Tym końcem zalecamy Kommissyom Porządkowym respective swych Woiewodztw, Ziemi
Powiatow, aby nasz ten Uniwersał w Aktach Ziemiańskich Kommissyi Mieyscowych
Miast wolny Rzpltey Oblatowany, z Ambon po Parafiach i Kościołach mieyscowych przez
ST. Niedziele Successive po sobie idące Czytany i publikowany, tudzież na Drzwiach tak
Kościelnych iako też Izb Sądowych i Kancellaryi poprzybijanym został. Dan w Warszawie
Dnia XXIX. Miesiąca Maja Roku Pańskiego M.DCCXCII Panowania Naszego XXVIII R.

Stanisław August Król

8vo

Stanisław August z Bożey Łaski i woli Narodu Król Polski wielki Xiąże Litewski Ruski Pruski Mazowiecki Żmudzki Kijowski Wołyński Podolski Podlaski Inflantski Smoleński Siewierski i Czerniechowski

Wraz

z konfederowanemi Rzeczypospolitey Stanami

Winien iest Naród dać sobie samemu Obronę dla odparcia napaści, winien iest opatrzyć się wygodową i zdolną siłę dla zachowania pokoiu, dla bezpieczeństwa całości i niepodległości swoiey wspólnym Obywatelstwa złączonych węzłem, wspólna, i powszechna ułym dzielniey sza i porządniey sza zastaniać powinna Obrona, im większa iest tey potrzeba, wspólnym iedney że Oyczyzny związkiem zaiętych, wspólna sława, wspólny los pomyślności lub nieszczęścia dosięgać powinien. I te to są prawidła, które kierować zechcą Seymuiących Stanow wprzedsięwziętych ku obronie pospolitey rzeczy.

Lecz przezacni Obywatele dzielność Ich w skutku na waszey cnocie, męstwie, i iedności polega odważyliśmy się być mocnym i rządnym Narodom, to iest Wam Klasa, to Nam obcey nieprzyiaźni, pewność zapewniać powinna. Może niechęć zawistna powstania nagotuie nam swe siły, aby Nas zepchnąć nadawny poniżenia stopień, z którego wymyślili dzisiaiszych, może urażona Duma grozi Nam zamachem, na obalenie tey świętey konstytucyi, którey sami sobie dać zmieli bez Ich, i ich niedogodną zamiarom. Nieułękniemy zapewnie waleczny umysł Polaka, na widok zagrożonego Mu niebezpieczeństwa. Niedaleko chytra i biegła w sposoby zawiść aby miała rozerwać Obywatelstwa krotliwego związek, daiący Nam prawo szczycić się Bracią, i iednością Oyczyzny Synow Nazwiskiem ani postrach, ani lęk na nas same, niepowiodą poczciwych Obywatelow w sidła oblężenia, aby mieli gdzie indziey szukać szczęścia, iak na łonie swey wolney Oyczyzny.

Owszem potrzeba Obrony ożywi ten szlachetny zapał, który wre we krwi naszey wzięty od Polaków z imieniem Rycerstwa, przywiązanie do Ziemi, Stawy, i swobod Oyczystych, odnowi bezwątpienia, tę piękną męstwa i cnot Obywatelskich przykłady, których chwałę pamiętki, czytamy widzieiach, nosimy w Imionach i zaszczytach naszych iużesmy się stali naśladowania Ich godnemi, bośmy Oyczyznie zostawioney Nam przez nich. Wolną i udzielną upewnili rzędem dobrym, szczęście, trwałość i świętość bośmy ią odwagą Naszą dobyli znieladu i nieczemności, wiarą ią zastanowiły przesądy, i wady utraciły, wiarą ią utrzymywała Domowego możnowładztwa i Obcego panowania przemoc.

Stanowmy Narodzie, dalej przykład zdziwney Europie światłego katholicyzmu przez ustanowienie konstytucyi, iedności nieślychaney, w dziejach Narodow przez powszechne i tak zgodne oney przyięcie, dasz zapewne ieszcze przykład Męstwa, gorliwości, i wspaniałych Ofiar gdy by przemoc czyia na JEY Ci wydanie, lub nadwątlenie godziła.

Wtwoiey to zatem cnocie, niepotrzebuiemy używać zachęcen, aby Ci stanie do tego co w obronie pospolitey myślić, i działać Obywatelowi przystoi, nie przypominamy ci obowiązkow, iakie w przypadkach grożącego ci niebezpieczeństwa prawdziwa miłość Oyczyzny i Świętością przysięgi zaszczone przywiązanie do ustawy rządowey na każdego wkłada.

Pomni zaiste Stan Rycerski, iż uznany iest przez konstytucyą pierwszym Jey Obrońcą, że każdego Szlachcica cnocie, Obywatelstwa honorowi, Jey Świętość, doszanowania Jey trwałość do strzeżenia iako iedyna tarcza Oyczyzny, i swobod naszych iest poruczona. Czuie bez wątpienia i Stan mieyski, zbliżony do naycelnieyszych progo-

wywo

prerogatyw w Rzeczypospolitey miłą dla siebie powinności łączyć swe siły i mienia
ku Obronie wspolney Oyczyzny, ktorey zawsze Miasta nasze bardziey męstwem mieszkańcow niżeli wprowadzonemi twierdzami, dawały silną, od napaści nieprzyiaciol zasłonę
Zmuszeni teraz i Stan Rolniczy, mocnieysze powody aby niosł ochotnie życie za całość kraiu, i niepodległość rządu, ktory go w swoią przyiął opiekę.

Niema zgoła żadnego Mieszkańca ktory by chęcią swoią nierad przemyszyć możności Ofiarę uprzedzić potrzeby. A gdy tak szlachetna gorliwość wszystkich, iak tuszymy sobie, zaymuie Umysły, ktore Braterska zgoda iednoczy, niema świata rownieyz potęgi, ktora by nas zdołała pokonać. Piastuiąc iednak Namiestniczą twą władzę Narodzie, a czuiąc żądzę pomnożenia Nam od Ciebie i Rządu należney Pracznośći na wszelkie potrzeby Kraiowe, sądziliśmy być powinnością naszą przygotować się zdolną do odporu wszelkiey napaści, i powszechney twey gorliwości w Obronie Oyczyzny ułatwić do porządnego skutku sposoby. Że w przytaczonych prawach a iednomyślnością uchwalonych na 11mie 14m Miesiąca in Roku bieżących do Ciebie domości twoiey My Król wraz z Stanami do Rzeczypospolitey podaiemy prawo pod tytułem Wymiar Obywatelskiey Sprawiedliwości, ku powszechney Kraiu Obronie iako istotną trwałość Narodu zasadą iest ogulna wszystkich Obywatelow o dobro kraiu troskliwość, tak z powodu tey że powszechney troskliwości nadarzaiących się w szkodzenia powinny będą wzaiemnie równym dla wszystkich wyiątkiem aby powszechna Oyczyzny pomyślność była Interesem, każdego Obywatela, i dobro każdego Interesem wszystkich chęć przeto tym wspolniey Obywatelskiey gorliwości ogniwem połączyć wszystkich Ziemi Polskiey Mieszkańcow do powszechney i wzaiemney kraiu Obrony. My Król za zgodą Seymuiących Stanow, iak nayuroczyściey zaręczamy, iż w przypadku zdarzenia Woisk Cudzoziemskich w granice Nasze spustoszenia Gruntow czyich kolwiek Maiątkow Obywatelskich w każdey kraiu stronie przez spalenie Miast i Wsiow, albo rozproszenie osiadłego w Nich Ludu Braterską całego Narodu Zkładną nadgrodzone zostanie.

Dalszego poruszenia Woyny na nayprzod szym Seymie, nadzwyczayna Kommissya do Wieczenia i Sprawiedliwego Zliczowania wyznaczoną będzie aby zaś obok względow dla dobrych Obywatelow była położona cecha rożnicy dla odrodnych Synow Oyczyzny, tym że samym prawem Stanowiemy iż w przypadku nadarzoney Woyny, ieżeli by ktory z Polakow został przekonany o występek publiczny podług artykułu Prawa o Sądach Seymowych, albo też przeciw prawu pod tytułem deklaracia względem Manifestow, postąpił, tedy Osoba Jego podług przepisu Prawa, karaną będzie, Maiątek zaś cały natychmiast w schwestr Skarbu publicznego obięty zostanie, i z nim zostawać będzie do śmierci przekonanego, oprzestępstwa wyżey wzmiankowane.

Prawa pod tytułem Woyskowe Obronne skutecznieysze obronę pospolitą stwierdzać do Praw poprzednich i teraz wychodzącego przy tym prawie Uniwersału My Król wraz z Stanami zgromadzonemi zaufanie w Cnocie Narodu wpmnięte dla utrzymania Ustawy rządowey i Sukcessyi Tronu, krwią życiem i maiątkiem nieleżamy się by nayprzod Domowych zamieszek, ale raczey zapobiegaiąc ażeby za wtargnieniem ś: Czego broń Boże! nieprzyiaciol ialowych, liczne Milicye nadwornie zabrane, i przeciwko Oyczyznie obrocone niezostały, stanowimy Imo. Wszystkie milicye Nadworne gdzie kolwiek będące, i bądź pod iakim kolwiek pretextem przed ustanowieniem prawa niniejszego uzbroione, odtego momentu maią być niniejszym prawem na zołd Rzpltey poddane Kommendantom respective ktorych My Król do komenderowania Woyskiem regularnym wyznaczyliśmy.
Do Polecamy przeto władzy wykonawczey Obronę tą maiącey, ażeby wydała rozka-

do Expedycyi Kommendantow, aby na tychmiast wszystkie uzbrojone milicye obrane przez Nich były i podług potrzeby rozdysponowane.

Dzio Gdyby zaś właściciel który w służbie swoiey maiący podobny Lud zbroyny czyli milicyą niechciał onych użyć do pospolitey Obrony, i poddać Komendantom na Zołd krajowy Komendanci takowe Milicye dezarmować broń i moderunek zabrać, i Cenę Właścicielowi sprawiedliwą Oney zapłacić powinni. Gdyby się Komendanci o Walor, i Cenę broni nie zgodzić z obywatelami nie mogli, Kommissye porządkowe Cenę postanowić maią.

Sto Gdyby zaś właściciel który niechciał przyiąć zapłaty za broń swoią, a żądał powyższey Obronie mieć ią w Naturze powinien Komendanci Broń takową przyimuiąc w Rewersie Cenę każdey z osobna sztuki wyrażać maią, żeby po skończoney potrzebie gotowość do Obrony, i obrony samey Właściciel pozostałą broń w naturze odebrał, a za zginione sztuki znalazł zapłatę podług ceny w rewersie Komendantow oznaczoney.

Sto Lodte Prawo dezarmowania Milicyi narodowych niemaią podciągać zabieranie broni Domowey Obywatelom ktora z potrzeby Domowey u siebie zachowuią.

Cztio w Miastach i umieyscach potrzebuiących bezpieczeństwa Komendanci do liczby 40tu mianuiący na całą maiętność za rewersem Dziedzicow zostawiać będą.

Tmo Ordynacye dostawienia Chorągwi z Ludzi Gdy nacznie obowiązane dopełniać obowiązku powinny. Kommissarz deputowany Bobr Lasindaiący Bracławski

Dwo Gdy by ktokolwiek takowemu urządzeniu miał z przeciwić się: czego niemożemy pomiłym spodziewaćsię: w tedy Komendanci użyią siły na dopełnienie i uskutecznienie niniey szego Prawa niczyiey nienaruszaiącego własności, ale istotnie do bezpieczeństwa wewnętrznego i do porządney Obrony potrzebnego.

Gno Polecamy Władzy wykonawczey, aby Układała się z Obywatelami maiącemi Milicye składaiącemi się z Ludzi ktorzy z Gruntow posiadanych są obowiązani do odbywania Milicyinych powinnosci, lub gdy ich nie zechcą, zapłacenia Właścicielom pewnych podatkow takowym Obywatelom Władza wykonawcza, strate dochodow zrzuszenia tych Milicyi wynikaiącą co rocznie przez cały czas Obrony, nadgradzać i wypłacać a Milicye na Obronę Woienną, pod Subordynacyą Woyskową wziąść każe, ktory by zaś Właściciel takowych gruntownych Milicyi dozwolić niechciał do pospolitey Obrony, broni iey całą i moderunek zupełnie, i nieodwłocznie wydać za Cenę sprawiedliwą powinien, a nadto na piśmie zaręczyć Komendantom za Ludzi będzie obowiązany, że nigdy przeciwko Oyczyznie i zgadowi służyć nie będą.

Tomo Gdy chodzące przytym Prawie Uniwersały wzbudzą zapewne Czułość wspaniałego Narodu do uszparcia pospolitey Obrony chcąc ią środki widzieć porządne, bezpieczne wspokoyności wewnętrzney dogodne a zatym skuteczne zalecamy kommissyom porządkowym, aby rozsyłaiąc po Parafiach Uniwersał przytym Prawie wychodzący zalecili Rebunom czytanie Onego z Abon i zachęcanie Parafianow do pospolitey Obrony, uwiadomiły oraz Obywatelow o potrzebie i sposobie czytania i przyięcia Ofiar dobrowolnych, iakie komu uprzeiadczyć Oyczyznie będzie się zdawało. Spodziewamy się iż w wdziękach Szczerey nie będzie żadnego, tak mało czułego Obywatela, ktoby w czasie powszechnego niebezpieczeństwa do utrzymania niepodległości Narodowey podług swoiey możności nie przyłożył się, lecz żeby te szanowne Ofiary łożyć spraworwały publiczną całey porządek czynienia My król: za zgodą Stanow przepisuiemy

Stmo Kto kolwiek swoim kosztem i własnym swoim opatrzeniem chce służyć Obronie krajowey ma wprzeciągu miesiąca od publikaty wspomnionego Uniwersału w komissyi porządkowey respective swego powiatu, lub mieszkania za ochotnika zapisać się, że sam Osobą swoią iedną lub zwiela Ludźmi niepotrzebuiąc niczego od rządu.

Zarządu, we Dwa tygodnie od czasu zawołania Kommissyi porządkowey uniey Stanie podeymuiących się Służby regulamcu podzwierzchności i Subordynacyą Woyskowa lub Ludzi swoim kosztem przystawienie maiących poddaiących się przez całą Woynę lub przez czas zamierzany, Kommissya porządkowa na Czas krotki nadzielną przynaymniey kompanią niczyiego zajmowania się niepozwolonym, ale na Czas prawem pozwolony zapisuiących się Obywatelow, lub kosztem swoim Ludzi stawiaiących, w Pierwszą Tabellę ochotnikow owłasnym Uzbroieniu moderunku koszcie, prowiancie i Furażu Służyć maiących złyla Ludzmi, iak się kto zapisze wciągnie.

12mo Ktokolwiek na swoim koniu, Uzbroieniu, moderunku, i żołdzie Skarbowym Służyć osobiscie lub z Ludźmi oświadczy się i zapisze, Kommissya porządkowa wszystkich tych, podług reguły powyższey, co do Czasu stawania i Służby do Drugiey Tabelli wciągnie

13tio Ktokolwiek o swoim odzieniu ale na koniu uzbroieniu, moderunku, i Żołdzie Skarbowym osobiscie Służyć oświadczy się, i zapisze Kommissya porządkowa wszystkich tych podług reguły powyższey co do Czasu stawania, Służby do Trzeciey Tabelli wciągnie.

14to Ktokolwiek Ludzi ubranych, Uzbroionych, z Końmi i z całym moderunkiem ale na żołd Skarbowy przystaw zapiszcie się, Kommissya porządkowa wszystkich tych, podług reguły powyższey stawania w do Czasu i Służby 4tey Tabelli wciągnie.

15to Ktokolwiek Sam osobiscie Służyć ani na ochotnikow dostać by niemogł, a chciał by inne podług swoiey możności dać w wsparcie Obronie Rzpltey ma złożyć w ktorey kolwiek Kommissyi porządkowey w Ofiarować in instanti życzy, i może Jeżeliby zaś Czasu nato potrzebował, ma się zapisać w Kommissyi porządkowey respective swego nieszkania, lub Powiatu, ze wpzreciągu Dwoch tygodni od Czasu rekurzyey przystawi do niey tyle pieniędzy, sztuk Broni, iako to ma w Domu Pałaszow Pistoletow, Prochu, Ołowiu Furażu, Prowiantu, rzeczy na nadrode Służyć mogących, naylepiey dystynguiącym się Woyskowym w Obronie, zgoła wszystko co kto ma w Domu i tey że Obronie poswięcić maynie Kommissya Porządkowa tych wszystkich wraz z Ich Ofiarami w 15ty Tabelle wciągnie. Takowe dobrowolne Ofiary gdy nie cierpią zawodu, Każdy zapisuiący się poddać się ma Delacie i nieodwłoczniey, za Uchybieniem Exekucyi Żołnierskiey tey Kommendy, ktora przy każdey Kommissyi porządkowey zostanie, iako poskutek dobrey Woli Obronie pospolitey poswięconey

16to Kommissya Porządkowa po upłynieniu czterech tygodni od publikaty wychodzącego przy tym Prawie Uniwersału, pięć Tabell w Piśmie wyrażonych do kładnie opisuiących liczbę Ludzi do osobistey Służby Obronie pospolitey i do dostawienia Zasiewanych, Liczbę Tragu Broni Amonicyi, pieniędzy Prowiantow i Furażow zgoła wszystkiego, co kto złoży i zapisze z wyrażeniem Osob Ofiruiących dla Zasiewania w Księgi Prawa Publiczney dla nich wdzięczność do Kommissyi Woyskowey Obojga Narodow mieszkaiących.

17mo Kommissya Woyskowa Tabelle Generalną tego wszystkiego nie odwłocznie ułoży i odda Nam Królowi w Prozy maiącemu powierzone kierowanie obrony krayowey

18vo My Król podług okoliczności w bliskości miejsca y potrzeby, takowe wsparcia Obywatelskie do Kommendantow wyznaczonych nad Woyskiem applikować będziemy, z ktorych Kommendanci ich nayściśley kalkulować się maią.

19no Gdy Kommendant u Kommissyow porządkowych o Ochotnikowi Ofiary złożona pospolitą Obronę na piśmie za rekwizycie, każda Kommissya porządkowa po upłynieniu dwoch tygodni wszystkich zapisanych ochotnikow, i wszystkie zapisane Ofiary Obro-

Y Gwarancie tak z gromadzi, kazdego z Ciężonionego Ochotnika przysięgi wysłucha na-
to. Iako za Ochotnika Stawiaiący się Nam Krolowi Rzpltey Ustawie rządowey,
i zwierzchności Woyskowey, do ktorey takowież, applikowanym zostanie wiernym i
posłusznym będzie iako do Czasu na ktory zapisał się, Służby Obrony Rzpltey niepo-
rzuci a Subordynacyi Woyskowey zupełnie poddaiąc, gdzie kolwiek potrzeb iść Im
każe, Kommendzie wyznaczoney, podległym będzie, i gwałtowności żadney z obywa-
telow nieuczyni.

Lecz skończiłey przysiędze Kommissya porządkowa Officerow od Komendanta
zostanemu Ochotnikow i Ofiary zarewersem odda Ochotnicy pod Komendo Offi-
cera zostanego zachowuiąc sensu dla Niego subordynacyą w całym marszu, gdy
stanąc na mieyscu swego przeznaczenia wykonaią powtornie zwyczay Żołnierskie
przysięgę i aż do Czasu na iaki kto zapisał się do formalney Służby będą obowią-
zani a po skończonym Czasie Ochotniczey służby, rownie pod Exkwitą do Kommissyi
swoiey porządkowey, z kąd wyszli odprowadzonemi będą.

Chcąc zaś te prawa w czasie i nieodwłocznie wszystkim Rzpltey były wiadome
Obywatelom, i Kraiu zamierzonego nieomylnie i nayprędszey doszłą, Za-
lecamy Kommissyom porządkowym respective swoich Woiewodztw Ziem i Po-
wiatow aby ten Nasz Uniwersał w Aktach Ziemiańskich Kommissyi mieysco-
wych Miast Wolnych Rzpltey Oblatowany w Parafialnych Kościołach mieyscowych
przez Cztery Niedziele succesive po sobie idące czytany i publikowany tudzież
na Drzwiach Kościelnych iako też Izb Sądowych i Kancellaryi przybranym zo-
stał Dan w Warszawie Dnia 15 Miesiąca Maja 1792 Roku.

Stanisław na Łęz Małachowski Referendarz W. Kor. Sejmowy i Konfe-
deracyi Prowincyi Koron: Marszałek Kazimierz Nestor Xiąże Sapieha
Pd. Arlt. Litt. Mar. Konfe. W. X. Litt: zgodno z Oryginałem Anto: Stanczyn
Mi J. K. Mci Summatoy i Konfederacyi Koronney Sekretarz zgodno z Or-
yginałem.

Jozef Brzozowski Regent Kommiss: Cywilno Woysk: Ziemi Kra. Pow. Czer-
wonsk. Universał od Nadias: Rzpltey Stanow obwieszczony o prawach w zamia-
rze pospolitey obrony uchwalonych.

Kommissya Policyi Obroney Narodow.

Wiadomo czynimy Komu o tym wiedzieć należy Rządu Stodyczy, Praw dobroci
Sprawiedliwości Narodowey, nic iawniey nie zatwierdza, iak zodległych o Panie
Ludu obcego do Kraiu przychod. Gdzie Człowiek dobrowolnie osiada, i nowe Siedliska
za dawną Oyczyznę zamienia, tam nietylko wyzyskienia łatwość, ale ieszcze pewną
dla siebie własność Wolność i Sprawiedliwość przeglada.

Doświadcza tego Kraiu Nasz dziś Polski, kiedy na odgłos Ustawy Nowego Rządu,
Przychodniow z Państw odległych na swey Ziemi Widzi= Tak niegdyś pod
Rządem Jagiellonow zaludniała się Polska, tak w nierządzie taż Sama Obfita Zie-
mia nie Utrzymała Ludzi, Miast i Wsiow ruiny, czego zarosłe chołu, smutny świad
czą dowod= Toć iest, dla czego Kommissya Policyi hostliwa swoią Opiekę Przy-
chodniom z Prawa winna, gdy aż od brzegow Renu, przychodzące Familie do Kraiu
Widzi a z Samych Professionistow, Rzemieślnikow i Rolnikow złożone odzywaią
do całego Państwa Obywatelow, przeciwdaiąc radząc i zalecaiąc, aby w tych Przycho-
dniach, Staranność wszędzie gruntować tę ufność Ktorą oni o dobroci Sprawiedliwości
Rządu Naszego powzięli: aby wrodzona Naszemu Narodowi Ludzkość, i dobroć

Słomność

Kommissya Policyi Oboyga Narodow.

Wiadomo czyni Komu o tym wiedzić należy= Bespieczeństwo i spokoyność ogolna, będą prawdziwe zasadą wszystkich Narodow a twirdzą Ich trwałości i szczęścia, iest naypierwszym zamiarem wszystkich Rządach iest staraniem nayczulszym Każdego prawodawstwa= Ta troskliwość i rząd Nasz zatela, Rząd ktory wracaiąc dawnę zaszczyty Narodowi Polskiemu, nic nie opuścił, co by zagruntować mogło = Wtym to Widoku, utworzona została Kommissya Policyi, ktorey Władza i obowiązki rozciągnięte w tym tylko są celu, aby na Bespieczeństwo i spokoyność ogolną, całego kraiu czuwała= Niech przeto Publiczność całą ufność swoią w troskliwości tey Kommissyi pokłada, niech będzie spokoyną i w Czasiech teraźnieyszych Woyną obcą zagrożonych niespuści Oka nigdy Oka swego dozorczego, nieostygnie nigdy w gorliwych swoich staraniach, dla zapewnienia tey Naymilszey, tey naydroższey korzyści, ktorą Sobie Każdy w zabespieczeniu własności osobistey. Stawy, życia i maiątku, zakłada; wyśledzi i zabieży tą Władzą i siłą, ktorą Ich prawo dało, nayskrytsze występki przeciw spokoyności i bespieczeństwu Publicznemu, umorzy wszystkie występki, w zrzodle samym, a gdyby mimo wszelką troskliwość, zbrodni zabieczyć niemogła, zbrodniarza Każdego nieomylnie doścignie, i onego iako prawo Naywietsze Prawo od Ktorego Exekucyi, chwała, Wolność, i całość Narodu Polskiego zawisły, nakazało, do Sądu przyzwoitego na kary zastużone odda i odeszle.

Odezwać się złym do Publiczności, zaręczyć Ich tę spokoyność i bespieczeństwo, iako miała wielorakie popudki taż Kommissya, tak rownie ma przyczyny wierzyć, że nietylko na niey zupełnić Publiczność cała przestać raczy, ale owszem, Każdy wspirać Ją wtym zamiarze, zechce Każdy dowiedziawszysię o Knuiącym się iakim występku, zbieraiących się zgromadzeniach, niezaniedba donieść to, i występkow donieść Komissyi Policyi, ktora z obowiązku swego Urzędu nieprzerwanie działaiąc, w każdym czasie każdę doniesienie przyimie, i one bez Obrażenia Publiczności, użyć podług pozwolonej sobie władzy, umieć będzie

Ufna iest przeto, że Każdy cnotliwy i gorliwy o szczęśliwość kraiu Obywatel, maiąc Magistraturę na ktorey tonie troskliwość swe złożyć może, sam nigdy osobiście ani pismem (oprocz doniesienia Kommissyi Policyi:) ani postępkiem iakim otwartym, czynić przeciwko Osobom przez siebie podeyrzanym nie będzie, Nikt z prywatnych Sędzią Drugiego być nieodważysię, Nikt o naturze występku, i wielkości nań Kary stanowić one rozgłaszać, niedopuściwszy, Inaczey tak wydawcy Pism Burzących się, iako też Drukarze One Drukuiący, za rowno z temi, ktory by ie roznosił, rozgłaszać, rozdawać, po mieyscach Publicznych zawieszczać, ważyliśię uważani będą przez Kommissyą Policyi, iako burzący spokoyność i bespieczeństwo powszechne, iako podaiący w nie bespieczeństwo każdego własność osobistą, i surowym karom podpadną Spodziwaśię atoli Kommissya Policyi, że w narodzie Naszym, tak w całey Europie z postępowania swego chwalnym, tak z czystego do spokoyności przywiązania głośnym, żadne takie Duchy rozruchu, zamieszania Kupienia się, pism rozrzucania, nieznaydą się ktore by te Publiczną Narodu Chwałę kazić miały, i do ład trwaiącą w Narodzie spokoyność niszczyły

Ktore Obwieszczenie Wydrukowane żeby było wszędzie w Aktach Publiczne wciągnione, z Ambon Czytane, na Drzwiach Kościelnych, Sądowych i Kancellaryiach tudzież w Miastach porogach Ulic publiczniejszych, zawieszczone, Kommissya Policyi do wszystkich Komissyow porządkowych Cywilno Woyskowych i Magistratow Miast wolnych przesyła Dan w Warszawie na Sessyi Ekonomicznej Komissyi Policyi G. Nar. Dnia 26 Maja R. 1792. Stanisław Sołtan Marszałek Nad. W. X. Lit. Wincenty Kozłowski Pisarz Komissyi Policyi G. Nar.

Obwieszczenie zalecaiące spokoyność w Domach i Zwyczaiach w okolicznościach teraźnieyszych

Kommissya Skarbu Oboyga Narodow.

Wszem w Obec i kazdemu komu o tym wiedzieć należy wiadomo czyni. Iuż uwiadomionym zostal Naród przez Uniwersały od Naiiasnieyszych Konfederowanych Stanow wydane, o przedsięwziętych zapędach na obalenie Praw i wolności kraiowey. Iuż wtym zamiarze Nieprzyiaciel w targnął do Kraiow Rzpltey, zapał Woyny zaiął się w pogranicznych Woiewodztwach. Iuż Żołnierz Rzpltey ochoczo niesie swe Życie i krew przelewa broniąc Swobod i maiątkow Obywatelskich nieuchronne ztąd wynikaiące na pomnożenie i utrzymanie Sił kraiowych wydatki, przywiodły Naiiaśnieyszą w Straży, iż przymuszonym został polecić Kommissyi Rzpltey Skarbu Oboyga Narodow Exekucyą prawa Seymu teraznieyszego pod tytułem — Pobor Generalny — Dnia 26 Miesiąca Maia R. 1792. uchwalonego: to Prawo i Decyzya I. K. Mci w straży Kommissya do powszechney podaie wiadomości w następuiącey osnowie.

Pobor Generalny.

Gdy wolność i niepodległość Rzpltey gdy Prawa Iey władza od spisku buntowniczego obcą wspartego bronią zagrożoną została: przeświadczeni iesteśmy, iż wtak gwałtowney Oyczyzny potrzebie wszyscy Obywatele kosztuiący słodyczy wolnego rządu, chętną Ofiarę z maiątkow swoich uczynią na Obronę Praw i zaszczytow pospolitych. Wtym przekonaniu ogłowszechney Obywatelow gorliwości, do ratowania napastowaney Woyną niesprawiedliwą Oyczyzny, na zasilenie Skarbu i utrzymanie gotowych Sił dla odparcia obcego gwałtu Pobor Generalny stanowiemy.

1mo Ze wszystkich Dobr Ziemiańskich, Duchownych, Świeckich do podatku którykolwiek podług Praw o gatunku Ofiary dziesiątego grosza opłaca, każdy na Pobor zapłaci po złoty od 100, z dochodu swego, tak iż kto płacił do tąd 10. od 100. zapłaci na ten raz 20. kto płacił 20. od 100. zapłaci 30. kto płacił 30. od 100. zapłaci 40.

2do Obywatele, którzy z małych Dziedzictw swoich nie płacą Ofiary dziesiątego grosza, złożą do Skarbu Drugie kominowe, czyli podymne.

3tio Miasta wolne Rzpltey zapłacą Drugie kominowe czyli podymne.

4to Włościanie z wszelkich Dobr Świeckich, i Duchownych, Ziemiańskich i Królewskich, tudzież stołu naszego zapłacą półkominowe czyli pół podymne.

5to Żydzi podwoyne pogłowne płacić powinni wybieranie, i Rozkład tego Poboru na Raty. Władzy wykonawczey oddaiemy który gdy by dla nieukończoney Woyny miał być powtornym, tedy My Król na zaradzenie tey Potrzebie Rzpltey Seym zwołamy.

Decezyi zaś I. K. Mci w Straży te są słowa.

My Stanisław August z Bozey Łaski i woli Narodu Król Polski wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Żmudzki, Kijowski, Wołyński, Podolski Podlaski, Inflantski Smoleński Siewierski Czerniechowski.

Pomnażaiące się co raz bardziey potrzeby Rzpltey, przynoszące nieuchronne wydatki Skarbu Publicznego są powodem Nam Królowi w straży, zalecenia Kommissyi Skarbowey O. N. aby niezwłocznie wydała Uniwersały do składania poboru Generalnego Prawem Dnia 24. Maja Roku teraznieyszego uchwalonego dzieląc takowy Pobor na Dwie raty dla zrobienia go w wybieraniu łatwiey, z pożytkiem i mniey Kraiowi ciężkim. Takowe Raty My Król w straży determinuiemy. Pierwsza na Dzień 15 Lipca następuiącego kończyć się maiącą wktorey zaleci Kommissya Skarb. O. N. złożyć do Kass exaccyinych; 1mo Ze wszystkich Dobr Ziemiańskich, Duchownych, Duchownych, i Świeckich do podatku który kto podług praw w gatunku Ofiary Dziesiątego grosza opłaca 2do Obywatele, którzy z małych Dziedzictw swoich

niepłacą,

nie płacą Ofiary Dziesiątego grosza, złożą do Skarbu Drugie Kominowe czyli podymne 3tio Miasta wolne Rzpltey, zapłacą także Drugie Kominowe, czyli podymne całorocznie 4to Żydzi podwoyne pogłowne płacić powinni Drugą ratę poboru Jeneralnego, oznaczamy w Miesiącu Październiku w tym że Roku, w którey zapłacić maią Włościanie z wszelkich Dóbr Świeckich, i Duchownych, Ziemiańskich i Królewskich, tudzież Stołu Naszego oraz Miast Dziedzicznych, i Duchownych Półkominowe, czyli Półpodymne, to iest połowe Podymnego Jeneralnego rocznego, nadzwyczayną opłatę iaka do tąd zdawnieyszych Praw za Kominowe i Hiberne do Skarbu publicznego wpływała Dan w Warszawie Dnia V. Miesiąca Czerwca Roku Pańskiego MDCCXCII. Stanisław August Król (L.S.) I. Ostrowski P.M.K.

Uskuteczniaiąc zatym Kommissya wyżey wzmiankowane Prawo i Decyzyą J. K. Mci na mocy onego wyszłą, mieć chce i naznacza; aby: oprocz Podatków Ordynaryinych w Ratach i czasie zwyczaynych importować powinnych: Pobor Jeneralny dwoma Ratami następuiącemi do Skarbu Rzpltey na zasilenie Skarbu i utrzymywanie gotowych sił, dla obparcia obcego gwałtu był wniesionym to iest. Wpierwszey racie zaczynaiącey się od Publikacyi niniejszego Uniwersału, a kończyć się maiący Dnia 15. Lipca 1792. maią złożyć wszyscy następuiący pobor. 1mo Ofiarę ze wszystkich Dóbr Ziemiańskich, Duchownych i Świeckich, którzy kto podług gatunku Ofiary Dziesiątego Grosza opłaca, każdy na Pobor zapłaci na ten raz po Dziesięć od Sta tak iż kto płacił Dziesięć od Sta, zapłaci teraz osobno 10 od Sta, kto płacił 20 lub 30 zapłaci tak że teraz osobno Dziesięć od Sta z dochodu swego, podług opisu Prawa.

2do Obywatele którzy z małych Dziedzictw swoich nie płacą Ofiary Dziesiątego grosza, złożą do Skarbu drugie całoroczne Kominowe czyli Podymne podług Lustracyi ostatniey w Koronie a Wielkim Xięstwie Litewskim podług Uniwersału Kommissyi Swey pod Dniem 20 Lutego Roku teraźnieyszego wydanego. Podatki w Wielkim Xięstwie Litewskim z Podatkami w Koronie ustanowionemi porownywaiącemi

3tio Miasta wolne Rzpltey zapłacą, także drugie Kominowe czyli Podymne całoroczne podług Lustracyi ostatniey, Miasto zaś Warszawa, taką Summę, iako na mieysce Podymnego Ofiarowało uchwalić.

4to Żydzi podwoyne Pogłowne zapłacą to iest po złotych 3. od Głowy w drugiey zaś racie zaczynaiącey się wraz z Ratą Ordynaryiną Septembrową 1792. Roku a kończyć się maiącey w do wruszenia poboru w Miesiącu Październiku w tyże Roku zapłacić maią na pobor włościanie z Wielkich Dóbr Świeckich i Duchownych Ziemiańskich, i Królewskich, tudzież Stołowych oraz miast Dziedzicznych, i Duchownych w Koronie i w Wielkim Xięstwie Litewskim każdy z Dymow swoich Półkominowe czyli półpodymne to iest: połowe Podymnego generalnego rocznego, nadzwyczayną opłatę iaka do tąd zdawnieyszych Praw za Kominowe i Hiberne do Skarbu Publicznego wpływała.

Takowy Pobor ma być złożony w mieyscach, w których do tąd podatki publiczne są odbierane, w Koronie do Rąk, i za kwitami za ten raz ręcznemi III. Exaktorow od Kommissyi ustanowionych, a w Wielkim Xięstwie Litewskim: gdy do tąd dla zamieszkania kazowego Exaktorowie na mieyscach sobie przeznaczonych stanąć nie mogli do kas Komissyowych Cywilno Woyskowych z powinnym przez każdego posłuszeństwem Prawa. Niepotrzebuie Kommissya Szlachetnych wystawiać powodow które wszystkich

wspolnych do wspolnego ratunku Oyczyzny zagrzewać powinny. Wspolne dla wszystkich
Dobro iest dobro, wspolne uchoway Boże zapadku Jey, gdy by ratowaną nie była na ka-
żdego widocznie spadnie nieszczęście
Stąd iest Kommissya, iż tam gdzie idzie o ratunek Oyczyzny, o utrzymanie Praw
i wolności, o bezpieczeństwo maiątkow wszystkich, przezacni Obywatele pospieszą chę-
tnie zopłatą Poboru teraźnieyszego, nie odwlekaiąc tey ze opłaty do końca raty, a przez
to z większą sposoby, do Obrony Kraiowey nieodbycie potrzebne.
Który to Universał, aby niezawodney każdego doszedł wiadomości, końcem onego Publi-
kowania po Parafiach, i do Akt publicznych podania, do Komissyow porządkowych Cywil-
no Woyskowych Obuyga Narodow oraz Superintendentow Prowincyalnych, Exaktorow,
Kancellaryi Swey rozesłać zaleca Działo się w Warszawie Roku P. 1792. Mię. Czer. Dnia 6.

Ludwik Tyszkiewicz
Podskarbi W: W: Xięstwa Litt:

Universał obwieszczaiący aby Pobor Generalny był do Skarbu wnoszony.

Kommissya Porządkowa Cywilno Woyskowa Ziemi Kamie-
nieckiey i Powiatu Czerwonogrodzkiego.

Spokoyności we wnętrzney i bezpieczeństwo Obywateli do strzegać iest nie od-
dzielnym Jurysdykcyi obowiązkiem Zaradzać oney, nie odbito iest powinnoscią.
Dlaczego Kommissya swoią maiąc doniesienia ogromadzaiących się Kupach Hultaiow na-
pastuiących podróżnych Ludzi po Lasach początkowi złemu zabiegaiąc niniejsze obwiesz-
czenie rozesłać przedsięwzięła w celu przełożenia L.L. Obywatelom, aby żadaniem znać
o przypadku pokazuiących się gdzie Hultaiow iednomyślcy znosili się ieden Drugiemu po-
moc natychmiast z Ludzi Dworskich z Szlachty i z poddaństwa Gwiernością do Swiad-
czonego rychło dawali.
Hultaiow w pierwszym razie gromili chwytali i do przyzwoitey Jurysdykcyi odsyłać starali się.
Miłość zaś dobra własnego przewodniczyć w tey mierze każdemu powinna, a ostrzeżenia Kom-
missyi Swoiey w zamierze żądaney utrzymania spokoyności aby skutkowane były Zaleca. Lodo-
bnież aby L.L. Obywateli doniesienia wszelkie godne wiadomości do Kommissyi przy-
syłali powtornym pismem Swoim żąda Dan w Kamiencu Lodz. na Sessyi Kommissyi
Dnia 4. Mca Lipca 1792 Roku

Antoni Przyłucki Kommissarz Prezydugący.
X. Michał Radewicz Offic. Gen. Kamieniec Lit.
Ludwik Cieszkowski Kommissarz
X. Antoni Chmielewski Kanc. Kamie. Kommissarz

1934
1792
142

Biskup Kamieniecki, Orderu S. Stanisława Kawaler. Kanonikowi Kamienieckiemu Dziekanowi Płoskirowskiemu a Księdzu Janowi Juszczewskiemu y Całemu Swieckiemu y Zakonnemu Duchowieństwu Zdrowie w Panu y Pasterskie Błogosławieństwo

Kiedy Wam smierc wspoł braci naszych ogłaszamy Naymilszy przypominaiąc kolieią do przysposobienia się wczesnego na ową daleką podroż wam się uchronnie kiedy nastąpić Zachęcamy y wzbudzaiąc do modlenia się za owych zmarłych do ziednania każdemu zasługi przed Bogiem przyzwoitym oznaymiemy Wam O smierci Cnotliwego Weterana W. Antoniego Trzecieckiego Byłego Woysk Polskich Generała y orderu S. Stanisława Kawalera Tudziesz y Cnotliwego y powszechnie wypowarzonego Obywatela Teodora Stanilinskiego. Nie mniey Znakomitey Urodzeniem y Cnotą Damy JW. Teresy Krolinski Starosciny Nurskiey mowiemy tymże samym ani wysokości Urodzenia, ani Zadnemi Zasługami nie wyimiemy się od powszechnego prawa ktore postanowiono iest każdemu Człowiekowi raz umrzeć. A w tym tylko dla famili robi się w Zalu ulga a w Oczach połowności otrzymywaną Dzieci wrzeta pamiątke cnot y zasług umieraiących będzie, kiedy też podług naszego Kościoła wzywamy Was Bracia naymilszy do ratowania Modłami Zmarłych Stusie się, że oni iuz będąc w niebie gdy na kogo przyjdzie koley wypłacania smiertelności długu, tam silniey Was wstawienicom się swoim ~~wspo~~ wspomagać będą. A przeto nietylko sami wspoł Bracia Kapłanie o Duszach Antoniego Teodora y Teresy przy straszliwych Ofiarach pamiętać, ale y ostrszeć ten Proces ludowi do modlenia się Zaraz zachęcaiącie a trzydniowym po wszystkich kościołach też wymienia modłami przypominaniem Dan w Kamieńcu mca Junij 16 Dnia 1804 Roku

Jan Biskup.

1006

Tegoż Dnia: Odebrane Zalecenie od JW. Pasterza Kamienie-
aby Duchowieństwo pielęgnowaniem Drzewek w Swoich
Plebaniach naywięcey się zatrudniali: w co WJX. Dziekan
przy Wizycie ma wzierać y Raportem donosić, iakie u Kogo znay-
dują się Ogrody...

Jnne Zalecenie: Aby po zmarłey Sp: JW. z Bełłowskich Hrabini
Dunimowey, zaleciwszy Ludowi Nabożeństwo, 3. dniowe
Dzwonienie nakazane było, co się y Spełni, Dało Dnia 6.
Kwiet. 1804. Ru

Ukaz Jego Jmperatorskiey Mości.
Z Kamienieckiego Generalnego Rzymsko Katolickiego Duchownego
Konsystorza JWX. Xiędzu Kanonikowi Kamienię Dziekanowi Ploskirow-
skiemu Janowi Jaszczewskiemu. Ten Konsystorz Wystuchawszy
Kommunikacyi Konsystorza Generalnego Rzymsko Katolickiego Wilen-
skiego, w Ktorey o Uszytych tey Dyecezyi jako to Jozefie Gurej
Krolowie, Jozefie Jankowskim, Klarze z Gregortow Czaplinski, Ktora
z Wenderpem uciekała y Corke z sobą Wzięła, Nepotie Katarzynie
Jana Jedorowicza Zonie, Jozefie Badrowiczu; Publikate uczynić
Zadany, Postanowił P. T. Rozkazać y Rozkazuie Azeby o Wyz
mienionych Uszytych po Kosciołach w Dekanacie P. T. Cząstującym
tra Kontny publikatę z Ambon w Dnie Swiąteczne, y Rewizyą
Metryk poprzebowych Zrobić zalecił. y Co się okaże Sądowi Swemu
Rapportem doniosł. Nato zaś po całym Dekanacie Kursarz
Wydał, Azeby Zaden z Księży Rzymsko Katolickich, Ktory w Ko-
sciele Katedralnym Kamienieckim nie Jnstalował się, Ty-
tułować się Kanonikiem Kamienieckim pod Karami Prawem
przepisanemi nie Ważył się poty, poki nie dopełni tego Czego
Prawa y Statuta Wymagaią. Dan w Kamieńcu Podolskim Dnia
13 Mię Maia 1804 Roku Assessor y Kanonik Katedralny
Kamieniecki Xiądz Jgnacy Gurkowski

W Panstwach Jego Jmperatorskiey Mości Alexandra 1 Jmpe-
ratora y Samo Władcy Całey Rossyi etc etc Pana naszego
nay miłościwszego.
Jan Mikołay Dębowski Rzymsko Katolickich Kosciołow
Biskup

11

1803 Ru Dnia 2. Gbr: Doszła Kursorya tego Kościoła od JW. Pasterza Dobrodzieja: względem maiącey się dopełnić Wizyty Dziekańskiey: przez Mięyscowego Dziekana: ato w Punktach 10: mocy y Zalecenie maiących odwizytowania maiących Kościołów Parafialnych w miesiącu Gbr: 1803.

Togoż dnia y Roku zalecono wywodzenie o wszystkich ... od Żon iako to Marina Milska od Maryanny Chomic... ... y Maranny Browskiey: które z Ambon Trzykrotnie ma się publikować: y potem Sądowi ... odraportować: z podpisem

Officyał y Scholastyk ... X. Edmund Popiel Proszniowsky

W Czasie Wizyty Dekanalney Księgę Processów Kościoła Parafialnego ... Dnia 10 Mca Grudnia 1803 Roku Reszty ... podpisuie

X. Jan Jaszczewski Kanik Kamie... Dziekan ...

Zalecenie od Kamienieckiego Rzymsko-Katolickich Kościołów Biskupa y Kawalera Jana Dembowskiego, aby za odebraniem tego, za Szczęśliwe y długoletnie Panowanie, nowo zaślubionych Nayiaśnieyszego Karola Fryderyka de Sax Weymar duc z Nayiaś: Księżniczką Maryą Pawłowną Ludowi zgromadzonemu do Kościoła na Nabożeństwo, modły zwyczayne zalecić, y z tymże Ludem Te Deum Laudamus odśpiewać: Dato w Kamieńcu Febr 17. Dnia 1804. Ru

Drugie Zalecenie: Od tegoż JW. Biskupa Kamien: aby w Obgoszczeniu Szlubów między Osobami Łacińskiey y Greckiego wyznania, znosić się z Parochem Obrządku Greckiego: y od tegoż odbierać zaświadczenia czyli nie ma przeszkody iakiey zachodzącey w tem Czasie co do benedykowania Szlubu Osobom Obrządku między sobą różnego — a gdy się zmówią, w ten ... Pleban, dopiero szlub benedykować co y w Księdze rozchodnie zapisać należy, Dnia 1. Mad: 1804. Ru

Tabella wiadomości o Kościołach z Jch Kollatorach o Duchowieństwie Regiecie z Zaprowadzeniach o Fundusz- z Summach Fundusz- z Stąd uzyskaczy Jutracie czyn Dochodach, iako też nieuchronnych wydatkach nakazach o Obligach duchownych o Cerkwi Parafiach

z Dzie- Kościoła Parafialnych y Kaplic które mają Kapitanów.	Stan Budowania	Mieysce Kto iest Kollatorem	Gorzelni na Plebanow Kommendarzy Karczmach Karczmach Kapitanow iest Parafialnych Inspekcyi	Kwota Wkazu- Trzoda Bydła		Zapisana Summa Duchowna		Kwota Summy Fundu- szowe z Kapitały	Długi Summy nie pewne	Summy Zyjące	Czysty Dochod- Kwoty Dziesiąty y Ruty Gruntowego		Opłata do Skarbu lub Powiatu	Opłata składzy na Kopią z Stuły Ordynarytowe	Obligi Duchowne Mszy ilekroć		Kwasy Ucznia		Z Metryk wiadomości Cerkwi			
				Krowy	Owiec	Mszy	Summy														
Mazurskie	Mieszkalne Drewniane	Wyższe chrześcijańskie	Godności Żydowskie z narodu Karaimskiego	Lata-	Liczba	Liczba	Ruble	Kopiy	Ruble	Kopiy	Ruble	Kopiy	Ruble	Kopiy	Ruble	Kopiy	Ruble	Kopiy	Liczba	Ozdobne summy	Liczba	Ozdob
Powiat N.N.																					

1003 Fur
Wiadomości
Parafialnych
Kościołach
Mszy
Summ
Fundu
Summ
Kapitałów
Mszy
Summ
Fundu
Summ
Kapitałów
Mszy
Summ
Fundu
Summ
Kapitałów

y takowych wiadomości prędko potrzebuie: przesyłaiąc WWPanu Kopię takowych Tabell, z których iedna na Kościoły Swieckie, a druga na Zakonne, zalecam WWPanu, abyś ie iako nayprędzey przez Kursorye zwyprawnośćy nayściśleyszą zarządził od Podrzędnych Księżów y Kaplicznych Zachowanie. Po zrobieniu zaś takowych Tabell, ma każdy z przełożonych Kościelnych Opisać 1º Jaki Proboszcz, iako Altaryści y Wikaryusze, kto iest Kollatorem 2º Księży tak przy Kościele mieszkaiących iako po Parafii przy Dworach, lub swoich Dobrach będących, również y bezmiestnych, lata wieku, Kapłaństwa y Stopnie godności, y iak dawno też posiada. 3tio Czyli Szkoły są Funduszowe czyli z ochoty utrzymywane y wiele w nich studentów. 4to Podobnież Szpital czyli Funduszowy czyli z łaski utrzymywany, y wiele w nim Ubogich. 5to wiele się płaci dyżom przy Kościele Służącym. 6o wiele iest sług przy Kościele funduszowych, y wiele na nich Opłaty. 7o Wiele Expensy gruntowy niewchronnie potrzebney. 8vo Czyli gdzie nie naruszono Kościelnych lub Klasztornych funduszów w czym y kto mianowicie. 9no Czy nie zabrał kto co z funduszowey własności y kiedy. 10o Czyli są długi na co zaciągnione 11o Czyli nie ma z kim Processów gdzie y o co. – Gdzie więc przy Klasztorach Zakonnych są Parafie y Studia lub Nowicyaty, powinni odpisać na wszystkie trzy Tabelle, gdzie zaś nie ma Parafiów lub Nowicyatów, tam na swoią tylko iedną Odpisawszy P. T. niechay przedzey odeszlą, y WWPan równie iak nayprędzey do Kancellaryi naszey Zadworney masz przedstawić: a Rządcom Kościołów nakarzesz wcześnie wygotować wiadomości o Urodzonych Zaślubionych y Umarłych tak aby wszyscy pod zapłaceniem niżey Opisanego Sztrafu ostatniego Dnia Grudnia wiadomości z Roku 1802 do P. T. wysłali: a te P. T. zaraz pierwszych Dni Stycznia do Kancellaryi naszey dostawili. Zapowiesz WWPanu że ile z nam Szacunku y przywiązania ku wielu Kapłanów, za gorliwe wypełniane dawanych Zaleceń, tyle czuie nieukontentowania na niektórych leniwych y Opieszałych: Na których to gdy nie ma innego sposobu, przeto Zalec WWPan wszystkim, że u kogo więcey nie dzień zabawi Kursoryes, tedy za drugi dzień zapłaci 5. Rubli za 3ci 6. za 4. Siedm y tak daley. Kto podług tey przyłączoney Formy w dniach 20. od daty odebrania Oney, nie przyśle WWPanu Opisania zapłaci 15 Rubli iezeli przetrzyma miesiąc cały da drugie 15 Rubli to iest w Summie 30. a iezeli do 5. Niedziel przetrzyma: Zasekwestruiesz WWPan wszystkie dochody Beneficium y z nich 50 Rubli Sztrafów wybierzesz: y pół przyszlesz na Szpital Katedralny, a drugą połowę na Kancellaryę Dziekańską obrócisz: będzie to dobrowolna odgmuszych Ofiara a przeto uwalać się na mię nie będą: Dat w Kamieniu Podolskim Dnia 9. 7bra 1802

Joannes Episcopus

za dekretem Gr. Krasicki

594

Od Kamienieckiego Biskupa y Kawalera Dembowskiego

JPJ Kanonikowi miesce Dziekana Proskirowskiego Zastępuiącemu Janowi Jaszczowskiemu Rozkaz

Odebrawszy Ukaz Jego Jmperatorskiey Mości z Rzymsko Katolickiego Duchownego Kollegium dnia 18 Mca Maja Roku bieżącego pod № 328, dany Którym poprzysłaniu Listu JWo Ministra Jnteressow wewnętrznych, y Kawalera Grafa Wiktora Pawłowicza Koczubeja Do JWo Rzymsko Katolickich Kościołow Metropolity w oyym Kollegium Prezesa y wielu Orderow Kawalera pisanego postanowiono iest iak Nayusciśley Duchowieństwu Łacinskiemu przepisać y bacznie ukarania podług Prawa zabronić y Zakazać aby nikogo z Obrządku Unitskiego, do Łacinskiego przyimować nieważyli się; zalecam WMc y przepisuię, azebyś o takowym Monarszym Zakazie całe sobie poruczone Duchowieństwu uwiadomił, y przypomniał Jemu — że nierostropna gorliwość gorszy często kroć skutki wzynić może niżeli naymnieczulsza Cichość, że Duch Boski Którym się powodować powinni iest Duchem rostropności y Łaskawości aby takowe zalecenie w Xięży Procesow wciągnione przykazanym Xięży było aby w Czasie nasrywawszy się nie wiadomości Sami Sobie przypisali nieszczęście ieżeli nie takowe nierostropna Gorliwość w Prawie Dan w Kamieńcu Podolskim dnia 8 Czerwca 1802 Roku —

Jan Biskup

Od Kamienieckiego Biskupa y Kawalera Jana Dembowskiego —

V. J. X. Proskirowskiego Dziekana mieysce Zastępuiącemu y Kanonikowi Janowi Jaszczowskiemu

Zalecenie —

Gdy przestane Opisy Kościołow Jmperialne Rzymsko-Katolickie Duchowne Kollegium z powodu niestawania tam niektorych wiadomości niedostatecznemi uznawszy, y chcąc mieć iednostayne zewszystkich Diecezjow wiadomości przysłało formę, podług Ktorey maią bydź czynione Opisy, y takowych

No 208.

postawszy kierorza ponytaczone wiadomosci porządnym rzem w tych podług których w tym wiele się w przeszłym 1802^go^ Roku urodziło zaślubiło y umarło, wiele do przyimowania SS. Sakramentów zdolnych a wiele nie. a w drugiey wiele w tymże Roku umarło maiących lat wyżey stu y dziesięciu, zapisać nakazał, takowe wiadomosci po zapisaniu przez Rządców Kosciołów Dekanatu P. J. do Kancellaryi naszey Żadworney nayspiesnieyszy przesłać y na dal po skonczonym każdym Roku natychmiast takowe, wiadomosci z swego całego Dekanatu do teyże naszey Kancellaryi dostawiać nieomieszkiwał. Dan w Kamieniou Podolskim Dnia 10. Mca Marca 1803 Roku. Jan Biskup — Za Sekretarza Grze gorz Netrebelski —

Od Kamienieckiego Rzymsko katolickich Kosciołów Biskupa y Kawalera Jana Dembowskiego — Przewielebnemu Jegomości Kanonikowi Kamienieckiemu Dzi kana Podkamienskiego Miesce Kasil piącemu Jaszczerinskiemu

Zalecenie

Odebrawszy Smutną wiadomość od JWo Rzymsko katolickich Kosciołów Metropolity y wielu Orderow Kawalera Stanisława Sie strzencewicza że J.O. Xże Stefan Giedroyć Biskup Żmudzki i JWny JX. Konstanty Sosnowski Biskup Aretuzyenski niegdys w Łuckiey Dyecezyi Probożcz dług smiertelnosci wypłacili. Nie omieszkalismy w naszym Katedralnym Kosciele Dusze ich polecić Bogu iako wsspod Braci zmarłych — Lecz że Biskupia godnosc iako namiestnikowi Apostolska w całym Kosciele poszanowanie odbiera. Przeto i Całeyże swieckie iako y zakonne Duchowienstwo naszey Dyecezyi do podobnego nabożenstwa za Dusze zmarłych wyżey wspomnionych Biskupów wezwać umysliliśmy. A Przeto Przewielebnemu W Panu Zalecamy abyś Ciem rozporządzeniu wszystkie sobie podrzędne Kosciołty uwiadomiwszy, żeby Dniowemi iako za zmarłych dzwonienie, i też w każdym Kosciele Exekwii przyzwoitym według możnosci katafal ku przepisać — Dan w Kamieniou Podolsk. Dnia 23. Maja 1803 Roku

Jan Biskup

Ukaz Jego Imperatorskiey Mości z Kamienieckiego Grecko Rzymsko Katolickiego Duchownego Konsystorza W. Jmć X. Dziekanowi Płoskirowskiemu Kanonikowi Kamien. Janowi Jaszczewskiemu. Gdy Konsystorz odebrawszy w skutek Rezolucyi od Konsystorzów Wileńskiego y Mińskiego w Roku teraźnieyszym uczynionych, od Dyecezyanek tuteyszych prośb podanych; Postanowił W. P. rozkazać y polecić, aby przed przed wszystkim Kapłanom Kościołów w Dekanacie W. P. zostających, oznaczonych Dyecezyi Wileńskiey Stefanie Macieju Pachowskim, Karpie Szatkińskim, Jakubie Jurowiczu, Stanisławowi Mikołajewiczowi, Józefie Kołodce, Mikołaju Kowalczuku, Grzegorzu Malewcu, Stanisławie Zylińskim, Krystynie Rodkiewiczowey, Maryannie Serafinowiczowey y Józefie Ciwińskim — Dyecezyi Mińskiey o Agacie z Wąsowiczów Kaweckiey Andrzeju Ambrożewiczu y Bazylim Czepskim czyli Wrzeszczkim, tudzież Dyecezyi tuteyszey o Woyciechu Skibickim, Józefie Kraiewskim y Bartłomieju Biernackim, nie tylko publikatę trzykrotną z Ambon w czasie Zgromadzonego ludu na nabożeństwo uczynić, Metryki Pogrzebowe y Spiski Parafialne nayściśley przerewidować; ale nad to różnych ludzi przechadzających dla dokładnieyszego wybadania się o nich wypytywać; a co się okaże Sąd swoy Raportem uwiadomić. Datt w Kamieńcu Podolskim dnia 24. Lutego 1803 R.

Officiał i Schol. Kated. Kamien. X. Edmund Popiel Proszmowski

Pro 178.

Od Kamienieckiego Biskupa y Kawalera Dembowskiego.

P. J. X. Płoskirowskiemu Dziekanowi y Kanonikowi Janowi Jaszczewskiemu.

Zalecenie.

W Dopełnieniu Jego Imperatorskiey Mości Ukazu z Rzymsko Katolickiey Duchowney Kollegii dnia 16 Lutego teraźnieyszego 1803 Roku za No 106. do Nas wyszłego zalecamy p. X. iżby przy swoim (z mocy teraźnieyszego) Zaleceniu

obszerny dowodzenia takowey gorliwości jeżeli przez pilne obiezdzanie
Parafiów sobie powierzonych przez wywiadywanie się o potrzebach
Duchownych swoich Parafian i onych im dostarczanie przez nie
uciskanie onych Opłatami od posług duchownych, przez Katechi-
zowanie po Wsiach y Kościołach w iedności Kościoła naszego utrzy-
mywać będą aby mogli się poszczycić przed nami, a w czasie przed
Naywyższym PASTERZEM Pater! quos dedisti mihi non perdidi ex
iis quemquam — Lecz gdy przy wzmiankowanych wyżey dekursorney
odbieramy razem odniesienia się z Grecko Rossyiskiego Duchownego Kon-
systorza o różnych osobach dobrowolnie od naszego Kościoła odstępu-
iących, a domyślić się ~~łatwo~~ możemy że takowe łatwe Religii Przodków
swoich odrzucanie pochodzi albo z nienauczenia w młodości Dzia-
tek o obowiązkach Religii że gdy i Parvuli petierunt panem non
erat qui frangeret eis: albo z niedostatku w potrzebie swoiego Kapła-
na któryby administrował natychmiast żądane Sakramenta albo
przez chciwość niektórych Kapłanów błędnie rozumieiących że
wydarzona potrzeba Ślubu albo pogrzebu daie im wolność obdzierania
swoiego Parafianina przeto postanowiliśmy zalecić WXPanu aby
przez Kursorya obesłał to nasze Pasterskie odezwanie którą oświad-
czamy, że w ukończeniu w czasie ostatecznego Sądu gdzie
Pasterstwa Naszego wszystkiey sprawy będziemy zdawać, nie ponie-
canie niewiadomości o takowem przechodzeniu powierzonych
sobie owieczek wymówić się potrafiemy gdy przestrzega Swię-
Grzegorz Non potest esse Pastoris Excusatio si Lupus oves co-
medit et Pastor nescit: — Którą zapewniamy że tych dla Cnotli-
wych y Gorliwych Kapłanów uznamy y poczytamy, o których że
przez częste Parafianów swoich obiezdzanie w potrzebach pa-
rafialnych w przedzaniu y owieczek swoich niedozieraniu żadney
z nich nie utracili a przynaymniey do odstąpienia onegoż ani
dalszey okazyi nie dali przez J.S.X. Dziekanów z Raportów
owyż Zalecanych mieć będziemy wiadomość y zalecamy Dan w Ka-
mieńcu Podolskim Dnia 5 Mca Lutego 1803 Roku —

Jan Bis. Bisk.

Za Sekretarza Ignacy Nadolski

Ludności Parafii N.N. Rzymsko katolickiego wyznania w Guberni Kamienieckiey w Powiecie Ploskirowskim leżącey — etc.

Nro Domy	Miasto N. lub Wieś N.	Płci Męzkiey Lata	Płci Żeńskiey Lata		Wieś N.N.	Płci Męzkiey Lata	Płci Żeńskiey Lata
1	Dom N.N.				Wieś N.N. Podobnież		
	Ociec	60		1	Dom N.N. Podobnież		
	Katarzyna Żona		40				
	Filip Syn	24					
	Agata Corka		16				
	Jakob Furman	40					
	Anna Dziewka		20				
2	Dom N.N. Podobnież						
	Wieś M. podobnież						

Od Kamienieckiego Rzymsko katolickiego Kościoła Biskupa y Kawalera Jana Mikołaja Dembowskiego Xdzu Ploskirowskiemu Dziekanowi y Kanonikowi Maciejowi Hawrotkiemu

Zalecenie

Obserwując iuż kilku krotnie przeciwko Duchowieństwu naszemu iuż to o Chrzcie Dzieci Rodziców Grecko Rossyiskiego wyznania iuż w Administrowaniu innych Sakramentów wdzieranie się, niemożemy utaić naszego żalu przeciwko tey niewstrzymaney niektórych śmiałości — Gdy albowiem tak Ochrzczone Dzieci lub do innych Sakramentów przypuszczeni ludzie zawsze nawet zaprzeczaiąc Bydź do swoiey Religii od Parafii[?] zwracani bywali, więc z swoich postępków takowi Kapłani inney nie maią korzyści, tylko że nas w śrzód mnogich Dyecezalnych Interessów od... zatrudniaią, a siebie na niebezpieczeństwo Sądu Kryminalnego wystawiaią. Obowiązani strzec[?] Dobro każdego z powierzonych Nam prawdziwie rzetelnym troskliwym ubolewaniem przerażaią, Gdy albowiem wydarzenia takowe w Sądzie i to Kryminalnym Sądzone bywaią, takowo bydź przyzwoitemi powinni, że iako dobrze im w takowym zdarzeniu dać pomoc nie będzie naszey sposobności — Gorliwość chwalebna iest w ów czas gdy skutkować może, lecz gdy wspomniane kroki są zawsze bez skuteczne zmieto ani gorliwością nazywać się nie powinny — Niech nasi Kapłani

Obserwuy

No 107

1803 R.u Dnia 18 Febr. Wydany Process od W.o Xiędza Jana Jaszczowskiego Kommissarza y Dziekana Vlodzirowskiego, aby Duchowienstwo Dekanatu Jego, w przytomności tegoż z Dobranemi dwoma Theologami Examen Theologie Moralis odprawiło w Jelsztynie a to w M.cu Maja dnia 9. 1803 R.u y tamże ziechać się ma nieuchybnie na termin oznaczony.

Od Kamienieckiego Rzymsko Katolickich Obrządków Biskupa y Kawalera Jana Mikołaja Dembowskiego P. Jmci X.dza Dziekanowi Płoskirowskiemu Kanonikowi Kamien. Jaszczołtowi

Rozkaz

Wydarzające się rozne okolicznosci iako też y rekwizycye tak od Gubernskiego Rządu, iako y Naszey podolskiey Kapit. ustanawiaiące potrzeby Konsystorzowi Naszemu Generalnemu mieć spiski wielo się Dusz, Rzymsko katolickiego wyznania w każdey Parafii znayduiących się. — Przeto postanowiliśmy Prze: Twoiey rozkazać y rozkazuiemy, azebyś podrządnym w twoim Dekanacie Xięzom Rządzącym kościołom, przedpisał takowe spiski podług przyłączaiącey się formy z wyszczegulnieniem każdego Miasteczka lub Wsi, a w każdym Miasteczku lub Wsi Czeladzi Chatupy w każdey zaś chatupie Dusz Rzymsko katolickiego wyznania po Imieniu i nazwiska, ludziach latach iak nayakuratniey zrobić: a te wkrótce nayspiesznie zebrawszy z całego Dekanatu do Konsystorza naszego Kamienieckiego przy Raporcie przedstawić. W następuiących zaś latach ubytych tylko i przybytych do Parafii z wyszczegulnieniem czyli się urodzili czyli z innej którey Parafii przybyli. Wszyscy Jmc Xięża Plebani — w iak nayrychlejszym czasie ponowić przez Prz. Twoią a Przewielebność twoia Konsystorzowi Naszemu co Roku. — Dod... masz przysyłać: Czego zalecamy przewielebności Twoiey.

W Kamieńcu Podol. Dnia 20 miesiąca Lutego 1803 Roku

Z Poruczenia J.W.o Jm X. Biskupa podpisuie X Edmund Kopiel Brzezinski Schol. Katk. y Officiał Kamieniecki

Ad 131

Kapłanom się odmów y o miejscu pobytu ani
~~[illegible]~~ swego onegoż uwiadomić y aby to po każdej
odmianie miejsca, czyli po każdym przeniesieniu
się do innego kościoła uczynili. Przełożeni
Jm. P. W. czy lub wiele mniej Bogu ofiarę czy
nią pomnażając nam w staraniu się o zbawie
nie dusz krwią Chrystusową odkupionych, to
iednak przyjęta od Boga zawsze ciemną nie
będzie, jeżeli tym sposobem od posłuszeństwa
prawey bo i od S. Stolicy apostolskiey u
twierdzoney zwierzchności wyłamywać się
będą, gdyż u Boga lepsze jest posłuszeń-
stwo niżli ofiara. Dan w Kamieńcu Podolskim
Dnia 10 10bra 1802 Roku
Jan Biskup. Za Sekretarza X. J. Dąbrowicz

Od Biskupa Kamienieckiego y kanclerza Dembowskiego P. S. X.
kanonikowi Kamienieckiemu, miasto Dziekana Płoskirowskie
go Zastępującemu Jaszczurowskim Zalecenie. Gdy Approba
ty do słuchania spowiedzi ieszcze z pod prawa niewyszły, ocho
by y gotowe były lub w krótkim czasie po kościołach rozesła
ne być niemogą; Przeto postanowiliśmy dawne Approbaty
do końca Miesiąca Marca Rku następującego 1803. przedłu
żyć y przedłużamy: Oraz W. P. S. abyś o tym w swoim Dekanacie Podleg-
łych Kapłanów uwiadomił zalecamy y zalecamy nadto dla W. P. S.
Obowiązujemy, ażebyś przy odczytaniu Kongregacji Dekanalney przed końcem
Marca ułożyć się powinney, dobrawszy sobie Kapelana Gro-
ta y Nauka zaszczyconego, każdego Księdza Obowiązkiem przy kościele
będącego wyexaminować, y za świadectwem uczone o każdego w
szczególności zdatności lub Onere Conditione Conscientiae Oppi-
ozentowane do nas lub konsystorza naszego z dodaniem uwiadomie
nia którzy Proboszczowi y Plebanii przy kościele mieszkaią a
którzy niżej dla tego w kościele w czasie wizyty examinowani być
powinni przy Kapłanach przysłać. Dalem w Kamieńcu
dnia 20 Grudnia 1802 z polecenia JW. JX. Biskupa Kamien. Podpisano X. Edmund
Rafał Brosniowski

Do którego kościoła Pieniądzy, podług wykładu JWo XX.
Biskupa Kamienieckiego Grafa Sierakowskiego na utrzyma-
nie się w Petersburgu Assessora w Kollegii P.J.X. Or-
chowskiego, w którym Dekanacie wybrano i gdzie oddano
pozięto zalecam P.T. abyś przy tey Kursoryi zalecił nad-
comendarzom Rządców ażeby oni P.T. wiele który zapłacił, wraz
z kwitem z odebrania donieśli, a P.T. to wszystko
do Kancellaryi Naszey Zadworney Raportem przedsta-
wił. — Dan w Kamieńcu Podolskim Dnia 10 Mca Gru-
dnia 1802o Roku Jan Biskup. W mieyscu Se-
kretarza X. [illegible]

Od Kamienieckiego Podolskiego Obrządku Katolickich
Rzymskich Biskupa y Generalnego Jana Mikołaja —
Dembowskiego [illegible] Dyecezyi na-
szey Kamienieckiey — Okólnie — Gdy y po-
rządek kościelny Hierarchii y wypełnienia naydokład-
niey Monarszych Ukazów o Uniatach wymaga tego,
aby każda Zwierzchność [illegible] w obrotach porząd-
nych swoich, z doniesienia od JWo. Stefana Lewin-
skiego Biskupa Obrządku Katolickich Unickich Cer-
kwi Łuckiego doniesieni iesteśmy, iakoby niektórzy z duchowień-
stwa XX. Unickich wyszedłszy z [illegible] swoich y prze-
nieśli się na posługi naszych kościołów, bez wiadomo-
ści swoich wyznaczonych [illegible] zwierzchników, tak
że bez Jegomości XX. Surogata y Dziekana Unickich
nie wiedzą częstokroć gdzie ich wszystkich Ukazami uwia-
domiać, y gdzie tychże Szukać dozoru. Prze-
stanie dla dozwolenia wspomnianego JWo. Jana Bis-
kupa Lewińskiego zalecam Przewielebnościom waszym
Kapłanom, Zalecamy abyście osiadłych przy ko-
ściołach [illegible] wolę Jego oświadczy-
li [illegible] obiawili, żeby każdy z nich
natychmiast do swego Surogata lub Dziekana

Stanowym y powiatowym Sądom zarządzającym Gubernianim aby z Ukazu zabronionej, podawać do Sąd ... pism których Ukazem ... Pismem ... terminami zalecając przewielebności twojej aby ... Ukazie z nakazem wciągnienia w processowe księgę tak ... tom ... jako y Klasztorów ... i niemaiących Parafii ... Dekanacie Płoskirowskim ... uwiadomić. Dan w Kamieńcu Podolskim Dnia 14. Miesiąca Października 1862 Roku. Administrator Jan Słonecki

Za Sekretarza Grzegorz Nowotrebecki

Od Kamienieckiego Biskupstwa Administratora Jana Słoneckiego P J X. Płoskirowskiemu Dziekanowi y Kanonikowi Kamienieckiemu. — y Wskutek podaney do mnie od Włościanki Antoniny Biernackiey prośby w której ta wyraziwszy że od ... porzucona została od męża swego Bartłomieja Biernackiego y ponimo różne starania odszukać go niemoże, a przeto ... przez publiczney prosi ... zalecam P.J. przedpisać ... Rzeczpospolitych Parafialnych Dekanatu P.J. uczynić ... rzeczonym ... Publikatę y ... od ... metryki ... a to ... rapportowali, o czem P.J. masz doniesć Konsystorzowi Generalnemu Kamienieckiemu Dan w Kamieńcu Podolskim Dnia 19. mca Września 1862 Roku.

Administrator Jan Słonecki

No. 31.

Od Kamienieckiego Biskupa y Kawalera Jana Dembowskiego — P.J.X. Kanonikowi Kamienieckiemu Dziekanowi Płoskirowskiemu Plebanowi Czarnoostrowskiemu Naznaczeniu Zalecenie — Potrzebna nam iest wiadomość, że

ale w takowym przypadku Dekreta albo wyroki były przedstawiane na Rewizyą, a potym aby kommunikowane były Skarbowym Pala-
tom dla rozporządzenia y przedstawienia z opinią Rządowi Guber-
nii w Senat, który w następnym oddaniu czego kolwiek podług
Prawa z Zarządzenia Duchownego, ma przedstawić do Nayjwyższej
konfirmacyi, przyczem dla odwrócenia wszystkich zatrudnień w prowa-
dzeniu Dzieł Skarbowych „ y do Skarbowego Zarządzenia odnoszących
się, przewodzi też porządkiem Sądowym w istotnie więc do-
pełnienie tych nayjwyższych Postanowień decyduie Senat dla prze-
wiedzenia Dzieł na powództwa Partykularnych osób o dobra Du-
chowne tak równie y od Duchownych Dóbr na odzyskanie własno-
ści od osób Partykularnych należących ustanowić Partyku-
larny należący Porządek: a nayprzód Dzieła takowego Gatunku pro-
wadzić nie inaczey jak Sądowym porządkiem, y do tego każdy
maiący do Duchownych Dóbr pretensyą powinien podać nie Prośbę
ale Prośbę w ten Powiatowy Sąd, pod którego Zwierzchnictwem zostaią
Pretendowane Duchowne Dobra, z Przyłączeniem przy Prośbie wszystkich
na Okazanie należnego powództwa Prawnych Dowodów, a Powiatowy
Sąd odebrawszy takową Prośbę uczyni Sobwieszczenie w te Duchowne
Prawlenyie z pod którego władania podług podaney Prośby, własność
poszukuie się: z tym żeby dla obalenia powództwa, y z strony Jego
dostawione były przy Obiaśnieniu Prawne Dowody bez nayjmniey-
szey przewłoki czasu. Powtóre: Gdy po rozpoznaniu wszystkich tych
Dowodów z tobu Sprawy y Praw wypadnie cokolwiek podług Dekre-
tu tego Sądu oddać z Duchownych Dóbr w ustronne zarządzenie
w takim przypadku nie przywodząc do wypełnienia swego wyroku
odsyła teraz razem z całym Dziełem w Sąd Główny który odebrawszy
to Dzieło, gdy po rozpoznaniu naydzie że Dekret Powiatowego Sądu
wyłączaiący co z Dóbr Duchownych w postronne urządzenie iest spra-
wiedliwy, y z Prawami zgodny, uczyniwszy także swoie postanowie-
nie, nie przywodząc iednak y tego do skutku, przesyła w tę Kollegią
która z opinią swoią ma od siebie wszystko to przedstawić na rozpo-
znanie w Senat „ Przy rozpoznawaniu zaś Dzieła takowego gatunku
przed wyż wypisanym porządkiem obowiązkiem będzie tych wszy-
stkich Sądowników nayściśley zachowywać Prawo Duchownych Dóbr
Owszem iuż dano znać Ukazem Guberskim Prawlenyiom, dla obiawie-

1725

Kapituły Fundusżowe, y Rękodayne dochody rowné Sług Koscielnych utrzy-
mywania, Budowle Koscioła y Plebanii czyli cało lub naddzielowane Sprzę-
ty Kościelné podobnie Sprzęty wszystkie Inwentarskie etc: 2do Fundusze
Szpitalow gdzie lokowane y czyli dochodza, na wiele Osob iest Fundusz
wiele utrzymuie Się ubogich 3tio Stan Kapłanow Kosciołow godnosci wzg
du Lat od urodzenia y wyswięcenia się na Stan Duchowny, Słowem cało
go Stanu Duchownego Kościelnego dochodow Funduszow i Osob zupełnie
opisanie ato na dwie ręce do Kancellaryi nadworney Zostawiwszy trzecią
przy kosciele. Pozebranie czego abyś Przewielebny w ciągu przed
miesiącem Stoym czyli mnie czyli nastąpić maiącemu Biskupowi
Dyecezalnemu dla dostawienia spisanego do Naywyższego Rzymsko
Katolickiego Duchownego Kollegium na dwie ręce przysłał a odebra
niu tego natychmiast od Rapoŕt oddat Dan w Kamieńcu Pod.
Dnia 13 Julii 1802 Roku X Jan Słonecki

Ukaz Jego Imperatorskiey Mości Samowładcy cało Rossyi-
skiego o Kamienieckiego Biskupstwa Administratora y Kancla
Lerza Jana Słoneckiego. Przewielebnemu JX. Kamienieckiemu
Kanonikowi Płoskirowskiemu Dziekanowi Maciejowi Jawroc-
kiemu. W Dniu dzisieyszym odebrałem Ukaz Jego Im
peratorskiey Mości z Rzymsko katolickiego Departamentu Zeszłego
Września 22 Dnia No 749. nakazuiący mi obwieścić cało tak
Swieckie iako y Zakonne Duchowieństwo: O Ukazie rządzącego Sena
tu trzeciego Departamentu 28 Sierpnia teraznieyszego Roku na
Przedstawienie Tayrego Swiadnika Minskiego Gubernatora y Kawalera
Kornieiewa danym przypisuiącym Prawodzić dziata o pretensie
sa do Dobr Duchownych maiących, Jak powiniczy Naywyżey
potwierdzonego Regulamentu, o Duchownych y Cerkiewnych Rzędu
Dnia 13 Grudnia 1801 Roku. między innemi w 7mo Punkcie po
„stanowiono Klasztorow, y Kosciołow Dobra i Kapituły zachowane
„Być maią w Całosci, i bez naruszenia na prawie Skarbowym
„Dobr tychże prawem też Bronione bydz powinny. A Imien
„nym 1799 Roku Sierpnia 19 dnia Ukazem dla zabespieczenia
„Skarbowych Dobr od nagabania y uszczerbku, Przekazane aby
„Zadnym Dekretem albo postanowieniem Zadna Całosci. Zaki
„lakiego Posiadania, albo zarządzenia Skarbowego niewychodziło

Powtóre obbiegłym z Dywizyi Mińskiey do kaźni Kondracie Sudzieweu wzrostu niskiego lat 24 Mażzyzn twarzy ciemney włosow świętych Publikatę uczynić przepisać. Dan w Kamieńcu Podolskim dnia 18 Mca Sierpnia 1802 Roku. Lorec Offrega w Konsystorzu Generalnym Kanclerz Walty Kamienieckiy A Tadeusz Pawłowski —

Od Kamienieckiego Administratora Kawalera Słonedkiego
P. J. X. Kand. Kamie Dziekanowi Proskirowskiemu Jaszczowskiemu

Zalecenie. Rzymsko Katolickie Duchowne Kollegium wprzysłanym do mnie pod dniem 10 Junii No 464 ukazie wypisuie ze ponieważ przez Jego Imperatorską Mość Nayjaśniey Konfirmowanej w dniu 13 Miesiąca Grud. zeszłego 1801 Roku ustawy w punkcie 8 powiedziano, Kollegium iako naywyż. sza Duchowna Juryzdykcya powinna mieć od Dyecezalnych Biskupow zupełną y dostateczną wiadomość o Klasztorach Kościołach y Duchowień- stwie o wszystkich Duchownych urzędach Dobrach y Kapitałach o wszystkim godney uwagi wydarzeniach, a chociaż Kollegium ma ze wszystkich Dyecezyi, oprócz z naydującego się w onych Dyecezach Duchowieństwa rozne wiadomości lecz ponieważ takowe na zasadzie wyżey pisaney ustawy nie są zupełne y dostateczne, przeto iak Biskupow Dyecezal- nych tak y mnie zlecono do tey wypisaney Nayjaśnieyszey ustawy podług wszystkiey wyrażoney oney Materyi tak względem świeckiego Duchowieństwa, iako też co do zakonnego zaleceń naymocniey dostawić do Kollegium do Kładnie wiadomości niezawodnie przed Miesiącem Xbrem teraźniey- szego Roku, których wiadomości w dostateczney stanie teraźniey przez ze w Kancellaryi zadworney podobniez nieznayduiąc się dla niewykonanych ukazow względu wizyt Generalnych ostatnio raz czynionych przez s. p. JW. Biskupa Ka- mienieckiego na ukazanych y do Kancelaryi zadworney nie przymieszczanych, że czego by można powyciągać żądaną od naczalstwa zupełną wiadomość — Przeto dla dopełnienia wyż wspomnionego danego mnie ukazu o Klasztorach zakonnych zarekwirowawszy iuż od Prowinciałów co do Kościołów świeckich Zalecam Przewielebnemu WMci Panu abyś za odebraniem tego nakazu nay- mocniey Rządom Kościołów świeckich iako nayprędzey dostawienie do siebie opi- sanii zupełnego każdego Kościoła w naydokładnieyszym sposobie iako to ie- go Dobra nieruchome od kogo y kiedy nadane y iakiemi Obligacyami

Kapitały

140

tez mi na Urzędowaniach Kapitul Stałalisię niezłożone
przed Aktami Konsystorza Gyo-Kamienieckiego pozapisywać
i zaprzysięże wyznaczone oddzielne na tych kościołach fundusze
Do dopełnienia czego przyznaczam Termin do Niedziel Sze-
ściu aby przez to y Prawo Duchowne w swoich Kar-
bach Zachowane było i Żaden Kapłan ale gdzby Vagor
bez żadnego funduszu pewnego nie znaydował się. Prze-
stawiono mi też z Kancellaryi Ządowey iż zwyczaiem
w tym Roku na Dyecezyi Approbaty Rubrycella y blan-
kieta do tey nieprzestana od wszystkich PP. JJ. XX. Dzie-
kanów należytość zwyczayna która Kancellaryi od te-
raz dla nieodbierania Pensyi z Skarbu Monarszego za-
życia S.P. JW. Biskupa wydawaney nima z czego utrzy-
mywać się przeto raczą PP. JJ. XX. Dziekani do Kancella-
ryi Ządowey tę należytość dostawić lub oddaney Kopii
Uniwersału. Dan w Kamieńcu Pod. Dnia 7 Czer. 1802

X. Jan Łoniecki Administrator

Ukaz Jego Imperatorskiey Mości z Kamienieckiego Generalnego
Rzymsko Katolickiego Konsystorza P. J. X. Roskirgowskiemu
Dziekanowi Kamienieckiemu Kanonikowi
Ten Konsystorz odebrawszy od Ministra JW. Woiennego Guber-
natora orderow Kawalera Rozemberga pod Dniem 13. Mca
Roku bieżącego N. 1350 w którym Aby
Rzymsko Katolickiego Ukazu rządzącego Senatu
pod Dniem 28 Mca Kwietnia R. bieżącego danego postanowi
fundusze kościelne y Dziesięciny do Dobr Kazionnych z nayminiey-
więy darowanych nie w Sądach powiatowych wprost z
swoiemi Zlecenami y prawami do Podolskiey Kaziennej
Palaty udawali się rozporządzenia z robót postanowił P. J.
rozkazać y rozkazuje aby wszystkich Kościołow w Dekanacie Ka-
mienieckim będących y tym z prozbami y prawami
mogą fundusze y dziesięciny z Kazionnych y darowanych Dobr zabespie-
czeniami do Podolskiey Kazionney Palaty udawali się zaleca

Powtore -

Nakoniec aby każdy wiedział do kogo się w przypa[d]ku potrzeb Duchownych ma udać to niniejszem Pismem oznaymiam iż w tych wszystkim, w czem tylko do Kwatego JW. Biskupa udać się potrzeba było ma się każdy udać do mnie y do urzędu mego Administratorskiego pewnym będąc iż ile mi siły z rzecznosci i władza podadzą sprawiedliwości i ogodzić dla niego starać się będę —

Które to mnie Pismo do każdego aby rychley doszło wiadomości WW. JJ. XX. Dziekanom aby nayniezwłoczniey Via Cursorya po Kosciołach sobie podwładnych obesłali a Sami rownie tako rządcy Kosciołów Swieccy i Zakonni wpisawszy słowo w słowo 41 dzięy Procesyi ludowi z Ambon ogłosili. Obowiązuie się.

Dan w Kamieniecu Dnia 7 Maja 1802 Roku

X Jan Słoneckij Administrator

Od Kamienieckiego Administratora Dziekana Katedralnego i Kawalera Jana Adama Słoneckiego X[?]

Dziekanowi Uszkirowskiemu Kanonikowi Jaszczowskiemu

Zalecenie — Polecżeniu na mnie Obowiązku sprawowania urzędu poruczonego, czutym będąc na każde zachowanie Punktu Duchownego, Prawa i Przypisow obowiązanym znayduię się Postanowić aby odtąd nieznaydował się nikt z kleru Swieckiego przy żadnym Kościele bez Fundutszu prawnego i zapisanego na obowiązek Wikaryuka, toto całe podstawia Prawo w scistym zachowaniu przez nas utrzymane będzie powinne y dla tego i dla tego ugotowawszy uczy przodtakowe postanowienia przy Kosciele Katedralnym Kamienieckim Końcem uskutecznienia tego y po całey Dyecezyi całe wszystkim WW. JJ. XX. Dziekanom tako y Przewielebnym WW. XX. Zalecam aby zaodebraniem tego obwieścił Dekanatu swoie go Duchowieństwo, iżby WW. JJ. XX. Plebani którzy maią przy Kosciołach swoich na samych tylko tych czasowych Pensyach

W tym zastanawiając się nad stratą tak wielką JW^o^ niegdyś Biskupa naszego iuż sposobu wywdzięczania się, iego która miał w rządzeniu Dyecezyą troskliwości gdy mi Religia podaie sposob wynurzenia Moich chęci nadmienię, że i wy też Sami, że wszędy miał Chwalebną Urzędu podniętą Umarł Biskup. Otoż iaki? nie iestem w stanie Opisać. Mimo zacność Jego Familii, mimo rodowitości Jego Krwi, mimo świetność Jego Imienia, Które iesz przed tem około Roku 1771 zaszczycał Katedrę Kamieniecką Miał on w sobie tyle przymiotów że ieżeli rzeciemy Okiem na wszędy władne Berło tego Obfitemi Obsypało łaskami ieżeli spoyrzemy na Słownych mu wraszczytach y dostoeństwa to tych posłaniec dał Zaufanie y przyiaźń ieżeli dosłuchamy niższego od niego to z pośród Każdy widział w Sobie Jego Istotę doskonałą od natury wsposobioną na swoy użytek. Wśpraszawanie dzielny usiłował iązka, się upodobać się BOGU i Ludziom, i te dwie powinności tak stara się taiąc że nie tylko chwili Którejby nie wypłacał długu naturze Świętego Religii iako Jest naypierw[...]o Dyecezyi Minister y Nauczyciel albo nie pełnił powinności Człowieka Obywatela y Nayiaśnieyszego z Poddanych Jego Imperatorskiey Mości —

Podaie nam Religia sposob wywdzięczania się Zmarłemu Biskupowi naszemu. Otoż nie omieszkaymy z tego Dobrodzieystwa Korzystać abyś Ostateczney posługi dłańcego dali dowody — Z mocy urzędowania Moiego Administratorskiego polecam Duszę Jego waszey pobożności y Świętym Modlitwom, obowiązuie Każdego rządcy Kościoła Dyecezyi Kamienieckiey Świeckiego y Zakonnego, aby zadosyć uczynił do niniejszego Pisma wybrawszy dzień ile może być naybliższy zezwawszy Ludu y Kapłanów Którzy w Którym miejscu znaydować się mogą z temi odprawiwszy za Duszę Zmarłego Stałe na ofiarę Ołtarza, uroczyste odprawił Exekwie: przez cały tydzień po trzy razy na Dzień kazał Dzwonić w dzwony Kościelne, a nadto przez Miesiąc cały z Ambony polecał Duszę Michała Romana pobożności wiernych, i Sam równie Każdy Kapłan sprawując Stałe Ofiary pamiętał o Duszy Zmarłego aby ta wypłaciwszy się Boskiey sprawiedliwości, ieżeli ieszcze dotąd iest obowiązana rychley doszła wiecznego odpoczynienia

porządków, aby wypadłe szczególne i złowne zdarzenia, naymniejszego
wspołczesnych nie czyniły zamieszania. Dwie Obowiązności
obwieścić mi tu przychodzi, y do waszej wiadomości podać.
Zapewne Wam wiadomo że JW. Michał Roman z Morze Sierakow-
wa Graff Sierakowski Biskup Kamieńc: Orderów Ś. Alexandra
Newskiego, Ś. Anny pierwszey Klassy y Ś. Stanisława Kawaler
wieku życia Lat 55. maiący po ciężkiey tylko słabości
opatrzony Ś. Tajemnicami wiary naszey dnia 29. Kwietnia
biegłego Roku o godzinie 7. Południa z tym ciż rozstał
światem, y w dniu dziesiątym ciało jego, przez JW. M. Kołaja
Jana z Dębowey Gory Dębowskiego Biskupa: Orderu Ś. Stani-
sława Kawalera, przy naybliższym zbiorze Duchowieństwa
y Ludu iest pogrzebionym. Drugie do Rząd Duchowny y docze-
sny tey Osierociały Diecezyi Kamieńc: Gdyż wiedz Kapituła w Zupeł-
nym swoim zebraniu ciż z mocy praw Kościelnych nie Spro-
dalnych nie ogólnych naymiłościwiey Ukazami Nayw. zabezpie-
czonych do czasu prokop z Łaski Nayiaśnieyszego Monarchy, szczę-
śliwie nam panuiącego nie wyrzy Katedra w Sobie nowego
Biskupa mieć porządzyła: y w myśl tychże Praw na dniu woro-
wayszym wybranyey mnie z grona swego Administratorem Biskup
stwa Kamieńc z zupełną władzą, Ktorą nadane Prawo, tak doczes-
ną iak Duchowną oddało: Śmierć Biskupa wypadła z porządku biegu
Natury, za ktorey progi, nikt z żyiących śmiertelnych przestąpić nie
może Boży: Wybor mnie na Administratora Biskupstwa Kamieńc-
kiego z przepisu porządku, Ktorym Towarzystwa Ludzkie zabezpie-
czać chciały swoie spokoyności. Śmierć Biskupa odczuwa w Nas
pamięć, iż przyszedł moment przeniesienia się naszego na wieczność: Nadanie mi zaś władzy rownie iak mnie iak w was wiara
ścisłego zachowania Praw y Obowiązków iakie Koronie przynależą
a iako pierwsze cofnięte bydź nie może, tak drugie ieć musi
przepisanym dla siebie torem. . . Przystępuię zatem do spełnienia
wiernym poddaniem Nayiaśnieyszemu Tronowi podległości wzdzianego
na barki moie urzędu, przedewszystkiem ostrzegam wszystkich y każdego
z osobna, aby nikt nie ważył się nie czynić y niedopełniać swoich po-
winności. Czuiemy wiedzę Każdy iż iest nie spięta nad nami wła-
dza, w tyle samey nayściślejszey zostawać dla Nayiaśnieyszego Tronu
szczęśliwie nam panuiącego wierności, do ktorey przez Ś. przysię-
gę zobowiązał się: Jeżeliż ią władze iako od Boga wzięte y przed

rzeszona ki iakoby mu obrał sobie Mieszkanie podług woley swoiey w Rzymie iako stołecznym mieyscu Rzymskiego wyznania któ rym on wychowany y kultowemu maniewątpliwe przywiąza nie albo w Petersburgu byle tylko nie było w granicach no przyłączonych do Rossyi kraiow Drugim zostawiona tylko wolność metropolicie Rostockiemu z innemi Biskupami przebywa w Miastach y Klasztorach ich iakom względem zaś kościelnego rządu zakonników szkół i roszty kazano wypełnić iż co w dyecezyach Rzymskiey Wiary Przedmie na awdetatnem właczarzęcznie przez S. Pane JKW. napisano Unici tak oni przełożeni są albo do nas albo do katolików A mieszy sobą oddzielnie człeków niemoge nie Senat rozrawdeccezyi wszystkie powinny się rzą dzić podług ustawy w rządzie Duchownym y Kościelnym Rzymsko katolickiey Religii zostaiące pod Duchowną kollegią którey osobie zasiedaiące żonitów nieumieszcza ią się wreszcie Poddaie to wszystko pod naprzezorniejsze W. JKMci roztrzasnienie. Oryginał z podpisem rzondzonego Senatu zgodno z tłumaczeniem Grzegorz Nowotrzybelski.

W Państwach Jego Imperatorskiey Mości, Alexandra pierwszego, Imperatora i Samowładzcy Wszech Rossyi etc. etc. Pana Naszego Naymiłościwszego.

Jan Szczepan Słonecki Prałat, Dziekan Kathedralny y Administrator Generalny, Diecezyi Kamienieckiey Orderu S. Anny Drugiey Klassy Kawaler.

Całemu Duchowieństwu Świeckiemu y Zakonnemu, Ludziom wier nym Chrystusowym Rzymsko-Katolickiego, Obrządku Łacińskiego wyzna nia zdrowie w Panu..

Bieg natury nigdy nie może zchylić w swoich zamiarach aui karby Jego potrafią z swoich wykroczyć granic; Ręka bowiem wszechwładna niewidomie dźwigaiąc Jo, dopomaga do skutkowania rysów, które mu Ruch początku y Końca nie maiący nadał. Tym wzorem y towarzystwa Ludzi usiłuiąc postępować, przykładali się do przepisania

Duchownych na otrzymanie Bellesieniów nad to aby zaostby
Kollegii Kandydatów y Biskupów nieograniczaiąc naymnie
Dyecezyalnych ponieważ o takowych właściwey ustawy
niema na Assessorów zaś Kollegii aby Kapituły wy
Bierały z pośrzodka siebie i nn. iedynie Katedralnie
ale y prałatów. Cosię tyczę obiaśnienia w Memoriale Waszey
JMC. nayspodaney podanym o władzy Metropolity Siestrzeń
cewicza to Senat Sądzi że przezydowanie w Kollegii iako głowy
Całego Duchowieństwa Jurezydencyi niemoże właściwey pomnażac
bydź nikomu iako pierwszeństwo maiącey Duchowney Osobie w
Metropolicie Mohylowskim do którego Dyecezyi i same Miey
sce przybywania Kollegii należy zaś każdy Biskup i Konsy
storz osobno Każdey Dyecezyi czynią się podległemi nie Me
tropolicie ale immediate Duchowney Kollegii ze w Kollegii pre
zes podług Generalnego Reglamentu bez powszechney Całey
Kollegium żadney Sprawy Sam iedem Decydować niemoże ale
Rozdasprawia Decyduie się większością głosów y w przypadku ty
ko równości maią przewagę ci z którem Prezydujący się zga
dza w sprawach zaś Dyecezyi Metropolity on iako swoich wła
snych Sędzią bydź anawet zasiadać Kollegium podług praw
nie powinien. A przeto przy nayważszym Patronowaniu twe
iakowym zaszczyconym włożonym na niego Arcynie Me
tropolity Siestrzeńcewicza i przystanowionych przepisach
Prawnych zagranice prawa y władzy iemu poruczonych nie
ma przyczyny bo żadnej iako kolwiek bądź przeciwnych kon
sekwencyi. Względem zaś przestawienia Unitskiego Me
tropolity Rostockiego to ponieważ Naywyższemi ukazami wy
danemi 1795 Roku Miesiąca Septem 1798 Roku Apryle
28 y 1800 Roku 29 Rozkazano Pierwszym zanawrócenie
niem się wielolicznego ludu do Prawosławney wschodniey Cerkwi
zostawienie Uunii klasztory y Cerkwi w Guberniach Polskich
przyłączonych porzucone ich uniy Cały rząd Poddanie niepozwo
na Suszniać w wolności nawrócenia się ku przodkom swoich
Błahoczestyi a Osobie zaś Metropolity Rostockiego,

i dostateczniania wszystkie okoliczności uwoszwieszy ułożona przez deligacyą ustawę Duchownego y Kościelnego Rządu Rzymskiey Duchowney Kolegii znaydzie Dostateczno y tak w fworanie Imperatorskiey Rządu iako stanowi Rzymsko Katolickich Duchownych Dzieł odpowiadaiące. A przeto zgadzaiące wszystkim tym rowne iako y przyłączone nemi wspiai delegaci w względem stopnienia Metropolity Siestrzeniowewieżna do Rządu Decezyi iego raz urzędu prezeduiący osoby Duchowney Kolegii wdowodbieraniu zupełney pensyi tak podług stopnia Arcy Biskupa Mohylowskiego iako y podług urzędu Prezesa Duchowney Kollegii tak względem zostawienia Członkowi Kolegii Biskupa Biesławskiego y opata odrzykowskiego Wdopełnieniem im pensyi wypadaiącey podług Składu Kolegii drugiey y trzeciey Osobie stosuiące podług teraznieyszego im naznaczenia Prezydenta y wiecy prezydenta takze wzgledom zastąpienia wybranych z Dyecezyow Pensye podług rozkładu Kollegii za czasu bytnosci ich Do parlamentaci y wyznaczenia uprawiaiącym Bieckim Osobom Departamentu Dorzasu przyznaczenia ich wirme mieysta następniaiaco tret Pensyą dotąd przeznacznych odbierany wiąy poddaney przedstawia ołtyrz Dzca naywsego naylaskawszego zezwolenia W. JSMC. Składaiąc przytym w spomnionowustawe o Duchownym y Kościelnym rządzie y Skład Kollegii iaktorey ustawie zarzec potrzebno osądził Senat dla mocnieyszego Osądzenia y żeby zgodnie z naywyzszemi ukazami potwierdzić osobnie rozkaz zakonnym zgromadzeniom aby ewe odnicbesyne zmienstwa Kryminalnego Sądu niesmieli iako wszego kolwiek mieć znoszenia się ziednoratami zakonnych zgromadzeń albo innemi Rzedekcyami zagranica Rossyiski znayduiącemi się takze naywyzszych konfirmowanych Punktow 11 Decem 1786 Roku wyrażonych Ks. Biskupow niemi beneficiow y rozdawania ktorym kolwiek swieckiego Duchowienstwa więcy nadziedna zachowania praw Kollatorskich w prezentowaniu

Duchownych

Zaskarżający się przenoszą Appellacyi od pierwszey Instan-
cyi w Dyec: y ostatnią wszędzie znachodzili [illegible]
czeli w w Instancyi Arcy. Bisk. Czyli Metropolity Czyli Pre-
zesa Kollegii maiącego wpływ do onego rządu [illegible]
podług praw Katolickich Arcy. Biskupów powinien mieszka-
w Mohylowie przy swoim Katedralnym Kościele y prezy-
dować w Konsystorzu, lecz ieżeli władza y prerogatywa Pre-
zesa Katolickiego Kollegium połączone będą władzą Metro-
politańską to ona znowu stanie się potrzebną y też same
skutki nastąpią. A Metropolita Wielki Rossyyski w swo-
im zapisie Nay poddaniey przedstawia w postanowieniu Bisko-
pów, na nowey Papieskiey Bulli założy immediate od ich
Metropolitów, którym zostawione są nazawsze, y inne Ducho-
wne władze, to iest Konsystorze, lecz ponieważ w Nayw[yż]szym
Ukazie 1798 Roku Aprila 28 dnia względnie ustanowienia
Unickich Dyecezyów y Duchowney władzy Unickiego Metropo-
lity nic nie wspomniano, przeto maiący być postanowie-
nemi Biskupami Unickimi powinni iak y Łacińscy tak-
wszędzy do Rzymu z prozbą o Bulle słać wszystko.
Co podług praw Kanonicznych Otrzymać im wypada od Dy-
cezyalnych Konsystorzów po Appellacyi Sprawy prze-
chodzić do Metropolity, albo od niego wyznaczonego Bi-
skupa. A przeto dla lepszego porządku między
Unickim Duchowieństwem Sądzi dla Metropolita Rossy-
ski za rzecz potrzebną, ażeby Metropolita Unicki
powrócony był na swoie miejsce z własną swoią Du-
chowną władzą, żeby wraz z nim oddać go w poprzedniey
ieyo Dyecezyi. Zostawić Unitom prawo mieć swoich
Assessorów w Kollegii podług wyboru Metropolity, do-
zwolić Unickiemu Zakonowi wybierać samemu
Wyższych y niższych przełożonych, y we wszystkim
co tycze się wewnętrznego rządu podług ich Zakonu.
Na ostatek żeby Unia w swobodnym wyznaniu Reli-
gii była zabezpieczona od wszelkiego ucisnienia.
Naymiłościwszy Panie Senat roztrząsnąwszy zasady
[...] z Obiaśnieniami do nich przyłączonemi y do[...]

Dzierżyc Ustanowiona dla dawniey bywszych Duchownych
Ołowskow Pensya Biskupa katedralnego Kanonika y
Dziekana wszystkiego 3976 Rubli wynoszaca zostaie się te
raz bez expensy, a wyznaczeni Assesorowie gdy mdotąd Pensya
naznaczona niebyła oney nie odbierali, zbywszych zaś dotych
czas Katolickiemu Dyspartamentowi Swieckich Osob zostaiący
Kollecki sowietnik y iedny assesor ktorych należy przezarzyć
w Jnne odpowiadaiące mieysca toczyli podobaniu waszey JmMl.
naylaskawsey rozkazać w spomnionym Assesorom podług no
wego ustawu wydać zalowanie za cały czas ich bytności w
Departamencie azatym postępuiącym swieckim Osobom
Sowietnikow y assesorow do czasu przeznaczenia ich w in
ne mieysca Zasygnować na następuiącą tret pensyą iako
teraz odbierało Pierwszemu 4 750 Rubli a drugiemu
450 Rubli Przeznaczono. Z tem wraz przestawiła deleg
acya podług nay wyższego WMgl. Pozwolenia w względem
oddalonego od rządu swoiey decezyi y pierwszeństwowania nad
Rzymskim katolickim Duchowieństwem Metropolity
Siestrzeńcewicza że ponie waz oddalonego bez formal
ney Rezygnacyi albo bez sądowniczego wyroku mabydz
uważany zatym czasowo tylko wodniesieniu rzad Dyecezyi
Coreccowy Biskupowi Bonisławskiemu tylko zaca
sowy azatym czyli niebędzie podobało się W. JMl. rozkazać
powrócić onemu Siestrzeńcowiczowi do rządy dyecezyi ego
y otym wraz urzędem Prezyduiący Osoby w Duchownym
Kollegium pobieraniu zupełney pensyi wyznaczoney tak
dla stopnia Arcy Biskupa Mohylowskiego y dla u
rzędu osoby w Duchownym kollegium. Dodanym zaś
WJm Mc Memoryale obiaśnioną że Zrodło bywszy
niezgod między Katolickim Duchowieństwem wszystkie to
z niezmierney władzy iaką nadana była nadana Metropolicy
Siestrzeńcewiczowi, który pod zawieszeniem Arcy
Biskupa Mohylowskiego Metropolity Rzymsko
Katolickiego w Rossyi y Prezesa w głostynym kollegium
miał w ręku połączone tak wszystko władze

względem ustanowienia Sześciu Dyecezyi y porównania z Unierskiemi
nych Najwyżey W 1800 Roku Prawidł dla Rządu Ducho
wieństwa w osobną Kanonicznych zgromadzeń podług Praw Koscielnych
nych Utorzyła w nich Ustawy y dla Duchownego y Koscielnego
rządu Rzymsko Katolickiey Religii zbliżaiące się do formy po
przedniego Rządu y Praw Kanonicznych podług których
przepisów dzieła Rzymskiego Kościoła powinny być kierowa
ne rozporządzane bez wszelkiego władzy obcey wpływu Ustawa
zaś wspomniona zamyka w sobie 1. odprawienie dzieł Ducho
wnych y Kościelnych Konsystorzów a nad niemi w Duchowny
Kollegiy. 2. Naznaczenie Osób w Kollegii 3. Obowiązek Kolle
gii Biskupów y w Ogólności Duchowieństwa w odprawia
niu dzieł y obowiązków. 4. Należności Skargi na Biskupa
y Appellacyi od Konsystorzów do Kollegium tudzież porządek
sądzenia spraw rozwodowych. 5. Rządzenie Klasztorów y
Zakonnych zgromadzeń nie podległe od Biskupów być
ko pod powszechnym ich dyecezyi naczelnym przewodnic
twem 6 Postanowienie dla klasztorów postanowienie dla
Klasztorów y kościołów O potem Suffraganów instytutów
Rafunek Plebanów 7 y zabezpieczenie Kościelnych y Duchownych
Dóbr Prawym Nadrodzym 8 Naywyższe y powszechne nad
całym Duchowieństwem Przewodnictwo kolegiy w względem jego
dnoszenia się w senat. Takową ustawę Deligacya Naywyż
dany podawała na roztrząśnienie Łaskawe Waszey JMCi
y ułożony układ Duchownego Kolegium którym przyczyna
ozgny na Katolicki Dy Spartyment Summy 18500 Rubli
wyznacza się wrocznie 17450 Rubli Obracaiąc zatym resztuiące
1050 Rubli na przyczynienie Pensyi Biskupowi [illegible]
skiemu [illegible]
Kolegii [illegible]
nych Prezesa [illegible] Departamentu [illegible]
nich ta Summa [illegible]
Donosiła oprócz tego że ponieważ w wypadłym naywyższym
[illegible] Oktobra 11 Dnia [illegible] 1800
Roku Pwyborze w Katolickim Departament Assesorów

Dnia Siodmego Stycznia 1802 Roku Nadestany proces z Kancellaryi Jadownej JW^o^ Pasterza pod Numerum 755 at wzglednie Powrotnego powrotu JW^o^ Pasterza z Stolicy Mohyl. tu dnia Oneż zapisano.

Nayjaśnieyszemu Naypotężnieyszemu Wielkiemu Panu Imperatorowi y Samowładzcy wszech Rossyiskiemu od Senatu Naypoddanieyszy Dokład

Na Oryginał Podług Nayważnieyszego Waszey Imperatorskiey Mci podpisanego Ukazu Generał od Jnfanteryi Generał Prokurator y Kawaler Beklieszow Augusta 13 dnia Roku bieżącego Jego Imp. przystał Senat dla wspólnego roztrząsnienia mocą Ścisłey podania ku Nayważnieyszemu utwierdzeniu Opinij Naypoddanieyszą Delegacyi podług Nayważnieyszego JMci podług Rozkazu Ułożoną Opinią tudzież Ustawę Ostatecznym Rządzie Rzymsko Katolickiego wyznania w Rossyi także skład Rzymsko Katolickiego Duchownego Kollegium Excerpt z Memoryału przez Waszą Jmość odebranego o nieprzystojności Aby Metropolita Siestrzencewicz był przewodniczącym Nad Duchowieństwem y Zapiskę podaną od Metropolity Unitskiego Rostockiego, o potrzebie powrócenia jego napierwszą jego Dostojność, y wyznaczenia Duchowieństwu Unitckiemu Własnego rządu wspomnioną Opinią Delegacya Naypoddanieyszą przestawiła W. JMci reskryptu za Własnoręcznym podpisaniem danego Generał Prokurorowi Julii 16 dnia Roku bieżącego roztrząsała wszystkie dawniey Wydane Ustawy, o rozporządzeniu Spraw Duchownych Rzymskiego wyznania uczyniąc uwagi tak że naypierwszy zaprowadzonego Ustanowienia Szczęśliwey Pamięci Pani Imperatorowey Katarzyny Alexiewny 1795 Roku o rządzie Biskupów Swoiemi Dyecezyami Oddzielnie od Arcy Biskupa Mohylowskiego jako y Regularnemu Ustanowionego 1798 Roku Przez Pana Imperatora Pawła Piotrowicza

Peterburg 13 Novembris 1801 Roku

o Obowiązkach z niskim byćie winnia każdy dla Nayjaśnieyszego wszechwładnego Tronu y Berła którym Alexander Pierwszy włada, y przy tym Dziwnow przepisane ma od Prawie Nabożenstwo — Dnia 20 M-ca Pazdziernika 1801 R-u — Assessor X. Borgiasz Mackiewicz

Z Konsystorza Jeneralnego Kamienieckiego Rzymsko Katolickiego Kościoła — Wielebnemu JX. Dziekanowi Uszyckiemu Mikołajowi Staszynskiemu Rozkazi —

N 631

Ten Konsystorz odebrawszy zalecenie od JW-o Pasterza pod dniem 5 M-ca, Roku teraznieyszego N-o 731. z przyłączeniem Oryginalnego Ukazu Imperatorskiego Justyc Kollegii z Rzymsko Katolickiego Departamentu Wyrażaiącego wolę Nayiaśnieyszego Monarchy, w tych słowach; Poszedł do nas wiadomość od Kraiowego Bracławskiego Gubernatora, iż Obszławski Jezuicki Klasztor podmowił dwóch Małoletnich Żydowskich Chłopców Josia y Jankiela y pomimo woli Rodziców przyiął ich do siebie pod pozorem iakoby to Chłopcy sami dobrowolnie obrali sobie Rzymsko Katolicką Wiarę, na żądanie Familii nie tylko ich nie powrócił ale przymieniwszy im Imiona zaczął ich ukrywać; potrzeba była władzy Gubernskiego Rządu żeby wydzwignąć te dzieci z tego Miesca, lecz y na żądanie Gubernatorskie, ieden z nich przez wybiegi Klasztoru nie dostawiony a odesłany do Obywatelki Chodkiewiczowey y tam utrzymywany iakoby pod pozorem słabości, postępek ten niedobry, iż wszystkiemi Prawidłami Chrześciańskiey Wiary niezgadzaiący się, ponieważ te gwałtu nie cierpią równie y prawom Kraiowym, które wszelkich pod mowin gwałtów zabraniaią, przeciwny oddaię na rozsądzenie Katolickiemu Departamentowi. Ja poruczam mu nietylko Winnych należycie Ukarać, lecz wszystkiem Duchownym tak Swieckim iako y Zakonnym iemu podległym nayszczeley nakazać aby od tąd nikt nieważył się pod Surowością Kar takowych niezgodnych z Prawidłami Religii Chrześciańskiey czynu podmowy, i Oswoleniam onych każdej Przymusów, danego rozpublikować tenże Ukaz po Całey Dyecezyi przepisuiącego postanowił P. J. rozkazuie, y rozkazuię abyś wypisawszy co dostora Imienny Monarszy w Judze wyrażony Ukaz całemu sobie podrządnemu Duchowieństwu Komunikował y tego dopełnienia iak nayprędzey Zalecił. Dan w Kamieńcu Podolskim d. 25. M-ca 8bra 1801 R-u

Assessor X. Borgiasz Mackiewicz Kanonik Kall.

Sekretarz X. Ignacy Pawłowski

tu pod Dniem 16 Września, Roku tegoż ni niżney pisanym wyszczegól-
nione dla Gubernii Podolskiey Dobroczynney Łaski, obwieszczającego w nay-
wyższym Ukazie, przystąpił do Okazania Ukontentowania, oraz radości swo-
iey z tak równie Wielkich, iako y nayswietnieyszych Okoliczności. Natychmiast
w dniu dzisieyszym na Sessyi swoiey postanowił na Dzień następuiący-
Niedzielę wezwać ogółu Duchowieństwa Kamienieckiego Świeckiego y Zakonnego
oraz Ludu wiernego do Kościoła Katedralnego, aby tam w Uroczystym
ile być może Stanie, Nayprzeczystszej Ofiarę do Tronu Naywyższego
Błagane Ofiary dziękuiąc wszechmocney Ręce Swoiey iż nierównego Opieki Ludu
Swego, y Nayłaskawiey dał Alexandra Iᵒ Imperatora który posiada wszy-
tkich Szczęścia swoiego Krew Nayiaśnieyszą Wszechwładnego Tronu
Rossyiskiego, iest razem składem tych dobroczynności którymi Im-
perium Rossyiskie, a między tym i wyznawcy Rzymsko Katolickiey
Wiary nayszczodrobliwiey iest obsypanym, lecz ażeby Akt ten prze-
stał na tym, Oto tenże Konsystorz nadto Konsystorz wezwać całą Dye-
cezyą do takowego iak sam [illegible] przed siebie postępowa, ażeby dla-
tego aby każdy Dyecezyi Kamienieckiey Mieszkaniec, Kosz-
tując skutków Dobroczynności Nayiaśnieyszego Monarchy
Alexandra pałał radością, czuł codzienność, y wypłacał Mu
widoczną w Oczach Świata y Nieba Daninę — Jeszcze Konsystorz
powtarzania potrzebnym iakie dały Naymiłościwszy Pan
Alexander Wielki przy wstąpieniu na wszech władny Tron
oraz na Zajutrz po swoiey Koronacyi wyswiadczył, gdy zatem
dla tuteyszey podolskiey Gubernii dość wiele otych mieszkańców
[illegible], ale Konsystorz być widzi że gdyż Dyecezya
do wspólnego wypłacania się wdzięczności Nayiaśnie-
szego Monarchy Dobrodzieia, oraz pociągnąć do wspólne-
go z sobą dziękowania na Ołtarzu świętym Błagalni ażeby
Mu nie widoma Niebios świętem władnący umacniała si-
ły Nayiaśnieyszego Pana w nie co przyięte [illegible]
Dla czego Kapłani Dyecezyi Kamienieckiey Każdy pod iakim
Ustawą nazwiskiem y Sposobem Konsystorz za odebraniem niniey-
szego Procesu zaraz następuiącej Niedzieli lub Święta któregoż
tego po odebraniu onego wezwawszy Zakonnik lub Miasto gdzie
by się znaydować mógł do Kościołów Parafialnych swoich
oraz z Gromadzeniem Ludu wiernego przynależąca dla Ludu

Z Kamienieckiego Jśnego Rzymsko Katolickich Kościołów Konsystorza = JX. Dziekanowi Uczciwemu Mikołajowi Szczepanskiemu Rozkaz — № 197

Jeden Konsystorz wysłuchawszy kommunikacyą pierwszy Jśnego Minskiego Konsystorza w ktorey uczynić publikatę w całey Dyecezyi czy nieznayduie się gdzie żywy, lub w metrykach pogrzebowych Ludwik Halicki, na ktorego pro bona sukcessya w Dyecezyi Minskiey spadać i Pracowity Ambrozy Paszko od kilku lat żonę swoią opuściwszy —. Drugiey Sądu Głownego Guberni Podolskiey Departamentu w torey sprawy Cywilnych w ktorey przedpisać Plebanom Aby w gdy ktokolwiek z Szlachty osiadłych, Maiątek iaki kolwiek będz posiadaiący umrze i Dzieci niedorosłe zostawi Sądowi powiatowemu w ktorym powinni Kuratory dostarczać tedy donosili żądano —. Nakoniec zaleceniem JW. Pasterza nakazać wszystkim Kapłanom Dyecezyi Suffragia za zmarłych Ludzi Zakonu Dominikanskiego i Trynitarskiego Ojca Generalnego Derbordrasunicza przedpisuiącego Postanowił — P.J. — aby te wszystkie w sobie wyżney Ordynarnosci Plebanom sobie podwładnym do skutku przyprowadzić przedpisać — a zaś całkowa wiadomość o Ludwiku Halickim i Ambrożym Paszku powierniczo Sąd swoy Raportami uwiadomił nakazać y nakazuie. Dan w Kamieńcu Podolskim Dnia 25 Mca Kt. 1801 Rku — Vice Officyał w Konsystorzu Kanclerz Katedry Kamienieckiej X Tadeusz Paniotowski

W Panstwach Jego Jmperatorskiey Mości Alexandra I.

Z B. Ł. Jana Naymiłościwszego Jmperatora i Samowładcy Wszech Rossyi etc. etc. etc. Rzymsko Katolickich Kościołów Kamienieckiego Konsystorz Generalny Duchowny Wszystkiemu Duchowienstwu tak swieckiemu iako y Zakonnemu Dyecezyi Kamienieckiey —

Konsystorz Generalny za odebraniem Ukazu Jmperatorskiey Justic Kollegii z Rzymsko Katolickiego Departamentu pod Dniem 3 Października Roku teraznieyszego № 904. danego Ukazu Koronacyi Naywyższego JPana szczęśliwie a daij Boże naydłużey Panuiącego Alexandra I. pod Dniem 15 Mca Września bieżącego Roku w Mieście Moskwie y świadczone Naywyższym Manifestem

Conjunge Ejus vere Gloriosa Domina Magna Duce, Anna Theodorowna: Pro vere Gloriosis Dominis Ducibus magnis Nicolao Pawlowicz et Michaele Pawlowicz: Pro vere Gloriosa Domina, Magna Duce Alexandra Pawlowna et Marito Ejus: Pro vere Gloriosa Domina Magna Duce Helena Pawlowna et Marito Ejus: Pro vere Gloriosis Dominis, Magnis Ducibus Maria Pawlowna, Catharina Pawlowna et Anna Pawlowna, et Pro Omni Ordine Eorum Civili et Militari.

Od Kamienieckiego Biskupa y Kawalera Grafa Sierakowskiego

W. J. X. Kononi y Archiprezbiterowi Kamienieckiemu y Kawalerowi Barczewskiemu Zalecam

Ukazami Jego Imperatorskiey Mości Imperyalney Justyc Kollegii Rzymsko Katolickiego Departamentu, pod Dniem 12 Mca Kwietnia teraznieyszego 1801 Roku, pierwszym pod No. 351 drugim pod No. 359 wydanemi zalecono Nam iaki rozpublikować po Dyecezyi Całemu Duchowieństwu, przyśtane przy nich dwa drukowane Exemplarze, przy pierwszym Tłumaczenie Naywyższego Manifestu wydanego przyszłego Marca 16 Dnia w Francuskim Języku, O naymiłościwszym przyięciu przez Jego Imperatorską Mość na siebie tytułu Protektora Orderu S. Jana Jerozolimskiego i ostwierdzeniu wielkich Przywilejów Rossyiskiego y Katolickiego przy drugim. Podobnież przy drugim Nayższy Jego Imperatorskiey Mości Manifest, de Die 1a Aprilis Ogłoszony przyszłego Marca 4 dnia Śmierci Siostry Jego Imperatorskiey Mości Wielkiey Xiężny Alexandry Pawłowny Arcy Xiężny Austryackiey — Przeto w dopełnieniu tych wspomnionych Ukazow, rzeczonych dwoch naywyższych Manifestów Exemplarzów Kopie Przy tem przyłączaiąc Zalecamy abyś One iak nayprędzey y Nayspiesniey dla rozpublikowania po wszystkich tak świeckich iako y Zakonnych Kościołach przysłaniu swoim do podwładnych swoich Zinkowieckiego y Uszyckiego Dziekanów rozesłał — " — Nadto przytymże zapowiedziano Nam od Konsystorza Naszego Jego Kamienieckiego Oryginalney Prośby Wspomnionej do Niego od Łuckiego Konsystorza Zalecamy nakazać trzykrotnie Publikacyą z Ambon czyli gdzie znaydzie się Ur. Bartoszewicz Iktay który swoią Ur. Jozefę poczatero letnim od Czasu Wiesztego y Wystawiwszy szlubu z nią przymierzeniem na od lat blisko piąciu Opuścił y niewiadomo gdzie znayduie się — Powtore wspomniany do Nas Prośby Zalecamy Kazać publikować czyli gdzie nieznayduie się zbiegła od Męża swego Stanisława Gurmana Włościanina Humańskiey Ze wsi Chrystynowki Żona Helena która wziąwszy z nim Szlub w Roku 1789 w Humaniu od Lat już Sześciu od niego uciekła. Nakoniec Zalecamy Zalecamy iako WW Panu Samemu do dopełnienia tak też y nakazać y J. X. X. Dziekanom aby czbiegłych Zonach y Mężach których podług Zaleceń Naszych wywiedzie publicznego Rapportować Nam Zawsze Osobnemi Rapportami nie mieszaiąc żadney Sprawy do tak wysyłanych Rapportów — Dan we Wsi Zalezynce Dnia 16 Maja 1801 Roku

Michał Kowalski Biskup Konsystorz Jego Kamienieckiego y Kancellaryi Zadanie y Sekretarz Jan Stankiewicz

M. Dnia 1 Czer. 1801 R. Odebrałem Zalecenie ... Ur. Iktaki ... do Pełnej wysłania, a zo 20 grosza Duchom uszelkiego termin niezaznaczony.

Żmudzkiego, w każdym kościele przez dni trzy święte lub niedzielne z ambon polecali pobożnym westchnieniom ludowi owczarni naszej, i nakazali dzwonienie przez dni trzy kiedy albowiem My powzięli z tego świata S. P. J.W. Biskupa Nykenskiego Coadiutora Żmudzkiego Cieszkowskiego Zgadliśmy od JO Xiężyca Biskupa Dyecezalnego Żmudzkiego wydania Processu po Dyecezyi swojej za Duszę Jego, on odpowiedzanym listem swoim pod dniem 16 M^{ca} Xbra zeszłego 1800 R^u N 248 do nas pisanym oświadczywszy się chętnie na te prośby nasze ze zwłoki, prosił wzajemnie o podobny Sufragiorum process za Duszę tego wspomnionego S. P. JW J.X. Adama Kossi Biskupa Dyrachinskiego Officiała swojego Męża wiele zasłużonego w Kościele Bożym.

Nakoniec kiedy odbieramy wiadomość że w dniach ostatnich zeszłego M^{ca} Lutego zakończył swe życie W. Marcin Hanicki Brygadier byłych Woysk Polsk. a znamy godność Męża tego i jego zasługi kilku-dziesiąt letnią przez pracę wierną w byłey Oyczyźnie swojey położoną, całe on od młodości swojey prawie, będąc nieprzerwanie na usługach Oyczyzny, pełnił obowiązki stanu tego z zachowaniem prawa Religii w której z przykładem obyczajów y pobożności życia aż do ostatniego momentu żadnym będąc zostawił sobie na uczynienie pomocy Duszy ratunku potrzebującej. Wzięte z tego powodu i przez szczerości całe dłużny mieliśmy chęci uczynić pomoc Duszy Jego, zalecamy aby tu przez dni trzy święte lub niedzielne z ambon ludowi była polecona, także też przez trzykrotne dzwonienie — Dan w Mieście Baltudnik M^{ca} Marca 1801 R^u Michał Roman Biskup

Dnia 30. Kwiet. 1801. R^u Nadeszła Forma czynienia modłów za Nayiaśnieyszego Imperatora w Xiążkę Processów wpisuię w ten sposób.

Pro vere Gloriosissimo Imperatore Magno D^{no} Nostro, Autocratore Totius Russiae Alexandro Paulowicz, una cum Conjuge Sua vere Gloriosissima D^{na} Elisabetha Alexiejowna Imperatrice. Pro Matre Ejus vere Gloriosissima Domina Imperatrice Maria Theodorowna. Pro vere Gio D^{no} Caesaride et Magno Duce Constantino Pawlowicz et pro Cys[illegible]

Katolickiego wiary — W tey okoliczności odebraliśmy Kommu-
nikaty Podolskiego Guberskiego Rządu pod Dniem 31 Maia teraźnie-
szego 1806 R. Nr ~~4~~ 29648. do nas uczyniona — w którey ten
Guberski Rząd wypisuie iż z Zeznania dwóch Osób pokazało
się że te będące Obrządku prawosławnego, niedawno przystąpi-
ły do Religii Rzymsko katolickiey przez J. X. Dominika-
nów Klasztoru Iwanowskiego, lecz że w tym zeznaniu w czasie czynie-
nia ~~[illegible]~~ z onych Inkwizycyi nie pokazali, którzy imiennie dzięki
przeto o tym powtórnie należało z nich dopros uczynić od nas / Gdyż
teyże Ukazy Monarsze tak wyżey wspomniony 1795 R. iako
też inne Naywyższe Imienne Ukazy względem nieprzyimowania
do Obrządku Naszego Rzymskokatolickiego nikogo a tylko wyznania
Greko Rossyiskiego lecz y każdey Religii Chrześciańskiey / Żąda po-
nowić o tym całemu Duchowieństwu Dyecezyi naszey — Przeto po-
nowiwszy się do wszystkich naszych dawnych ~~Listów~~, w tey mie-
rze Zaleceń y Processów, iak stosuiąc się do wspomnioney Rekwizy-
cyi Podolskiego Guberskiego Rządu — A nadto zobowiązani naszey
Pasterskiego y podług da przysięgony podległości wierności obo-
wiąz Praw y Ukazów Nayiaśnieyszego Monarchy — który Naymiło-
ściwiey pozwolił ubiec się nam swobodą wolności w wyznawa-
niu Religii naszey Rzymsko katolickiey aby w każdym Punkcie nay-
skrupulatniey y ściśle wykonywane były iako wszystkim
Dziekanom tak i Wielebnemu WWMPanu Zalecić posta-
nowiliśmy y Zalecamy, aby zachowaniu tego wszystkiego
nayściśley potwierdził podległemu Dekanatu swoiego Ducho-
wieństwa którem y My iak naymocniey Ukazy nasze poza-
wiamy aby pod surowym Pozwem z innego wyznania Chrze-
ściańskiego bądź iakiego kolwiek od nas różnego a naymniey
Greko Rossyiskiego Prawosławnego do Religii naszey Rzymsko ka-
tolickiey nikogo nie przyimowali. — "

Przytym ze Zalić WWMPan Duchowieństwu Dekanatu swoiego
którym My obligujemy y powagą naszą Pasterską Zalecamy, aże-
by Dusze S. P. Adama Xcia Biskupa Żmudzkiego Offiaciała

Żmudzkiego

ze zwierzchności po mantach od Stronniczych, a po usłyszanych niewygod... na wierność przysięgę wykonać, ale y Lud ... do wykonania tejże przyprowadzić. Dan w Kamieńcu Podol: 27. dnia Mar: 1801. Roku

Michał Roman Biskup

Sekretarz Ucysłonniczego Kamie... y Kancellaryi Nadworney Jan Stankiewicz

№ 157

№ 159 Dnia tegoż y Roku: Doszedł Proces Kościoła Maryi: uwiadamiający o śmierci JW. JX. Michała Sołtyckiego Biskupa in Partibus Suffragana Kijowskiego, którego duszę polecać zgromadzonemu Ludowi od Kazań dla poratowania wzdychaniem [illegible] zaleca się. — Dnia 27. Mar 1801. R. w Kamieńcu.

Dnia tegoż y Czasu: Wyszło zalecenie z Konsystorza Głównego Kamieńc: 1º Jeżeli się gdzie znaydują przy Kościołach Szkoły, aby o tych dać wiadomość wiele ich. Ucz..., wiele uczniów wiele mają lat etc: 2. Publikację czynić czy nieznayduje się gdzie przy [illegible] lub w Metrykach Wincenty Niemianowski y oraz Antoni Biernacki, y o tych Konsystorz uwiadomić. — 3º Zmarłych XX. Antoniego [illegible], Pawła Smolińskiego y Michała Czechowskiego Suffragiom poleca się.

W Tymże Czasie doszedł Kościoła tego Ukaz z Prawytelstwującego Senatu, aby Ubodzy po jałmużnie chodzący, z Miejscy od mieszczan, Kazionnych wsi, na Skarb tychże wsi, a dziedziczni od Dziedziców utrzymywani byli, żeby odtąd nigdzie nie przechodzili się. Przysłany Rządzący Senat, dnia 23. Januar 1801. Roku.

Od Kamienieckiego Biskupa y Kawalera Grafa Sierakowskiego.

P. J. X. Dziekanowskij Wszystkiemu Mirtajowi Starzyńskiemu

Zalecenie.

Kilka krotnie iuż zalecaliśmy Duchowieństwu Dyecezyi Naszey, przez Wielokrotne nasze Pasterskie Pisma, ostatnim zaś naymocniey potwierdziliśmy przez Proces na Dniu 28. Mca Marca poza przeszłego 1799. R. N. 392, w Kamieńcu wydanym, abyście przestające naszey swobodney wolności, którą pod Panowaniem Jeyo Imperatorskiey Mości cieszy się Katolicka nasza Religia chroniliście tego wszystkiego Nayskrupulatniey, cokolwiek sprzeciwia się rządowey władzy, y iest zabronionym Imiennym Jeyo Imperatorskiey Mości naywyższym Ukazem pod Dniem 6. Mca 7bra. 1795. Ru do Rządzącego Senatu danym względem nienamawiania, nienawracania, y nieprzyjmowania pod żadnym pretextem y pozorem do Religii naszey Rzymsko Katolickiey nie tylko wyznania Greko Rossyiskiego y Unitskiego lecz y każdey Religii Chrześciańskiey od wyznania Rzymsko-Katolic...

Od Kamienieckiego Biskupa y Kawalera Krzyża Metalon-
skiego J. X. Lydii Dziekanowi Upyckiemu Starzyńskiemu

Zalecenie.

Kiedy nadniu wczorayszym po przybyciu do Kamieńca dopełniliśmy ob-
wiązku poddaniczy wierności ku Nayiaśnieyszemu Tronowi Cało Rossyiskiemu,
przez wykonanie solenney przysięgi na wierność y podległość Nayiaśnieyszemu
Monarsze Alexandrowi Pawłowiczowi, który wydanym Manifestem swoim
pod dniem 12. teraźnieyszego M[ie]ca Marca, przesłanym Nam wiadomość nieod-
żałowaney śmierci Oyca swego, na dniu tymże zmarłego Nayiaśnieyszego, Impe-
ratora Pawła Igo wstępuiący na Tron, oświadcza Nam wszystkim Poddany-
kiem Oycowskiey Monarszey miłości, y wzywa po wypełnieniu przysięgi, do błaga-
nia Boga, aby był pomocą do dźwigania włożonego na siebie Ciężaru. Nie-
możemy y Wam Bracia Kapłani, nie przesłać bez smutney wiadomości o stra-
cie nayłaskawszego Nam Monarchy, który dziełami zodzywaiąca Nas razem
wiadomością, że ten Naysprawiedliwszy Monarcha, zchodząc z tego świata, zosta-
wił Nam na Tronie sprawiedliwości, ulubionego Syna swoiego, któremu wsze-
dawniey, iako Naslednikowi, poprzysięgliśmy poddaniczą wierność. Spieszcie bra-
cia, do wykonania solenney przysięgi, teraz powtornie Temu Nayiaśnieyszemu
Panu iako Monarsze y Imperatorowi Naszemu, y dla tego JX.X. Dzieka-
ni z przesłaniem niniejszego Pisma naszego in Originali obwieszcz, iak
nayspiesznieу Duchowieństwo Dekanatu swoiego, iako też y Sami nayspieszniey
tego dopełnić, azeby w moment, kiedy tylko od Jurysdykcyi świeckiey zawiado-
mieni będą, niezwłocznie dopełnili przysięgę, na wierność Poddaniczą
Nayiaśnieyszemu Monarsze Alexandrowi Imu. Byłem ia świadkiem Wam
Bracia Kapłani, statecznie y nieskazitelnie dochowaney przez Czas wierności, wie-
kopomney pamięci Nayiaśnieyszey Monarchini Katarzynie II. y Jey Syno-
wi Pawłowi Imu wzywam y Was wszystkich na świadków, iże y Ja sam zawsze
nawet w niniejszym Punkcie naygorliwiey Oney dopełniałem, y tego wiem że-
go zawsze Wam przypominałem, pamiętać na słowa Pawła S: Omnis potestas
a Deo est, y Bogu dzięki z wielką dla mnie chlubą widziałem zawsze w Was
skutki moiey Nauki y upominania, Reddite quae sunt Caesaris Caesari, quae Dei
Deo. Rządźcie dalej nieskazitelnie w wierności swoiey ku Tronowi y nazawsze
Królewskiey S. Wasz Ochocą Rozkazy Monarchów pełnić, a ci pełniących bez na-
grody nie zostawią, y iako mieliśmy szczególny dowód sprawiedliwości S. Pamięci Na-
yiaśnieyszego Imperatora Pawła Imu który za wierność y podległość nadgradzał wszystkim
ofiary, tak też same spodziewać się mamy takie y od Nayiaśnieyszego Alexan-
dra Igo, który od początku zapatrzywszy się na wielkie czyny Babki y Oyca, miłuie
ludzi, dla tych w wierności y podległości wszystkich, Reddet unicuique secundum opera eius.
Które to Nasze Pasterskie Pismo, aby iak nayspieszniey, każdego Kapłana zawiado- I
mił JX. Dziekan dniem y nocą po Dekanatach rozesłał, iżby nie tylko Duchowień-

88

bieło w Chrystusie uważani zewsząd, zalecenie moie obowiązki im ia iżeli w przypadku którym niechronnie ulewania krwi Podłanego siebie czynili to w duchu Chrystusowej Matczynej pierwej przypomniawszy dobro chrystusowe wyrok. Qui dinere cato nil primus faciat in illum lapidem. Pomnijże y Natu ra, obradnie karanie wnętrza nie każdy panie nie ustoi zawinie w przypadku wybaczeniam przeciwko ni niezdarnemu Ukazowi każdy sobie dowodnie przepisane będzie musiał że im srożej zgwał cenie postąpi tym srożej karze podpadnie będzie y dlatego w czasie wizyty Dziekanów Duchowieństwa Świeckiego w sposobie ich obchodzenia się z Stu... y poddanemi ściśle wcięgai J.X.X. Dziekani będą a w przypadku nalezienia lego obcertozyio na tych mieć nam Rapportować!

Dan w Pieniężkowie 28 Januar. 800 Rku. Michał Roman Biskup

W Niesen Sekretarza Jan Andrzej Sals Draniewski

Od Kamienieckiego Rzymsko-Katolickich Kościołów Biskupa y Kawalera ~~etc etc etc~~

Zalecenie

1mo Klasztorów Zakonnych Curam Animarum nie maiących, odtąd Dziekani używać nie będą, całe staranie około wewnętrznego y Eko nomicznego Rządu Zakonnemi Naczelnikom zostawując.

2do Klasztory Curam Animar utrzymujące używać powinni, ale co do sa mych Parafiów, niewdając się w Rząd wewnętrzny y Obserwancje –

3tio Rozwiązanie Kursorza Klasztory nie maiące Parafii wolne od przyję tania będą, trzymaiące zaś Parafie, należeć do obowiązku Kursorza przyjęciem powinny.

4to Żaden Zakonnik ani Ksiądz Świecki bez Passportu swego Rektora, lub Jego podrzędnego na czas by najmniejszy oddalić się od swoich Parafiów nie powinien w przeciwnym zaś razie czeka takowe go odpowiedź y dane explotacja. – Dat. w Pieniężkowie

Dnia 7 Febr. Rku 1801.

No 67

Michał Roman Biskup

2806

y stosuje się do Regulaminu nowego Prawa powolnego w którym przypominano nam etrova Nauczyciela Narodów Pawła Świętego: Bądźcie posłuszni Panom swoim jako Bogu. Na przeciwnej powszechny dla się bę-dzie [illegible] aby przez J. X. A. Dziekanów powierzone mu dobro Duchowieństwa, te zaś powierzonym sobie Owieczkom przy-pominało często też wyrażoną przez Boskim Przysięgę, której im wszelkiej i niezłomnej dotrzymując, tem więcej tuszą od najłaskawszego Monarchy spodziewać się mają. Im zaś niezastępnej nad-wyższe Przybytecznicy, tem surowszej ukarowaj Boże podlegali by. Ukarani Atak spełnilibyście słowa Onego Apostoła: że jeżeli nie dla spokojności sumienia to dla gniewu podległymi będą. Dan w Peterz-burgu Dnia dwudziestego ósmego Mca Januar. 803. Ro.

Na Oryginale podpisano Michał Roman Biskup
Wmiesie Sekretarz Ks. Krasnowski

Od Kamienieckiego Podolskiego Biskupa y Kawalera Gwiazdy Krakowskie-go. — Przewielebnemu J. X. Kanonikowi y Archiprezbiterowi Ka-mien: Assesorowi Kap- Kamienieckiego Konsystorza Orderu Świętej Anny II Klassy Kawalerowi Wawrzeńcowi Barszczewskiemu Zalecenie

Ukazem Jego Imperatorskiej Mości Samowładcy wszech Rossyi z Im-peratorskiej Justyc Kollegii Rzymsko Katolickiego departamentu Decem-bra 17 dnia Roku zeszłego 1860. pod No 870 danym ato z po-wodu iż jeden Pleban w Dyecezyi Łuckiej Okrutnie w Poddaństwie swojej Plebanii postępujące Mężczyznom dał 56 okrutnych plag a kobiecie jednej tak zbić rozkazał iż dnia trzeciego Zakończyła Życie. Ważnie przepisano aby napotem ze wszelkim takowym wstrzemię-źliwym od siebie tak dla świeckiego jako y zakonnego Duchowieństwa Zalecenia aby nie karali surowo y obchodzili poddanych pod karą srogą zaniewypełnieniem ścisłego Prawa. Zalecam y przypominam JWW Panom, abyście za pośrednictwem J. X. X. Dziekanów przestrzega-ło wszelkiej rażnej przypominając Duchowieństwu sobie powierzonemu surową ustawę Bliźniego obowiązek przestrzegając y łaskawością [illegible]

Brato

Od Urzędu Katedralnego Officyału Generalnego Kamienieckiego y Kanclerza Słonckiego — JW. Kanonikowi Kamien. Archi-

Prezbiterowi Wawrzyńcowi Bażarow-

skiemu Zalecenie

424

Odebrawszy od JW. Pasterza Uwiadomienie pod Dniem 4 Sty-

cznia y R. teraznieyszego N. 20 dane w którym aby uważnie po-

śledzić po całey Dyecezyi czy nie znayduią się gdzie Dziś Akta

w Metrykach Sepultorum Pomarli z Dyecezyi Wołyńskiey Zbigo-

wa, Mężowie od Żony, y Wzaiemnie Barbara z Sobolewskich Śred-

nikowa, Jan Czemerman Paweł Fraciński y Magdalewski z

Dyecezyi Łuckiey: Urodz. Jan Abramowicz Biały w Lat 36.

Franciszek Dobrowolski: tuteyszey Dyecezyi. Lutkowski Michał

Oleynikow, Jakub Andrzeiewski Dorota Jakubowa Madey-

ka Woyciech Perowatenko, Zofia z Brzozowieckich Mikołajewi-

czowa, Wincenty Zuriechowski Walenty Bartkowski przedsię-

sano. Postanowili Ksz. P. T. aby żeby Dziekanowi w Archi-

prezbiteraniu P. T. zostaiącego wydać Rezolucyą do Całego tak Świe-

ckiego iako y Zakonnego Duchowieństwa im podległego celem po-

wzięcia wiadomości Takowych zbiegach a takowa od tych odebraniu

odpowiedź mnie Rapportem przedstawić Zaleciły Takowe

Dan W Kamieńcu Podolskim: Dnia 28 Stycznia 1801 Roku

Za Oryginałem podpisano Officyał X. Słonecki

Sekretarz Konsystorza X. J. Pawłowski

422

Od Kamienieckiego Podolskiego Rzymsko Katolickich Konsystorza Biskupa y Kawalera Grafa Sierakowskiego — Przewielebne-

mu J. X. Kanonikowi y Archiprezbiterowi Kamienieckiemu Or-

dera S. Anny Klassy Kawalerowi Wawrzyńcowi Bażarowskiemu

Zalecenie.

Zgodnie się y wszystkie przed Bożym wykonany przysięgą

którą nie tylko Nayiaśnieyszemu Imperatorowi Jego Mości Samo-

władcy wszech Rossyi przysięgli Wierność, y owemu Także

dla naszey Rzymsko Katolickiey Religii Obowiązani do oddania

y Rel. 66

Protestanckiego wyznania Czeki Bulanowski. — Chociaż w Ukazie niegdyś Roku 1768 między Rossyiskim Imperium y Rzeczpospolitą Polską traktacie w Artykule 2 § 7, o zawieraniu ślubów między Ludźmi różney Wiary powiedziano że ślub ten powinien błogosławić Kapłan czyli minister tey Wiary którey iest Narzeczona, a iżeby Kapłan Rzymsko Katolickiego wyznania ślubu błogosławić niechciał to Dyssydenckie ma moc. Ale ponieważ ten Ukaz należy tylko do Biało Russyi a nie do wszystkich miejsc Rossyiskiey Imperyi to dla tego różney Wiary Ludzie śluby mogą tam brać gdzie wzaiemnie między sobą się umówią. Oct. 22 dnia 1799 Roku. Na Oryginale podpisał Ober Sekretarz Alexy Blimow Sekretarz Wasyl Matwiejew Kancellarzysta Wasyl Swiestanowskij

Божіею Милостію Мы Александръ Первый Императоръ и Самодержецъ Всероссійскій: и прочая, и прочая и прочая.

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ Подданнымъ Нашимъ.

Судьбамъ Всевышняго угодно было прекратить жизнь любезнаго Родителя Нашего, Государя Императора Павла Петровича, скончавшагося скоропостижно апоплексическимъ ударомъ въ ночь съ 11го на 12е число сего мѣсяца. Мы восприемля наслѣдственно Императорскій Всероссійскій Престолъ, восприемлемъ купно и обязанность управлять Богомъ Намъ врученный Народъ, по Законамъ и по сердцу въ Бозѣ почивающей Августѣйшей Бабки Нашей Государыни Императрицы Екатерины Великія, коея память Намъ, и всему Отечеству вѣчно пребудетъ любезна, да по Ея премудрымъ намѣреніямъ шествуя достигнемъ вознести Россію на верхъ славы, и доставить ненарушимое блаженство всѣмъ вѣрнымъ Подданнымъ Нашимъ, которыхъ чрезъ сіе призываемъ запечатлѣть вѣрность ихъ къ Намъ присягою предъ лицемъ Всевидящаго Бога, прося Его, да подастъ Намъ силы къ снесенію бремени нынѣ на Насъ лежащаго. Данъ въ Санктпетербургѣ Марта 12го дня 1801 года.

На подлинномъ подписано — Александръ.

dzi z granic władzy, do Ktorej Jego przywiązany, dawać Projekta Justycy Kol-
legii do Rzymsko-katolickiego Departamentu, Ktory będzie obowiązkiem
wstrzymać y przedstawić z wyrażną swoią Opinią na utwierdzenie
Senatowi. —

Na Oryginalnych Punktach podpisy takowe = „Jan Be-
nisławski Biskup. Jozef Bieszkowski Archimandryt. Ludwik
Siestrzencewicz Sowiednik. Bazyli Kopecki Assessor. Sekretarz
Bazyli Karczewski. . . Daley na Oryginalnych Punktach własną
ręką Jego Imperatorskiey Mości podpisano „Niech tak będzie"
Dnia 11. Grudnia 1800 Rku w Sankt Peterburgu.

Kopia z Księgi

Rozkaz Jego Imperatorskiey Mości Samowładcy cało Ros-
syyskiego z Rządzącego Senatu Justycy Kollegii Liflandzkich
Estlandzkich i Finlandzkich Dzieł. — „Podług Ukazu Jego Impera-
torskiey Mości Rządzący Senat wysłuchawszy doniesienia tey Kollegii w kto-
rym przedstawiono iż Rzymsko Katolicki Duchowny Konsystorz w Mohylowie
zaniosł skargę naznaczając się w Sankt-Petersburgu y Moskwie Protestan-
ckie Duchowienstwo iż Oni przeciwko Ukazowi z Rządzącego Senatu pod
Dniem 13 9bra 1786 Rku danego Osobom mającym zawierać Sluby Małżenskie
z ktorych Niewiasta Rzymsko Katolickiego, a Mężczyzna Protestanckiego wyz-
nania, dają śluby w swoich Cerkwiach, y potrzebowano ażeby wszystkiemu
Protestanckiemu Duchowienstwu ukazami przepisano, wydawaniem, iżeli za
umowionych Osob Niewiasta Rzymsko Katolickiego a Mężczyzna Protestan-
ckiego wyznania, to Błogosławić Sluby w Ich Cerkwiach w ten Czas ~~kiedy~~ tylko
kiedy Niewiasta Protestanckiego wyznania Lecz iż wspomniany Ukaz —
1786 Rku 9bra 13 Dnia dany tylko Białoruskiey Gubernii w Czasie Trak-
tatu ~~Lubelskiego~~ między Imperyą y Rzecząpospolitą Polską 1768 uczynionego
i iedynie Ma tylko Należyć do Białorussyi, do tąd zaś wszystkim w nowo-
… Rożnych Cerkwi uczyniony przez Imperatorową Rossyyskich spokoyność
w wyznawaniu ich Wiary, dozwolono zawierać w tych Cerkwiach Sluby w
Ktorych Oni między sobą umowili się. Lecz iako Ukazem Rządzącego Senatu
pod Dniem 26. Kwietnia 1782 Rku Rzymsko Katolickiemu Arcy Biskupo-
wi w Mohylowie danym podległy wszystkie Katolickie ~~[illegible]~~ Kościoły
w Rossyyskim Imperium to Ustawy Rzymskiey tą Kollegią Rozstrzygane y
… się będą obowiązane w Moc Generalnego Reglamentu 56 Rozdziału zaś
Rządzącego Senatu Ukazu, czyli ten rozciągać się tylko do Białorussyi czyli też do wszy-
stkich w Rossyyskim Imperium znachodzących się Protestantów, iż tych tylko
Protestanckich Cerkwiach Błogosławić Sluby z ktorych Niewiasta Protestanckiego
wyznania

18° Poniewaz wielu Zakonnikow, maią w swoim Zakonie powinnosci, ktore sprawuią wszędy, z tey przyczyny Zwierzchnik tego Zakonu, dla zachowania tego Porządku bywa czasem przymuszony, przenieść Zakonnikow z iednego do drugiego Klasztoru y przytem na mieysce ubytych, albo tez zmarłych drugich Zakonnikow, to zeby w takowych przypadkach, odnosząc się do Biskupa Diecezyi, nie było w Klasztornych powinnosciach zatamowania, pozwala tę przeto Prowincyałom podług dawnego zwyczaiu gdzie tylko znayduią się tegoz Zakonu Klasztory, przesyłać Zakonnikow z iedney Diecezyi w drugą, za Passportami Rządu Cywilnego tey Guberniy, z ktorey ktorego się wysyła: Bez wiadomosci zaś swoiego Zwierzchnika Klasztoru pod zadnym pretextem nie powinien Zakonnik, na naymnieyszy nawet moment oddalać się z swoiego Klasztoru, y w takowych zdarzeniach Biskupi Diecezalni powinni takowych Samowolnie z Klasztorow wychodzących, odprawiać natychmiast, do Ich właściwych Klasztorow . . .

19° Zakazuie się nayśurowiey Duchowieństwu, mowić po Ambonach czyli wydawać dzieła w polityczney Materyi, a osobliwie tyczącey się Rządu, lecz maią się Oni ćwiczyć podług Swoich wotow y powinnosci w cnotach Chrześciańskich y Modlitwach . . .

20. Aby rozpusta nie wiadomym sposobem, nie mogła się wkorzeniać w Zakonnikach, powinni Zwierzchnicy Klasztorow pilne mieć baczenie, izby Duchowne Medytacye każdego Zakonnu były dopełniane, bez naymnieyszego opuszczenia za posrzednictwem ktorych, Oni nayistotnieysze odbiorą dla siebie Nauki, winnym Bogu S. Kosciołowi, y Swoiemu Monarsze są Obowiązani, y istotney nabędą chęci, wszystko to uzupełniać podług sił y mozności, napisano bowiem u Proroka Jeremiasza, Zepsuciem zepsuta iest cała Ziemia: gdyz ani zadnego nie masz, ktoryby rozmyślał sercem: bo nie habit robi Zakonnika Zakonnikiem, lecz przykładne y nieskazitelne życie, stosowne do Nauki y Przepisow Zbawiciela Pana . .

21° Biskupi Diecezyi, podług Przepisow Synodu Trydenc: nie powinni naruszać Praw uzywanych w Kosciele S: od piątego wieku Chrześciaństwa, y uymować Prawa Kollatorom, w Rekommendacyi przez nich Osob do zawiadywania Prezentami, oddalaiąc Rekommendowanych przez nich sposobnych do tego Duchownych, gdyz w ten czas Rząd Duchowny iest dobry, kiedy wszystko idzie, podług Praw y Przepisow . .

22° Co się zaś tyczy Klasztorow Panien, te zostawać maią podług dawnych zwyczaiow, pod Rządem Biskupow Diecezalnych, z tym atoli Ostrzezeniem, iz Oni nie powinni wchodzić w zadne rozrządzenia, y należące do Dobr nieruchomych, y Kapitałow tym Klasztorom przynależnych, ktoremi dochodami, w Klasztorach Panien, tak się zarządzą, iako co Zakonnikow

23° Pozwala się nakoniec Arcy-Biskupom y Biskupom, w kazdey Materyi, tyczącey się powszechnego y Kościelnego Dobra, y ktore niewychodzi-

18

w Swieckich Kościołach, Biskupi Sufragani y Opaci, odkryie się wakans ieliego urzędu, tedy Biskupi Diecezyi wyftrawszy zasłużonego, y przykładnego życia Kandydata, przedstawią Carowi, to Justyc Kollegii Rzymskiego Katolickiego Departamentu ptko obowiązany odnieść się Rapportem do Senatu . .

11º Zakazuie się nayfurowiey Biskupom Diecezalnym, izby nikomu z Swieckich duchownych pod żadnym pretextem, nie dawali więcey nad iedno Beneficium wzrządzenie, y wzaiemnie nikt się niepowinien starać o wzyskanie drugiego Beneficium, gdyż tak pierwsze, iako y drugie sprzeciwi się kanonicznym ustawom.

12º Każdy Klasztorny Zwierzchnik, przy odmianie iego, od tey powinności, dać powinien swoiemu Następcy o wszystkich przychodach y rozchodach, akuratną Kalkulacyą y spisać Regestrem, wszystkie Klasztorne rzeczy, iako też Archivum, Bibliotekę y to wszystko oddać w przyzwoitym porządku, za wiedzą Prowincyała swoego Klasztoru czyli Zakonu . . . .

13º Każdy mieyscowy Klasztorny Zwierzchnik, powinien pilnie patrzyć, izby wszyscy w Klasztorze, zachowali nienaruszenie to, w czym dobrowolnie uczynili przed Bogiem przysięgę, w przypadku zaś przeciwnym, mocą Prawideł y Przepisów swoiego Zakonu, wykraczaiących winien napominać, a nieposłusznych donieść swoiemu Prowincyałowi: Jeżeliby zaś nimo nadzoru iaki Zakonik nie zachowywał swoiey powinności, natenczas Obowiązkiem Biskupa będzie przestrzec y upomnieć Zwierzchników tegoż Zakonu . .

14º Azeby Duchowieństwo y duchowna Karność, nie przyszły w rozwolnienie Obowiązani Prowincyałowie każdego Roku raz, a ieżeliby wyciągała tego potrzeba, częściey wizytować y opatrować Klasztory swoiego zakonu, wchodzić w Ekonomiczne rozrządzenie, y naymocniey patrzyć, czyli zachowuią się wszystkim zakonne przepisy . . .

15º Biskupi Diecezalni, niepowinni pozwalać Zakonnikom, nosić Sukienki używaney przez Duchownych Swieckich, ponieważ za taką przemianą przemieniaią się Obyczaie przykładne Zakonników, a potem poydzie w wolnieysze z Ludźmi obchodzenie się naruszaiące przed Bogiem Przysięgę y śluby przyczyny, ieżeli w którey Diecezyi, znaydą się Zakonnicy w odzieniach, przez Swieckie Duchowieństwo używanych, Obowiązani są mieyscowi Biskupi podług Synodu Trydenskiego przepisu, takowych Zakonników odsyłać do Klasztorów Jm właściwych, równie też Biskupi Diecezalni, nie powinni powierzać Zakonnikom Beneficiów w zarządzenie, izby przez to niedali Jm powodów przestępować Wotów, y przysięgi na ubóstwo, przed Bogiem uczynioney.

16º Diecezalnym Biskupom nadaie się prawo, wizytować y opatrować każdego Czasu, Parafialne Kościoły, iako też y te Klasztory, których Wizyta Trydenskim Synodem iest Jm poruczona, y takowe Wizyty maią czynić, albo Sami, albo komu, innemu Oni przyporęczą.

17º W Czynieniu Zakonnych Wotów, powinni się zachowywać Przepisy Synodu Trydenskiego y tegoż Zakonu Ustawy.

10º

318

Przykorzey kar Kryminalnem wykroczeniu, y pokonczeniu Duchowney rozprawy od-
syłać Trzeba do Sądu Cywilnego, do którego podług powszechnych Praw przynależy —
5to Przynależące do Kościołów y Klasztorów Budowle y Fundusze, na Utrzymywanie
Seminariów, Szkół, y Szpitalów maią pozostać dla wyznaczonego szczególnie użycia
Jako też y Domy Duchownych Osób maią być wolne od wszelkiego Postoju —
6to Ponieważ wsie Rzysiolki Szwarle, Ziemie, Lasy, Ogrody, Sianożęci Jeziora Rybo-
łowienia y tym podobne pożytki, iako też y pieniężne Summy Jako Kapitalne-
niemniey Prowizyonalne Tudzież y inne Swieckiego Duchowieństwa, Oraz
Zakonników Dobytki są posiadane iako własność, więc Zakazuie się Surowo wszyst-
kim Klasztorom przedawać One Darowac y zamieniac równie też y Odbierać One-
wiek bez Osobney Naszey woli nato — " — "
— 7mo Każdy Klasztorny Zakon powinien Odbierać wybierać dla siebie Klasztor-
nych Zakonników a wyżsi mniejszych niższych urzędników podług Praw-
dał Każdego Zakonu od Kościoła Swiętego utwierdzonych, gdy zaś Zakonnicy
wybieraią sobie Rządcę winni przystawić o utwierdzenie onego na ten Obo-
wiązek Prowincyałowi swojego Zakonu; wszyscy zaś Prowincyałowie Obowiąza-
ni są Każdego Roku przesyłać dostateczne y Dokładne wiadomości o wszystkich
Monastyrskich Urzędnikach, Do Jostu Kollegii Katolickiego Departamentu
donosząc temuż o wszystkich przemianach, z Przyczyny Smierci lub czego in-
nego Zdarzyć się mogących w ciągu iednego Roku przed terminem, przysyłania
nowych wiadomości, a sami Prowincyałowie wybieraią się czyli Naznaczaią, podług
Przepisów swojego Zakonu, Lecz o utwierdzenie onych powinni Zakon przedsta-
wiać wyż wspomnionemu Departamentowi a ten do Senatu Rządzącego
— 8vo Dyecezalnym Archijereiom czyli Biskupom do takowych wyborów mieszać
się nie należy, gdyż im trudno iest rzeczy widzieć prawidła szczególności Każdego
Zakonu y przepisy a Miasto tego winni się Zaymować Urzędzeniem Swieckiego Du-
chowieństwa y mieć pilno Baczność na Jch na ich Sprawowania się y postępki
— 9no Ponieważ z Kościołów y drugich Kościelnych Budowli daie się widzieć, że Za-
konnicy nie prożno Expensuią swoie Dochody lecz na Chwałę Boga y na Ozdobę
tychże Swiątyn — przeto Kalkulacyi onych powinni zdawać, niżsi wyższym
a wyżsi naywyższym Rządcom, podług zwyczaiu od naydawnieyszego w
Klasztorach używanego, a Dyecezalni Biskupi powinni tylko Patrzyć iżby do-
chody Swieckiego Duchowieństwa, Jako to Prałatów Kanoników Plebanów i innych
nie na przepych izbytek były obracane lecz, podług Przepisów Kanonicznych Praw
na niedbytę Potrzeby były używane — " —
— 10mo Kiedy w Klasztorach w których znayduią się Archimandryje czyli w Swięty

Kopia Ukazu z Departamentu Justyc Kollegii

1. Naywyższa Władza darowana Samowładztwu Monarszemu od Boga, y Oycowska opieka o uszczęśliwieniu powierzonych mu narodów, rozciąga się równie y na Duchowieństwo, przeto winno one, dokonywać dla swoiego Monarchy, iako od samego Boga wybranego Naczelnika, poddaństwa, wierności, y okazywać należne posłuszeństwo, podług słów S. Pawła Apostoła: słuchaycie swoich Panów, y iako Bogu będzie im posłusznemi, y tak wyż wymieniony Apostoł powiada: a zatym należy bydź posłusznym Zwierzchności, we wszystkich duchownych y świeckich okolicznościach, uskutecznić onego wolą zachowując także Prawa y Artykuły swoiey wiary.

2. Tak świeckie iako też y Zakonne Duchowieństwo obowiązane iest wykonywać nayistotniey wszystkie Prawa, ustawy, Zalecenia swoich naczelników, podług Kościelnych Kanonów. Świeckie Duchowieństwo w krzywdach swoich naniesionych Juryzdykcyi, powinno przynosić swoie żażalenie własnemu swoiemu Biskupowi, a w przypadku nie oddania iey sprawiedliwości do Rzymsko Katolickiego Departamentu, a Zakonnicy w tychże kościołach znayduiących się podług wyż wspomnionych prawideł Kościoła naywyższych swoich naczelników Justicii każdego zakonu mają się żalić wyższym naczelnikom, ponieważ dla skuteczniejszego Zakonnym Zgromadzeniu ugruntowania spokoyności, Kanonami Kościelnemi pod skutkiem nakazano przychodzić z użaleniem do wyższych Naczelników, podług swoiego ścisłego Zakonu."

3. Ponieważ każdy Arcy Biskup czyli Biskup zarządzający, powierzoną mu Dyecezyą iest Pasterzem powierzonej Jemu Owczarni, więc obowiązkiem iest każdego podług ustaw Zgromadzenia czyli Synodu Trydenskiego zachowywać swoią powinność, którą On nie dla Rozkoszy, Przepychu, y Zbytku, ale dla Prac y uwielbienia Naywyższego Majestatu, na siebie przyjmuje, y zaprawdę nie należy powątpiewać że Każdy pasterz na swoich Naczelników, iż Oni niewczesności przemysł, lecz zbawienia Dusz y uszczęśliwienia w Przyszłym Czasie, szukaiące ochotnie w pokoju wsznoszą Serca do Ducha Świętej Wiary, z nieskazitelnego Życia, y dla tego Arcy Biskupi y Biskupi prowadzące umiarkowane Życie, z Dochodów Kościelnych używanie ich przeznaczonych nie powinni wydawać ani w swoich ani w drugich Dyecezyach Parafiami ani też przykładać Onie starania.

4. Konsystorz w którym Oficiał czyli Biskup naczelnikiem iest Rezydent y który z Juryzdykcyi swoiey odpowiada wyższemu tadnie Naczelnikowi Biskupowi podług istoty y sprawiedliwości, Rzecz Duchownych rozstrzygać kanonów y rozsądzać wszystkie Spraw Prawnych y Kryminalnych do Juryzdykcyi swoiey należących Przydanymi

na Examin z których Kościołów aby w trzech dniach był ukontentowany

Na Dzien 24 Febr. na Noc

Jmć XX.

1mo z Uszwy X. II
2do z Sokolca X. II
3tio — z Minkowic X. II
4to Z Wonkowic X II
5to z Wirzbowca X II
6to z Sołopkowic X II
7mo z Rzymy X I
8vo z Rzymy X II X Marcin Kapellan
9no Z Zwanczyka X I

Nadzien 26 Febr.

Jmć X Xdza 1o z Wonkowic X 2
2do z Rzymy X 1
3tio z Zwanczyka X 1
4to XX Kapucynów z Dyc. X 3 X Stankowski
5to w Wonkowickiey Parafii

Na Dzien 25 Febr.

Jmć XX. 1o z Sołopkowic X 2.
2do z Sokolca X 2
3tio z Skaziniec X 1
4to z Mukarowa X 1
5to z Dunajowic X 1
6to z Zamiechow X 1

Dla łatwieyszego przygotowania się na Examin y powzięcia wiadomości z których Traktatów mają przewielebności Wasze odpowiadać niżey opisane wyrażam się Traktaty 1mo to iest De Sacramentis in Genere et Specie 2do De Poenitentia 3tio De Peccatis in Genere et Specie 4to de Vitiis et Virtutibus Dan w Zwanku 4ta Mca Febr. 1801 Roku X M. Starzynski Dziekan

pod Dniem 23 Xbr. pod Nrem 1049. Datowanym w Kamieńcu, pa którem datach
czas gdzie niektóre Kuszyty nieoddaty. Tak też y Raportów o zbiegłych
Mężów od Żon w Zaleceniu pod Dniem 22 Xbr. pod Nrem 145 nie oddane,
które to już drugi raz miałem Rozkaz abym Moy Raport Generalny
przesłał do Konsystorza Generalnego Przeświętnego Kamienieckiego, co do
te Spisania się Duchowieństwa y Rapporta o zbiegłych Mężach
od Żon się wynotowane podług tej Kursorii. Dan w Zwańczyku
na Probostwie Dnia 5 Xbr. 1800 R.

Dnia 23. Januar. 1801. R. Doszło Zalecenie Cwo Dziekana Uszyckiego
Zesioła Starzinic w następującym sposobie: Na Dniu 9. Stycznia
w Roku bieżącym 1801. Odebrałem Zalecenie JWo Pasterza Dobr.
pod Nrem 10. datowane w Badie, abym w Dekanat Uszycki, dwa
Ukazy Jego Imperatorskiey Mości, przy Zwyczayney Kursoryi wy-
stał, jeden względem woyskowych, którzy wykluczeni, y w Odstaw-
kach są, aby się stawili w Sankt Petersburgu. Drugi Ukaz wzglę-
dem Cywilnych, czyli Stanów Odstawionych lub Wykluczonych:
y aby te Obydwa Ukazy Publikowane były z Ambon, zgromadzo-
nemu na Nabożeństwo Ludowi. Których to Ukazów z Podpisem
Rządzącego Senatu, treść iest takaż iak się wyżey wyraziło.
Te zwyczaynym Sposobem wciągnięte w Xięgę Procesów
Dat. w Zwańczyku, Dnia 12. Januar. 1801. R. X. Sniko-
ty Starzyński, Dziekan Uszycki.

Perillustres Reverendi Domini Dni Condecanales.

Wysłana Kursorya w Dekanat Uszycki z Przyłączonemi Orzekami
Drukowanemi, w których wyrażono iest względem odprawienia Rekol-
lekcyi y Examinu — Już też WWMM Panowie Dobrodzieje przez od-
branie onych wszystkich Obowiązek, aby w naypręższym czasie Re-
kollekcyi przez Dniowe odprawione były — Starajcie się WWPanowie
Dobrodzieje abyście przed Dniem Dwudziestym Czwartym tego Mie-
siąca Lutego odprawili Rekollekcye po odprawionych Rekollekcyach Za-
świadczenia od Przełożonych Miejscowych mających przywozili do Dunajo-
wiec. Jako też Innych Xiężów Przełożeni Zakonni swych pod rządy
Zaświadczenia niemieszkali przysyłali gdyż z Urzędu się będzie na
Examin — Dnia Zaś wyznaczam się zjazdu do Dunajowiec na
na Examin

Samego y Dekanatu Jego pod rządne Duchowieństwo pasz moc-
iney potwierdzamy y wszystkim Rapportować akuratnie za-
lecamy Datt w Kamieńcu Podol: Dnia 22 Ybr. 806 R.

Michał Roman Biskup

Przytym zalecamy WWm Xiędza Dziekana o Zbiegłych Xiężach
Rapporta aby były przysłane, które są wyrażone w
Processie Drukowanym y wydanym pod dniem 20 Mie-
ca Sierpnia pod Nrem 434. O Zbiegłym Michalewiczu po-
tore, O Maryannie Piotrkiewiczowey od Męża: y O Jakubie
Fromecie, O Zbiegłym Muszelewiczu od Żony swoiey Anny
z Korzennicy —

Dnia 13 9br 1806 R. Nadesłane Processa z Kancellaryi Nadworney
JW. Pasterza Dobrodzieja pod Dniem 16 8br pod Nrem 1163 aby-
te Processa były rozesłane w Dekanat Uwiadomiające Śmier-
ć ś.p. JW. Kryspina Cieszkowskiego Biskupa Kiiowskiego a Prob-
oszcza Dyecezyi Kamienieckiey Linkowskiego — Tudzież o śmierci [illegible]
tego na dniu 20 8br bieżącego R. JX. Franciszka Makowskie-
go Kollektorze Sołopkowskim Dominikana; przeto posyłam te-
go [illegible] Processa aby przy kościele każdym w Dekanacie [illegible] ewidenda
[illegible] — „ Z powodu przybytego iednego Xiędza do Famili-
swoiey z Dyecezyi Łuckiey, bawiącego się w [illegible] Wonkowieckiey
o JX. Grzegorza Romińskim, który Pleban nie za Rapportował do-
mnie Dziekana, o przybytych Xiężach bawiących się u Familii swo-
ich maią prawdziwe y sprawiedliwe za sobą [illegible] że Oty-
czałecenia od JW. Pasterza Dobrodzieja niebyło aby XX. Plebani da-
wali Rapporta o przybytych Xiężach swym Dziekanom — W Dniu
6 8bra bieżącego R. Datowane w Dymitrowcach Odebrałem zlecenie
od JW. Pasterza Dobrodz: abym obwieścił WWJJ Panom Dobrodziejom
aby wszyscy Rapport czynili do mnie o każdym Xiędzu którzyby przy-
byli z Inney Dyecezyi czyli to dla odwiedzenia Familii swoiey czyli
za iakiemi Innemi Interessami abym ia Rapportował JW. Pasterzowi
Dobrodziejowi. Przytym kurrenty Przypominam WWJJ Panom Dobrodz:
Formy Pisania się, każdy iaktny się kondycyi w wydanym zleceniu

Pod Dniem

iak w takich przypadkach, Stosownie do niego przystępować maią
ktory z teraz potwierdzoney postępować podług niego wszędzie
zalecamy, y w przypadku przeciwnym przez Duchownych Praw
sławnych czymienie z przymałżenia nam donosić Rozkazuiemy
Przytym że zalecamy WWXięży rozkazać wszystkich kościołach
Obwieścić a po obwieszczeniu nam donieść czyli gdzie one znaią
dusz się gdzie przy życiu lub po umierali Ciałterych do tey tak-
ney wiadomości powziąć nie można. UW. Kummanowski wie-
ku swoiego Lat 70 maiący ktory Zonę swoią Annę zostawiał
Czynskich od Lat 15 w Parafii Lutyszowskiey zostawiwszy nie
wiadomo gdzie zaszedł. Powtore UW. Józef Poptawski Lat 74 do
tąd maiący w Podlasiu w Ziemi Drohickiey Urodzony, ktory
Zonę swoią UW. Apolonię z Chmarow w pierwszym Małżeństwie
Buszyaskę przemieszkawszy z nią Lat 18 spłodziwszy dwoie dzie-
ci, na ten Czas z Wioski Jnserow pod Łuckiem na Wołyniu
będący przed Lat dwoma udał się w podróż do Familii
swey Zony y niewiadomo teraz gdzie się obraca. Potrzecie
UW. Jan Staniszewski teraz Lat 54 liczyć mogący ktory Zonę
swoią UW. Agnieszkę z Rudzyckow po przeszkaniu z nią w Mał
żeństwie Lat 12 będąc na ten Czas Organistą w Tuliszynie od
Lat 18 zostawiwszy niewiadomo gdzie zbiegł. Poczwarte Uc-
ciwy Mikołay Sobolski Czeladnik wieyski do tąd Lat 45 mają-
cy ktory Zonę swoią Urszulę Kunegundę Pikulską Opuścił po
dziesięcioletnim z przemieszkaniu w podrodze przed Lat dziewięcią
Odszedł do Bożemlat na Wołyniu przydał do Wojska na ten
Czas Polskiego. Piąte UW. Szymon Borzymiński ktory Zo-
nę swoią UW. Bogumiłę pierwszego Małżeństwa z Sitnicka
od lat 27 Opuścił y po udaniu się w podroż do Gdańska
zostawił niepewną po sobie wiadomość o sobie. A Nakoniec
Maciey Lawinski Kunsztu Szewskiego Lat 20 maiący. ktory
Zonę swoią UW. Helenę z Juszow, przeżywszy z nią pul trzecie
Roku wyszedł na Robotę przed Lat dziewięcią i więcey nie
powrocił. Czego wszystkiego do pełnie przez WWXięży Pana

nabożeństwach JEJ Cesarsko Imperatorskiej Mości y Nayiaśniey
Jey Familii wspominać Zalecił. — Nadto w
moc Ukazów Monarszych Zalecamy WWMc. Obwieścić wszy-
stkim Dekanatu swego podległym, iżby podległych sobie
Osob Męszczyzn Zakonu Rossyiskiego, a niewiast Rzymsko Kato-
lickiego wyznawania Dzieci, nie krzcili y owszem tylko Ciali ale
na fundamencie Ukazów Monarszych, Za Matką w Rzymsko
Katolickim wyznawaniu zostaiące, Synów zaś od Oyców swych
Oycami Prawosławnego wyznania w Religii Katolickiey pod
Żadnym Pretextem y pozorem krzcić nieważyli się, chybaby
przedsięto między Osobami temi przed slubne Opisanie takie
iż Dzieci Oboiey Płci mają być krzczone y wychowane
w wierze Katolickiey Matczyney a nawet y tenczas by krzcić
nie mieli, w ten czas choćby Matka była Rzymsko Kato-
lickiego wyznania, kiedy między Osobami temi nastąpiło
przed slubne Opisanie takowe iż Dzieci Oboiey Płci krzczone
y wychowane być mają w wierze Prawosławney Oyczystey

Zwątpienie ten zakaz iedno z Maytanowa Dziecię [illegible]
iż Urodzonego z Rodziców Matki Prawosławney a Oyca Katoli-
ckiego syna niemaiąc na uwadze nastąpioney między niemi przed
slubney umowy takowey iż za Matką Prawosławną Oboy
Płci Dzieci iść mają Ochrzcił w Rzymsko Katolickiey Reli-
gii, y dla tego tenże Xiądz przed nam oskarżony wszedownie od
Prawosławnego Rodzicu [illegible] oddany będzie pod Sąd
i nam że unikając [illegible] przypomina
tych [illegible] ze Ukazem nalezącym od Kolleg-
Justycowskiego na dniu 3 Mca Marca 1798 Ru pod No
176 w Kamieńcu Podolskim wydanym z wypisaniem w nim ukazu
Ś. wiekopomney Katarzyny II Imperatorowey y Samo-
władczyny całey Rossyi danego z Rządzącego Senatu JW.
Jenerałowi Gubernatorowi Biało Ruskiemu Hraffowi
Czernyszewowi zalecono było całemu Duchowieństwu ku
wiadomości.

№ 1018 Od Kamienieckiego Podolskiego Biskupa y Kawa-
lera Grafta Sierakowskiego P.T.X. Dziekanowi Uszyckiemu
Mikołajowi Starzynskiemu Zalecenie. Gdy innych zło-
konnie rozpublikowaniu Regulamentu Monarszego all[illegible]
o tem Regulamencie nakazujące, wszystkim było zalecowano.
Na mocy tego Regulamentu wydaliśmy po Dziekanji Księgi Sznuro-
we dla zapisywania Akcydensow stołowych wszystkich Akcydensow y
Zborow wydać kazaliśmy Instrukcyą do tego zapisywania potrzeb-
ną y kazaliśmy powtarzać zalecenia, aby te Księgi były zapisywane
y nam co niżej były do rozłożenia Przecież pomimo Raportu, którego od
Jednego z Dziekanow nie mieliśmy jeden przeleżony na obszerne
do pisania za niepilnowanie w zapisywaniu Ksiąg Sznurowych Kwitow ostatecz-
kiedy złożony y ukarany co dla przestrogi wszystkich kazaliśmy
rozgłosić. Gdy teraz y teraz pomimo takiego Rapporta do wiadomo-
ści mamy że po wielu miejscach tych Księgach zapisywać zaniedbu-
ją, iszcze raz Ostrzegamy P.T. aby pilnie miał oko na Komenda-
ntach Ani pilnujących donosił inaczey będzie P.T. z Komendanta-
mi winny gdy za niedoniesienie, o tamci że nie pełnosć swojey
y surowey a niespodziewaney podpadną karze. Dan w Dymidowa
Dnia 12 Września 1806 R. Michał Roman Biskup

№ 1045 Od Kamienieckiego Biskupa y Kawalera roznych
Orderow Grafta Sierakowskiego P.T.X. Dziekanowi Uszy-
ckiemu Mikołajowi Starzynskiemu Zalecenie. Na dniu 8 tera-
nieyszego Mca Ybr. Odebraliśmy z JO. Imperatorskiey Mości Im-
perialney Justy Collegii z Rzymsko Katolickich Dziel Departa-
mentu Ukaz pod Dniem 27 zeszłego Mca Augusta № 550 w
S. Peterzburgu datowany a w tym ponieważ nam dla [illegible] rozes-
łać po Kosciołach y Klasztorach przystępowane przynim a wspom-
nanie we wszystkich gdzie należy Nabożeństwach Koscielnych
Imion Nayiaśnieyszego Imperatorskiego Domu Dru-
kowane Formy przeto na każdy Koscioł y Klasztor tako całej
Dyecezyi [illegible] y W.M. P. Dekanatu po jednym Exemplarzu tey
Formy przesyłając zalecamy aby s ich przy Kurencyi swojey po
Dekanacie Rozesłał y podług tych przy wszelkich Kościelnych
Nabożeństwach

Stanisław de Bohusz Siestrzeńcewicz Urzędowną Rozwagą wszystkim Dziekanom ... pod dniem 30 tegoż Miesiąca Augusta Nro: 345. do nas wezwanej ... w Cerkwi Kapitule naszej ... żąda od nas w ... Monarszego Ukazu 1798 R. przysłania mu całego Opisania ... Duchowieństwa Dyecezyi naszej, według Tabelli od niego przysłanej ... Rzeczy Religijnych przyłączonej — którego gdy niezdolni ... my dokładnego zrobić niemożemy, dla przeszłych ... wych Kategoryi w tej Tabelli przeto przewielebnemu WW. ... Zalecamy aby przyłączony przysłał wspomnionej Metropo ... litalnej Tabelli Kopią do wszystkich Kościołów Jak nayprę ... dzej rozesławszy Opisanie według onej do siebie Jak nayprę ... dokładnych wyrażeniem przysłać Rozkazał a po odebraniu tych ... z wszystkich Kościołów nam Jak może być nayspieszniej w ... Oryginałach wszystko przesyłał y wszystkich pod Urzędem ... swoim do pełnienia tak może być nayprędzej Zalecał. Nadto ... Zalecamy rozkazać wszystkim rządom ... Aby też Tabel ... le każdy w swojej Parafii y Kapellanom w każdej ... do dopełnienia Komunikować. Dan w Kamieńcu ... Dnia 23 7br. 1800. R. Mikołay Roman Biskup

Opisanie Duchowieństwa przy Kościele

Imiona Nazwiska Godności czy mają Ordery y iakie	Wiele od Urodzenia Lat	Z Jakiej Kondycyi	Kiedy y Gdzie wstąpił do Stanu Duchownego	Jak dawno w tym Kościele	Jakich Języków zażywa	Gdzie przedtem mieszkał y znayduie się	Jakie iest ich sprawowanie y prowadzenie
Kościół. N.							
Pleban. N.							
Wikary. N.							
Kommendarz							
Altarzysta.							
Lub gdy tych XX. niema to tylko wypisać tyle ile iest z dostateczym Objaśnieniem							

Tłumaczenie z Rossyiskiego.

Z Bożey Łaski My Paweł I^y Imperator
y Samowładca wszech Rossyi etc etc etc

Oznaymuiemy wszystkim wierno-poddanym naszym że na Dniu 27 teraźnieyszego Miesiąca Bo-
li wszechmogącego Nayukochańsza córka Nasza Wiel-
ka Księżniczka Marya Alexandrowna w drugim ro-
ku życia swoiego przeniosła się do wieczności. Przez
do naszego wierno Poddanym Naszym przekonani iesteśmy
że wkrótce ubolewać będą nad tak smutnym przypadkiem
dla nas y dla Imperatorskiego Domu naszego. Dan w Car-
skim Siole d 27 Lipca 1800 R.

Na Oryginalnym podpisano (L. S.) Drukowany w St. Petersburgu
własną Jego Imperatorskiey — przy Senacie Lipca 27 d. 1800 R.
Mości Ręką tak Paweł

Czyni Publikacyą o Urod. Mieczelewicza który lat iuż 13 żonę
swoią Urod. Annę z Korzunów opuścił y o tym dał wiadomość
Dziekanowi Wszelkiemu: Dan die 10. [illegible] 1800.

Productum sub tempus Visitationis nostrae
Generalis et Personalis in Magnice 9. 8bris 1800

Michaël Romanus Epus

Od Kamienieckiego Biskupa Kawalera
Graffa Sierakowskiego. N. 7. Dziekanowi
Wszelkiemu Mikołajowi Starzyńskiemu

N 1049 Zalecenie JW. Nayprzew. Katolickich Kościołów Rze-
czypospolitey w Całey Rossyi ... Biskupa Metropolity Impe-
ryalney ... ... y Różnych Orderów Kawalera

54

1800 Roku, Dnia 22 Maja: Doszła Kościoła tego Parafialnego Staranie Kursorya Dziekano Upyckiego, zalecająca wyżpod opisanie Aktualne Funduszów Kościelnych, do czego y Schema przysłana wyraża się.

Opisanie Kościołów Diecezyi Kamienieckiey																	
Kościoły	[illegible]	Duch. [illegible]	Fundusz	Liczba Dusz [illegible]	Roczny Intraty		Summy Kapitalne pewne	Summy		Roczny Procent		Kapitały [illegible] pewne	Summy		Podatek [illegible]	Ammunicy	[illegible]
			Pole		Rubli	Kop		Rubli	Kopiej	Rubli	Kop		Rubl	K			
Plebania w miasteczku Lahkowie																	

2° Zaleca się dopełnienie modłów z odgłosem Dzwonów za Duszę ś.p. Alojzego Chłodniewskiego Kawalera, w tymże miasteczku wyrażą uczeli niezaniedbanych Kościelnych Zmarłego JX. Castanowskiego Proboszcza Polońskiego, tak[illegible] Sukcessorowie Zmarłego JX. Józefa Kwiatkowskiego [illegible] się, niech [illegible] 3° Zalecenie jest względem Spowiedzi tych którzy niedbali do Chwały Bożey, od lat kilku spowiedzi nieodprawili, aby Regestrem spisać y przedstawić Zwierzchności. Nadto uprzedzić niema wiadomości o życiu lub Śmierci Jana Gawlińskiego Mieszkańca Diecezyi [illegible], który opuściwszy Żonę Swoią Zuzannę Gawlińską z dziećmi od lat 14. niewiadomo gdzie się znajduje.

1800 Roku, Dnia 26. Czer. Doszło Zalecenie z Kancellaryi Nadworney JW. Biskupa Kamieniec. Dziekana [illegible] Upyckiego Kursorye przesłane po Kościołach Parafialnych to zaw. [illegible] w Czterych Kategoryach zawarte [illegible] Cesarskim wyzdrowieniem się z Ospy Najjaśnieyszego Xięcia Michała Pawłowicza, aby to pomyślne uwiadomienie Ludowi zgromadzonemu ogłosić, y Pierwszy Niedzieli lub Swięta, Dziękczynienie z całodziennym dzwonieniem dopełnione. 2° O Śmierci JW. Zaliczyńskiego Generała, żeby [illegible] podług Obowiązku Religii, Nayprzód Ofiarę Bogu czynić. 3° Wyraża się zeyście z tego świata Wielebnego JXiędza Ś.p. Ludowika Zonkiego Altarzysty [illegible], którego Duszę Suffragiom Współbraci[illegible] polecać się. 4° Aby każdy Pleban w Parafii swoiey starał się podług Rozkazu [illegible], w swych Kolatorów, iżby się ci przychylili, y nie byli zbrojnemi w uzyskaniu częstki Ziemi, na wyprowadzenie Cmentarza dla Ciał Zmarłych Katolików, nie maiących Sposobu, przez Ubóstwo y niedostatki, a Czasem y przez niesposobność drogi, do Swoiego Kościoła Parafialnego Exportować Ciał Zmarłych, więc należy mieć usilne staranie, aby w każdym był Cmentarz podług wyrażenia, w Zaleceniu [illegible].

78

Od Kamienieckiego Rzymsko Katolickiego Biskupa y Grafa

Sierakowskiego

Dziekanowi Uszyckiemu Przewielebnemu

JX Starzynskiemu

Zalecenie

d. 12 Maja 1800

Z ukazu naczelnego Departamentu Dzieł naszych Katolickich przy Justycyi Kollegii, potrzebujemy do Raportu od nas przesłanie się mającego, ale na dokładnieyszego objaśnienia — Wiele który [illegible] Kościół Wyłącznie altarie, na lokowanych Kapitałów, gdzie y u kogo one mianowicie, lokowane pewnych lub niepewnych onych Obligacya — Wiele maią stałey Intraty z Wiosek, futorów, Juryzdyk, Pasiek, Dziesięcin etc. przez kogo i imienia te Kapitały y Fundusze są nadane, gdzie y na co się one obracaią? Przeto Zalecamy P. Twoiey, abyś Sine omni mora, rozesłał po Dekanacie Uszyckim z Ukazem nayprędzey

№ 200

skrypt, aby każdy Kościoł od daty odebranego P. T. rozkazu w dniach pięciu do P. T. Opis Funduszu y wyiaśnienie, podług wyż wypisanych Pytań, iakiego żądamy, dostawił — a Przewielebność Twoia zebrawszy y zgromadziwszy takowe Opisy w niedzielach trzech od dnia odebrania tego naszego Rozkazu do Kancellaryi naszey Sądowney do Kamieńca mogł dostawić. Nadto chcemy od każdego respective Rebana mieć podaną y z Regestrów ktore Ludność wyciągnioną, ponomieni Dziedziców Szlachte y possessorów a Generalnie Rachelnie? [illegible] ratem Czynszowa Szlachte, y Służących kondycyi ... Szczegolnie y kobiet Ludność takowy Opis na powyższy Termin iak nayspieszniey ma nam być dostawiony. Dan w Kamieńcu Podolskim Dnia 25 Mca Lutego 1799 Roku.

Michał Roman Biskup

Przyszły Kursory odebrany Proceß o Śmierci S. p. Anny z Krewnodzich Kamieniseckiey Micałowey Koy; w którym pamięć o Duszy Jey poleca się.

Dnia 2. Maja 1800 Roku. Doszedł Proceß Kościoła Parafialnego Maiinis: Uwiadamiaiący 1° o kradzieży popełnioney przez Złodzieyców Kościele Parafialnym Utanowskim na Dniu 6. kwietn: gdzie zaleca się Publikacya o tym Ludowi zgromadzonemu przez Niedziel 3. lub Świąt y śledzenie Złodzieyców, a razem Regestr skradzionych rzeczy Kościelnych przyłącza się.

Kielichów srebrnych z Patenami wyzłacanemi dwa, Monstrancya niewielka drobna. Ornatów roznych z Kolorowymi? 12. Kap. 3. Alb z koronkami Cienkich Sześć. Obrusów Cienkich 48. Comeszek 4. Źródełek od Baldachimu Firanek Źródełkowych par 8. Świec woskowych Sztuk 60. Korporały y Puryfikaterz zabrane. 2° Przyłączony iest Proceß drukowany o Obraniu na Rzymską Stolicę Papieża pod Imieniem Piusa VII. z do zgodnemi głosy Kardynałów, y tego za Głowę Kościoła S. uznawać należy.

Dnia 14. Febr. 1800 Ar. Doszła Kursorya Kościoła tego Skarży, Plebano od WJXiędza Dziekana Wszystkiego: Zalecaiąc Porządek w zapisywaniu Metryk, tak Chrztu Ślubów iako y Pogrzebów, a to podług następujących punktów

1o W każdey Metryce Dzień y Rok nie Numerowany, ale literami pisać w każdey Metryce, bo to są Akta publiczne.

2o W każdey Metryce Minister powinien się pisać wyraźnie z Imienia y Nazwiska, iako też że iest Plebanem, Kommendarzem, Wikaryuszem, albo do tego Aktu upraszanym, choćby porządkiem kilka metryk iedna po drugiey na iedney facyacie zapisywał, a nie przez te słowa, Idem Qui supra

3o W Chrzestnych Metrykach trzeba wymieniać Literami którego Infans urodził, oprócz dnia chrztu, nadto wymieniać Familią Matki, u której by była: Ego Baptisavi Infantem Nne N. De Parentibus legitimis Conjugibus Gris. v Nblis. v Honestis v famatis v Labor. Cajo et Bertha de Borowowskie Łatyńskie, Item N. Die N. Anno N. natum, bo te są ważne Okoliczności. Toż rozumieć o Metrykach w których Ceremonie Supplentur, gdzie należy wyłożyć dzień Rodzin, Chrztu z wody dla czego y przez kogo.

4. Pierwszą parę Patrinorum zapisywać, że są Patrini, a resztę Assistentes

5o W Ślubnych Metrykach, ieżeli za Indultem, ten cytować De Actu Datta et Numero przez liczbę, a ieżeli za Zapowiedziami, tedy trzy niedziele albo Święteczne dnie, w których Zapowiedzi były ogłaszane wyszczególniać. Ego Præmissis 3bus Denuntiationibus, Quar. prima Dominica Ego Quæ fuit Dies N. Mensis N. tertia Dominica N. quæ fuit Dies N. Mensis N. Anni Currentis v in Festo 1mo Ctossis de Præcepto Celebri proclamata fuerunt Benedixi. W ten czas się pisze, gdy Virgo Contrahit, a gdy vidua, præstiti Assistentiam Matrimonio etc.

6o Grzebne Metryki należy pisać per Personam, a nie Neutraliter, wymieniać ze moralney wiadomości etatis defunctæ, y ieżeliby był capax rationis czyli Sacramentis munitus, y gdzie pochowany, przy Kościele czy za miastem y ten Cmentarz, ad quam partem należy Merydionalem Occidentalem, Septentrionalem, czyli Orientalem.

Tegoż Dnia y Roku, Odebrałem Zalecenie Dziekana Wszystkiego, aby Rządcy Kościołów, opisali swóy Kościół czyli iest Konsekrowany lub nie y kaplic wiele by było w ich parafii za Indultami Biskupiemi.

Dnia 20. Febr. 1800 Ru. Zalecenia Konsystorza Kamiń. z Dekretem Wszystkiego tegoż Kościoła Kazimi. doszły, aby w Dyecezyi tuteyszey Kamień. uczyniona była Publikacya o Urodz. Michale Chytrowskim, Ewy Piotra Jarusińskim Córki, Franciszku Piotrowskim: Rozalii z Zalenskiey: Pawła Koładyckim: Melanii z Żułowskich Zbiegłych mężach, o których potrzeba przez dni trzy, y Rekwizycyi Metryk od Lat 15. dać wiadomość Dziekanowi miejscowemu należy Będzie.

z doniesieniem o szczęśliwym juz zawartem Ślubie w Mieście Hatczynie
Pod dniem 12 z wyż wyrażonego miesiąca Nayiaśnieyszey Prawowierney
Wielkiey Xiężny Heleny Pawłowny z Nayiaśnieyszym Następcą
Xiążęciem Mekleburskim Fryderykiem. Tudzież o nastąpionym Ślubie pod dniem
19 pomienionego Miesiąca Obrz: Nayiaśnieyszey Wielkiey Xiężny Alexan
dry Pawłowny z Nayiaśnieyszem Arcy Xiążęciem Austryackim Pallatynem
Węgierskiem Józefem. Okazuiąc tedy wierność naszą w Duchowieństwie
Oraz y wdzięczność winną Nayiaśnieyszemu Nayws[s]paniaɫszemu Tronowi
dla Religii naszey Katolickiey Łaskawości ktory nam wszystkim Duchow
nym Nayczulsze do Pana Zastępów czynić dzięki, oraz błagaiąc Maiestat nay
wyższego Pana y Stwórcę naszego o błogosławieństwo dla Nayiaśnieyszey Familii
Zalecam tedy WW. JJ. Panom Dobr: aby za odebraniem Cyrkularza w pierwszą
Niedzielę w każdym Kościele zwykłe Modłtwy z ludem wiernym zgro
madzonym odprawiane były tu[d]zież zas w Mszach SS. należycie o Nay
iaśnieyszym Arcy Xiążęciu Austryackim y Pallatynie Węgierskim Józefie
nie tylko przeszłym ale i teraźnieyszem Matyw[?] Tę Zalecenie
moie z Rozkazu Jaśnie Wielmożnego Pasterza Naszego Przesyłam
aby było dopełnione a Kościoła do Kościoła z podpisem Rąk
Swych Xięży wyrażaiąc nie zatrzymuiąc od Sytarce[?] było. Dat: w
Zwanczyku Dnia 9° Grudnia. Taliże zalecenie JJ. W. Xiężę Dziekan
na względem Metryk Cztero Miesięcznych iakoteż i Ludności
aby były przystawione do Zwanczyka przyszłemu miesiącu Grudniu 98[?]
X. Mikołay Stawzyński[?] Dziekan Uszycki
Proboszcz Zwanczycki

Annus 1800

1800. Ao Die 5 Febr: Doszły Kościoła tegoż Skarżne[?] Zalecenia Konsystorza Wzwyż Uszyckiego: 1o Uwiadomość o Śmierci S. p. Piusa VI. Papieża za ktorego Dzwonienie Dziewięciodniowe, tudzież Exeq[u]ie ze Mszą S. na pomoc Duszy Jego aby odprawiane były w każdym Kościele, przez każdego Rząd[c]ę[?].
2o Ucyste[?] z Justyc[?] Kollegii uwiadomienie o pozyskaniu łaskawie przez wydzięczenia Konstantyna Tytułu Cesarzewicza, ktory za Waleczność mu nadany.
3o Zalecenie Duchowieństwu, aby długów nie zaciągali, bez wiedzy Jego Pasterza, iż by te zbytnie nie czyniły uszkodzenia Stanowi Duchownemu

in Originali produxerunt et nos eos tamquam Rectas Concs noscamus Datt in Dymianowce Die 28 8bris 1799 Anno

Michał Romanus Eppus

1799. Ao Dnia 18. Listopada. Doszło Kościoła tegoż Parafialnego Kainieckiego Zalecenie JWo Biskupa Kamienieckiego Hrabia Sierakowskiego y Kawalera po Dekanatach wysłane: aby dla ustawiczney Rekwizycyi Sądu niższego, czyniącey zatrudnienie o przystawienie JW nakazanych wiadomości, o Rodzących się Zaślubionych y Umarłych. takowe wiadomości Ludności potrzebowany każdy Rządca Kościoła od początku Roku 1799. na dwie ręce przepisawszy do Armii y do Dziekana swoiego przystawił, ad diem 10. Januarii a tenże przez Rapporcie swoim JW. Biskupowi ma dostawić ieden Exemplarz, drugi zaś do sądu niższego, na dzień naznaczony desetli niechybnie: Dan w Demianowcach Dnia 8. 9bra 1799 Roku

№ 1239

Forma zapisania Ludności — Michał Roman Biskup.

Wiadomość o Urodzonych Zaślubionych y Umarłych a die 1 Januar ad diem ultimum 10bra 1799 Ru Kościoła Parafialnego N.N. Rzymsko Katolickiego Obrządku.	Urodzonych Męskiey Płci	Urodzonych Żeńskiey Płci	Zaślubionych Męszczyzn	Zaślubionych Białogłów	Zaślubionych Pary	Umarłych Męskiey Płci	Umarłych Żeńskiey Płci
we Wsi N.N.							
Jn Summa	—	—	—	—	—	—	—

a powyż wyrażonych Męskiey Płci Ludzi Umarłych Dodać w iakich Latach Oni poumierali	Lata	Summa	Lata	Summa	Lata	Summa
we Wsi — Jn Summa	3	1	4	5	3	1

Sub tempus Visitationis Decanalis Librum Productum Processuum Vidi segi Inquirum Subscribo et Sigillo Usitato Communio Datt. In Residentia Praepositi Medzibożensis Die 26. Nobris 1799no. Frater Nicolaj Starzynski Deca: Ushy. Praeter mpp

Dnia 21 Grudnia 1799 Roku Per Illustris Adum Rndi Dni Dni Condecanales, Nadesłany z departamentu Katolickiego Justyc Kollegium Pod Dniem 17 Mca Octobr. Tinieyszego Roku w Petersburgu datowany

Sierp. 11 Dnia, za własnoręcznym Jego Imperatorskiey Mości podpisem wyrażone, z Ostrożności wypadłych w wypełnianiu drugiego Punktu Ukazu Naszego 1797 Roku Grudnia 10 Dnia, nienależnych wątpliwości, o Testamentach y ostatnich wolach nie naostęplowanym Papierze pisanych. Rozkazujemy Senatowi Naszemu uczynić należne potwierdzenie, że te Testamenta, y Ostatnie wole moc swoię podług ustaw mieć powinny, choćby pisane były, y nie naostęplowanym Papierze, z zapłatą tylko za nie, podług Ukazu, przy Obiawieniu, lub zapisywaniu ich, y dla tego gdzie tylko, dotąd zostały przeciwne temu mniemania, y Postanowienia takowe, nakazać natychmiast skasować: A nadto iak same dobra, nieruchome z mocy Testamentu, y Ostatniey woli, idą pod posiadanie Sukcessorów, nie po Śmierci Dziedziców y Testamentaryuszów, to Postanawiamy, aby żadne Poszliny z tych Cen, brane nie były; Rządzący Senat Postanowi takowe Neywyższe Jego Imperatorskiey Mości Ustawę, dla powszechney wiadomości, w całey Imperii publikować, Drukowanemi Ukazami, Co tym y dopełnia się.

Oryginał z podpisem Rządzącego Senatu (L.S.) Drukowany Dnia 26. Sierp. 1799 Roku

Dnia 11. 8bra: 99: Ao Doszło Zalecenie W. Xa. Dziekana Użyckiego przez Kurzorę Kościoła Parafialnego Maricki; w którym podana Informacya z Prześ: Konsystorza Kamie: wpisywania w Xięgi Sznurowe Percepty y Expensy Drukowana iest przyiętana: 2do Zalecenie przyjęte in Oryginie względem XX. Franciszkańskich, znaydujących się w tuteyszym kraiu, ale to dosłownie wypisuie się

A Cameneensi Romano Catholicarum Ecclesiarum Episcopo et Equite Comite Siekakowski, Religiosissimo in Xto Patri Nicolao Staszynski Ordinis S. Francisci Minor. Conventualium Decano Uszycensi Curato in Zwanczyka Commendatori. Cum de Certa Notitia habeamus Plurimos Sacerdotes Natione Gallos, per Nostram Diaecesim Cameneecensem dispersos, ac perinde Jurisdictioni Nostrae esse subjectos. Quorum Conversationem, quibus in locis Conducturn vitam, mores, Spectae, et per incidendum Nosse. Atque de Praescripto Legum Canonicar. et iuxtam Conformis Mandati Suae Imperatoriae Majestatis de die 13 Maij 1798 Anno Nro 242 Cum Nostri muneris esse censemus, Tibi D. T. Committimus quatenus Registrum praefatorum Sacerdotum si qui in Decanatu D. T. reperientur, cum omni at supra Specificatione, tum adjunctis etiam per extractum Eorum Documentis videlicet Presbyteratus Juramenti Fidelitatis et Subditatus Suae Imperatoriae Majestati Literarum Passus Approbationis ad accipiendas Confessiones Dignitatis Ecclesiasticae, Nobis quantocius porrigi Satagat. Quibus una cum dicto Registro receptis, Nos per praesentes Declaramus Assignandum Fore in Winnica tanquam in loco diaecesis medio Terminum comparendi omnibus Sacerdotibus Gallis in Nostra Diaecesi Cameneecensi reperibilibus cum ad effectum ut iidem Sacerdotes Nobis personaliter praesentent sua Documenta Omnia

Pontificatus vero Nostri Anno XXI. Benedictus Pap. —
Haec sunt quae minus meum tangunt, meminentis vero Episcopis in Suis Diaecesibus Gregis a Christo Sibi Concrediti Vicarios esse Pastores positos Spiritu S. regere Ecclesia DEI, Pro Epiphonemate moneo vos Verbis S. Petri 1. Epist. C. 2. V. 17. DEum timete, Monarcham honorificate, et pro Eo, Ejusq. Semper Augusta Domo Orate, Non intermittite quoq. Orationes pro Vicario S. Petri
№ 238
nti Actorem Ap: C. 12. V. 5. Et Petrus quidem Servabatur in Carcere, Oratio autem fiebat sine Intermissione ab Ecclia ad DEum pro Eo Ingredimini Via Domini et Valete. Datt Petropoli 7. Maji 1799. Anno: Stanislaus Metropolitanus.
Mathias Brataniowicz Secretarius

Jakowe to Obwieszczenia przez Kursorye od W. X. Dziekana przystane, y dla wiadomości dnia tegoż akuratnie w Protokuł weiągnione Die 14. Julii 1799 Ao

Z Konsystorza Generalnego Obwieszczenie nadesłane d. 27 Julii 99 R.
Ten konsystorz Postanowił się w Dniu dzisieyszym nadesłany Ukazem Imperyalney Justycy Kollegii Rzymsko Katholickiego Departamentu iedynego № = 291. gdzie Imiennego Jego Imperatorskiey Mości Ukazu Kopia drugim № = 300 gdzie obwieszczenie Rządzącego Senatu Kopia dnia 3. Czerwca bieżącego Roku danemi: Nayważsze urządzenie względem podawania próśb na Imie Jego Imperatorskiey Mości Zaprzeczonego, też podawanie próśb zabraniające od w przypadkach koniecznych, udawanie się przez prośby do Nayważszych Przesłów Ukazami w Roku 1781. i 1718 y 1769 danemi zwracające, po Diececzyi obesłać a każdemu Rządcy Kościoła Rządu ielungo za Odebraniem niniejszego Zalecenia, aby natychmiast przez 3 dzie niedziele z ambon Ludowi Zgromadzonemu odczytać rozkazał, po stanowił za rzecz takowych Nayważszego urządzenia dotyczącego Kopie W. T. zaleci i Zaleca: ażeby w nietylko w swoim kościele, ale y w całym Dekanacie uwiadomienie niniejszego Zalecenia, to iest aby w każdym kościele urządzenie niniejsze w Kopiach przyłączone przez 3. następne niedziele Ludowi zgromadzonemu z Ambony czytane były wiernie i nayrychley dopilnował. Dan w Konsyst: Dnia 1. Lipca 1799 go Roku Officiał Xy X. Jan Kowalski —

1799 Ao d. 20. 7br: Doszły Kościoła Parafialnego z Konsyst: Zalecenia Dekanalne, 1o Za wzięte Sznurowe Xięgi wypłacenia po Zł: 12. w nayprędszym Czasie. 2o Za Rubrycelle, y approbaty także optatę po Zł: 3. przedstawienia. 3o Zbiegłych Urodz: Kuziemierza Zorsalu: Zoi Urodz: Józefie Kraiewskim od Żon swoich, a takowych Publikacyi bydź ma po Kościołach.
Kopia Ukazu w Die 4. 9br 1799 pisana

Ukaz Jego Imperatorskiey Mości Samowładny całorossyiskiego z Rządzącego Senatu Publikacie się Narodnie.
W Imiennym Jego Imperatorskiey Mości Ukazie, danym Senatowi Sedi

W. Ur. Józefa z Potockich Medarzewskiego P. Mat. Urodz: Kuziemierz Corsak Zorsalu

Domini mei Clementissimi. Collegia Justitiæ Partitionis Catholicæ Præfectus S. Ecclesiæ Catholicæ in Rossia Metropolitanus Archi Epp[isco]pus Mohyloviens[is] Legatus Natus Religionis Joannitiæ Hierosolimitanæ Magni Prioratus Rossiaci Magnus Capellanus et Magnæ Crucis Eques Ordinis S. Andreæ Eques Commendator S. Alexandri, Aquilæ Albæ et S. Stanislai Eques. Stanislaus Siestrzeńcewicz de Bohusz.

Illustrissimis, Excellentissimis, Reverendissimis D[omi]nis Confratribus Archi-Episcopo, et Episcopis Oficia, Omnibus Catholicis in Rossia Benedictionem.

Suæ Imperatoriæ M[ajesta]tis Præscripti, dati mihi 5. Maji hujus Anni Paulowiæ Exemplar Communico Vobiscum Fratres, quo Jubeor Inculcare vobis, ne Bullæ Papalles Executioni mandentur, antequam a Sua Imperatoria Majestate approbentur, et publicare R[everendissi]mum D[omi]num Nuntium Petropoli discessisse, nec alium a Papa huc mittendum, donec Relationem quam Spiritualis Necessitas et Leges suaserint, ad Me ipse faciendam, Facultates amplæ Metropolitanæ in Hierarchia Ecclesiastica nemini latent. Præter Eas, et aliæ mihi accesserunt, per Breve S. Sanctitatis Pii VI. ad me in Charta Pergaminea sub Annulo Piscatoris Romæ exaratum 19. 7bris 1795 Anno, quod post Ea quæ illi tempori erant Congrua continet hæc „Ad Majestatem Decrevimus „ Unum mittere ex probatis Ministris Nostris, sed non ideo non valde profuturam existimamus Operam tuam, qua Ipse interea, dum hæc necessario mora trahitur eas preoccupes partes, vel si ita res tulerit, et Nemo a Nobis mittendus sit etiam suppleas, ac in Te Ipsum agendas suscipias. Proinde Majorem in modum a Te petimus Venerabilis Frater ut pro tua, quam geris in Ecclesia Dei Persona eisteris Omnemque qua flores, apud Augustissimam M[ajes]tatem hanc Conferas Gratiam, ut Catholicorum Causam, quæ tua etiam est Causa sustineas, tuearis, vindices, Nostra de tuo in Religionem studio persuasio facit: ut hoc a Te fidenter petamus. Tibique præclaram hanc dennus Oportunitatem de Ecclesia Orthodoxa de S. hac Sede, ac de Nobis Ipsis bene Egregieque merendi. Propterea Singularem Paternam Benevolentiam Tibi ex Animo deferimus, ac in Ejusdem Pignus Apostolicam Benedictionem Fraternitati Tuæ peramanter impertimur. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem Sub Annulo Piscatoris Die XIX. 7bris M.D.CC.XCV.

Con

zywał względ y naszą Protekcyą, Na ten koniec in favorem wyznawaiących
Rzymsko Katolicki Obrządek wiernych naszych Poddanych postanowili My osobny
Departament dla rostrzągania ich spraw, ustaliliśmy potrzebną Liczbę Dyecezyów, y
w nich Biskupów, zamocyli, dostateczny na utrzymanie onych fundusz, u-
gruntowali wszystko, co tylko ku prawdziwemu porządkowi dla swobodnego
odprawienia Obrządku Wiary w spokoyności y cichości tego Kościoła ściągać
się może. A nakoniec dla uwagi ogólnego przekonania, o naszey pieczołowitości y
dla lepszego porządku rozrządzenia, się dotycz kategoryi, duchownych Kościołów y
Klasztorów tego Obrządku osobny Regulament — Tym sposobem ugrunto-
wawszy y ograniczywszy w Imperyi naszey Kościoł Rzymsko Katolicki przy
wszystkim sobie to mile przekonanie, iż będąc postawiony na tych
silnych i nie wzruszonych fundamentach, bez żadney zewnętrzney podpory, to
stale w granicach Państwa naszego iest nie zachwiany w dzisieyszy Stan Euro-
py. Dzień usprawiedliwiał cel naszey pieczołowitości y przekonał, iak wiel-
ka była potrzeba uczynić porządek Stanu tego Kościoła nie należącym by-
najmniey do zagranicznych wpływów — Podobnie y z gdzieś Stanu Pa-
pieża Rzymskiego, sam przez się poważny y przekonywa, iż wszelkie
Onego względem Kościoła usiłowania, nie mogą być skuteczne. Pokazała
skuteczność przyczynić nas Skutecznieyszy w Imperyi naszey Nuntiatury
iako przy teraźnieyszym Stanie Kościoła nie potrzebne przy poręcze-
waniu iako wyłącznie w Rossyi Katolickiego Kościoła Metropolicie Roz-
kazania we wszystkich Onego Działach Duchownych i Skolinnaczenioch.
Polecaiąc nasze postanowienie Zalecamy Wam przez osobną Waszą
proklamacyą ogłosić dotkniętym w oney dniu, iż wszystkie Gminy
naszych Rzymsko Katolickiego Wyznania Poddanych Dziś zostaią
Podług dawnieyszey ich Osnowy y Zależą od Cywilnych Rozrządzeń.
Do Powyższego Samo przez się widzieć zdaie się, iż tam rozwiązując się
Papieskie Bulle, y każdego Rodzaju Papieskie Expedycye bez potwier-
dzenia naszego w Imperyi naszey przyimowanemi być nie mogą,
Zostaiemy dla Was z Powolnością. Na Oryginale własną Jego
Imperatorskiey Mości Ręką podpisano tak Paweł d. 7. Maja
1799 Roku w Pawłowskim. Niżey własną JW. Metropolity ręką napisa-
no tak Publicetur 9. Maji 1799 Ru. Stanisław Metropolita.

Dnia tegoż przystane do tegoż Kościoła Uwiadomienie
JWo Metropolity Siestrzeńcewicza, takowe.

Kopia

Sua Imperatoria Majestatis Pauli I. Impera-
toris et Authocratoris totius Rossiae etc. etc. Domi-
ni

Die 21. Junii 99. Ao Doszło zalecenie Dziekana Miejscowego Wszyskiego w którym wyraża wspominania w Memento y innych modłach Kapłańskich JO. Xięcia Następnika Magdeburskiego Fryderyka, iako przyszłego Oblubieńca JW. Xiężniczki Heleny Pawłowny: 2o. Aby WW. XX. Rządcy Kościołów, mający iakowe pokrzywdzenie w Funduszach Kościelnych dostawiali Rapporten JW. Pasterzowi Naszemu: 3o. Aby czynić modły szczęśliwe rozwiązanie w porodzeniu Nayiaśniejszej Cesarzowej Xiężniczki Elżbiety Alexiewny: Maryi Alexiewny Wielkiej Imperatorskiej.

Dnia 24 Czerwca. Nadesłano Kursorią z Dekanatu z Księgami Sznurowemi w którey razem iest wyrażona od Dnia 1go Marca w każdey Księdze przychod y rozchod Za Rok y być powinien.. a do tego iest zalecenie Wszystkich Dziekana aby była akuratność zachowana w zapisywaniu podług wyrażania przesłaney

Copia { Caput Sextum. De Redditibus ex functionibus Judicorum penes Ecclesiam. — 26. Omnes Redditus quos Superior Judicis administrant peculium ipsius Romanae Ecclesiae non Personarum Ecclesiae Spiritu alium proprium esse Censentur sunt autem Sequentes. —

27. Ano. — Domus ad Ecclesiam Romanam pertinentes ex eisq quotannis in Commune aerarium pendenda locaria — 2do. Legitime legata ad Ecclesiam scripta 3tio. Pecuniae a Parochianis tributae, ceteraq census tributi soluta Populi pro Ecclesia oblationes quae Solo nomine veniunt uti pro Baptizando Benedictione Matrimonii, Sepultura aliisq Ecclesiasticis functionibus, exceptis iis, quae ab ipsis largitoribus non Ecclesiae, sed Patri ad ejus propriam dispositionem tribuuntur. / Similiter et pecuniae diebus Dominicis et Festis Ordinario Collatae. 4to. Munera ex testamentis Catholicis attributas alimis pro Structura Ecclesiae missa et proventus ex certis fundationibus. —

Dnia 14. Julii 99 Ao. Doszło Kościoła tegoż Parafialnego Staziniec kiego z podpisem Ręki Jego Imperatorskiey Mości Zalecenie w takowey Osnowie — " " " "

Jaśnie Wielmożny Rzymsko-Katolickich Kościołów Metropolito y Arcy-Biskupie Siestrzeńcewicz! — Poruszeni Duchem Dobrey wiary i Miłości ku porządkowi i Szczęśliwości powierzonych Bogu Naszemu Narodów, Zawsze i we wszelkich Czynnościach Naszych, Okazywali My niewątpliwe przekonanie, iż Prawo Boskie uważamy My iako Osnowę, Ogólnego y Szczególnego Dobra, - Trzymamy się nieodstępnie tego Prawidła, każdemu wyznawania Wiary Wolności naszey oświadczamy, że rzecz Sprawiedliwa Będzie przywróci odzywać

nostræ Iurisdictionis inferior absq[ue] Illa valeat aliter præstare Matrimonii Assistentiam. Non minoris tamen Estimationis Pastoralis Curæ Nostræ esse censemus, utquam Domini suave atq[ue] Illius quanto in Nobis est leve ad Portandum efficere quatenus id amoveamus Omnia quod ea usum sui licet famulatu Divinum eo indeq[ue] gloriari possimus Nostris Christe Pater quos dedisti mihi non perdidi ex eis quemquam. —
Ipe dicti Motivo stante Regiminis Diecesis Calissiensis sub die 15. Mensis Febr. 1790 Anno Kraklevia Nro 167 Litteris Nostris secretis diu etc Similibus dedimus non solum per Illustribus Dominationibus vestris sed etiam Parochis quibusvis Commendariis Ecclesiarum vicariisq[ue] omnimode denunciationes ante Celebrationem Matrimonium Publicari debitas et hujusmodi denunciationes post Celebrationem Matrimonii, inducto prius Sponsis ad Non Consumandum Publicandi ne forte lateat aliquod Impedimentum nullum Reddens Matrimonium, sequantur mala saboris est quoniam et hujus modi facultas Populo Rudi asueto tamen post celebratum Matrimonium Statim Consumare non indignum censemus Ordinationem Nostram supra specificatam Relaxare, Eo modo neminem licet Parochorum tum Commendariorum et vicariorum Parochialium Diecesis Nostræ Ecclesiarum probere Assistentiam Matrimoniis Omissis Denunciationibus vel Unica Ass. ad eorum spectabit Officium et Curam cumque ex plebeis et Nobilibus Pauperibus solummodo quisque indiguerit dispensatione examinare si non lateat aliquod Impedimentum atq[ue] Examinatis partibus seorsim et aliquot viris cum Testimoniis ad Personas Dues Ostras recurrere qua propter Ibus Viris supra expressis non nisi inter Pauperes Fidei Nostræ Romano Catholicæ Dispensandi super Denunciationibus facultatem Impertimus ut quibuscumque a vobis dispensatum fuerit, jam amplius post Celebratum Matrimonium ad Non consummationem non inducantur neque publicentur omissæ banna. Volumus tamen quatenus a dispensationibus præstandis Personis quibus non est grave recurrere ad Nos seque sub Nullitate et sub animadversione Nostra abstinealis: dictas dispensationes Pauperibus inscriptis et quidem cum Sigillis et Numeris extra datis Nobis qualibet Quarta parte anni Scorsive reportetis de que alibis totaliter Ordinatis Vobis Subiectorum Ecclesiarum quosvis Rectores et Rectorum Ajutores via Cursoria certos Reddatis Dabo Viennæ C. 3 M. Mai 1799 Anno

Die 1a Junii 99o Ao Odebrany Proces drukowany, w którym Zalecenie iest dopełnienia 40 godzinnego Nabożeństwa, na uproszenie Pana Zastępów utwierdzenia wiary S. Katolickiey, tudziez pogromienia Nieprzyiaciela Cesarsk, który przy tymze Kościele zostawiony. —

42

Dnia 25 Februar 99° Rozrządzenie dla JJX tak Świeckich jako y Zakonnych z podpisem Nayjaśnieyszego Imperatora Pawła I° y rządzącego Senatu doszło tegoż Kościoła Rządcy, które iest w Exemplarzu drukowanym, w 28 Punktach zawarte — Tegoż dnia Proceß drukowany o Sp. JJX. zeszłych z tego Świata, za Dusze których, po iedney Mszy S. odprawić zalecono

Dnia 2. Marca 99° Wystosowany Ukaz Imperatorskiey Justycji Kollegji z Rzymsko Katolickiego Departamentu Dnia 28 Grudnia upłynionego Roku 1798 pod № 795 danego w którym Departamencie że dzień 22 Miesiąca Października każdego od tąd następnie Roku jako Dzień urodzenia Nayjaśnieyszey Maryi Panny Kazańskiey iest między Dnie Galowe Tabelle policzony uwiadamia — postanowił Cesarz Jmość Pasterz Jego Wielebności tworzyć a tym samym Kościoły Dyecezyi obwieścić y niniejszym Pismem obwiązuje —

Powtórne zalecenie tegoż Konsystorza, którym uprasza że domy własne Duchowne Xięży i Kościelnych Służących przez nich że samych mieszkane od Liberalnych Ulżywania Policyi i innych Obowiązków Policyjnych wolne są.

Zalecenie Jmci Xiędza Archiprezbitera Kamienieckiego aby zaodebrane Rubryceli y Aprobaty na oznaczoną kartę Pieniądze Jmci Xiędzu wypłacić

Dnia 19. Mar. 99. A° Zalecenie W Xiędza Dziekana Uszyckiego względem podania Rapportu do Prześ. Konsystorza Kamie. o zbiegłych dezertanach. Do tego Uniwersał Drukowany o Śmierci S.p. Xiedzego o którego Duszy modlitwę z ludem zgromadzonym z dzwonieniem przez trzy dni do ostatniego nakazuje

Dnia 11° Apr. 1799. A° Zalecenie JW° Pasterza naszego do W. Xiędza Dziekana Uszyckiego wydane izby uwiadomieni byli JJX. Plebani miejscowi Kościołów Parafialnych względem wstrzymania się spisywania Metryk Stoletnich aż do dalszey Dyspozycyi Pasterskiey a teraz naymocniey zaleca aby Cztery miesięczne Metryki a 1a Juni ad ultima Apr. niechybnie podane były

Dnia 12 Kwietń 99. Proceß Drukowany z podpisem JW° Pasterza wydany pod № 392. w którym z Zalecenia Justyc Kollegii zabrania się przemawiania lub też przyimowania z Obrządku Greko Rossyiskiego do Łacińskiego wyznania Ludzi obojey płci, ten przy tymże Kościele stanowczo zachowuje się

In Imperio Sua Imperatoria Majestatis PAULI I. Imperatoris et Autocratoris Totius Russia etc. etc. etc.

Michael Romanus de Antiqua Sirzawa Comes Sierakowski Dei et Apostolica Sedis Gratia Episcopus Romano Catholicarum Ecclesiarum Camenecensis Ordinum S. Alexandri Nevensis S. Anna Ima Classis et Polon. S. Stanislai Eques

Per Illustribus et Admodum Rdis Dnis Archipresbiteris Decanis Foraneis Diecesis Nostra Camenecensis Nobis in Christo Dilectis Salutem in Domino et Benedictionem.

Licet de jure communi dispensare in Denunciationibus ad Matrimonium Celebrandum etc. nostri muneris Pastoralis illa, et nemo Parochorum et Nostro

9. Miesiąca i roku zeszłego od Naczalnego Departamentu Justyc-Kollegii do Nas iest wypisano w tych słowach czytaycie. *Przykazano* Naywyższego Konfirmowanego Regulamentu do Wszystkich Rzymsko-Katolickich i Uniatskich Biskupów: także i do Mohylowskiego Rzymsko-Katolickiego Duchownego Konsystorza posłać przy Ukazach potrzebną liczbę exemplarzow, z tym „ aby oni „ podrządnemu sobie Duchowieństwu tak Swieckiemu i Zakonnemu dali ka- „ żdy od siebie znać, nakazawszy, napotém podług onego postępować. „ Macie dokładnie wyiaśniono co Nayiaśnievszy JMPERATOR PAWEŁ I. Monarcha Nasz Nayłaskawszy po Nas i po Was w dopełnieniu wymaga. To tedy wszystko iak nayskrupulatniey z poddanniczą Wiernością gorliwie wszyscy dopełniaycie. Ten Regulament przy Xiędze Processow ma bydź zachowany przy każdym Kościele. Dan w Winnicy dnia 24. Januarii 1799. Roku.

MICHAŁ ROMAN BISKUP.

Nro 190.

W Mieyscu Sekretarza: Jan Hankiewicz.

21mo.

Zakazuie ſię zakonnikom, nietylko przenoſić ſię z iedney Dyecezyi w drugą, ale i wyieżdżać z niey chociaż na czas, bez nieuchronney klaſztorney potrzeby, iednakże w takim przypadku powinni mieć pozwolenie od Biſkupa; równym ſpoſobem i wewnątrz Dyecezyi żadnemu zakonnikowi nieoddalać ſię od klaſztoru na czas długi bez pozwolenia na piśmie Przełożonego. Sprawuiącym zaś Parafialne poſługi *Curam Animarum*, bez takowegoż pozwolenia od ſwoiego Dziekana.

22do.

Zakazuie ſię im także mówić z Ambon, albo wydawać dzieła o rzeczach politycznych á naybardziey tyczących ſię kraiowego Rządu, zalecaiąc im doſkonalić ſię według ſwoiey powinności więcey w cnotach Chrześciańſkich i Bogomyślności.

23tio.

Zakonnicy ſpoſobni do dawania nauk, iako to: Jezuici, Bazylianie, i Piiarowie, powinni ſię nieni zatrudniać pod Opieką ſwoiego Biſkupa, który co ſię tycze Nauk powſzechności użytecznych, ma znoſić ſię z Cywilnym Gubernatorem.

24to.

Kameduli, Cyſterſi, i wſzyſcy inni, którzy podług ślubów i reguły ſwoiey żyią w ſamotności, powinni oddawać proporcyonalną część ſwoich dochodów na utrzymywanie ſzpitalów, łazaretów, i ſzkoł.

25to.

Niemaiący wioſek i dochodów zatrudniać ſię zarządzaniem przyſyłanych do nich z Konſyſtorza na pokutę, i innemi pożytecznemi á im proporcyonalnemi dziełami.

26to.

Inni też wſzyſcy Zakonnicy i Kongregacye powinni ſłużyć powſzechności czyli ſami ſobą czyli ſkładką części ſwoich dochodów na utrzymywanie ſzkoł, i ſzpitalów, ſłowem każdy zakon obowiązany wſzelkim ſpoſobem ſłużyć Jmperyi i pomagać do Jey dobra.

27mo.

Rownym ſpoſobem i Panieńſkie klaſztory zależące od Dyecezalnych ſwoich Biſkupów á maiąc Wioſki i Kapitały, powinny Edukować na ſwoim funduſzu ſzlacheckie ale ubogie Panienki, á niemaiące wioſek i kapitałów doglądać chorych ſwoiey Płci, albo ubogich utrzymywanych koſztem innych klaſztorów.

28vo.

Pozwala ſię nakoniec Arcy-Biſkupóm we wſzyſtkim co tylko ku powſzechnemu lub kościelnemu pożytkowi, albo wzroſtowi ſłużyć może, i co nie przechodzi granice władzy połączoney do ich ſtopnia wydawać ſwoie urządzenia i przepiſy. W takowych zaś okolicznościach, gdzie ſami ſobą poſtąpić niemogą podawać Proiekta Juſtyc-Kollegii Rzymſko-Katolickiemu Departamentowi którego powinnością będzie one przeyrzeć i podawać do utwierdzenia Senatowi.

Na oryginale podpiſano własną JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI Ręką tak:

PAWEŁ.

Nowembra 3go dnia 1798. Roku. W Sankt-Peterzburgu.
Oryginał za podpiſem Rządzącego Senatu.

MICHAŁ ROMAN z Starego Sierakowa Graff SIERAKOWSKI z BOZEY i Stolicy Apoſtolſkiey Łaſki, Rzymſko-Katolickich Kościołów Biſkup Kamieniecki Podolſki, Orderow S. Anny 1. Klaſſy Kommendor i Polſkiego S. Staniſława Kawaler.

Wſzyſtkiemu w Dyecezyi Naſzey Kamienieckiey Swieckiemu i Zakonnemu Duchowieńſtwu i cujuſunq; ſtatus & Dignitatis Pokóy w Panu i Paſterſkie Naſze Błogoſławieńſtwo.

WYczytaliście naymilſi Bracia, co powyżſzym Ukazem za własno-Ręcznym MONARSZYM podpiſem ieſt obięto. A co przy tym Ukazie pod dniem

10mo.

Kiedy w klaſztorach gdzie nayduią ſię Opaci, albo w ſwieckich Kościołach Biſkupi, Suffragani i Jnſuł.ci zawakuie podług ich urzędu mieyſce, Dyecezalny Biſkup wybrawſzy zaſłużonego i przykładnego życia Kandydata, przedſtawi o nim Juſtyc-Kollegii Rzymſko-Katolickiemu Departamentowi, á ten uczyni dokład ná potwierdzenie JEGO JMPERATORSKIEY MOSCI.

11mo.

Jeżeliby nad ſpodziewanie zdarzyło ſię, że przełożony Kościoła, niewpiſze w ſznurową xięgę wſzyſtkich odbieranych Kościelnych albo Klaſztornych dochodów, albo użyie ich na nieprawne potrzeby; tedy Prokurator obowiązany bez zwłoki, i wyraźnie donieść Dyecezalnemu ſwoiemu Biſkupowi i Prowincyałowi, tego ſamego powinien doglądać i Dziekan w powierzonych Jemu Parafialnych Kościołach; znalezionego zaś przy indagacyi winnym, odſądzać od urzędu i karać podług Prawa.

12mo.

Każdy Przełożony klaſztorny czyli Superyor przy zmianie Jego od urzędu, na ktorym powinien bydź trzy lata, powinien dać ſwoiemu naſtępcy wierny ze wſzyſtkich przychodów i expens rachunek, i zdać podług Jnwentarza wſzelkiego gatunku klaſztorne i kościelne rzeczy, rownież Archiwum i Bibliotekę w przynależnym porządku w przytomności Dziekana.

13tio.

Prowincyałowie powinni utrzymywać Zakonnikow w wierney podległości, naywięcey zaś doglądać przełożonych czyli Superyorów, którzy powinni ze wſzelką dokładnością wypełniać ich rozkazy, á niekontenci ich wyrokiem mogą na nich zanoſić ſkargi do Konſyſtorza.

14to.

Każdy Przełożony klaſztoru czyli Superyor, iako Jego Zwierzchnik powinien nim rządzić podług przepiſanych dla ſwego zakonu reguł, utrzymuiąc przy tym podległych ſobie w należącym porządku i podległości.

15to.

Prowincyał albo Konſultor ma wizytować i oglądać każdy klaſztor co rok raz albo więcey, ieżeli okoliczności tego wymagać będą.

16to.

Opis generalny Wizyty powinien bydź zrobiony iaśnie i dokładnie z wyrażeniem w nim urzędu każdego po iego nazwiſku w ſzczegolności, i ſtanu każdego kościoła, klaſztoru budowli, wioſek folwarkow, laſow pieniężnych ſumm, percepty i expenſy, ſłowem nieopuſzczać w nim ani iedney potrzebney okoliczności, ieden Exemplarz aktu Wizyty powinien zoſtać ſię za podpiſem Wizytatora w klaſztornym Archiwum, á drugi z takimże podpiſem, powinien bydź od niego odeſłany do Dyecezalnego Biſkupa. Ten zaś zweryfikowawſzy, ma go przedſtawić w Rzymſko-Katolicki Departament Juſtyc-Kollegii.

17mo.

Arcy-Biſkupóm i Biſkupom zoſtawuię ſię Prawo wizytować i oglądać każdego czaſu parafialne kościoły i klaſztory, oglądaiąc ie wewnąrz i zewnątrz, albo wzdać to na kogo innego.

18vo.

Jeżeliby w którym klaſztorze, albo w ſamym Zakonie okazał ſię niedoſtatek Xięży do Parafialney poſługi, w takowym zdarzeniu powinien Dziekan to odrapportować Biſkupowi.

19no.

Względem pomnożenia kościelnych lub klaſztornych dochodów, ſtrzeżenia laſow iako powſzechnego pożytku, Dziekani i Prowincyałowie powinni ſzukać rady od Dyecezalnego ſwoiego Biſkupa. Ten zaś podług ſwoiego obowiązku powinien mieć baczność aby kościelna własność niebyła używana niepotrzebnie i marnotrawiona.

20mo.

Zaden regularny zakon nie ma przyimować od nayduiących ſię w klaſztorach na nauce innych ſlubow prócz tak nazwanych: ſluby proſte *vota Simplicia*, i uroczyſte *vota Solemnia*; przyimować zaś od Nowicyuſzow nie pierwey aż po przyięciu od nich Subdyakońſkiego święcenia. Do Zakonnic zaś nieprzyimować przed laty dwudzieſto i dwoma wieku.

21mo.

URZĄDZENIE

Dla Kościołow i Klaſztorow Rzymſko-Katolickiego wyznania w JMPERYI Rossyiſkiey.

1mo.

NAywyżſza władza nadana SAMOWŁADCY od BOGA i Oycowſka troſkliwość, o uſzczęśliwienie powierzonych JEMU Narodów z Niebios, rozciąga ſię równie i na Duchowieńſtwo, dla czego one powinno zachowywać ku ſwoiemu Panu iako od ſamego BOGA wybranemu Zwierzchnikowi naypoddannieyſzą wierność, i okazywać we wſzyſtkich Duchownych i potocznych ſprawach nayzupełnieyſze poſłuſzeńſtwo.

2do.

Tak Swieckie iako i Zakonne Duchowieńſtwo obowiązane wypełniać z wſzelką dokładnością wſzelkie prawne przepiſy i rozkazy Zwierzchności uſtanowioney nad niemi. W zdarzeniu zaś iakiego ku nim nieukontentowania, maią zanoſić ſkargę do Dyecezalnego ſwoiego Biſkupa, á ieżeliby i ten nieuczynił prawney ſatysfakcyi, w tenczas mogą podawać prożby do Rzymſko-Katolickiego Departamentu Juſtyc-Kollegii.

3tio.

Ponieważ każdy Arcy-Biſkup albo Biſkup rządzący powierzoną Jemu Dyecezyą, ieſt Paſterzem poruczoney mu owczarni, i pierwſzy w ſwoiey Dyecezyi Zwierzchnik, więc wſzyſcy Zakonnicy i Zakonnice bez wyłączenia obowiązani bydź we wſzyſtkim Jemu poſłuſznemi, i mieć winne uſzanowanie.

4to.

Konſyſtorz w którym Officyał, czyli Namieſtnik Biſkupi ieſt Prezeſem, i który co do ſądownictwa, odnoſi ſię do wyżſzey nad nim Magiſtratury, powinien we wſzelkiey nayściśleyſzey ſprawiedliwości podług przepiſu Praw Duchownych rozbierać i ſądzić wſzelkie ſprawy oprócz cywilnych i kryminalnych do rozſądzania ſwieckim Magiſtraturom należących.

5to.

Należące do Kościołów i Klaſztorów Budowle, które przeznaczone dla Seminaryów, ſzkół i ſzpitalów powinny zoſtać ſię dla oznaczonego tylko użytku, również i właſne Domy Duchownych ſwobodne od wſzelkiego poſtoiu.

6to.

Jako wſie, wioſki, folwarki, ziemie, laſy, ogrody, łąki, ieziora, ſtawy i wſzelkie inne tym podobne wygody, rownież i pieniężne ſummy kapitalne i procentowe i inne Swieckiego i Zakonnego Duchowieńſtwa maiątki, ſą powſzechnym ich funduſzem, to i zakazuie ſię wſzyſtkim Klaſztoróm przedawać ie, darować, i mieniać, á równie i im oni odbierać bez wyraźnego Monarſzego pozwolenia.

7mo.

Każdemu pod regułą żyiącemu Zakonowi pozwala ſię mieć iednego Prowincyała, Konſultora, i Sekretarza, których wybranie zależy od Dyecezalnych Biſkupów, ci zaś przy ich naznaczeniu, powinni mieć wzgląd, ná wiek, obyczaie, godność i zaſługi.

8vo.

Innych Przełożonych Klaſztornych czyli Superyorów wybierać ma ſam ich Arcy-Biſkup, albo Biſkup.

9no.

Biſkup także powinien wybierać ku pomocy Przełożonemu każdego Klaſztoru z liczby nayduiących ſię w nim Braci, ieſzcze iednego Wikarego i Prokuratora, którzy obowiązani naydokładniey doglądać, aby Klaſztorne dochody obracane były ná ſame nieuchronne i prawne potrzeby, dla ſtraży zaś Klaſztornych dochodów, różnych z nichże expens, wpiſywania ich w perceptowe i expenſowe xięgi, i dozorów należnego w utrzymywaniu kaſſy Klaſztorney porządku, pozwala ſię zgromadzeniom Klaſztornym wybierać z pomiędzy ſwoich Braci co trzy lata oſobnego Brata.

Do Kazimierza

Na Dniu 10. Febr. 1799. Roku. Zalecenia Przew: Konsystorzu Kamieńc: przez Kursorya W. Jdzia Dziekana Wszystkiego odebrałem, a te w następuiącey Sposobie — 1o Zaleca Przew: Konsystorz Kamieńc: na Reskrypcyą Konsystorza Mińskiego ogłoszenie zgromadzeniu Ludowi na Nabożeństwo do Kościoła o niewiedzie gdzie zapodziałym od lat sześciu Urodzonym Janie Bankowskim Kapitanie byłym woysk Polskich, męża Urodz: Katarzyny z Bagnów. — 2o Zalecenie Przew: tegoż Konsystorza, o Regularności Raportów, przez Jdd Dziekanów do Konsystorza podawanych, gdzie y Rządcom Kościołów opieszałość przyznaią ~~w opieszałości~~ w nieregularności odsyłania Kursoryi. — 3o Zalecenie tegoż Konsystorza, ażeby Rządcy Kościołów Metryki Chrztów, Ślubów y Pogrzebów, ieśli nie podali ¼ za Rok cały, ieśli zaś oddali podług rozporządzenia Konsystorza, za dwa Kwartały, to za Cztery Miesiące Kamieńcu podać maią ~~z Roku~~ przeszłego 1798 Roku, które Metryki po odebraniu Rządów in Januar za Cztery Miesiące oddałem W. Jdzinu Dziekanowi nowo Wszystkiemu. 4o Otrzymałem Dziekana nowo Wszystkiego Jana Starzyńskiego o Odebraniu Rządów Dziekana Ujazdu Wszystkiego byłego Jdzia Wincentego Napiorkowskiego, w którym zupełną moc y władzę zarządzania uwiadomienie Dekanalne otrzymałem. — 5o Proces. drukowany o Śmierci zeszłego Jwo Jdzia Jakoba Walerjana Tomanowicza Arcy Biskupa Lwowskiego, zalecaiący po iednej Mszy Sc za duszę tegoż odprawić ~~zlecił~~, gdzie y W. Jdzia Rozalią Stoneckę, wzmiankuię, Mszę za także za duszę tegoż odprawić zaleca. — 6to Paszportów Skrupulatność względem wyiechania o nich Cmu Na Jdd. Zaleca się. — 7o Wszystkim Kościołów Rządców zaleca się, aby Metryki Osobno Chrztów osobno Ślubów osobno Pogrzebów, gdzie dawniey sze Kościoły, od tu Lat, gdzie zaś poźniey sze Erekcye od Czasu Jch zafundowania w Extraktach na Papierze zwyczaynym czysto wypisane przed Końcem Mca Czerwca do Kancellaryi Zadwornej niezawodnie przedstawić maią. — — —

Na Dniu 22. Febr. 99o Odebrałem Kursoryą W. Jdzia za Dziekana nowo Wszystkiego, w Którey zaleca izby naymnieyszego opóźnienia względem przedstawienia tuteyszych to Kursoryi niebyto. 2o Zalecenie W. Jdza Archi-Prezbitera Kamieńc: w Którym naymocniey zaleca, aby Metryki Cztery Miesięczne Chrztów Ślubów y Pogrzebów, do Prez: Konsystorza oddawane były z Każdego Kościoła Parafialnego, za opóźnienie się zaś lub nie podanie Straffę Pięćnaście Rubloxy czeka.

SH

Już kommunikacyi Rządu Gubernskiego postanowił do wyżey ałbo punktow Zbawczego urządzenia ten Dziewiątnasty dodać i dodaći Azeby Paszporta brane czy z Kancellaryi Zadworney czy z Konsystorza czyli od Dziekana były Policyom Swieckim okazywane dla podpisywania onych, ato tak iżeli w Kamiencu Miastowego to w Kancellaryi Gubernatora lub w Prawlenyiu Gubernskim iżeli w Powiecie którym to w Sądzie Niższym a iżeli w Mieście Powiatowym to w Prawlenyiu Horodniezowskim które to okazywanie Policyom Paszportów przez Duchownych tak nieodbicie iest potrzebne iż gdyby który Kapłan lub Kleryk swiecki czy Zakonny uchybił ukazać i nie miał z Obiasnienia od Policyi na tym że Zapisanego swiadectwa — ma bydz uważany iakoby Paszportu nie miał; i z nim powinno bydz postąpiono tak w punkcie Dwunastym które urządzenie swoie iuż uzupełnione w Dyecezyi od Syta zachować się według niego zatem u Duchowieństwu zakazuiąc a Przewielebności Twoiey aby w onym twóy Dekanat uwiadomił tak przepisano w Punkcie Osmnastym a nadto podskutkowaniem onego czuwał. Mocą swoiey powagi Zlecia Dan iako wyżey —

Jan Stonecki Officiał Kamieniecki

X Borgiasz Mackiewicz Kanonik Kor: Ctego Kamię Sekretarz

Na Dniu 10. Janua 99.° Cło Zalecenia Prześ: Konsystorza Kamiec: odebrałem, o badaniu Zbiegłych ato przez ogłoszenie Zgromadzonemu Ludowi na Nabożeństwo w Dzień niedzielny lub świąteczny, a ci po Jmionach y Nazwiskach są takowi: Urocz: Małgorzata z Mikanowiczów Urocz Michał Samorola, Sędzie Straźdańskiey Satuty, bywszey Guber Potockiey; oraz Tekla z Ształkich Urocz Krzysztof Blatenberg bywszy w Woysku Polskim; a to w pierwszym — — w Drugim zas Urocz Sebastian Zalinski, od Lat 11.tu Zonę Swoią opuściwszy mieszka w Miasteczku Letniowcach Zona Jego Maryanna Zalinska —
w Trzecim zaś; Urocz: Stefan Wędyldwski bywszy w Woysku Polskim, opuścił Zonę Swoią Urocz: Mariannę z Komarnickich mieszkaiącą we Wsi Braze,
w Czwartym zaleceniu: Zbiegły Marcin Kędzierski z Dyecezyi Łuckiey od Lat 12 wyrasa się; o którego wiadomości Konsystorz Łucki Rekwiruie —
w Piątym: Sław: Zofia z Cieszelskich, opuściła męża swego Walentego Pilawskiego od Lat dziewięciu z Miasteczka Makowa, o takowych to Znaydowaniu się gdzie lub nie; Rapportem po Ogłoszeniu Ludowi Zwierzchności do nie:
Dnia tegoż y Roku: Proces głoszący Smierć JW Raciborowskiego Chorążył, a przy tym zaniesienie modłów do Pana zarzekow za duszę tegoż, z zgromadzonym Ludem; teyże Parafii y Kościoła doszedł.

Dziekanowi w którego Dekanacie mieć będzie Interess bawić mający
Dziekana zaś będzie obowiązkiem Passportu treść u siebie zano-
tować, zaświadczyć Passport, i przestrzegać ażeby Xiądz Obcey
Dyecezyi nad zamierzony czas nie bawił, inaczey będzie go do Kon-
systorza Regulować. Trzynaste Jeżeli by Xiądz obcey Dyecezyi
raczył tu zamieszkanie przeto skoro wkroczy w granice Dye-
cezyi Kamienieckiey natychmiast miał naypierwszy Rządca Kościoła
bądź iakiego, ma go do właściwego sprawić Dziekana a Dziekan do
Konsystorza i żaden Pleban niema cierpieć bez Passportu
Czternaste Jadący za dobrem Passportem podyczczey starać się usil-
nie będzie aby szczególnie noclegi odbywał w miejscach [illegible]
a naylepiey nocować będzie po Klasztorach i Plebaniach nie
wyciągając iednak od Gospodarza Domu żadnych dla siebie
wydatków wszyscy zaś Kościołów Rządcy usposobić się po-
winni zarazem do przeszkodzenia takowego gości person-
ni będąc każdy dla siebie takowego wydatku nadto starać
się powinien aby miał zapisywane Swiadectwa Policyi Miast
Miasteczek, wsiów, którędy przejeżdżał w tych przynaymniey w któ-
rych nocował. Takowe Swiadectwa dobrze będą dawane od Rząd-
ców Kościołów, a nakoniec dla swego bezpieczeństwa Passport cho-
wać choćby już były niepotrzebne. Piętnaste Niniejsze urzą-
dzenie ma być każdemu Kommunikowane Dziekanowi którego
będzie obowiązkiem obwieścić tylko same Duchowieństwo świeckie
przez Kursoryą ale sekretną część wezwawszy Rządców Kościo-
łów do iednego miejsca każdy zaś Rządca powinien wciągać w
xięgę Processow ale ma być pod Jego kluczem. Zakonnicy maią w Re-
fektarzu zgromadzeniu swemu odczytać, a świeccy Rządcy
Kościołów swoim Wikaryom zgromadziwszy do siebie Kapelanów
z Parafii jeżeli iakie są lub będą. Gdy iednak pozostaiąc
z zniesieniu się JW. Pasterza z Rządem Gubernskim odebrał
powtórne z przyłączoną kopią Kommunikacyi JW. Guberna-
tora Podolskiego i Kawalera zalecenie aby w myśl wspom-
nioney Kommunikacyi urządzenie o Passportach poprawić, prze-
& Nadsłanie się maią do obmowy przez zalecenia Pasterskiego
przez Kommunikacyi

„Trzeba iednak bierzemu takowy Paszport obwieście się Konsystorz-
„wi lub Samemu JW^o Pasterzowi, a Naylepiey kiedy zapośrzednict
„wem Konsystorza, lub Pasterskim wyrabiany będzie — „ —

Po Osme Lubo w przypadkach, iak wyżey Dziekan mieyscowy
„wydawać będzie mocen Paszporta nie przeto iednak zabrania się ośoby
„zakonne takowego Paszportu w Konsystorzu lub Zadworney Kan-
„cellaryi starać się z tym tylko warunkiem, ażeby każden, kto-
„ry pozyska Paszport takowy z prezentował go Dziekanowi swemu
„a ten w swoy żurnał winien go zanotować w treści. Po Dziewiąte
„Xięża mieszkaiące w Samem Mieście Kamieńcu zawsze wyieżdżać
„powinne za Paszportem Konsystorskim Po dziesiąte Że wielu to
„razy Zakonni maią potrzebę bywania w obcych Dyecezyach
„z Obowiązkowości swego obowiązku. Takie wymienione mieć powin-
„ny mieć Paszporta, z Konsystorza Lub Zadworney Kancelaryi
„inny zaś mieć mogą Paszport wydaiąc pro Dyecezyi a innych u-
„chania za Dyecezyą. Po Iedynaste Że Jchmość Xięża Dziekani
„obowiązanemi są przestrzegać, aby żaden Xiądz bez należyte-
„go nie przyieżdżał Paszportu, a przy wydawaniu Paszportu ney
„mocniey badać aby dalszy wydali Paszport, przed i sami pierw
„szemi bydź powinni niniejszego Pisma wykonywaczami to iali
„aby niezopatrzem w Paszporta z wszelką Łatwością wydawać Zapewn
„Po Dwunaste Lubo przykonywaiąc swoy Konsystorz że spodle
„gli swemu Rządowi Duchowieństwo Świeckie i Zakonne, zechce
„ściśle Przestrzegać niniejszego urządzenia, iednakże gdyby który
„Xsiądz ważył się iechać po Dyecezyi bez Paszportu
„takowego przez Dziekana lub Kościoła Świeckiego czyli Zakonnego
„Rządca ma bydź zatrzymany i do Konsystorza choćby z przynawa-
„niem Świeckiey władzy dostawiony z tem zachować się powinny m
„porządkiem że Dziekan wprost z regulować go ma ~~wprost~~ do Konsystorza
„Rządca Kościoła Do Dziekana tylko właściwego. Po Trzynaste
Przytrzymanym równie i dostawionym będzie powinien do Konsystorza
Którzyby nad Zamierzony w Paszporcie Czas gdzie przebywał nad to kosz
Dy który by ~~nad zamierzony w Paszporcie~~ z obcy do tuteyszey Przybył
dyecezyi dla Interesów swoich a nie miał Paszportu Po Czternaste
Ażeby zaś Jchmość X^a Dziekani lub kto kolwiek z rządców Kościołów
z przytrzymania i do stawienia nieponośli Szkody niech będą pewne
mi że wszelka Expens będzie tego który będzie do Stawionym wycim
szy Zakonnika za którego Konwent zaledwie będzie musiał Po Piętnaste
Xiądz z obcey przybyły Dyecezyi za Paszportem niewłaściwym zapowiadać
Dziekanowi

powinien mieć Paszport od właściwego sobie Dziekana, równie mieć powinien od

właściwego Dziekana Paszport, gdy zechce iechać w obcy Dekanat. Toż

samo rozumieć się ma i o Zakonnikach, z tych tylko dodatkiem że Przełożeni

Klasztorów w obrębie swoiey Paraffii mogą bez Paszportów ieździć a podległy

onym (choćby w swoiey iechali Paraffii) wszelkiey postaci Duchowney mają

mieć Paszport nad od właściwego przełożonego na Piśmie, przełożeni Klasztorów dawaiący swoim podległym takowe Paszporta winni są z powinności sobie właściwemu Dziekanowi odraportować. 4te Nie ctrzeba do jezdzenia Paszport ieżeli będzie przełożony Miesca Święci ciało do Kaplicy Kapłan, ten powinien wprost do Dziekana Miescowego podać prośbę z wyszczególnieniem dla czego do tey i na iak długi czas myśli uchylić się z domu, ieżeli Wikaryusz Kapelan Kleryk mniey o świeckim mieszka to przez swego Plebana a Zakonnicy przez swoich Przełożonych wyrabiać są sobie obowiązani Paszporta. Poszczałe Dziekan niemoże dać Paszportu tylko po swoim

Dekanacie, i do obcego Dekanatu w Gubernii tuteyszey będącego uniena

dłużey czasu iak Jednego Mca, który winien mieć go w Swoim Zurnale co do daty iego taxie go zanotować i zanumerować Osoby przez Aktach Duchowny Miel zostawić, a o tym przez Raportach Konsystorzowi donieść i inaczey Paszport nic znaczyć niema. Poszósto gdy Zakonnik z miesca na miesce przesadzony zostanie dla Mieszkania aby mógł tam Zajechać winien iest mieć Paszport z Samego Konsystorza lub Kancellaryi Zadworney Wszelkiey chociażby to się Dziekanowi w iednym Dekanacie tak ale nie powinien Paszport z Konsystorza lub Zadworney Kancellaryi, ieżeli by od iednego biegu ~~Kancellarii~~ iechał Dyecezyi na drugi a takowy Paszport w Konsystorzu mają się starać Zakonnicy przez swoich wizytatorów, a przynaymniey przez właściwego sobie przeło-

żonego, i Dziekana Zaś Świeccy Xięża wprost sami ieżeli są Urzędowemi

Miesce. Poszóste Zadnemu Xiędzu niewolno iest iechać

w Obcey Dyecezyi chociażby nad samą Granicą iey Mieszkał, a za tym z Obcey Gubernii z tuteyszey któryby niemiał Paszportu a

Konsystorzu lub Zadworney Kancellaryi, Paszport wyrobiony

z Konsystorza lub Zadworney Kancellaryi iedzenia po Dyecezyi

Kamienieckiey służyć nie może aby Za nim wolno iechać było w Dyecezyi

ieszcze inne, lecz nad trzeba wyraźnego i osobnego. Cesarz Zaś te

co wyiechaniu Za Granicę tych Paszporta tak wyrabiane

i brane będą, Jako Rząd nayważszy Gubernski rozporządzi.

Trzeba

Z Konsystorza Generalnego Kamienieckiego

Do Przewielebnego J. X. Napiorkowskiego Kanonika Kamienieckiego Dziekana Uszyckiego

Działo się na Sessyi Dnia dwudziestego piątego Października Tysiąc Siedmsetnego Dziewięćdziesiąt Ósmego Roku w Kamieńcu Podolskim —

Podług Ukazu JCzo Imperatorskiey Mości Konsystorz Generalny Rzymsko Katolickich Kościołów w Guberni Kamienieckiey Podolskiey przy Zasiadaniu JWo Jana Stefana Mrockiego Dziekana Kamienieckiego Orderu Sto Anny 2giey Klassy Kawalera Generalnego Officyała, Przewielebnych JchX Sadowskiego Gawołowskiego Kanonika Premialnego Katedralnego Surrogata Andrzeja Bogdanowicza Katedralnego Kanonika Porfirego Kunowskiego S.T.D. Zakonu Kaznodzieyskiego, Wszystkich Assessorów, Kamienieckich i przytomnie Franciszku Borgiaszu Machiewiczu Kanoniku Katedralnym Kamienieckim Sądom Swoim Sekretarzu Lubo w Dniu 5tym Mca i Roku bieżącego N. 7 stosownie się maiąc do Cyrkuli rekwiruiącego JWgo Gubernatora Cywilnego Podolskiego i Kawalera Alexiego Ewstafiewicza Josefowicza oraz Żalecaiącego JWo Mikołaja z Dębowey Góry Dębowskiego Pasterza swego orderu Sgo Stanisława Kawalera Urzędzenie po Dyecezyi Kamienieckiey wedo Zalę przełożył dla Xiężey w ogół wszystkich w Czasie ich przeiazdu uczynił takowe

„Naypierw Naymocniey Kapłani Świeccy i Zakonni przestrzegać maią aby „nieypotrzebnych unikali ile można z miejsca na miejsce przeiazdów „o pamiętni na powołaniu swego obowiązki pilnowali własnych domów „i miejscań, z kąd chyba na Zawołanie do posługi Duchowney wychodzić „się mocnie uchybiwszy się Często mniey potrzebnem do Miejsca Domów swoich „iak stał się niecnie przyczyną mitręgi, i niewygody dla tych którym tuszył tak „sprawiedliwie obracamy na siebie oko Policyi Krajowey. Powtóre: Gdy wypadnie „któremu Kapłanowi Świeckiemu zaiachawem się z domu wyiechać Interessem nie „mu ... bez Rapportu pod Sądem przyiezdnym tylko w obrębie swoiey Parafii „chce Jechać za Parafią swoią jeżeli w tem Dekanacie w którym mieszka

Powinien mieć Rapport Dziekanego

miesiąca Decembra 23. dnia tuteyszemu Tadowi wiernie opisawszy przestawia gdyż za niepotrzebnie na termin odpowiedzi czasu Jan Cyrkiewicz 6 Mieszczan do miejsca dniem y nocą przesyłał. Datt. z Płoskirowiec d. 16. Xbr. 1798. Roku
Ziemski Komisarz A. Krzyżanowski mpr

Dnia 15 Listop: 1798 Ru. Przedpisanie Przes: Konsystorza Kamienieckiego do W. Xiędza Dziekana Mszyckiego, tego zas dopełnienie Kursowe po Dekanacie rozesłane w tey Sprawie A. 1mo Ze JW: Graff Sierakowski na urzędowanie swoie w Dniu 13. Listop 1798. Roku to iest na Biskupstwo Kamieniec wstąpił. 2do Ze Przes: w: Konsystorz tenże Sam który był za rządów JWo Dębowskiego, do dalszey woli zachował. 3io Żeby każdy Xiądz Kościoła Rzymsko Katolickiego, wszelkich dawniejszych względem Uniatow zarządzeń dopełniał. 4to O przesłaniu Metryk wszelkich zalecenie 5to Żeby każdy Dziekan Rapporta swoie w dwóch Exemplarzach do Konsystorza podawał 6to Nakoniec ieżeliby tu Małżeństwo iakie zaszło, tedy Dziekan z miejscowym Plebanem, starał się, gdyby mogł pogodzić, a gdy to nie nastąpi dopiero Konsystorza Sądu zaciągać maią. Dato w Kamieńcu Podol. ut supra

A Jan Stonicki Officiał Kam
Sekretarz Konsystorza Ruskiego Borzias Machiewicz

Przy tey Kursowey mnie Zalecenie Konsystorza Przes Kamieńc: w Dekanat wyszło, o tym aby podług Schematu przedpisanego podać ogołem Fundusz Kościoła, czego dopełnienia iak nayprędzey Xiądz Dziekan Kościołow niższych, przepatrzywszy się wprzody tegoż Schematu nadto iż by Skrobaniu żadnych nie było. Do tego ieszcze Ludności Parafii całey każdy xiądz Kościoła ma spisać y takowe spisanie iak nayspiesznicy Konsystorzowi podać zaleca się Dato w Kamieńcu Podol: D. 3. Listop: 1798 Roku
Sędzia Surrogat Tadeusz Pawłowski Kanonik Kathedralny
A. Borzias Machiewicz Kanonik y Sekretarz
Protokolista Tadeusz Krusiński

Dnia 23 Listop: 1798 Ru Proces uwiadamiaiący o odebraniu Rządów Dyecezyi Kamieńc: przez JWo Michała Romana Graffa Sierakowskiego, w Którym Zalecenie czyni modłów do Pana Zastępów za Panowanie Nayiaśnieyszego Imperatora y tegoż JW. Biskupa czynione, Ten Drukowany zostanie przy Kościele Skazinieckim, na Oryginale Podpisano
Michał Roman Biskup
w miejscu Sekretarz Jan Hankiewicz

1796. Aº A. 1. Obris w Michałpolu W. X. Dziekana z przyłączeniem Schema czyli Planu albo sposobu w iaki ma bydź opisany Kościoł, Plac, Rezydencya &c. Cursoria z Processem o Swiętach &c ut supra A. 10. Augusti

1796. Aº A. 20. Obris in Michałpol Pº A. R. Decani de Situ futurae Sedis Epi. Consistorii et Scholar. Brahilovia cum Processu de divertiis ut supra A. 21. Augusti. &c Cursoria

1796. Aº A. 24. Obris w Winnicy JW. Pasterza względem wyiednania y wystarania się Szkot Bractaw do Brachiłowa od JW. Tutolmina Gubernatora drukowany Process

1796. A. 3. gbris w Brusiłowie JW. Pasterza względem wyiednania y starania się uwolnienia od Stacyi Domow Duchownych, aby listi iak by stacyie od sytane były rozpieczętowanie Probow u JW. Tutolmina Gubernatora drukowane Obwieszczenie

1796. Aº A. 4. gbris w Barze W. X. J. Czarnotulskiego K. L. Ar. P. K. na mocy rozkazu Pr. K. Lat. Zawieraiący w sobie subsidium pro vialiis dla JW. Pasterza X. gro. &c Obwieszczenie

1796. Aº A. 0. gbris in Michałpol. W. X. Dziekana względem tegoż samego X. gr. y 20. Kwitu drukowanego przywiezienia rocznego wzięcia y odpowiedzi na zapytanie czyli podług S. K. S. W. J. [illegible] y zaduszny dzień obchodzony &c

1796. Aº A. 16. gbris w Zinkowie od Sądu niższego wzgl. Cursoria dem Długow Żydowskich Termin 4. Niedziel oznaczony. 2do Wiele kto ma Oręża aby dał na piśmie. 3tio. Narożne Zabrane rzeczy na Woynie w Darzni Licytacya. 4to względem Exekucyi Podatku Podusznego w kaznaczeystwo y z Sypki do Magazenu kommunikowana do przeczytania ze Dworu przysłana. Kursorya

Ciwilna 1796. Aº A. 20. gbris w Zinkowie przez Ziemę Kapitał. Spraw Pan Kuczyńskiego z mocy Guber. Rządu. Jesli by kto z wolnych Ludzi życzył przenieść się Nad Boh rzekę Guber. Woznesene, nayprzod na każdą Duszę Męską oddzieloney Ziemi dostanie po 15. Dziesięcin czyli Morgow, y Domy gotowe oddane będą z wolnością przedania swoich Domow w tym Kraiu na swoy użytek na każdą Familią z Kassy Imper. wypłacono będzie po Rubli 30 które do lat 4. do opłaty y powinności pociągani nie będą oprocz z Dusz 16 Męskich iednego wynaiąć kozaka na lat 25. Officer tam nie będzie ~~tam~~ mieszkał &c Kursorya

1796. Aº A. 20. gbris in Michałpol W. X. Dziekana względem Pr. X. y 20. nayprędszego oddania y przesłania oraz zaległey Kursoryi. Cursoria

1798.

Kursorya

1798. Aº die 14. 7bris in Dunayowce WW. Jmci Xa Dziekana. Względem Przesłany Metryk Chrztow Ślubow i Pogrzebow, także Publikaty Processu Drukowanego. z Jasnie Wielmożnego Konsystorza! względem Jazd Francuskich.

Kursorya od Niższego Ziemskiego Sądu Powiatu Płoskirowskiego WW. Jmść Xiężom Probosz: Ukazem Podolski Guberski Rząd Sądowi tuteyszemu przepisał za cały Rok teraźnieyszy za iowszy od Pierwszego Dnia January ad Ultimum 10bris Rzymsko Katolickiego Obrządku sitawy Dusz Urodziłosy męskiey y Żeńskiey Płci wyszczegulniaiąc każde Płeć z osobna, także stanu Poienito y wiakich latach, tak małoletnich, średnich iako y zgrybiałych w Wieku męskiey Płci Dusz umarło wiadomość dać. więc Sąd spełniaiąc Ukaz zaleca WW. Jmć XX. by takowe wiadomości po formie iuż wiadomey nieprzemiennie teraźnieyszego

Miesiąca [illegible]

Perillustres Rndi Dni Condecanales

Nowy rozkaz J.W. Pasterza przez W. Jmc X. Archiprezbitera mnie przystany, aby opis Kościołow wiak naypredszym Czasie byt odesłany, Kommunikuie WWMcPP. Dobrodz. Grozi W. Jmc X. Archiprezbiter Suspensą, a dziś ktoby w czasie nieprzystawił Kopią Listu Pasterskiego przytaczam z ktorey przekonacie się WW. MciP. P. Dobrodz. czego od nas y wiak predkim Czasie domaga się tu wspomniec należy poprzedniczą Kursoryą iak maią bydz opisane Kościoły Fundusze Klasztory wiele Dusz Parafia liczy, wiele iak się zowią y do ktorego Uiazdu należą Wsie Datt w Michałpolu d. 3. Augusti 1796. Ao

X. M. Odyniec Kan. Latt. Dziek Wierzb.

Illmi Perlles Rndi Dni Dni Condecanales.

Die 26. Augusti 1796. Ao hora 10ma Ante Meridiem recepto gemino Processu et Memento Typo impresso ab Illmo Rndo Domo Archipresbitero, Camenec statim expedit obsecrando, commovendo Rndos Condecanalibus ut iurent et executioni injuncta dare, et Memento sine mora in Missali Libro transmissum agglutinare ne casu depereat et in tempore Visitationis Prapositus vituperetur. Quidam de suis Reverent pareant mihi equidem ego habeo Superiorem, qui me reprehendit, negligunt diem et horam adnotare in suis Cursories curabunt emendare. Datt. in Michałpol die et hora ut supra.

(: Adjuncta sequentia:)

Martinus Odyniec Can. Latt. Decan. Verb.

1796. d. 31 Julij w Winnicy J.W. Pasterza z gledem Memento za Zmartych S.P. Adama Naruszewicza Biskupa Łuckiego Fortunata Nowowleyskiego y Sebastyana Wichlinskiego Generała Zakonu Pawlinow do publikacyi z Ambon Drukowane listy czyli Process.

Eodem Ao d. 1 augusti w Winnicy J.W. Biskupa z ofiarowaniem listu N. Imper. Katarzyny 2. do J.W. Tutolmina Gubern. iż Jey Synowa W.X. Marya Teodorowna szczesliwie powiła Wnuka W.X. Mikołaia względem czynienia Modłow, Imienia Mikołaja Pawłowicza do Kanonu przyłączenia dla wspomnienia in Memento vivorum et in Imperiali Palacii Festorum Drukowany list.

Eod. Ao d. 10 augusti w Winnicy J.W. Biskupa względem mod łeniu się za zmartych Zakonnikow połączenia z Ieniż iednostayney Rubrycali Swiąt Patronow &c. w Punktach 14. Latina Dispositio.

Eod. Ao d. 21. sierpnia w Winnicy J.W. Pasterza względem rozwodow zaszczonych y niewydawania delegacyi z Konsystorza list cum annexum memento Familia Imperatrices ad Librum Missale Drukowane.

iest długość y szerokość Kościołow y Klasztrow Komurek supellectilia by naymnieysze iakie— Obszerność Zabudowań wielość sprzętow Gospodarskich maią bydź wyszczegulnione— Kościoł Klasztor z Swoiemi Zabudowaniami z muru czyli z Drzewa y Onych wyobrażenie nie używaiąc nawet do tego Geometry byle tylko dokładnie zachowawszy rozmiar, y odległosc iednego od drugiego sposobem mappy na Osobnych Arkuszach ma bydź mi przy opisaniu Funduszow y tego wszystkiego co tylko w Klasztorze a co pod czas Wizyty powinne bydź Opisane przysłane, abym mogł Senatowi dokładną dać wiadomość o nich iak naymocniey powtarzam y przypominam.

Z JW. Jenerał Gubernatorem utrzymuię się iuż aby Groby zapieczętowane były chować w nich Xięży lub Obywateli Znaczniejszych można ale rzadko, i to znosząc się w Miastach z Horodniczemi a w Wsiach z kapitan Sprawnikami Zostaię cum solito cultu

WMć Pana z Serca życzliwym
y Nayniższym Sługą
Hr. Sierakowski.

W nayuszczegolnieyszych wyrazach odebrałem Zapytanie JWc Pasterza Dobrodzieia dla czego do tych czas opisanie Kościołow z Dekanatu Wierzbowieckiego y Uszyckiego nie odsyłam w podobnych wyrazach pytałem się JWW Xx Dziekanow od powiedzieli mi że żadnego niemasz posłuszeństwa ani regularności w Dekanatach— kursorye wydane tak leniwo chodzą że pokilka Niedziel WW. Dziekanie nieodbieraią a iuż nie ieden Proces y niedoszedł Niechce ia tego nieposłuszeństwa y nieregularnosci przestawać JWc Pasterzowi bo bym może kogo Nayniesczesliwszym uczynił— Wysłałem moią kursoryą w Dekanat Wierzbowiecki y Uszycki iz gdy in Spatio 2ni D. naydaley X. nie będę miał dokładnie przysłanych Opisow Kościołow niezemnie Wina będzie że surowey karze podpadnie ten ktory niepełni Wole y rozkazy Pasterskie Pasterskie Opis Kościołow ma bydź w Punktach następuiących 1mo Kościoł Murowany lub Drewniany 2do Wiele ma tokei wysokosci Szerokosci y Długosci 3tio Ufundowany od kogo y kiedy 4to Summy iakie ma y Xięży wiele 5to czyli na Wieś lub Jurydyke 6to Inwentarz Caty Kościoła 7mo Dom Plebański 8vo Ludnosc Parafii Męskiey y Niewieściey Płci 9no Kaplic w Parafii Wielaiacy Xża przytych odkogo maią Indulta 10o. Klasztory podług Pasterskiego Opisanie Kościołow odsyłać powinni od nayważnieyszey rzeczy aż do ostatniey tyżki— Caly to wszystek niezawodny swoiey skutek w naymocnieyszych wyrazach kołatam do Serc y Umysłow WW. Panow moich y Dobrodzieiow mieycie litość nademną mieycie razem nad sobą Dnia godziny tey kursoryi niezatrzymuiąc y aby nigdzie nienocowała naymocniey zalecam, ktore retro do Ciebie odebrawszy— JWc Pasterzowi okaże Datt. a. 6. Augusti. A. S. 1796. Ao 10 Barze

X. Jan Czarnotuski Kanc Latt. Archi Prod Kamie

do Kamieńca od Sytali Dan ut Supra
Michał Roman Biskup.

L. D.

To wszystko aby nayspiedzey wzięło swoy skutek z Urzędu Mego do WPX. Dziekana Napiorkowskiego od Sytam a.D. Julii VS 1796 a= w Barze x Jan Carnotuski Via. Latyczewski Archi Prezbitor Kamieniecki.

Perillres Rdi Domini Confecanales.

Cursoriam Emanatam sub a.D. Julii anni Curentis transmitt dignent quantocius remittere, necnon diem et horam quo ad= veniut, adnotare ita disponit a Perillri Archi Prezbitero Dat in Michałpol a 15. Julii 1796. a=

Martinus Odyniec Cano. Lall Deca. Vicar.

Kopia Listu co do Słowa.

a 20 Julij 96. a= Barnow.

Perillis Rndmis Dnis

Frater Colendsmis.

Prawie iadąc z Polonnego, mowił mi Jenerał Gubernator iż w Kamieńcu iest Dusz Rzymskiego wyznania 150 Tysięcy tak Zakonnych iako y Świeckich 30 Tysięcy, dawałem mu odpor= wach, ile bydź może przywodząc niepodobieństwo, ale gdy On stanowczo zostaie w swoim mniemaniu, niemogę do więcey przekonać iedno naydo= kładnieyszemi Raportami WMć Panow. Zalecam przeto WMć Panu iak naymocniey azebyś w Swym wydziele nakazał iak naypilnieysze ukon= czenie wizyt Dekanalnych tak aby mi one przysłane były naydaley trzech Niedziel z naydokładnieyszym wyrażeniem y wyszczególnieniem wiele w każdey Parafii Summatim iest Dusz naszego obrządku oboiey płci wiele iest Kaplic wiele przy ktorey Kapellanow wiele iest Kościołow y Klasz= sztorow wiakiey Parafii i wiele Duchowieństwa przy nich mieszka z WMć Panow albowiem Laski niemaiąc żadnego Opisu ludności tak Swieckich iako y Duchownych Obrządku naszego, tyle panowie przykrości wzaku= Wlanowie iż wszędzie gdzie tylko Zwierzchność Nowa nastaie podręczni Raportu z Swiego Obowiązku, przez uszanowanie oddawać powinni. Ja iak iestem Biskupem, postanowiwszy Was swoiemi podręcznemi, nabet po= tylu nakazach nieodbieram. Ostatni to iuż raz upominam i zalecam WMć Panow. Spoznienie to nie mało mi Zmartwienia przynosi a będzie pe= wni że do nich samych referować będę. Nadto podług przypisanych powy= szych moich zaleceń aby mi Klasztory opisane były w tym sposobie iako

iest

Leon Dekukiewicz w Szarogrodzie
Justyn Chorelecki w Białokowce
Hebian Ptryński w Kunie
Walerian Czchulewicz w Pranowie
Antoni Marciniewicz w Michałpolu
Augustyn Bryliski w Machnowce
Teodozyi - - Olszanski u Wgo Pizyckich
Justyn - - Karyczkowski w Humaniu
Florian - Kuczynski w Mołczanach
Teodozyi Kulczycki w Michałpolu
Innocenty Patyński w Michałkowcach
Piotr - - Trasiewicz w Kamieńcu
Ambroży - Suszycki blizko Kamieńca
Rafał - - Meden w Zielińcu
Patrycy - - Koncewicz w Klasztorze Barskim
Hypolit - - Parnicki w tym że Klasztorze Barskim

Że wszystkie wymienione Osoby iako głosu Mystusowego słuchać, tak Ich Dyspozycy Rozrządzenia czekać, ządy by kto Rozrządzeniu i woli Pasterskiey przeciwił się a Divinis et ab omni Officio suspendowani będą i do nayblizszego odestani Klasztoru zostaną, a gdy od Przewielebnego Jmci X. Jeneralnego Wizytatora Hussakowskiego na Kapelanią Dworską czyli przy którym Kosciele zostawać odbiorą Patent ten Dziekanowi w którym Dekanacie zostawać będą, okażą. A Jmć X. Dziekan o takowych osobach do mię odrapportu. Zalecono iest i to ażeby Jmć XX. tak Swieckiego iako i Zakonnego Stanu bez paszportu Swego przezbitera czyli mieyscowego Dziekana przeiżdżać niewazyli się. A zagranice Diecezyi Latyczewskiey chcąc wyiechać od Samego Jasnie Wgo Pasterza mieć powinni Paszport.

Punkt trzeci per Extensum wyrazam. Gdy z przysłanych do Nas do Kancellaryi Naszey Zadworney Rapportow o Klasztorach i Kosciołach Zakonnych Puberniach Bractawskiey i Podolskiey znayduiemy Opisanie tych że Klasztorow i Kosciołow nadto niedokładnie - Przeto Zalecamy Przewielebnym Jmć XX. Archi Diakonowi i Archi Prezbiterom wrzeczonych Puberniach będącym, aby Ci każdy respektywe w swoim wydziele wydali Obwieszczenie i naydokładnieysze opisanie tychże Klasztorow i Kosciołow na kazali, to iest wiele iest długości i szerokości Kosciota, wiele w tym że Kosciele Kaplic, wiele Ołtarzow, iaka Suppelex Ecclesiastica, wiele Ławek, iakie są Fundusze, gdzie od kogo w iakich Aktach czynione Jakie tychże Fundussow Obligacye Toż podobnie Konwent, czyli Rezydencya Zakonna, iakiey iest długosci i szerokosci, wiele ma w sobie Izdebek czyli Komurek iakie Zabudowania inne iakie sprzęty domowe, iako to, Rądle beczki beczułki garki miski łyżki etc. Z gołą niewytączaiąc naymnieyszych. Mak Opisawszy naydaley dwoch Niedzielach do Nas w prost do

Kamieńca

będącym mitym w Chrystusie Braciom pokoy i Błogosławieństwo
Pasterskie. Ponieważ doszła Nas wiadomość iż od Rządu Prze-
świetney Gubernii Podolskiey wydany iest Ukaz do Naczelników
Ujazdowych aby Duchowieństwo tak Świeckie iako też Zakonne
Rzymsko Katolickiego Obrządku Zwierzchności Naszey podle-
głe wierność ku Najiaśnieyszemu Tronowi Imperium Rossyi-
skiego powtornym wykonaniem przysięgi zatwierdzało. A ten Ukaz
niezhayduie się bydź stosownym do Regulizacyi Naszey bosmy o powto-
rnym wykonaniu przysiąg by naymiey nie wzniankowali, tylko, tych kto-
rzy ieszcze przysięgli niebyli, w mieyscach przyznaczonych przewidzeń
Naczelników przysięgac zobowiązalismy. Do tego że w spomzioney iuż
porze do Exekucyi przystany iest, bo też Duchowieństwo Nasze, iak
mamy z Rapportow upewnienie: i zatatwito obowiązki zaleconych sobie
przysiąg. Przeto Przewielebnościom Waszym w moc posłuszeństwa
Swiętego nakazuiemy niniejszym Naszym Listem, ażebyście Urzę-
dom Naszczetnistwa Ujazdowego wolą Naszą Pasterską przetwiadli
o niepotrzebnem powtornym od Duchowieństwa wykonaniu przy-
sięgi, chybaby gdzie kto ieszcze niepżysięgły wyśledzić się. Więc
takowego podług przypisu nieuchronnie przywieść do przysięgi
należy, a to w mieyscach nayblizszych Wam Naczelnistwo czyli Storo-
dniczowstwa. Dan w Jarmolińcach Dnia 1. Miesiąca Julii 1796 Ro-

Michał Roman Biskup-

Drugi Rozkaz sub № 219 w następuiących Punktach. X. Prze-
wielebny X. Justa Husakowski Zakonu S. Bazylego Całey Pro-
wincyi Generalny Wizytator pod Dniem 22 Miesiąca Czerwca go-
Roku w Poczajowie Datowanego Listu do Jasnie W. Pasterza Naszego
Dobrodzieja przestał z prozbą y użaleniem się że niektore osoby z
tegoż z gromadzenia rządowi Jego podległe przyieli Obrządek Latiń-
ski, a tak usuwaią się z podległe Zakonny władzy i nie dopełniaią
Swiętego posłuszeństwa Wimnego Przełożonym swoim Przeto Jasz-
nie W. Pasterz wszystkim w Gubernii Podolskiey będącym donieść
rozkazał, iż nie tym końcem Oycowskie okazał Im dobroć i litościwe
nad nimi serce i do Obrządku Swoiego Ich przyiowszy, ażeby z pod-
władzy i Jurysdykcyi Zakonney tych wyiął, zleby sobie tłumaczyli
Oycowskie litość J. W. Pasterza nad sobą uczyniona owszem Obe-
dyentiam et Reverentiam Zwierzchnikom Zakonu Bazylego S. nay-
surowiey nakazał, i aby bez woli tych w żadnym niezostawali mieysc
tylko tam gdzie Im Zakonna zadysponuie Zwierzchność, żeby się
żaden nie Wiadomością wymowie nie mogł tę wolą i Rozkaz Jas-
nie W. Pasterza W. Tymi X X. Dziekani, Wierzbowiecki Odyniec
Uszyczki Napiorkowski rozeszli i do Wiadomości ad quem de jure
podaią. Regestr przystany XX. którzy Łaciński przyieli Obrządek
Zakonu Bazylego S. wypisuię de Nomine et Cognomine y gdzie miesz
kaią

Leon

4to Utrum nova miracula non fingantur?
5to Utrum Sacramenta exigentibus non deneganturque rite administrandur
6to Utrum Obligationibus per fundationem injunctis satis fiat?
7mo Utrum munditiâ debita tam in Vasis Sacris qua Sacerdotalibus indumentis, totaq Ecclesiâ Observetur?
8vo Utrum parvuli et rudibus seorsivis horis cathechizentur?
9no Utrum bona Ecclesiæ tam mobilia, quam immobilia non deperdi delapi
10mo Utrum non fiant Scandula?
11mo Scientiam etiam Parochi in ordine ad reformandam relationem de approbando vel non Parocho examinent
12mo Utrum depactationes Parochianor non fiant et Olea Sacra utru nova procuraverit?
13tio Scholas Parochiales, si ubi sunt visitent
14to Metrices Utrum mature et diligenter in Scribant, attendat et quas bene Scriptas invenerit, subscribat, reliquas non esse Subscribendas tam in actu visitationis qua in relatione Consistorio facienda adnotent.
15to Actum Visitationis, in Libro ad ydicta parato, Scriptum manu propria, Subscribant. Extractum vero, manu Curam Ecclesiæ habentis, Subscriptum, Secum accipiant.
16to Promoveant Rectores Ecclesiar et quovis Sacerdotes ut sine Literis passus Longius a Sua Domo non vagentur
17mo Promoveant eosdem ut Metrices baptisator Sepultor et Copulatorum, inchoando a 1ma Januarii anni Currentis, 1ma Decembris Cujuslibet anni per extractum de Scriptas, in seorsivis chartis, in folio, cum Subscriptione Suæ manus et Sigillo Ecclesiæ transmittant.

Dignétur igitur Rmi Cndecanales quanto cius Libru Comparare hæc quæ puncta adnotare, ut ego veniens, morari diutius non cogar Datti. d 26. Mensis Junii 1796. Annô

Martinus Odyniec Cand. Latt. Decan. Virbow.

Pod panowaniem Nayiaśnieyszey Katarzyny II. Imperatorowey i Samowładnącey Całą Rossyą ett ett ett. Pani Naszey Naymiłosciwszey.

Pod dniem 4. miesiąca Julii Odebrałem rozkaz 1796. Roku w Jarmolińcach datowany od J. W. Michała Romana z Starego Sieniawa Hrabi Sierakowski z Bozey Łaski i Swiętey Stolicy Apostolskiey w Guberniach Bracławskiey Podolskiey i Woznesieńskiey Biskupa Latyczewskiego Orderu S. Stanisława Kawalera. Ażebym z Urzędu mego do W. Mci Ych Mościow X.X. Dziekanow Rządowi moiemu podległych dwa roskazy przesłał, a te iak nayprędzey w dwoch Dekanatach Via Cursoria postane bydź mogą zlecam. Pierwszy Roskaz sub № 230 De verbo ad verbum wypisuie. Przewielebnym Archidyakonowi Archi Prezbiterom i Dziekanom Diecezyi Naszey Latyczewskiey w Przeswietney Gubernii Podolskiey

będącym

17

bowiem rozwolnienie wtym Punkcie przypisać się iedynie może Plebanom y Kaznodzieiom Ktorzy Lud o to nieupominaią.

Ymć XX. Archidyakoni i Archi Presbiterowie maią mnie iak nayprędzey podać o Imionach y Nazwiskach wszystkich Kapitł. Sprawnikow y Horbdniczych Ktorzy się po ich Archi Presbiterjach mieszcza Datt. w Poczapińcach Dnia 13 Junii 1796. Rc

Michał Roman Biskup.

Illm. Perillis Rmi Dom. Domi Condecanales

Dispositio Illm Pastoris Nostri hac precipuo Complectitur qua a Rssimis Dnionibus Executioni omnino mandanda nec parvi pendenda.

1mo Circa Carbonam in Ecclesiam collocandam cum Titulo na powszechną opiekę

2do Circa Indulta ab anteriori Consistorio emanata

3tio Circa neglientes Confessionem et Communionem Paschalem

4to Circa Jeiunia Servanda ubi enim visitatio generalis Ecclesiæ advenerit, super his certo inquiretur ubi vero hæc Executioni non dabuntur defacto metuenda animadversio Illm Excellm ac Re vera amantissimi Pastoris — Certum Etiam facio Rssimos Dnionibus quod Circa Sepulturam Nobilioris Personæ Panes Ecclesiam Roganda facultas ab Illssimo Loci Ordinario non a Seculari Jurisdictione ——. Quidam de Rssmis Dnionibus cum descriptione Ecclesiæ non transmiserunt a quo sunt Ordinati Episcopo et quando nec de approbatione ad Excipiendas Confessiones nec Villarum ad Parafiam suam spectantium nomina nec Parochianorum numerū expresserunt dignentur igitur hæc Cursoria transmittere Datt in Michałpol Die 10 Junii V. S. 1796. Rc

Martinus Odyniec Cur: Dall. Decus: Virl.

Illmis Perillibus Rmis Dominis Dnis Rectoribus Ecclesiar Decanatus Wirzbovecensis Salutem in Domino

Acceptâ nuper notitiâ quæ sub tempus visitationis Ecclesiæ a Decano sunt pertractanda, nē simus in culpa, RRmis Condecanalibus Communico Curabit, quivis Ecclæ Rector Librum comparare cum titulo, Liber visitationum Decanalium, in quo Libro sequentia, ad Calcem adnotabit Puncta super quibus Rectori Ecclæ ratio reddenda.

1mo Utrum Singulis Festis Palatia in Tabella notatis Publice in Ecclesia oret pro Augustissimo Duō iuxta formam ab Illmo Loci Ordinario præscriptam?

2do Utrum omnia Imperialia mandata publicantur, et executioni dantur

3tio Quomodo Verbum Dei prædicatur? Utrum abigua aparisa non prohibeatur

Transmittere Datty Junii V.S. 1796 A°

Martinus Odyniec Cano: Latt Decan: Winn:

Przewielebnym Jmć Xiędzom Archi Presbiterom y Dziekanom Diecezyi Naszey Latinskiey w Gubernii Podolskiey będącym mistym w Chrystusie Braciom Wkoy y Błogosławieństwo.

Po odbytey Kongregacyi na Dniu 12. Junii V.S. Roku teraznieyszego w Wsi Peczapińcach y wydanych od Nas Woli Urzędowey zaleceniach przytaczamy ieszcze do tych że Zaleceń naszych następuiące Rozkazy. Jmć Xiędza Archi Presbiterowie lub Dziekani maią zawołać wszystkich do Siebie Kapelanow y tym na iaki dzień nayprędzey moie rozkazy w wiadomey Okoliczności wydać y podpisy odnich odebrać Przysięgi maią na rzecz y na sekret y takowe przysięgi iak nayprędzey do mnie odesłać.

Archidyakon Krzemieniecki i Archi Presbiterowie graniczący z Gubernią Wołynską a per consequess z Dieceezyi Mińskiey maią tym Czasowa Wsie ktorych by nawet należały do Kościołow Mińskich Dieceezyi lecz Sytuowane w Gubernii Podolskiey applikować ie do administrowania Sakramentow do Kościołow publicznych w moiey Dieceezyi sytuowanych y otych mi Raport dać iak nayprędzey.

Upominać maią Jmć Xża Archi Presbiterowie Dyeceezyi Kapelanow po Dworach będących aby ci na każde Zawołanie Parochow, pomagali Jm w Administrowaniu Sakramentow iednak na to niech się Parochowie nie spuszczaią y Wikaryuszow utrzymuią.

X.X. Archidiakonowie y Archi Presbiterowie y Dziekani maią zalecić Parochom też Superyorow Klasztorow Regularnych aby wszędzie wystawiona była Skarbona z napisem iż na powszechną Opiekę Składka a w naukach maią zagrzewać Lud y kazaniach do takowey Składki i po prosze każdego czynić się maiącey, Iż gdy Opieka Rządowa w Kraiu rozciąga się na wszystkie Szpitale Więzienia Itd. ażatym takowa pobożna Składka na takowy Koniec Obrocona będzie. Archi Presbiterowie y Dziekani wszystkie Jndulta od dawnych Urzędow Konsystorskich wydane maią annihilować a nowych Exportowanie albo z Kancellaryi Naszey albo z Konsystorza na każać, Znalazłem bowiem w niektorych Jndultach dawniey wydanych iż Mszy SS. pokilka dozwolono odprawiać tak iak w Kościołach y Swiąt nie Exsypowane Zadnych y takowe Jndulta na Lat Sześć podpisywane były.

Jmć X.X. Archidyakoni Archi Presbiterowie y Dziekani Podadzą niedopełniaiących Wielkanocney Spowiedzi aby Publicznym Edyktem Ogłoszeni byli. Zaleca Archidyakoni Archi Presbiterowie y Dziekani, Plebanom Kaznodziejom Klasztornym Kapelanom aby Ci w Naukach wreszcie in Tribunali Confessionis upominali powierzone Owieczki Swoiemu Staraniu o Zachowaniu postow podług przepisow Kościoła, a nie mogących posieć upominali o Starание się Dyspensy ktorą Sami Archi Presbiterowie y Dziekani mogą udzielić Całe bowiem

19. 1795

niepozostaną bez ukarania. Czym uwiadomiaiąc mam honor bydź
Jasnie Wielmoznego Wmć Pana Dobrodzieja
pokorny Sługa Joanniczy.

Z Takowey rezolucyi wydaie się konieczna potrzeba, abyście mili w Chrystusie bracia, przy kilka krotnym ogłoszeniu niniejszego naszego Pisma Pasterskiego Ludowi licznie zgromadzonemu na Nabożeństwo z Ambon bez żadnych zapalczywego Fanatyzmu obrażaiących. Greko Ruskiski obrządek wyrazow przekładali nauki, iż by się nikt do Duchowieństwa Błahoczestywego nietylko po administracyą Sacramentow Świętych, ale też i po dopełnieniu iakichkolwiek Obrządkow nieudawał. Przez co wszelkie powodztwa wynikaiąc ztąd mogących zatargow i kłotni uchylone zostaną. Jezeliby zaś który Greko Roskyiskiego wyznania Duchowny sposobem żuchwalstwa lub absolutnosci do sprawowania Obrządkow owczarni naszey Rzymsko Katolickiey udzierał się. Wiec po wymienieniu na zwiska Jego i z którey iest Wsi z którego Powiatu z którey Guberniy nieczyniąc oto przed żadną inną Jurysdikcyą zaskarzenia, prosto do Nas przestać doniesienie należy. a My maiąc stowem Biskupim zaręczony wymiar sprawiedliwosci, w takowych zdarzeniach od JW. Joannikiego opszykładne ukaranie dopomnić się nie ubliżymy. WWPP XX. Archi Prezbiterowie do rozpublikowania to rozesłaną do uskutecznienia pilny swoy dozor dołożą zalecamy. Dan w Kamieńcu Podolskim pod czas Wizyty naszey Jeneralney i Osobistey Dnia 3. Czerwca 1796. Roku

Michał Roman Biskup.

Illmis Rldis Rdis Dnis Dnis Canonicis ppositis Guardianis Prioribus Commendariis Altaristis Vicariis Rectoribus Ecclesiar Salutem in Domino

Illrmus Excellmg Rssmus Dominus Loci Ordinarius optans ex Anno quaq mala avertere, et nequis Sacerdos p indiscretum Zelum vigiri Legum Super prevaricantes extenso succumbat erixe obtestat, quatenus Rldi Dni Suas Pastorales literas sedulo relegant, executioni mandent, curentq nemini dare occasionem, qua Ministerium Nostrum Sacerdotale p Secularem Jurisdictionem vituperet.

Insup datum mihi potestatem benedicendi Cameterium ubi mos admentem Imperialium Legum nova extraneria Ecclesiæ erigunt p Sepeliendis fidelium Corporibus datam mihi in quam Potestatem ab Illrmo Loci Ordinario, extendo adquemvis loci Præpositum vel Commendarium Officiorum ubi vero Nobilioris Personæ Contingerit Sepultura possunt impetrare facultatem Sepeliendi pænas Ecclesiam a Jurisdictione Saculari Imperiali Sacerdotis vero defuncti Corpus per Missum est Sepeliendi in Sepulchro Ecclesiæ Ita mihi demandatum ab Illmo Excell. Rmo Dno Loci Ordinario, Suis Rldis Dnibq Communico Datt. in Michałpol a° Junii 1796. a°

Martinus Odyniec Decan: Vierbow:

Illmi Rldes Rmi Domini Dni

Quoniam Visitatio Ecclesiar indicta ac inchoata Mandatum que accepi ut Statum Ecclesiar Decanatus Nostri quantotius transmittam dignesti Rmi Dominationes, juxta practicatum morem, munde et Clare Omnia ad Rotare, tum Sepulchrum Sub Ecclesia, quidve acceserit vel deceserit apponare ac admē

transmitt

Zachowacie, więc Ubzędowanie Nasze Pasterskie, tudzież Samych siebie tkliwych y przykrych zdarzeń szczęśliwie uwolnicie. Te obwieszczenie WW. XX. Archi Prezbiterowie po Dekanatach Swoich w Całey Dyecezyi Naszey Latyczewskiey, aby bez przewłoki rozesłali zabranemi rewersami, tak od Swieckiego iakoteż y Zakonnego Duchowieństwa zalecamy. Dan w Uhanieni Podolskim pod czas Wizyty Naszey Generalney, i Osobistey Dnia 10/29 Mca Maja 1796 Roku—

Michał Roman Biskup.

M. Wiszniewski Zastępca Sekretarz.

Illmis Dilbg Amis Rdis Dnis Dnis Clatis Canonicis Præpositis Prioribus Subrdianis Commendariis Altaristis Vicariis Ecclesiar Rectoribus Salutem in Domino Litera Pastorales ab Illmo Archi Presbyto Caneny ad me transmissa Rmis Dominanibg p me Via Cursoria Ordinant diligent legere, in Libris Processu ad iuvare mandare Executioni dereceptis testimonium deponere, ac quanto citius ad proximiorem Ecclesiam transmittere Datt in Michalpol d 21 mens Maji V. S. 1796 Ao

(p/l. S.) Martinus Odyniec Decang. Winbowecy.

Od Panowaniem Nayiasnieyszey Katarzyny II. II. Imperatorowey y Samowładczyny Wszech Rossyi &c. &. Pani Nabszey Naymiłosciwszy. Michał Roman z Starego Sierakowa Hrabia Sierakowski z Bozey Laski y Swiętey Rolicy Apostolskiey dawniey Ruszeński teraz Latyczewski Biskup Orderu S. Stanisława Kawaler.

W Dyecezyi Latyczewskiey Imieniennym Ukazem Nayiasnieyszey Imperatorowey Imości Dnia 6go Miesiąca Września zeszłego 1796. Roku miłosciwie nam powierzoney, gdy częste odbieralismy uzalenia się, od Duchowieństwa naszego Swieckiego y Zakonnego. że Kapłani Greko Rossyiskiego Wyznania do administrowania Sakramentow oraz Dzieł Rzymsko Parafialnych samowolnie wdzieraiąc się, Krzywdę y uszczerbek Obrządkowi Rzymskiemu czynią My przeto z Powinności naszey Pasterskiey, troskliwie w tey mierze niezaniedbalismy uczynić do JW. Joannicznego Biskupa Bractawskiego y Podolskiego przełożenie: od Ktorego iakowo powzielismy na Pismie od powiedną rezolucyą, o takowey Was wszystkich mitych w Chrystusie braci Rząd przy poruczoney po Parafiach nad Duszami maiących uwiadomic y oraz Wam zgodnie z oryginałem wypisać, zarzecz potrzebną uznalismy

Jasnie Wielmożny Mości Dobrodzieiu

Odebrawszy od JW. WMci Pana uwiadomienie informuiące mnie że Greko Rossyiskiego wyznania Duchowni powierzoney mi Eparchii, mieszaią się w dzieła Rzymskiego wyznania Xiężom przynależne, do pełniąc Duchowne niektore? potrzeby? ponieważ w tym że Ja mnie nieodbieram wyszczególnienia kto? w ktorey Gubernii i Uiezdzie? to Czynić odważaią się. Przeto ani wymierzyć sprawiedliwosci ani zalecenia mego wydać w tey okoliczności niemogę. Nadto administrowanie Duchownych potrzeb inaczey bydź niemoże, iak tylko za prozbą czyios dla tego pierwey należy zakazać Rzymskiego wyznania ludziom, żeby niemogli oni Xięży Bliskoczesłowych dopełniać u siebie takowych Duchownych Obrządkow a dopiero po takim zakazie, ieżeli pomimo żądanie i bez prozby onych poczną sobą mieszać Duchowni moi do sprawowania Rzymskich Obrządkow, takowi Koniecznie nie

pozostaną

Pod Panowaniem Nayiasnieyszey Katarzyny II Imperatorowy y Samowładczyny Wszech Rossyi &c. &c. &c. Pani Naszey Naymilosciwszey.

Michał Roman z Starego Sierakowa Hrabia Sierakowski z Bożey taski Stolicy Apostolskiey dawniey Łuszenski teraz Latyczewski Biskup Orderu S. Stanisława Kawaler.

Wszelkiemu ogulnie Swieckiemu y Zakonnemu Duchowieństwu w Dyecezyi Naszey Latyczewskiey będącemu Naymilszym w Chrystusie Braciom Pokoy y Błogosławieństwo Pasterskie przesyłaiąc.

Oto dla nayrzeczywitszego, y naydowodnieyszego przekonania takowe odebralismy Pismo od Naywyższey Władzy rządowey J. W^ci Tymoteusza Iwanowicza Tutolmina Senatora Wielu y roznych Orderow Kawalera w Guberniach Mińskiey, Watyńskiey Practawskiey i Podolskiey Jeneral Gubernatora, takowe Wam w Kopii zgodney z Originałem, natych miast przytączyć oraz obwieścić za rzecz potrzebną uznalismy.

Jasnie Wielmożny Biskupie Latti.

Z wielkim zadziwieniem odebrałem od J. W^ci Joanniczego Biskupa Practawskiego, y Podolskiego doniesienie, iż tuteyszy Gubernii Wierzbowieckiego Ujazdu, Wsi Dolin, dziedzic Chorąży Piniński namowił iuż kilku ludzi z Swoich Poddanych z prawosławnego wyznania w obrządek Laciński Religii, i że Ktoż za tey że Religii przyjęli ich bez żadnego zgłoszenia się do Rządu Jasnie W^my Pan tak z pierwszych moich uwiadomień iako też z poznieyszego pod Dniem 27. Mca Lutego, y Numr. 361. z naszo Nayiasnieyszym JEY Imperatorskiey Mości zakazanie przyimować na Obrządek Rzymskiey Religii, nietylko prawosławnych w schodniego Kościoła, ale y drugich Xcian skich obrządkow pod Strachem zyskania w takowe przestępstwo nayszrozszych kar namocy Zakonow odwołuie się tedy wtym do Wspomnionego do piero JEY Imperatorskiey Mości rozkazu y pokornie proszę

J. W^ci Pana wstrzymać Duchowieństwo w Dyecezyi Wam powierzonej od podobnych zdarzeń przywracania w Swoią Religią Prawosławnych mieszkaiących Ziecko Rossyiskiey Cerkwi & dać Im o tym w cześnie Obwieszczenie, że potym ostatnym nakaźie wszyscy oto obwinieni będą oddani do Sądu Kryminalnego dla ukarania, bez żadnego przebaczenia iako przeciwcy Rozkazu Samowładnącego Rządu z wielką srogością Praw Hrabiańskich. Co wyraziwszy zostaie na Zawsze z Winnym uważanowaniem J. W W^ci Pana Pokorny Sługa T. Tutolmin № 2301 Maja 17 1796. R^ie w Kamieńcu=

Czytaiąc każdy wszczegolności wyrazy Onego pisma z przezorną uwagą a Wystawuiąc Sobie w obiekcie Honor Stanu Waszego y Spokoyność pożycia z dobrowolności własney na tak straszne zagrożenie Kar nie narażaycie się od których nawet opieka Nasza Pasterska Zastonić Was nie będzie zdolną. Powolność zaś posłuszeństwa Waszym takim ukazom Imperatorskiey Mości tudzież Nayiaśnieyszemu JEY Rządowi a osobliwie Imiennemu Ukazowi z 6. Mca Września zeszłego 1795. Roku danemu ieśli podług Obowiązkow wykonaney nawiętszey przysięgi w nayściśleyszey y nayuważaniejszey obserwancyi zachowacie

№ 19.

Archipresbyteris et Decanis quatenus Ecclesias Directioni Inspectionique sub-
jectas tempestive permoneant 1mo Orationibus in Missalibus contra Schizmati-
cos impositis nunquam atendum esse. 2do Candilenas quoq. Antiquitus in Ecclesiis
visitatas, pro Regno olim Poloniæ Supplicantes, quales Suli, Boga Rodzica Stroska:
na Polska, Boże pozchowiona, et non nulli Artikuli in Zawitay Panna Matenko,
in Litaniis Regina Regni Poloniæ et &ca. ejusmodi expungenda, nec amplius ad-
hibenda esse 3tio Unumquoq. Larvatum Capparum nullatenus excidenta pia de-
votioni sed potius inimicæ Serpentem prorsus abolendum esse. 4to Instrumenta
Commendat. Ecclesiar. alias ad decursum cujusvis temporis concessa Privilegia la-
cunosa ab Illmis Exmo et Reverendissimo Dño Loci Ordinario approbationis Gratia
ad Consistorium Suum comportanda esse 5to Actus quoq. Decanales Antiquorum
Perillustrium Decanor. ad idem Consistorium transmitti debere 6to Emendatione
Directorii Laticzoviensi editi, in Ordine faciendæ Publicationis et Executionis Man-
dati Illssimi Domini L.O. Eidem præfixi, quatenus per Ecclesia transmittendam
una Cum literis Ensidiis Festo 1mo Occurrente publicandis Commendandum esse
censuit uti per præsentes Commendat Datt. in Consistoria Laticzoviensi d. 19/20
Aprilis 1796 to Anno

Edmundus Kopiel Brzeznicensis Assessor Consistorii Laticoviensis mpp

Joannes Cantius Wistocki Sebastianus

L. S.

Illmi Perillmi Rmi Rdi Dni Dni Prælati Canonici Exposiți Rectores Ecclesiar.
Priores Guardiani Eorq. Vicarii &c. Salutem in Domino.
Iterato mitto Cursoriam cum Dispositione Illmi Excelmi Rmi Dni Dni Loci
Ordinarii circa deponend. Testimonium de Juramento fidelitatis præstito, vel non
Imperatoriæ Majestatis quatenus quilibet Suar. Rmor. Dnum in claustris
vero etiam Personar. adnotent. Suum Juramentum in Cursoria apponendo Di-
em mensem Annum Locum et Personam Militarem in Cujus præsentia id Ju-
ramentum præstitit. Velint rogo legere in dispositione Illi Excelmi Rmi Dni Dni
Loci Ordinarii. Raport Zas Wszystkich Xięży &c. exquo Colligerit mandatum mihi im-
positum transmittendi ejusmodi ad Illstrem Consistorium Datt in Michałpol d. 2 Maji
V.S. Anno Dni 1796.

M. Odyniec Deca: Wirzbe.

Illmis Perillbq et Rdis Dnis Dnis Ratis Canonicis Exposițis Commendariis, Vi-
cariis et Ecclesiar. Rectoribq Salutem in Domino.
Illmq Excllmq Rmq Dnq Dnq Loci Ordinarius, muneri Suo Pastorali
nolens deesse Ecclesias Visitaturq Vult ut Omnia ad mentem Suor. Rituum
fiant et in hunc finem typis imprimi mandavit Ordinem in Visitatione Ecclesiæ
Servandum Quem Suæ Rmæ Dominationes si que Ecclesia non habet,
perscribere curabunt si vero reperit ad proximiorem Ecclesiam remittent.
Similit et modum Crandi in Festis Palatii adnotabunt, cumq. cura-
bunt servare quatenus mens Illmi Excellmi Rdmi Loci Ordinarii

Datt in Michałpol d. 2 Maji V.S. Anno Dni 1796.

M. Odyniec Deca: Wirzbe Sekr.

W Państwach JCK Imperatorskiey Mości Katarzyny II. Imperatorowey y Samowładczyny Wszech Rossyi &c. &c. &c.
Pani Naszey Naymiłosciwszey.
Michał Roman z Starego Sierakowa Hrabia Sierakowski z Bożey y Stolicy Stey. Apostolskiey Laski Biskup Laty czowski Orderu Sto Stanisława Kawaler.
WW. XX. Archidiakonowi y Archi Prezbiterom Diecezyi Laty czewskiey Nam w Panu miłym Pasterskie Nasze Błogosławieństwo Zalecamy WW. a żebyście po Swoich Archi Prezbiterach do podległych wam W. X.X. Dziekanow wydali Obwieszczenie aby ci iako naymędzey po wszystkich Kościołach tak Świeckich iako y Zakonnych, izby którzy są nie przysięgli na tych miast do Dziekana, lub Archi Prezbitera swego przyjeżdżali, a znim do WW. Horodniczych lub Sądow inszych Ziemskich Stawili się dla wykonania Przysięgi na Wierność Najiaśnieyszey Monarchini w Obecności od Nas Deputowanego Dikhownego y Hrabczego ujezdnego Raport zaś Wszystkich XXzy. tak teraz jako y dawniey Przysięgłych, iako naymędzey do Konsertorza przysyłali, gdyż w Maju ma bydź Rządowi Krajowemu od Nas Podany wszystkich przysięgłych, Regestr Xięży. Ktorego podaniu wszyscy nie przysięgli ani momentu podług deklaracyi Rządowey Cierpienia nie będą. Towam Wszystkim W. Xięża Archi Prezbiterowie do wykonania ściśłego Zaleca się. Dan w Winnicy Dnia 5/16 Kwietnia 1796. Roku
Michał Roman Biskup.
L. S.
Jan Kanty Wistocki Sekretarz

№ 22.

Ex.

Consistorio Laticoviensi Romano Catholicarum Ecclesiarum Perillustri Reverendissimo Domino Archidiakono Woznesensi tum Perillustribus Rendis Dominis Archipresbyteris et Decanis

Commendatum

Cum patoticis Documentis Ab Augustissima Imperatrice Domina Nostra Clementissima promissam Romano Catholicae Fidei Protectionem indies demonstratam habeamus expedit profecto ut nihil Omino non modo in Nostris Operibus avertant Superi sed ne in ipsis quidem Orationibus tale patiamur, quo benevolentiam Serenissimae Imperatricis demereri possimus Consistorium, proinde, Laticoviense Perillustri Reverendissimo Domino Archidiacono Woznesensi, tum Perillustribus Rendis Dominis Archipresbyteris

In Imperio Sua Imperatoria Majestatis Catharinæ II. Imperatricis et Autocratoris Totius Rossiæ &c. &c. Dominæ Nostræ Clementissimæ. Michael Romanus de Antiqua Sierakow Comes Sierakowski DEI et Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Laticzoviensis Ordinis S. Stanislai Eques.

Illmis Plurimis Admodum Rdis Dnis Prælatis Canonicis Archipresbyteris Decanis Foraneis, Præpositis Curatis, Administratoribus Commendariis Vicariis Præbendariis, Mansionariis Universoq. Seculari et Regulari Clero Diœcesis Nostræ Laticoviensis Nobis in Xsto dilectis Salutem in Domino Supremo Sua Imperatoria Majestatis Nominali Mandato 6ta 7bris elapso 1795. Ao emanato Regimen Universi Cleri in præsenti Diœcesi Laticoviensi collatum Labentes Jurisdictionem Nostram Ordinariam Diœcesanam Canonice 31 Mensis Martii V. S. Currentis 1796. Ao fundavimus et Consistorium Nostrum Generale Laticoviense ereximus Archipresbyteros et Decanos Foraneos constituimus regulam Juris procedendi præscripsimus Officiosam Processum pertractationem ordinavimus in Archipresbyteratus et iis Subordinatos Decanatus Diœcesim dividimus Propterea cum Nos pro munere Nostro Pastorali administrandæ Justitiæ Vobis gratia præmissa peregimus et ut supra ve. Sua Imperatoriæ Majestatis Mandati Soli tantum Jurisdictione in Spiritualibus hacce in Diœcesi gaudeamus Notificamus Universo Seculari et Regulari Subiecto Diœcesi Nostra Laticoviensi Clero, quatenus in cunctis occurrentibus Necessitatibus ad Nos Officiumque Nostrum Generale Consistorii Laticoviensis Vinnicæ adpræsens Locatum recurrat Jn Quor Fidem ve. Datt Vinnicæ Die 11. Mensis Aprl 1796. Ao V. S.

Michael Romanus Episcopus

L. S.

Joannes Cantius Wisłocki
Secretarius.

Nro 15

Illmis Perlibq Admodum Rdis Dnis Prælatis Canonicis Præpositis Curatis Commendariis Vicariis &c. Salutem in Dno.

Præcomissa desuper ab Illmo Archipresbitero Camenecensis Joanne Zamoyski Præposito Ecclesiæ Barensis Executioni mandandi, Solita Cursoria, tam Processus Omnes in Originali mitto, quam cerciores facio, de Sacris Oleis ac Directoriis Officii Divini reperibilibus in mea Residentia Circa Amum Maji Pro quibus Conducendis Curabunt Sua Rda Dominationes emissarios cum Vasis ad me Ordinare ac Simul solutionem pro Oleis Sacris flor. G. pro Directorio Officii Dni flor. G. cum dimidio in moneta Argentea curabunt in quam transmittere Cursoriam Subscribent, Originalia in Libris Processuum ad notabunt et ad proximiorem Ecclesiam remittent meo vero sua enixe ad Deum postulantem Suffragia humilem sensum sciant

Datt. in Oppido Michałpol d. 20 Aprilis V. S. Ao Dni 1796.

Martinus Odyniec Can. Camenec. Decan. Winnic. Præp. Michałp.

Wiadomo Wam już zupełnie Naymilsi, że Naymiłosciwsza Monarchini
zrzawszy łaskawie na Wielką liczbę Dusz Rzymsko Katolickiego
wyznania oświeconych i bez Rządu Duchownego Zostaiących zlito-
wać się nad niemi y Nowe Dyecezye Ustanowić Naydobrotliwiey za-
częła. A w takowym ustanowieniu gdy spodobało się JEY Imperator-
skiey Wielkości Imiennym Ukazem Swoim Dnia 6go 7bra Roku u-
płynionego 1795. do Senatu danym Mnie na Biskupstwo Latyczewskie
przeznaczić y kościoły Rzymsko Katolickie w Guberniach Podolskiey
Bracł. y Woznesenskiey będące Rządowi Memu poruczyć powo-
dując się to-tak Swiątobliwą Naymiłosciwszey Monarchini Wolą
Konsystorz i Jurysdykcyą Naszą Biskupią w Mieście tym czasowey
Rezydencyi Naszey Winnicy Dnia 11go Miesiąca Kwietnia Roku bież-
cego otworzyliśmy y ufundowaliśmy przy ktorey ufundowaniu należy
to by nam obszernie przypomnić Wam Naymilsi obowiązki Wasze ież
zastawując ich Przekładanie Pomocnikom Naszym a Pasterzom Wasz-
krotko o nich wspominamy Wiara, przyzwoite zachowanie się w Kościo-
łach, godne uczęszczenie do Sakramentow, Winne poszanowanie Mini-
strow Kościoła Posłuszeństwo Kościołowi. Oto są rzeczy ktorych po
Was wyciąga BOG oddaycie Cesarskiego Bogu Nierozu-
mieycie iednak, iakobyście to oddawszy iuż Wszelką wypełnili Spra-
wiedliwość, oddaycie nadto Co iest Cesarskiego Cesarzowi rozkazał
Lstus, Wierność y Posłuszeństwo te to są rzeczy ktore się należą Monar-
chom Wierność Tronowi Posłuszeństwo Prawu, Wierność ktoreście po-
przysięgli Posłuszeństwo Prawu ktoreście podobnież wezwaniem na
Świadectwo BOGA Zatwierdzili. A od ktorey Przysięgi iako dobrowol-
nie y rozmyślnie wykonaney nic Was przed Bogiem y Ludźmi wymo-
wić niepozwala, w przypadku niedotrzymania Oney Wierności, ktora Wam
pomnożyć może. Dobrotliwe względy Naymiłosciwszey Monarchini
y Posłuszeństwo Prawu, ktorego ściśle wypełnienie Szczęśliwość Wam
z Wspot Obywatelem Waszym sprawić nie omylnie może. Za zaś wier-
ność y posłuszeństwo na czem by Zależały niechce Wam wyliczać naymil-
si, bo czego Rodzice od Wiernych y posłusznych Dzieci, Panowie od Wier-
nych y posłusznych Sługi poddanych, Gospodarze od Wierney y posłuszney
Czeladzi żądacie y wymagacie to czyńcie na znak Wierności y posłuszeństwa
Waszego, A nadto w dni Uroczystosci Dworskich z Ambon Wam ogła-
szać się miane przychodzcie do Kościołow łączcie Modlitwy Wasze
z Modlitwami Kościoła y zadługie Życie Zdrowie Zdrowie Naypo-
myślnieysze Panowanie tak Naylaskawszey Katarzynie Wtoreyiako
Całey Nayiaśnieyszey Familii BOGA wraz z Pasterzami Waszemi
błagaycie (A:) Modląc się też razem y za Nas aby Nam otworzyć
BOG słowa wymowy do opowiadania Tajemnic Chrystusowych
Bracia Kapłani Towarzysze y pomocnicy Nasi niezaniedbuycie
tych Prawd y innych wzaiemnych Obowiązkow przekładać poruczo-
nemu Wam ludowi Dajcie Im Pierwiey przykład wypełnienia prze-
strog w tym naszym Pasterskim Liście wyrażonych. A odebrawszy
ten List zaraz w pierwsze Swięto, Ludowi go Zgromadzonemu prze-
czytaycie, po ktorego ogłoszeniu, aby był od śpiewane Te Deum
Laudamus przy odgłosie Dzwonow i z przyłączonemi Modlitwami Zaleca-
my y przykazuiemy. Dan w Rezydencyi Naszey tym czasowey w Winnicy
Dnia 2. Miesiąca Kwietnia 1796. Roku

Michał Roman Biskup.

(L.S.) Jan Kanty Wistocki Konsysto-
rza Jeneralnego Latyczewskiego
y Sekretarz

Osobiscie stawilisie z gotowoscią wszelką podług Punktuw=
ziey wyrażonych z Kamieńca do mnie przystanych 7go Decem=
w Dunajowcach Dnia 3. Lutego a Vell S. 23 Januarij 96. R.
Wincenty Napiorkowski.

Pod Panowaniem Nayiasnieyszey Katarzyny II. Imperato=
rowey Wszech Rossyi &c &c &c Pani Naymiłościwszey
Michał Roman z Starego Sierakowa Hrabia Sierakowski
z Bożey y Swiętey Stolicy Apostolskiey laski Biskup Dawniey
Ruszenski a Teraz Latyczewski Orderu S. Stanisława Kawaler

Wszystkim W. Wielmożnym Jch Mościom XX. Kanonikom Prałatom Pro=
boszczom y Rządzcom Kościołow Rzymsko Katolickich w Dyecezyi Na=
szey Latyczewskiey będących zdrowie y Pasterskie Błogosławieństwo.

Odebrawszy Dnia 15/26 Marca Roku bieżącego od JW. Generała Encheffa
Gubernii Mińskiey Wołynskiey, Podolskiey y Bracławskiey Generał Gu=
bernatora Senatora y Roznych Orderow Kawalera Tymowfeia Iwanowi=
cza Tutolmina pod Numerem 1137. Radosną wiadomość, że Dnia 15 Mie=
siąca Lutego Nayiasnieyszy W. Xiąże Konstantym Pawłowicz z Nayiasniey=
szą W. X. Anną Teodorowną wszedł w Małżeńskie związki y iako pociecha
kiedy na pewnieni byliśmy, takie y z radości Was Naymilsi Bracia chcemy
Uczestnikami uczynić. Jeżeśmy wypłacili się choć po części z tey wdzięczości
którąśmy Panuiącemu Domowi do Smierci winni, od mawniey w Mieście
Rezydencyi Naszey Uroczyste Bogu zapomnożenie się tegoż Nayiasniey=
szego Domu dziękczynienie Leż winniey Naymilsze w Bogu Duchowien=
stwo powinniście za naytuskawszą Religii Waszey Kościołow y Was Samych
od Naymiłościwszey Monarchini Doświadczoną Protekcyą przytęczie
podobne Modlitwy y natychmiast po odebraniu niniejszego listu w Kie=
rwsze Niedziele lub w Swięta list ten z gromadzonemu ludowi ogłosiwszy
y dowinnego Bogu dziękczynieniu zachęciwszy przy odgłosie Dzwonow
przepisane w Dniu Uroczystości Dworskich Modlitwy odśpiewacie y tez
Dzwonienie przez trzydni powtarzacie, a tak wtych y zawsze na potym
w podobnych Modlitwach y mię W. X. Anny Teodorowny po Tey Mężu
W. Xięciu Konstantynie Pawłowiczu Umieszczacie Dan w Rezydencyi
Naszey Biskupiey w Winnicy Dnia 17/26 Marca 1796. R.
Michał Roman Biskup.

Jan Kanty Wisłocki Konsysto=
rzu Latyczewskiego Sekretarz mpp.

Pod Naytaskawszym Panowaniem Nayiasnieyszey Katarzyny II.
Imperatorowey Wszech Rossyi &c &c &c z laski Biskup
Michał Roman z Starego Sierakowa Hrabia Sierakowski z Bo=
zey i S. Stolicy Apostolskiey dawniey Ruszynski a teraz
Latyczewski Orderu S. Stanisława Kawaler

Wszystkim wiernym Chrystusowym Religii Rzymsko Kato=
lickiey wyznawcom w Gubernich Podolskiey Bracławskiey y
Woznesenskiey Mieszkaiącym tak Duchownym iako y Swieckim
zdrowie y Pasterskie Błogosławieństwo.

Wiadomo

Chce Rząd, mieć dostateczne Opisanie Duchowieństwa Dyecezyi Kamienieckiey tak Swieckiego iako y Zakonnego, podług podanych Officio, y tu przyłączonych punktow, Dla czego JWW XX. Dziekani Powiatowi postaraią się niezwłocznie o opisanie całych Dekanatow swoich podług tego, iako większą będą mieli zręczność, albo obiechawszy Dekanaty, albo nakazawszy ziazd do siebie tak Swieckim Kapłanom, iako y Zakonnym, a przynaymniey Przełożonym Zakonnym, Mieszcząc w tym opisie te nawet Klasztory do ktorych Curalnimarum przyłączona nie iest y Domy Panien Zakonnych ieżeli w ktorym Dekanacie znayduią się.

Wypis z Ukazu do Opisania Kosciołow y Klasztorow.

1mo Opisać wszczegulności Duchowieństwo przy Kosciołach czyli Klasztorach znayduiące się z wyrażeniem każdego Imienia Nazwiska, lat Zycia, Lat w stanie Duchownym, lub w Zakonie, z kąd każdy Rodem? Czyli przysiągł na Wierność Nayiaśnie Imperatt Imci? y kiedy? iaki ma Obowiązek? czyli Urząd? 2do Klasztor y Kosciot czyli Murowany? Lub Drewniany? Czy Opasany murem? Lub Opartaniony? 3tio Fundusz Kościoła czyli Klasztoru iaki? od kogo? kiedy nadany? Dochod Roczny iaki? Wiele ma Kosciot każdy albo w Dobrach Intraty y z czego pochodzący? albo w Sumach u kogo Lokowanych? y na iakich Dobrach iaki od nich prowent? 4to Opisać Wsie do Parafii każdego Kościoła należące, to iest Wielość Dusz w Onych znayduiących się Płci męskiey y Niewieściey? 5to Szpitale ieśli się gdzie znayduią, przez kogo zaprowadzone? y iaki Onych Fundusz? 6to Jezeli przy ktorym Kościele lub Klasztorze znayduią się Szkoły, dać Onich naydokładnieyszą Wiadomość Jakie nauki? Wiele uczących się? iakiego Stanu? Szlachta? Lub nie? wiele ktorych? Czy ci Uczący się mieszkaią w Klasztorze? lub przychodzą w Klassy? Czyli Obowiązani zostawać w tym że mieyscu aż do ukończenia Nauk? Czyli Odeyść mogą? Ktorzy wszczegulności Nauczyciele? iakie daią Nauki? podług iakich Xiążek Czy maią Klassyczne Xiążki? Ktorych to Xiążek Rownie Instrumentow y Machin Fizycznych dokładnych spisać Regestr Szkoły te — Czyli są z Funduszu Klasztoru lub z kąd maią Płace Nauczyciele a Jezeli Uczący się Płacą kto to odbiera?

Stosownie do tych Punktow Opisanie z tą Aktualnością y z tym pospiechem JJmć XX. Dziekani Powiatowi Oddadzą do Kamieńca ad Officyum iak pospiech y iak Aktualność iest Officyo od Rządu zalecona Datum w Kamieńcu Podolt. d. 29. Stycznia 1796. Ru Tadeusz Pawłowski.

Podług Rozkazu Naywyższey Władzy maiąc sobie zadysponowanie a Rssmo Officyo posyłam zupełną Informacyą iak o tu iest wyrażona podług ktorey WWJmc PP. Dzy. nieodwłocznie oddały moiey więcey wyrażoney za Niedziel 2. tu do mnie do Dunajowiec Osobiście

Wszystkiemu Duchowieństwu Swieckiemu y Zakonnemu tudzież Wiernemu Ludowi Dyecezyi Naszey Kamienieckiey Podolskiey Pokoy w Panu. Wiernosć Nasza Ku Tronowi Nayiasnieyszey Katarzyny 2. Imperatorowey Całey Rossyi Pani Naszey Nayłaskawszey nietylko na dostatecznym wykonywaniu od Nas rozkazow Monarchicznych Zależy, ale y wyciągnieniu po Nas abyśmy nieustannie do BOGA zasyłali modły prosząc o szczęśliwe y długo letnie JEY Imperatorskiey Mci Panowanie aniśmy nie przeposminali, w prozbach do Boga Naszych Nayiaśnieyszey Familii Samowładney Monarchini naszey. K temu pomyślna zdarza nam się pora gdy do wiesienie mamy o JW. Jenerał Pubernatora Jzasławskiego y rożnych Orderow Kawalera Bazylego de Szeremetow ze Nayiasnieysza Marya Fedorowna Wielka Xiężna Rossyiska Dnia 7 Miesiąca Stycznia bieżącego Roku Szczęśliwie powiła Corę Mianowaną Anna. Dla tego chcemy aby po Wszystkich Kościołach Dyecezyi Naszey natychmiast po ogłoszeniu z Ambon tego uwiadomienia Naszego Msza S. przy Zgromadzeniu Ludu śpiewana była, y potey skończoney Te DEUM Laudamus przy odgłosie Dzwonow na uproszenie od BOGA długich Lat y wszelkiey pomyślnosci Nayiasnieyszey Nowo narodzoney JEY Imper. Mci Wmpi Annie Jchmć x.x. Dziekanie Powiatowi zwykłą Kursoryą po Dekanatach Swoich niezwocznie rozeszlą tą nasze rozrządzenie y Nas o uskutecznieniu iego natychmiast zapewnią

Dan w Kamieńcu Podol. d. t. Marca 1795. Roku

Tadeusz Pawłowski Kanonik Katedralny y Sędzia Surrogowany Kamieniecki Podolski. L. S.

Taki Uniwersał od Naywyższey Gubernii był do mnie od JW. Horodniczego Dunaygrockiego przysłany, y zaraz na ten czas w Kościoły w tym Horodnictwie do pięciu kościołow z moim, podług Dyspozycyi Jego odesłałem, aże teraz powtornie tak wysłe Rescriptum officio Prałi Camenę Podolia przysłany abym po Całym rozesłał Dekanacie więc zwykłą Kursoryą posyłam do Publikowania i uskutecznienia podług rozkazow wyrażonych Datt. w Dunayowcach d. Mca Marca 1795. R.

Winc. Napiorkowski Kanonik Katedralny Kamieniecki Podol. Dziekan y Proboszcz Dunaygrodu. mpp.

Szczepan Jan Stonecki Dziekan Katedralny Kamieniecki Podolski Proboszcz Szarogrodzki

za niewypełnienie Praw Naszych, a przychodniow Duchownych odesłać
pod Straż w Gubernialny Rząd dla postępowania z niemi podług Praw,
Powtarzamy Rozkazy Nasze Zabraniające Biskupom y Klasztorom Ca-
łemu Duchowieństwu Obrządku Rzymskiego przywłaszczając sobie
cokolwiek od iakiey bądź Duchowney władzy przybyłych w przedziały Impe-
ryi Naszey mieć przesądzenie powszechney spokoyności w znoszeniu
czyli wysyłać im dochody czyli część Onych zebrać prowincyonalnym
y Centralnym Superyorom polegać Ich Rozkazom, w przypadku zaś
w przesłaniu Bull Papieskich albo na Jego Imie pisanych Pism przeszy-
łanych pomienionych Rzymskiego Obrządku Duchowieństwo powinni po-
stępować potoczną mocą ukazow 17 Dnia Januaryi 1792 Roku od Nas
Senatowi danego po ułożeniu Sądzenia podług Praw Cywilnych w in-
nym Zakonnice Ordery maią iedynie przynależeć od Eparchialnych swo-
ich Biskupow Ovo Zlecić Duchowieństwu Rzymskiego Obr.a aby po-
iakimkolwiek nie było poduszczeniem skłaniać y przewlekać w Obrza-
dek Rzymskiey Wiary nie tylko Ruskich Wschodniey Cerkwi ale y Dru-
gich Chrześciańskich Spowiednikow podrzegim Zyskaniem za takowe
wystąpki podług Prawa ono Przypisuiemy podać Nam dostateczną
Wiadomość o Wszystkich Klasztorach y Kościołach z Oznaczeniem tych
Ktorych podaie się Swiatłość dla Młodzieży Lubo ktorzy innemi Bogu
podobaiącemi Czynnościami przynoszą Pospulstwu staranność tamo. Co
zaś się tycze do Części oddzielonych od pomienionych Gubernyi do Cer-
niechowskiego, Mohylowskiego, y Połockiego Namiestnictwa a w tych Kla-
sztorow y Kościołow Rzymskiego Obrządku by Eparchie Arcy Bisku-
pa Mohylewskiego Rzymskiego Kościoła na ułożeniu Ukazu w 17 Dzień
Januar. 1795. R.e od Nas Senatowi danego Zarządzaiący Senat przy-
kazał dla powinnego potym JEY Imper.r Mości naywiększego Ukazu
z Wypełnienia JW.e Jener Gubernii Auszefowi Senatorowi y Kawa-
lerowi postać Rozkaz z tym aby Biskupom Latyczewskiey Eparchyi
Sierakowskiemu Pińskiey Eparchyi Cieciszewskiemu o tym naywyż-
szym JEY Imper.r Mu rozkazie przez kogo należy obiawić uczynione
od siebie im przedpisanie ażeby oni zgodnie z tym punktem tego nay-
wyższego Ukazu przystał w Senat w nieprzewlekaiącym czasie należytą
każdey po swoiey Eparchyi wiadomość o Wszystkich Klasztorach
Rzymskiego Obrządku z Rozkazow w tym punkcie z Oznaczeniem dla
dostawienia JEY Imper.r Mu y dla takowego z wypełnienia w Rozsą-
dzeniu części oddzielonych od pomienionych Gubernii Czerniechowskiey
Mohylowskie Namiestnictwa y przyłączenie w Duchowne Zarządzenia
Obrządku Rzymskiego o czym o takowym Dla wiadomości dana
znać Jeneratowi Woznesieńskiemu Tawryczewskiemu y Kawale-
rowi Zubowu y Jenerał Auszefowi y Senatorowi Pożyłowi
27 Dnia 7br.a 1795. Roku

Szczepan Jan Stonecki Dziekan Katedral-
ny Officyał Jeneralny Kamieniecki Podol-
ski Proboszcz Sarogrodzki.

In Imperio Augustissima Catarina II. Imperatrix Totius Rossia &c. &c. &c. Domina Nostra Clementissima.

Ukaz JEY Imperatorskiey Mości Samowładnącey Całą Rossią z Zarządzaiącego Senatu General Auszefowi Senatorowi Mińskiemu Wołt. Bracławskiemu y Podolskiemu General Gubernatorowi.

Podaią własciwego Nayswyższego Rozkazu JEY Imperatorskiey Mości Ukazu danego Senatorowi teraźnieyszego Mia 7br. 6 Dnia zawłasną naszym JEY Imper. Mci. podpisem w którym oznaczona w nastąpuiącym o Obyciu Powiatów pod Berłt Nasze od Polski przydzielonych Mu rozporządzeniu z wiadomości Nam przystawionej po części Duchownego Rzymskiey Religii ustanowienia w Gubernijach Mińskiey Wołt. Podolt. y Bracławskiey widzieliśmy się, że Wileńska Eparchia zostaie się wakuiącą Biskupie zaś Łucki y Kamieniecki nad przemieszkiwanie w Nim przy Dzielach Imperyi Rzymskiey Religijney Dyecezyi zostaie bez Eparchialnych Naczelników przywracaiąc Monarszą Naszą troskliwość ośobliwszey staranności w ustanowieniu porządku po wszystkich częściach ustanawiamy dla Klasztorow y Kościołow Rzymskiego Obrządku w Gubernijach Mińskiey Wołt. Podolt. y Bracławskiey y Woznesieńskiey Dwie Eparchiy pod nazwaniem Pińskiey rozkazuiąc Mu Biskupom Pińskiemu Rzymskiego Obrządku Eparchiy bydź Biskupowi Cieciszewskiemu, a Eparchiy Latyczewskiey Biskupowi Serakowskiemu 2do Pińskiemu Biskupowi Cieciszewskiemu ukorzentowaćsię w przod Stołowemi Wioskami. Biskupowi zaś Latyczowskiemu Serakowskiemu Naymiłościwiey wyznaczamy na iego Sustentacyą po 3000 Rubli na Rok, które wydawane będą z Dochodow tych Gubernij 3tio Wiadomości Pińskiego Biskupa przyłączyć Klasztory y kościoły Rzymskiego Obrządku Znachodzącym się w Gubernijach Mińskiey y Wołyńskiey, Biskupowi zaś Latyczowskiemu oddać w Wzgląd Rzymskiego Obrządku Zakonnice y Świeckie Duchowieństwo w Gubernijach Podolt. Bracłt. y Woznesieńskiey 4to Dla rozpoznania w tych Gubernijach Dzieł zostaiących kościelnemi y Cywilnemi Prawami Otwarcie Duchownych Miest ustanowić w Pińsku y Latyczowie przy Rezydencyach Biskupich przy Ich zasiadaniu w Konsystorzach przyłączaiąc w One podług własnego w Eparchiach Biskupom wynalezienia po Trzy Członki z Poddanych Naszych Dzieła należące do Sądzenia Świeckich przynależą bydź Konsystorze przy Deputacie od Cywilnego Rządu, a za niedosyć ukończenie mogą znosić zażalenia swoie w Nasz Senat 5to Władaiąc na Biskupow Pińskiego, Latyczowskiego Ich Eparchyi przystawiamy Ich Władzy przyłączyć w Klasztory Kościołow y Drugich Naczelników po świecac Duchownych Obrządku Rzymskiego y przyłączać przychody dla lepszego kościołow utrzymania, a zatem 6to z Mocy danej Dla całey Imperyi Naszey urządzeń w zbraniamy wzywać y wypuszczać w Granice nasze Zagranicznych Książy y w Odpowiedzi tego wszystkich do Dziś przysłanych z Zagranicy na Własność Nam nie zaprzysiężonych oddalić a w przod żadnych Duchownych na Dworskach nie przytrzymywać pod Ostrożnością Zgromadzonego Cału

zanie wyselenia

Nayiasnieyszego Krola Pruskiego Przy Wsi Przybyszowie Rozbito y Ogień Trwał
więcy godzin 4ch Zobydwoch Stron uporna y Nieprzyiaciel Do ostatnich Sił Trzymał
się a potym przymuszony był Reyterować się y ubrał więcy 4000 Ludzi na Mieyscu
Bitwy y Jenerała Brodzkiego y Wielkiey Liczbie Stabs y Obr Officerow a Jenerał Procholski będąc Ciężko Raniony w Mołotkowie umarł y tam pochowany wzdobyczy wzięte naszemi Woyskami Dwa Zagniona y 7. Harmat a wnieworu wzięto
Do 400. Ludzi Pomnieysze Początek y koniec Pomistownie oddawca tego
Woronickiego Ussarskiego Pułku Porucznik Butowicz Przysłany do mnie od
JWpa Jenerał Porucznika y Kawalera Derfeldyna ktory Przez wszystek Ten czas
w Balabi Przymnie Znaydował się a Dla tego Ośmielam się Onego Rekomendować
Od JWpa Jenerał Porucznika Derfeldyna Odebrałem uwiadomienie Pod 10 dniem
Tego Miesiąca Junij Że Nayiaśnieyszy Krol Pruski Po odebraniu Krakowa z Złączonemi Woyskami 10 Dnia y miał ustąpić z Seniczowa Przez Piotrokowicze
y Kimoie 17. Dnia Bezybędz ku Szydłowiczom z Kąd na mierzony Atakować
Kosciuszke Znayduiącego się Teraz z Buntowniczemi Woyskami y że ku zarządzeniu Rossyiskiemi Woyskami ktore złączone z Pruskiemi Przy był JW
Jenerał Porucznik y Kawaler Derfeldyn Że Uwiadomienia Przysłane z Seniczowa od JWpa ad Mirata y Kawalera Winiastaw Zykon Przy Jego Pruskiey
Mości Znayduiącego się
Kto Dłużny Znayduie się Po kontraktach Wexlach Obległych y Drugim Zaciągnionym bądź Sposobem Znayduiących się między Buntownikami Odtąd Tych Samych nieodbawać pod nayswarszą odpowiedzią przed Sądem a wnosili by Oni naznaczonym Terminie w Kasie Jey Imperatorskiey Mości ktorym dla bespieczeństwa będą Dawane Kwity ate Sumy w Czasie będą powrucone tym ktorzy nie
mieli w Polszcze y Litwie korespondencyi Po Jasnym do Kazaniu 2do Kto Dłużnym Zostaie Znayduiących się Za granico między Buntownikami y wiakiey
Liczbie Summa Za Odebraniem Tego Przystać w Prodku Naczelnikowstwa
Uwiadomienie O Targuiące Roznemi Towarami maią Rozprzedać Lub naliczytacyą Puscić Po naznaczonego Ostatnego Terminu R.a 1794 Do 1.
Julij nieodmiennie te Zagraniczne Towary ktorych Wozić Zabroniony w
Rossyą o ktorych Przedtym Publikowaną z Przyłączonym Obwyt. Regestrem Dan w Prodku D 22 Junij 1794 Roku

J.W.ci Jenerał Gubernator Roznych Orderow Kawaler Tymowiesk Iwan Gurież Tutulmin od JO. Plowno Zarządzaiącego Woyskami w Polszcze y Litwie Jenerała Anczysa y Roznych Orderow Kawalera Mikołaia Wasylewicza Repnina odebrał u Wiadomienie, Następuiące Mam Honor Donieść JWK. Pana że przy S. Czynie 26. Przyszłego Maja Plowno Buntownik Kosciuszko ze wszystkiemi iego Siłami Atakowany naszemi Woyskami korpusem JW.ci Jenerała Denisowa z Złączonym z Rusem y Rozbity utracił na mieyscu iednych ubitych mayniey 2500 Ludzi y 17. Harmat, z Kort Cin Reytorował się do Andryiowki w Tey Batalii Komenderował Sam Nayiasnieyszy Król Pruski Rożnym Sposobem 23. Maja Przy Dubience 6000 Buntownikow Pod Komendą Jenerała Zaiączka przybliżywszysię Ku Jeneratu Porucznika Jahrugskiemu Rozbite byli iż niemało utrato uciekli.

Powtornie nad Zaiączkiem Nieszczęscie Otrzymane od JW.o Jenerała Porucznika Wilhelma Chrystoforowicza Fonderfliedyna Pisma następuiącego Otrzymanie obowiązkiem Posłuszeństwa Donieść JW.o Wnie Pana że Zatrzymałszy się Przy Miasteczku Chełmie Buntownicze Woyska Pod Rządem Jenerała Zaiączka Nowowyna y Zagurskiego Rozbite y Rozproszone, a Znaszey Strony Rozbite y Rozpędzone, ubitych y Ranionych bardzo mało. a Nayprzeciw nieprzyiaciol Bardzo wiele, Piątkowym Sprawiedliwie Otrzymanym Zwycięstwie mam Honor Donieść y Pozchowic Litewskie Buntowczyki Woyskami po Prowincie Mińskiey Gubernii Podchodzące w każdym Mieiscu Rozbici byli, Cwiększego Donoszę Ktmu w Batalii pod Komendo Podpułkownika Moycza przy ktorym Buntownikii utracili ubitemi Do 300. Ludzi y 2 Harmaty 2do Pod Pułkownika Desowa w Batalii Siedym było Buntownikow y Do 13 Tysięcy ktorzy utracili 6. Harmat otrzymane mam zdobyczy 3tio Pod Komendo Brygadyra Benixona ktory spotykaiąc się Tłupy wrozległości 4 mil Pod Miasteczkiem Lipnickim Buntownikow 4. Ten że Pan Benixon Czerwca Dni Potym atakuiąc Ich przy Miasteczku Orlianie Rozpędził Sto Tego Mieiąca 6 Dnia Pan Benixon atakował przy Miasteczku Wiszniowcu Buntownikow Pod Komendo Jenerałow o Pinskiego y Sulistrowskiego y pobił na mieyscu więcy 200 Ludzi y do stat zdobyczy Jedne Harmata Wnie Otym y Rekomenduie Otych wbiegu 5. Dni — Trzy krotnie otrzymanych Zwycięstwach — Okruchy Wmć Pana Powierzonych Zwyczaynym Sposobem Wszędzie Publikować nie tylko Przez Polskie ale y Przeczytaniem po kosciołach y Cerkwiach a tegoż Dnia odebrałem Ja od JO. Prała Iwana Petrowicza Sałtykowa Nayuradzonieyszie Zwycięstwie Złączonemi Woyskami Pod Komendo JW.o Jenerała Majora Denisowa Buntownika Kosciuszke następuiącym Sposobem 26 Dnia Maia Skupienie Buntuiących się Polakow Pod Zarządzeniem Ich Nowego Kanclerza Kosciuszko Złączonemi Woyskami naszemi y Pruskiemi Pod Rządem

y Rożnych Orderow Kawalera Tymoteusza Iwanowicza Tutolmina przepisane są JW^mu Wice Gubernatorowi Pocholskiemu następuiące a mianowicie

1mo Ofiarę 10 a 20 z Prosza pieniężney w połowie Monetą Srebrną y Złotem z Dochodow z Dobr do Jezuickich Kollegiow Osbockiey Ordynacyi przyimować Monetą Srebrną iako Procent od Pieniężnych Summ.

2do z Komor Pogranicznych że te ieszcze Zostaią w dawnym zwyczaiu podobnież nie inną iak Srebrną Monetą ma być przyimowano.

3tio z Dochodow Czopowego y Mostowego z Miast Koronnych Duchownych y Dziedzicznych, iako drobny Zbior w Połowie Srebrem lub Złotem, a w drugiey Miedzią lub Assygnacyami przyimowana będzie.

4to Zbior za Stęplowany Papier Kalędarzowy Druk Żydowskich Ksiąg y Monetą Srebrą lub Złotem Subsidium Charitativum Kościołow z Młynow y Lanowy dochod przyimować wiadowey od płacących będzie zebrany, czyli Assygnacyami czyli Monetą.

5to z Dobr Starościńskich które będą należeli do Skarbu Koronnego podatki takowe maią być przyimowane iakowe trafią się przy zbiorze Monarchicznemi Assygnacyami miedną Monetą aby odtąd niebrakowało a ieżeli by kto przeciwiąc temu targnął się brakować lub w Wartności nieprzyimował, tedy podoswiadczeniu, odeminie doniesiona będzie JW^mu Jenerał Gubernatorowi y Wice Gubernatorowi Pocholskiemu a od takowych Dodatek do Kassy nie winney Monecie iako Srebrney y Złotem przyięty nie będzie.

6to Życzące sobie Kredowac Propinacyę w Dobrach odebranych na Skarb Monarchiczny w Brailowskim Kluczu z 19^tu Wsi Składaiącym się ogłaszaią takowym że maią iawić się w Szastawskiey 2^giey Kommissyi w Żytomirzu z przyzwoitą kaucyą na Termin wyznaczony podług Ruskiego Kalędarza 1mo na 15. 2do 25. Julij 3^tio na 1^mszy Julij t. R. gdzie y kontrakty zawarte będą.

7mo Przywoz Towarow aby nie był przez zapieczętowania y po odbytey na nowey Imperyi Granicy niebyłby przyzwany, ale iako potaiemną w Więzione Zebranie podpadli Konfiskacyi. Co takowe ieżeli u kogo znayduią się iawić się do JW Gubernatora do Żytomirza dla uproszenia Kassy.

8mo Będąc Polskie Kolonie w Mocy Naywyższych Rozkazow Uchylaią się y Kolonistowie od ich Obowiązkow u Walnia się, a życzące używanie tuteysze y Zagraniczne Expedycye mogą przesyłać przez pośrednictwo ustanowionych w tuteyszy Gubernii na Pierwszy raz Pocztowych Kantorow w Żytomirzu i Szastawki. Dla czego aby było każdemu wiadomo niniejszemi Obwieszczasię że w każdym Miasteczku lub Wsi przepisawszy publikować y bez zatrzymania za podpisaniem odsyłać. Dan w Środku Dnia 17 Junij R. P. 1794 Roku.

A tych przytym osobliwey zaś piecze na poddańskiey wierności Obywatelow Głownemu Guberni zarządzeniu moiemu powierzonych spodziewam się za dla wewnętrznego bezpieczeństwa starać się będzie każdy od kryie zamysły tey małey części Wiarołomnych ktorzy z widokow prywatnych kunsz się zakłocić szczęśliwość wiernych J. C. Imperatorskiey Mości poddanych. W Miasteczku Nieświeżu za podpisem y wyciśnieniem Herbu mojego Pieczęci 1794 Roku Dnia 30 Kwietnia

Obwieszczenie.

1mo W Moc odebranego Rozkazu od JWo Generała Maiora Zasławskiey Guberni Gubernatora Kawalera Bazylego de Seremetowa Rozkazu z Przyłączeniem wydanych od J. O. W. Gubernatora Pomocnika Senatora Głownie rządzącego Guberniami Minską Zasławską Bracławską Generał Gubernatora y Rożnych Orderow Kawalera Tymoteusza Iwanowicza Tutolmina Uniwersał ktory Rekomenduie JJW. W. W. Właścicielow Miast y Wsiow przepisawszy Kopie, Publikować w Kościołach y Cerkwiach każdey Niedzieli przy zgromadzeniu Narodow y w Miastach podczas Targow przez wszystek ten czas do poki Bunt w Polszcze y Litwie uciszony nie będzie, przypominaiąc otym iż przysięgali na wierność y poddaństwo Nayiaśnieyszey Imperatorowey o wszystkich Złe myślących donieść mnie dla czego każdy dla wypełnienia Obywatel y Xiądz powinien na tym Obwieszczeniu podpisać się.

2do Rozkaz Tegoż Jaśnie Wo Generała Majora Bazylego de Seremetowa Zasławskiey Guberni Gubernatora Ogłasił mnie że Nayiaśnieysza Imperatorowa Utwierdzi Iei Naywyższym swoim Rozkazaniem na doniesienie Nayuniżenieysze przez JWo Generała Pomocnika Senatora Głownie Rządzącego Trzema nowo przyłączonemi Guberniami Rożnych Orderow Kawalera Tymoteusza Iwanowicza Tutolmina o Starostwach Innych Dobrach Naywyższey pozwolita, przykazać Iż ieżeli rzeczą maiące takowe Dobra mnie Prawa Utwierdzone powtornie dawniey się w Rękach znayduiące się Przywileia Prawem nadane ktorym takowym zdarzeniu mogą donieść do JWo Gen. Majora de Seremetowa za ktorego poprzednictwa odebrane takowe mieć będą od JWo Gen. Gubernatora Tymoteusza Iwanowicza Tutolmina za zaświadczeniem spisaney kopii. Dan w Grodnie Maia 1794 Roku

W Moc nadesłanych od JWo Generała Majora Zasławskiey Guberni Gubernatora y Kawalera Bazylego Szereheiowicza Szeremetowa mnie Rozkazow w okręgu powierzonego w Parafie Skarzenieckiey Ogłaszam się.

1mo Procenta y wszelkie Kapitulne Summy ktore Obywatele Nowo przyłączonego Kraiu Polskim mieszkańcom Handlownie lub innym sposobem zostaią dłużni, To te: poki zupełnie uśmierzone nie będą uśmierzone tam od złodzieyskiey Francyi bez Spokoystwa, do poty aby takowych nie wypłacono.

2do Przyimowaniu Podatkow do kassy od JWo Generał Gubernatora

Ktore Składaią teraz Mińską y Zasławską Bracławską Gubernii Zawiera nierozdzielnym ob=
wieszczeniem. Stosownie do niego y to dobrym abym się starał z iedney strony Czuwanie Spo=
koynosci y Porządku w Gubernach Rządowi moiemu Powierzonych zabezpieczeniem bezpieczeń=
stwa Osob y maiątku do dobrze myślących Nayiaśnieyszey Imperatorowey Jmości Wiernych
Poddanych należących. Zdraycy zaś abym Podług wielkiey Surowości Prawa Krzywo Przysięgow
otwarcie y ostronnie huczących się Oczułtocenie Pokoiu y cichości Powszechney Ktorzy powstaiąc
przeciwko Przeciwko Między Sami Siebie Pozbawiaią w Szystkich Swobod y Prorozdyo
Zdrocy Prawa we Wszystkich Dobrze urządzonych Kraiach własnych tym co Powolnością
y wiernością Swoią na Jeh Opieki y Obronę Zasłużą z powodu Wszytkich Pobudek Powinności
Urzędu mego wypływaiących takie też z Posiadu Prawidel dobrze Postanowionego Rządu Ktory
Ochraniaiąc dobrze myślących, y wiernych Tronowi na Kazuie Nie odwłocznie iąć się wszelkich
krokow Ku poświęceniu Krzywoprzysięzcow mieszaiących spokoyność wespół obywatelow Swoich
Znayduię się w Smutney nader a Koniecżney potrzebie obwieścić tym Pismem że znaleziemi w
spisku powstałego na Gruncie Zbrodniczych Ichtubinskiey Kupy prawideł zamieszania pod=
padli wszelkiey Surowości Kryminalnego Sądu, maiątki zaś ich Dziedziczne, nabyte, lub
od Korony nadane maią się Sekwestrować.
Zaleciwszy J. J. W. W. Gubernii podobnież w dalszym Czasie postępowania niemaiąc Zadney
na Osoby wzgledu, winien iestem przypomnieć każdemu w tym mieyscu pełne Łaskości, y
Słodkie Panowanie Nayiaśnieyszey Imperatorowey JEJ Mości, y te chojne dobroczynno=
sci Całemu Swiatu wiadome, z Ktorey Sumy na swet zostałości Zdraycow ma się stać częścią
nadgrody dla tych Wiernych JEJ Poddanych, Ktorzy gorliwością Ku Tronowi y JEJ
Nayiaśnieyszey Osobie ściągną na Siebie Monarsze wzgledy Naymiłościwszey Osobie
sciągaią Całą Rossyi Samo Dzierżawczy gruntuiącey stałą Szczęśliwość Narodow Ber=
ła JEJ podległych, a Znayduiący w tym Słodycze dobrotliwemu swoiemu Sercu, Dla=
we Błogosławionego Panowaniu. Zapraszaiąc więc Każdego do uczęstnictwa w Zubie=
żeniu nie-porządkom nayuroczyściey przypominam Obowiązek przysięgi z mocy
Ktorey winien iest każdy, iak tylko postrzeże że gdzie buntownicze Zamysły bez naymniey=
szey zwłoki donosić o tym Urzędnikom Mieyskiey, y Ziemskiey Policyi: a ci Za=
trzymawszy pod Strażą Zdraycow przedstawią ich J. J. W. W. Gubernium dla
Surowey Indagacyi, y podania przestępcow, Kryminalnemu Sądowi stosownie do=
czesnego moiego na ten raz przepisu. Zostawiwszy przytym do woli Każdego wszelkie takowe
doniesienia ukrywszy Imie swoie przysłać do J. J. W. W. Gubernatorow, lub
prosto do mnie Kładąc znaki po ktorym by można było donoszącego wynaleść, Ktoro do
mieszenia tego z Indagacyi okaże się być Sprawiedliwemi, temu zaś naznaczona
będzie Słuszna nadgroda za wierność, y gorliwość do Tronu przyrzekanie Nadgrody
takowey przyiąć iawnie, lub sekretnie, gdzie podobniez od iego zależeć woli. Wracić
Każdemu wiadomo, że zamilczaiący nie tylko ocrymnosciach, ale y ozamysłach nawet
Krzywoprzysięzcow podpadaią według Prawa teyże surowości Kary, co y sami [illegible].

y doroszczey odbiorą prawami przepisane nadgrody. Ażeby zaś
6to Te towary należące tuteyszym Handluiącym, ktore istotnie zakupione są i w drodze znayduiące się, lecz do terminu Rewizyi i opisania przez oznaczonych Urzędnikow na to mieysce gdzie Handluiący swoy Targ prowadzi, dostateczne bydź niemogą aby nie pozostali też bez Strażnika Koronnego, w czasie przedaży onych, nie były uznane za utaione czasu Rewizyi a tym samym podlegaiące Konfiskacye, tedy każdy takowe towary na mieyscu ieszcze niedowierzione maiący, powinien będzie przed Czterema Niedzielami obiawić i podać do stęplowania. Ażeby zaś.

7mo Zaden z Handluiących nie poważy się takowy nie obeyrzany i nie zastęplowany Towar ani w drodze ani na mieyscu przedawać poki nowe stęple przyłożone nie będą i naczy przedasz takowego ma bydź poczytana iako zabroniona, a towar też bez stępla przedawany będzie, z Konfiskowany za utaienie zaś postępiony będzie z winowaycą według wszelkiego Rygoru Praw. podobniez.

8vo Zaleca się naysurowiey, ażeby żaden z mieszkancow nowo przyłączonego Kraiu, takowego towaru ktory nie iest Jego, ale się prowadzi za granice dawną w Głąb Rossyi wielkiey nieważył się pod swoim Jmieniem do Stęplowania podawać w takim zdarzeniu inny zamiar Kupcow Rossyiskich bydź niemoże, tylko ażeby poźniesieniu Komor. Celney Straży na Starey Granicy, towary te do Rossyi przeprowadzać mogli wybieg takowy postrzeżony za przestępstwo poczytan będzie, a każdy ktokolwiek pod swoim Jmieniem takowe Cudze towary osmieli się podać za swoie, podpadnie pod Sąd i kary surowo Prawami przepisane, towar zaś będzie z Konfiskowany i przedany dla takowey więc przyczyny Urzędnikom na Rewizyi wyznaczonym przepisano będzie, ażeby Oni w opisaniach swoich każdego mieysca Osobno dokładnie i wyrozumnie Oznaczyli, do kogo iakie towary należą, iż by na potym w przypadku rzeczonego wybiegu można było wszelkie w tey mierze przestępstwa wyśledzić y dociec

9no Potakowym odennie z Urzędu Zwierzchnictwa mego poprzednicżym obwieszczania wszystkich nowo przyłączonego Kraiu mieszkancow Onaywyższym zakazie wprowadzania Francuskich towarow, i innych w Regestrze wprowadzonych dla ktorych się rewiduie, Opisuie i stępluie się Rossyiskim Stęplem wszystkie Rossyiskie towary znayduiących się w tych Prowincyach spodziewam się, iż żaden z handluiących nieodważy się pod żadnym pretextem na utaienie towarow przy zastęplowaniu i nie przywiedzie siebie do tych nie przyiemnych i haniebnych Skutkow ktore wyżey się oznaczone. Ażeby zaś.

10mo Zaden z mieszkaiących w tym Kraiu nie mogł wymawiać się niewiadomoscią tego na potym zaleca się tym pismem, ażeby Manifest Jey Jmperatorskiey Mości o niewprowadzeniu do Rossyi Francuskich i Jnnych towarow w Regestrze wyrażonych wespoł z tym moim Stosownym do Onego Manifestu obwieszczeniem w Kosciołach i na publicznych mieyscach trzykrotnie publikowany był, a nadto na Rynkach Targach przy wszelkich Składach Towarowych, Magazynach i publicznych Sklepach na widok do wiadomości wszystkich, przez wszystek ten czas wystawiony będzie do Poki opisanie y ostęplowanie towarow nie skonczy się.

T. de Totulmin.

Nayiasnieyszy Jeymo Władney Jmperatorowey Jeyqmci Samo Rossyiskiey Pani Iuszey Naymiłosciwszey Głuszey podpisany Generał Porucznik Senator Głownie Rzządzaiący Gubernialni Mieyski y Lidawski y Brzeski so Wrzadzie Jenerała Gubernatora y Orderow Rossyiskich Jmperatorskich S. Alexandra Newskiego S. Rowni Apostolskiey y Wielkiego Xiążęcia Włodzimirza Większego Krzyża pierwszey Klasy Woienny S. Wielkiego Męczennika y Zwycięscy Jerzego Czwartey Klasy y Wielkiego Xięstwa Holsztynskiego S. Anny Kawaler. Powinnosc Naymiłosciwszey Włorenyo na mnie Urzędu co do zbawienie Rzzządzenia Kraiami oddawce do całego Rossyiskiego Berła należącemi

62-60

Dopełniaiąc Nayłaskawszą Jey Imperatorskiey Mci woli względem urodzeyszych krajow na wzor i przekład Nayuyższych Jey Ustaw znaionych pod D. o urodzeniu Guberniy, i zabieraiąc się do zaprowadzenia nayłepszych ile bydź może powiadaiących Macierzyńskiey pieczołowitości Nayiaśnieyszey Pani naszey o dobrodanych Swoich, we wszystkich Rządu Czesciach, porządkow i Ustawień, winien iestem Jmieniem Nayiaśnieyszey Pani moiey á Skutku Nayuyższey tey Manifest Dnia 8. Miesiąca Kwietnia Roku bieżącego 1793 wydany o nie wprowadzeniu w Granice Jmperyi ani lądem a ni Wodą Francuskich towarow służących iedynie do manufakturowania i wyniszczaiących zbytkow, i na ten koniec kazawszy ogłosic powszystkich mieyscach pomieniony o nie wprowadzeniu Francuskich towarow Manifest Kładę sobie za obowiązek, z Urzędu na mnie Nayłaskawiey włożonego, obwieścić wszystkich i kazdego zosobna Nowo = przyłączonych krajow Obywateli o tym, co następuie.

1mo Że wyż rzeczony zakaz wprowadzenia z Zagranicy do Rossyi wyrażonych w Regestrze przypomienionym Manifescie kładącym się i publikuiącym się wszędy wraz niniejszym Uniwersałem, wziąwszy moc i skutek swoy natychmiast, iak tylko ustawiono się komory i pograniczne Celne Straże na Granicach Jmperyi z Portą Ottomańską, Państwem Austryiackim i Polską Rzecząpospolitą, po którym to ustanowieniu komor, naymnieysza rzecz towarow Zagranicznych w Granice Jmperyi naszey wpuszczana nie będzie, i kazdy kto wiedzący o tym pokusi się w ten czas przywprowadzić do Komor naszych co kolwiek bądź z Towarow Zakazanych podpadnie nieochybnie pod rygor przepisu S.6. Punktow wyż rzeczonego Nayuyższego Manifestu. A Jako.

2do Punktem tego Manifesta rozkazano iest, aby wszystkie dotąd wprowadzone z Zagranicy Francuskie i inne Towary we wszystkich publicznych Sklepach i Kramach domowych Magazynach takie obeyrzeć i opisać, i krom dawnieyszych Stęplow nowe na nich wycisnąć pieczęć tedy aby przy wyspełnieniu tey Monarszey woli, z iedney strony odiąć wszelkie sposoby do wprowadzenia taiemnego Francuskich i innych zakazanych towarow, z drugi zaś aby ostrzedz kupcow, żeby ich towary niezostały bez stępla i niemogli w czasie powstanowienia na nowey Granicy Komor bydź wzięte za wprowadzone potaiemnie, a potym samym podpadaiące Konfiskacyę, będą odemnie wysłani do wszystkich mieysc umyślnie na to wyż naznaczeni Urzędnicy dla powszechnego we wszystkich mieyscach tych Powincyi obeyrzenia zapisania, i zastęplowania wszystkich bez wyiątkowania zakazanych Towarow w publicznych kraiach składach Domowych, Stęplach i Magazynach, na przedaż znayduiących się. A potym według brzemienia Nayuyższego Jey Jmperatorskiey Mości ukazu którego tu kładnie się wiernia Kopia

3tio Zaleci się tym że Urzędnikom podobnym że sposobem obeyrzeć opisać i zastęplować wszystkie inne niezakazane Towary dla własnego zabezpieczenia chandlugących, gdyby wczasie te Towary poczytane zapotaiemne wwiezione, z powodu podeyrzania, iż powstanowieniu iuż komor i granicznych Celnych Straży wprowadzone są, a szczegolnie dla tego aby powziąć tym sposobem dostateczną wiadomość o stopniu Chandlu w kazdym mieyscu, i stosuie się do tey wiadomości w maiących się nastąpić rozrządzeniach co do ustanowienia Targow i Jarmarkow. I dla tego.

4to Kazdy bawiący się Handlem lub przemysłem, winien iest, wszystkie swoie towary, iakie która ma bez zwłoki i zadnego utaienia pokazać naznaczonym na to Urzędnikom, którzy obeyrzą ie opiszą, i zastęplują nieprzeszkadzaiąc by naymniey pod zadnym pretekstem wolny tych towarow z sprzedazy.

5to Jeżeli zaś kto handlugących, co kolwiek bądź z towarow swoich zatai, i naznaczonym Urzędnikom do naznaczenia Opisania i zastęplowania nie okaże, aten towar nie zastęplowany będzie na tym postrzeżon lub kto drugi o tym doniesie rządowi, tedy wszystkie takowe bez komornego Stępla towary będą konfiskowane, a ten który przed Rewizorami Stęplugącemi utaiy, podpadnie karze utraty swego Towaru, nadto ieszcze surowemu sądowi,

Wszelkiemu Duchowieństwu Świeckiemu i Zakonnemu Tudzież Całemu Ludowi Wiernemu Dyecezyi Naszey Kamienieckiey Podolskiey Pokoy w Panu – – – Nielytko tomiąc przed Oczyma że z wszelką skwapliwością winniśmy wykonywać Rozkazy Zwierzchności Naszey iako każdy postanowionej od Boga podług nauki Pawła S. ale i nato wiele zważaiąc żeśmy się winni wywiązywać tey że Zwierzchności zapieczętowańość oney około nas zasyłaniem Modłow od Boga naszych zapomyślność we wszystkim Oney. Gdy odbieramy Nayiaśnieyszey Jey Imperatorskiey Mości Pani naszey Naymiłościwszey rozkaz dzięk czynienia Bogu przez Nas wiernych Poddanych swoich za spełnienie Uroczystych Ślubow Małżeńskich między Nayiaśnieyszym Carem z Wielkim Xięciem Alexandrem, a Nayiaśnieyszą Carową Wielką Xiężną Elizabetą Alexiejowną stosowny do naszych Chrześciańskich Obowiązkow posłuszeństwa i wdzięczności, łożywamy Was Duchowieństwo Dyecezyi Kamienieckiey, abyście razem z Nami do wykonania wskutku tu przyłączonego Nayiaśnieyszey Jey Imperatorskiey Mości Pani Naszey Naymiłościwszey rozkazu ochotnemi się stali. Przeto zarządzamy, abyście natychmiast po odebraniu tego uwiadomienia naszego, tak to uwiadomienie, iako i przyłączone Uniwersały Ludowi zgromadzonemu na Nabożeństwo z Ambon publikowali. Dzień zaraz następuiący Świąteczny do Obchodzenia Uroczystych Bogu dziękow naznaczyty, naznaczywszy sposobem opisanym w przyłączonym Uniwersale One wykonali, To rozrządzenie nasze, i przytączone Uniwersały, aby iak nayrychley po Dekanatach zwyktą Cursową rozesłane były nakazuiemy Dat. w Kamieńcu Die 5to Januarij 1794. Anno

Tadeusz Sawołowski Kanonik Katedralny
i Surrogat Kamieniecki Podolski.

Od Armij Jenerał Gubernatora Leyb Gwardij Konnego Pułku Kawalera Major Jzastawskiego Gubernatora i Kawalera Do Dyecezyi Kamienieckiey Ritus Latini.

Z Naywyższego Jey Imperatorskiey Mości Rozkazu wydanego pod Dniem 8. Kwietnia teraźnieyszego Roku z przytoczonym o tym wyrazie, iż zakazano w Woźie do Imperatorskich Francuskich i innych w tym że przepisie wyrażonych Towarow w cale do zbytku, i nie przywoitych rozkoszy służących w takowym zdarzeniu od Jll. Jenerał Gubernatora danego Uniwersału po polsku po Niemiecku y po Francuzku pojedyncżu Exemplarza przytym przytączam, a żeby Zwierzchność Duchowna za odebraniem w Dzięcznych Swoich przykazała rozpublikować potrzy razy czytaiąc te Rozkazy

Bazyli de Szeremetieff.

Nayiaśnieyszey i Samowładney Imperatorowey Jey Mości wszelkich Rossyi Pani moiey Naymiłościwszey Ja niżey piszący się Jenerał Porucznik Woysk Senator Płowny Zarządzaiący Gubernyami Minską Jzastawską i Bractawską i Orderow Rossyiskich Imperatorskich S: Alexandra Newskiego S: Równo-Apostolskiego Xiążęcia Włodzimirza większego Krzyża pierwszey klasy, Woiennego S: Wielkiego Męczennika zwycięscy Jerzego IIIy klasy i Wielkiego Xiążęcia Holsztyńskiego Konny Kawaler.

A 59

czyli ucisnienia nie obzyma tedy maiątym uwiadomić Kamienstnicziy Rząd i Jenerał Jubi
tora czyli Rządce Namiesnictwa prosząc o zasłąpstwo przez danie Satysfakcyi i nadgrody tak
iego powinności i władzy Jako i ukrzywdzionym.

§ 248. o Paszy w Powiecie dla Woyskowych Komend

A Jeżeli w Powiecie gdzie potrzeba będzie odprowadzić Woyskowym Komendom dla Koni
takim na Fundamencie plakatu Paszy, tedy Ziemski Cwon odprowadzi one pokolei żeby
iednemu Possessorowi nad Innych bez winy krzywda się niestała i Ziemskiemu Cwuno-
wi przytym vbezor mieć należy, ażeby zasiane zboże i poddrugie Łąki wypasone i wybite nie
były i krzywd żadnego Gatunku z obuch stron od nikogo nikomu niebyło i stanąć nigdzie do-
tego nie dopuszczać a ieżeli gdzie mimo spodziwanie takowe krzywdy okażą się tedy postępować
Ziemskiemu Cwunowi należy tak iak o tem przepisano w Paragrafie 236. 237..

§ 249. O ostroznosciach Ognia i dozorach Lasu.

Ziemski Cwun ma moc przykazywania na Lassze pilnego dozoru każdemu Gospodarzowi
żeby wszędzie ostrożność nabaczeniu mieli w Domach od Ognia i na Polach przy wypaleniu
Traw i Ścierniska i Pniow i żeby przeiezdzaiący rozkładali Ognie od Mostow mieszkania
i Lasow w takiey odległości żeby pozor złąd wziąść się niemogł i żeby przyodiezdzie ze Sta-
nowiska Ognie gasili a ieżeli gdzie we własnych vroczystach zaymie się ji od czego Boże uchow
waj takowy pożar ktorym by cały Las o niebezpieczeństwo podał wygaszenia w takim ra-
zie Ziemski Cwon powinien sam na mieyscu uczynić wszelkie iakowe tylko można rozpo-
rządzenia, dla przytłumienia pożaru i Obywatelow przymusić do okopywania rowami czyli
Kanałami owych mieysc ażeby ogień daley się nierozszerzył.

§ 250. Pułkom na Pułkowe narzędzia nie używać Lasu albowiem im nato Pie-
niądze na to z Kassy się daią anagotowanie Kassy dać z powały

Pułkom stoiącym w Powiecie czyli przechodzącym Drzewa na narządzenie Pułkowych na-
rzędu i na inne potrzeby Ziemski Cwon sam przez się nic niepozwala albowiem podług
Instrukcyi Pułkowniczey rozkazano obchodzić się Kupno na co i Pieniądze Pułkom daią się
na gotowanie zaś Kassy i pieczenie Chleba czasu Obozowania zarządzam Namiest-
niczego Rządu Ziemski Cwon wyznacza pował wyschte Drzewo i podsadowe.

§ 251. O Zachęceniu do Rolnictwa i pracowitości.

Ziemski Cwon na nową powinien zachęcać nie tylko Rolnictwo do Rolnictwa i pracowi-
tości, Osady zaś do tego żeby zawsze nieco zboża w zapasie się mieli, i żeby w przypadku
nie urodzaiu Obywatele nie dostatku nie cierpieli, lecz i w powszechności wszystkich Ludzi
do dobrych obyczaiow i rządnego Życia.

§ 252. O ożywieniu Żebrakow i ubogich i oschwytaniu pod pozorem
Żebrakow niepotrzebnych wtłaczających się prozniakow.

Ziemski Cwun powinien mieć osobliwą pieczołowitość o ożywieniu Żebrakow i ubogich
i oschwytaniu pod pozorem Żebrakow ale powinien się starać żeby każda Parafia czyli Pos-
sessor, czyli osada swoich Żebrakow Ubogich i przez niedołężność ciała robić niemogących,
karmiła, i onym żadną miarą niedopuszczała przyiść do takiego ostatku głodu, i chłodu, iż
by przymuszeni byli wtłaczyć się po Swiecie a koniecznym i nagannym sposobem do ku-
czyć ludziom pod Oknami czyli na Ulicach y Drogach proszeniem Jałmużny. A Jeżeli
pod pozorem Żebrakow i nie Cracziow znaydzieś z Drugich Powiatow bez potrzebnie
wtłaczających się tedy takowych z chwytawszy wywołać precz z Powiatu. A Jeżeli zbiegami
Oni są bez paszportu, tedy odsyłać do kąd należą a poki odesłanemi niebędą, ieżeli moc
gą robić przynaglać ich do robienia Drog i Mostow, za Obywatelow ktorzy im dadzą
żało co Dzienną potrzebną żywność.

Zgodne z Oryginałem zaświadczam Dnia 12go Xbris 1793. Annō z Zytomierza
Eugeż Zdanowicz Sekretarz.

Jan Stefan Stonecki
Dziekan Katedralny
Officiał Jeneralny Kamieniecki Podolski
Proboszcz Szarogrodzki.

§ 243. Jak postąpić Ziemskiemu Ciwunowi w przypadku Gwałtu w Powiecie

Ziemski Ciwon każdemu Ukrzywdzonemu daie Sądowy zaszczyt dla tego iuż gdzie w Powiecie pokaże się Gwałt tedy Ziemski Ciwon zaraz na mieysce o tym wyprowadzi Inkwizycyą bez przydłużonego piśmiennego Processu, lecz iedynie iawno wywodzi ieżeli stanął taki przypadek czyli nie, ze świadkow się wypytywa a ieżeli ukogo co odebrano i taż sama rzecz znayduie się w całości zaraz rozkaże wrocić i uwiadomi o tem Sąd Powiatowy przed który prozbę pozwala się zanosić, tym którzy dowieść mogą że Ziemski Ciwon porcyalnie czyli niesprawiedliwie postąpił, iako tam w Paragrafie 20.2223. Przepisano.

§ 244. o Wykorzenieniu Kupy Łotrow czyli zbiegow

Ieżeli się gdzie w Powiecie okaże się kupa Łotrow czyli zbiegow tedy Ziemiański Ciwon uwiadamia o tym Namiestniczy Rząd Jenerał Gubernatora czyli Rządce Namiestnictwa, i zaraz nietracąc Czasu dokłada wszelkiego starania łotrow ścigać w tym mieyscu, Powiecie gdzie się znayduią w czym każda Osada obowiązana iest podać rękę wspomagaiącą. I ieżeli po Inkwizycyi pokażą się gdzie w Osadzie Łotrowie czyli zbiegowie byli i onych w Osadzie niechwytano przez niedbalstwo tedy takowe Osady podlegaią Winie i Ciwon przełoży to Ziemskiemu Wyższemu Sądowi który ma nałożyć na niebacznych o powszech z bezpieczeństwo i Exekwować z takowych Osad Starostow i Wyborcow i Sołtysow po Rublu z każdego z nich od Osoby że opuścili mogąc onych z chwytać.

§ 245. Ziemski Ciwon własną mocą nie karać nikogo

Ziemski Ciwon sam przez się na nikogo nie włada Winy czyli kary, lecz to uczynić ma Sąd podług Prawa.

§ 246. O dozorze na dobroć i ochędostwo Mostow i Drog

Ziemski Ciwon nie wpiony dozor mieć powinien w Powiecie nad Mostami większemi Drogami ażeby one w takiey doskonałey dobroci były, żeby na onych zatrzymanie ani niebezpieczeństwo nikomu nie przytrafiło się. A ieżeli gdzie popsuią się rozkaże poprawić tym komu należy bez utraty czasu i do tego przymusić może Ziemski Ciwon. Ma dozor i na to żeby Mostow i Drog nikt nie przekopywał, niezagradzał, i nie przekładał z iednego mieysca na Drugie bez rozkazu i żeby wzdzie na Mostach i Drogach i przy onych nigdzie nie wałało się.

§ 247. o Przemowadzeniu Woyskowych Ludzi przez Powiat

Ieżeli się zdarzy iż Pułk Imperatorskiey Mości czyli Woysko czyli Komenda przy którey Chorąguie przechodzi przez Powiat w ten czas Ziemski Ciwon sam czyli ieden z zasiadaiących w Ziemskim Sądzie spotyka w granicy Powiatu i przemowadza Woyskowych Ludzi do granicy przyległego Powiatu a gdzi potrzeba kwatyr rozpisuię Ziemski Ciwon patrząc na każde mieysce że Obywatelow iednym pomimo drugich uciążliwości nie było bez koniecznej potrzeby; chyba by dla wielkiey liczby Woyskowych Ludzi a niemaiąc dostatecznego dla nich mieszkania; zapisać i postawić nie inaczey iak po dwoch Żołnierzow na każdą Obywatelską Stancyą a ieżeli i mieszkanie mało a Komenda liczna na ten czas rozstawić wedle miary i możności wiele na Stancyą przypadnie i o tem Ziemski Ciwon z wyrażeniem Pułkow albo Komend albo gdzie im kwatery? i iak rozpisano ma przysłać Raport do Namiestniczego Rządu i Jenerał Gubernatora, toż samo uczyni i po wyiściu Pułku czyli Komendy z Powiatu a przez cały czas Komendy Woyskowych w Powiecie ma mieć dozor, żeby z Obych stron i ucisnienia nikomu niebyło a ieżeli gdzie pokaże się krzywdy czyli ucisnienia tedy Ziemski Ciwon roztrząsnowszy z Obywatelow ieżeli kto z nich ukrzywdzonym iest, wymagaić ma Satysfakcyą tak, iak z Obywatelow satysfakcyą uczynić ieżeli oni kogo ukrzywdzili. A ieżeli Ciwon od Woyskowego Komendanta Satysfakcyą za krzywdy

żeby wszędzie ustanowiony porządek przez wszystkich i każdego w Powiecie zachowany był w całości.

Ziemski Cyrkuł Sam i wszyscy w Powiecie Mieszkaiący, obowiązani są przysięgą przed Wszechmocnym Bogiem zachować nienaruszoną Poddańską wierność ku Osobie JEy Imperatorskiey Mości, a iako bez naruszenia dobrego i Wiecznego swego u Szczęśliwienia, przysięgi swoiey przestąpić niemogą. Więc Ziemskiemu Cyrkułowi zaleca się i przypisuie Opiekę, żeby nic przeciwnego poddańskiey powinności i posłuszeństwa w Powiecie niebrał nic przedsięwziął i nieczynił. A jeżeli mimo spodziewania się gdzie się okaże przeciwne temu przedsięwzięcie, wtedy Ziemski Cyrkuł nietylko o tym uwiadomić powinien Gubernialski Rząd i Pańskiego Namiestnika, ten mu przytym doniesie i umierzy podług wymiaru dadzey sobie władzy wznoszyciela powszechnego Szczęśliwienia i własnego swego pokoiu i uszczęśliwienie w czym każdy wierny JEy Imperatorskiey Mości Poddany Obowiązany podług udzieloney sobie władzy sił i możności swoiey pomagać Ziemskiemu Cyrkułowi.

§238. O Werefikacyi Zarazliwych Chorob i oleczeniu Chorych.

A jeżeli od czego Boże uchoway! w Powiecie pokażesię na Ludziach zarazliwe Choroby iakoto plamy wymorzaiące, Dyzenteryę, i Drugie tym podobne niemocy, tedy Ziemski Cyrkuł ma zweryfikować, mi od kładnie sam na mieysce z naydugcymsię w Powiecie Doktorem czyli Felczerem przy Plebanie i Dwoch Swiadkuw, a ieżeli gdzie takowe choroby z Weryfikacya okaże się tedy dla zapobieżenia zaraz się Ziemski Cyrkuł ma odłączyć od zarażonych od chorych tak żeby kommunikacyi iedni z drugiemi niemieli, chodzenie około i leczenie poleca lekarzom, sam zaś w Chorobie uwiadomia nieodkładnie Namiestniczy Rząd Jenerał Gubernatora czyli Rządce Namiestnictwa z Jasnym Lekarskim czyli Felczerem opisaniem, tak Choroby iako i gdzie i od czego ona przypadła.

§239. O Zarazie morowey i Ostrożności od Oney

Jeżeli gdzie w Powiecie rzeczywiście czego niech raczy Bog Naywyższy nalliczne czasy, odwrocić od Ludzi swego! Zaraza Morowa okaże się tedy Ziemski Cyrkuł postępować powinien na Fundamencie przepisu Roku 1771. o ostrożnościach mianowicie Naypierwsze o przystawieniu Warty do niebespiecznych mieysc. Powtore o zabronieniu przeiazdu z kraiu przez zarażone mieysca, i o omieszkaniu obiezdnych Drog Potrzecie o trzymaniu Ognioiw Poczwarte o użyciu ostrożności dla umnieyszenia biedy Popiąte o przymuszeniu do skutku tego czym ochronić siebie od zarazy.

§240. O osadach Zarazonych Jednoże Chorobą i ostawanie dla uchronienia Ludzkiego Narodu.

A jeżeli pokażesię gdzie w Powiecie iż całe osady są zarażone iednoż niebespieczney choroby tedy Ziemski Cyrkuł przytoży starania i pieczy do uleczenia i zachowania Ludzkiego Narodu.

§241. O Ostrożności w czasie zarazy Bydła

A jeżeli w którym mieyscu w Powiecie okażesię zaraza bydła, tedy Ziemski Cyrkuł ma z Weryfikować nieodwłocznie, i o tym nieodwłocznie uwiadomić Namiestniczy Rząd i Jenerała Gubernatora, czyli Rządce Namiestnictwa iasnym opisaniem gdzie odziego i wiele bydła padło, zarażone bydło Ziemski Cyrkuł rozkaże oddzielić od zdrowego w odległych mieszkania mieyscach żadną miarą nieścięgaiąc skur i niedotykaiąc się onych rękami zakopać w głęboką iamę do zakopania zaś używać należy długiey żerdzi, a iamy zasypywać ziemią skrus przez Osady gdzie pada bydło Ziemski Cyrkuł zakaże przeiezdzać, przetoż obiezdne wszędzie Drogi i postąpi na fundamencie Praw o tym ferowanych 1746. 1771. 1774.

§242. O Przymuszeniu do Posłuszeństwa nieposłusznych

Jeżeli gdzie się pokaże w Powiecie w czymkolwiek nieposłuszeństwo całey Osady, tedy Ziemski Cyrkuł uwiadomi o ten Namiestniczy Rząd Jenerał Gubernatora czyli Rządce Namiestnictwa, a przytym przytoży starania o przymuszeniu nieposłusznych do posłuszeństwa podług wymiaru danej sobie władzy.

za bydło, i inne Wazne przypadki. co się do tych że brać maią te środki opisane w Nayuyższym rozrządzeniu o powinnosci Ziemskiego Sprawnika, ktore dla tey części Wam potrzebne przytym dołączam się.

8vo O Targach Cenach Prowiantu kiedy się ich czasy czyli termina do mnie i do Jasnie Wiel: Jenerał Jubernatora wiadomości posyłać odbieraiąc podobnie one od Komisarzow Parafialnych w części Waszey znayduiących się, ieżeli by gdzie, wiakim mieyscu ukazało się złe użycie przedaży Legumin Konsumpcyinych przez niezmierzoną Cenę dla ktorey by Mieszkańcy cierpieli daremną stratę wtakim zdarzeniu wblisko sąsiedzkich mieyscach o Cenie przedaży, macie wspolnie z Komisarzem tey Parafij i Zwierzchnikiem tego mieysca wzięść środki do Ubocenia tego złego użycia i z zgodną Sprawiedliwością uczynić taxe tak, przez ktoreby ani przedaiący ani kupuiący nieszkodowali.

9no Spory prywatne macie słownie rozstrzygać staraiąc się one utatwiać, zgodą co się zaś do tyczy pretensyow rownie czyniąc rozstrzygnienie starać się do tego uczynić skrzywdzonej stronie wprzypadku zaś niezgody czyli uporu, przełożyć aby szukali Sprawiedliwości w Sądownictwie.

10mo Do wełyściu w obowiązki Wam powierzone starać się rozpoznać wszczegolności Sytuacyą Pen i Mieysc w Części Waszey leżących, nie mniey o urodzaiach Targach, Rękodziełach a Wszedtszy w Gospodarstwa wiedzieć oplonie Każdego Ziarna tego Roku wiele iatego, i gdzie posiano, i otym sporządziwszy do Stateczną wiadomość z wyszczegolnieniem Każdy Wsi do mnie w raporcie odsyłać.

11mo Na ostatek W zakończeniu mam Oświadczyć, pracą, usilność, i rostropność Waszą: Ufam Ja: iż będą naymocnieyszym fundamentem Wam wruconego dzieła i pod ten czas wezmie skutki ten Cel do ktorego wy przez mnie obrani iesteście.

O obowiązku mego niezapomnę Ja przed wyższą Zwierzchnością okazyi znakomitą Usługi wasze, a Owoce pożyteczne z nich zakosztowane z rzędzac dla was będą cześć y Nayuyższą Pracom pochwałę. Ja zaś przyiacielskim długiem pozostam, opiekowaczej Waszą wystużoną nad grodą

Bazyli de Szeremeteff.

Jakie dane są Ziemskim Komisarzom pełnigcym Obowiązki Kapitanow Sprawnikow i Naczelnikow wydziałow z Parafiow ustanowionych dla zachowania spokoyności i dobrego porządku odpowiadaiące Policij Ziemskiey Instrukcyą odemnie złatych i stałych przyłączam Kopią Duchownym Zwierzchnościom ktore maią bydź po Cerkwiach i Kościołach własnych przy zgromadzeniu się narodu rozpublikowane dzieby każdy wiedział o Obowiązkach własnych i o przyspieszeniu powszechnego dobra, a przypadku nieuchowania żeby się niewiadomością nie tłumaczył.

Bazyli de Szeremeteff.

Rozdział VIII.

O Powinnościach Ziemskiego Cirona czyli Kapitana.

§ 235. Przepis Ziemskiemu Cirunowi czyli Kapitanowi Niższemu Ziemskiemu Sądowi powierzaią się w Pouiecie Naypruod Ziemska Policya, czyli uporządzenie Powtore Przyprowadzenie do skutku rozkazow Rządu i tym podobnych od Ziemskiego zaś Cirona iak On iest pierwszym zasiadaiącym tym Sądzie należy i przypisuią się Jemu to co Następuie.

§ 236. Moralna Instrukcya dla Cirunna Ziemskiego

Cirunowi należy odprawiać powinność Swoią z nieporuszoną wiernością i przyzwoitością ku Służbie Jey Imperatorskiey Mości z Łaskawością i Miłością dla Ludu z Łagodnością bez opieszałości we Wszystkich sprawach i nie przestannym dozorem

Forma

Obowiązki w wspominania w kościołach Łacińskich we wszystkich Modlitwach Nabożeństwach Jutrzni i Ofiarach Świętych na Mszy S. Najiaśnieyszey Familij teraz Panuiącey następuiącym sposobem i porządkiem.

O Zdrowie wierzącey Samowładzcy Wielkiey Pani Naszey Najiaśnieyszey Imperatorowey Katarzynie Alexiejownie Jmości Wszech Rusi

O Następcy Jey dobrze wierzącym Panu Najiaśnieyszym Cesarzowi i Wielkim Xiążęciu Pawle Piotrowiczu i o Żonie Jego Dobrze wierzącey Najiaśnieyszey Pani Wielkiey Xiężnie Maryi w Teodorownie

O Dobrze wierzącym Najiaśnieyszym Panu Wielkim Xięciu Alexandrze Pawłowiczu i o Żonie Jego Dobrze wierzącey Najiaśnieyszey Pani Wielkiey Xiężnie Elizabecie Alexiejownie

I O. Dobrze wierzącym Najiaśnieyszym Panu Wielkim Xiążęciu Konstantynie Pawłowiczu I o Dobrze wierzących Najiaśnieyszych Paniach Wielkich Xiężniczkach Alexandrze Pawłownie, Helenie Pawłownie, Maryi Pawłownie, Katarzynie Pawłownie i Oldze Pawłownie i Całym Dworze i Woyskach Jch Modlmy się Panu.

Instrukcya dla zarządzaiących okolicą

Dla ustalenia spokoyności, porządku i wiernych wiadomości, o powodzeniu Gubernij do odbycia podług przepisu Nayważnieyszego Rządu dzieli się ona na Części które się nazywać będą okolicami w których WC. Pan naznaczony iestes naczelnikiem, iako więc Parafie WC. Pana okażą rozległość i winich Komisarze Sprawuiący Urząd Ziemski Sprawników opatrzeni Instrukcyą od Nayważnieyszego Rządu dla tych przytaczaią się przytym opisanie.

1mo Nayważnieyszy a nayważnieyszy Punkt baczeniu Waszemu poleca się Wierność ku JEy Imperatorskiey Mości Poddańską i Prawom Nayważnieyszą władzą ustanowionym posłuszeństwo w Części waszey zamkniętych wszystkiego stanu Ludzi, i chociaż mnie manifestem nawet spodziewać się niemożna z przeciwienia się temu mieycie wszelako za naypierwszy Wasz obowiązek, na nayminieysze przeciwne Waszemu mępisowi okoliczności nie ospałym patrzyć okiem, nietylko już nadoyrzałe złe ale gdy by myśl kuszącą się była, oto niech nie będzie przed wami ukryta we Wszelkich więc skrytościach podobnego zdarzenia postąpić rostropnie i zdelikatną ostrożnością iawne zaś czyli oczywiste, iawnie utrzymywać, ozamysłach iakowych wiedząc doskonale wziąść środki potrzebne a nanie natychmiast umyślnym uwiadomić gdyby zaś doszło waszey wiadomości że okazuią się schodki ciągnące za sobą podeyrzenie, uznawszy wszystko u nich tak naygruntowniey utrzymawszy u siebie w Sekrecie iżby uniknąć niepotrzebnych wieści nie zwłocznie od nieść mi.

2do Polecaią Wam w Ogólności policya części powierzoney, która w spot zmocniona przez Ziemskich Sprawników ma bydź zachowana w pełney władzy tak iżby naymnieysze zdarzenie nie uniknęło waszey wiadomości

3tio Jeżeliby Obywatel dla nieposłuszeństwa Poddanych żądał od Was pomocy uznawszy ią stołę macie powściągać, nieuchylaiąc się od przyrzeczonej ostrożności, w przypadku zaś okoliczności i zwłoki niecierpiącey, i temu podobnego, ponieważ w ten czas potrzebna prędka i silna pomoc, zgłosić się do nayblizszego Woyskowego Zwierzchnika utrzymać i mnie raportować.

4to W gwałtowności Rabieży i podobne nie rządy nietylko postrzegać ale rostropnie y skutecznie oddalać

5to Podwładze Waszą oznaczyłem ią potrzebną liczbę pomocników których zrobiwszy spis ma do mnie przysłać zalecaiąc im nayściślejszą pilność i aplikacyą iżby też mogło bydź wzorem dobrego postępowania

6to Jeżeliby od Komendy Woyskowych gwałt lub krzywda zdarzyła się do Jch Zwierzchników udawać się a w przypadku nie uzyskaney sprawiedliwości do mnie odnosić się

7mo Obowiązani Dwa raportować mi o spokoyności y powodzeniu w Części Wam powierzoney, równie JW. Jenerał Gubernatorowi objaśniaiąc zaraźliwe choroby, upadek czyli powietrze

919

Rozkaz Jey Imperatorskiey Mości Samowładnącey Całą Rossyą od Przesiętnego Generał Synodu JW. Jenerał Porucznika Sprawuiącego Urząd Jenerał Jubernatora Mińyskiego Zastawskiego i Bractawskiego i Kawalerowi Tymoszejowi Iwanowiczowi Tutolminowi. Podług rozkazu Jey Imperatorskiey Mości Przesiętny Jeneralny Synod przykazał 1mo w Moskwie Przesiętnego Synodu Kantory do Synodalnych Osob, Urzędow i do innych Diecezalnych Bishupow także Sawropigialne Laury y Klasztory postać rozkazy oznaymuiąc temi: iż podług Naywyższey Jey Imperatorskiey Mości woli Uroczyste Ich Imperatorskich Mościow Cara i Wielkiego Xięcia Alexandra z Carową Wielką Xiężną Elizabetą Alexiejowną śluby teraz Dnia 28. Septembra Przyduorney Jey Imperatorskiey Mości Cerkwi wypełnione - - - Z tych więc powodow zaodebraniem takowych rozkazow następuiącego Dnia zaczołszy się z Cyrimoscią rozrządzaiącą od prawić zato Niezodrobiwego Boga we Wszystkich katedrach, Cerkwiach i Klasztorach z gromadziwszyśię przed Samą po przeczytaniu tych że rozkazow uroczyste dziękczynienie z Dzwonieniem przez Cały ten dzień i następuiącego dwa Dnie kontynuowali, gdy zaś Form do poczytywania Nayuyższych Imion we wszystkich odprawach Jey Imperatorskiey Mości i Ich Imperatorskich Imion Mościow, także i Tabel nayuroczystszych wiktoryalnych dni wielości wyznaczona, wtuteyszey Synodalney Drukarni iest wydrukowana przetoż one przytychże rozkazach rozestać dla dopełnienia winnego podług liczby Sytuowanych w niey Klasztorow i Cerkwi wypadnie wielość w Kantory zaś i Inne Diecezyę taż postać tylko pokilka Exemplarzow dla tego aby wszędzie na wzwyż wyrażoney Ceremonij a potym zawżdy we Wszystkich a We wszystkich Cerkiewnych odprawach Jey Imperatorska Mość Prawowierna Carowa i Wielka Xiężna Elizabeta Alexiejowna poczytywana była iak w tey Formie wyrażona - 2do Z tych Form i Tabel do powinnego i stosownego we wszystkim iak w pierwszym punkcie przepisoną do pełnienia postać i koleia dla Inieyskich Woyskowych i Flotnych Cerkiew potrzebna wielość Exemplarzow aresztuiące inne Diecezyę w tey liczbie i w Pińsku rownie Wielmoznemu Jmć Jenerał Porucznikowi Senatorowi i Kawalerowi dla Klasztorow i Cerkwi Rzymskiey Religij i uniackiey Mińyskiey Zastawskiey i Bractawskiey Guberniach Sytuowanych odesłać teraz na pierwszy raz Form pokilka Exemplarzow dawnych tylko litowych teraz od sytaśię przytym 30 Drukowanie zaś tych Form i Tabel i rozesłanie powszystkich Diecezyach podług liczby Klasztorow i Cerkwi rozkazem Przeswietnego Synodu Moskiewskiego do Kantora Swego przypisana wtym aby Wielk Panu od Arcybiskupa Mińyskiego za odebraniem przez tego posłane były te Formy i Tabelle każdego rodzaju nie mniey iak 500 Exemplarzow dla wyrażonych Rzymskiey Religij i uniackiey Cerkwi 14go Septembra 1794. Roku Cryginalny podpisali — Ober Sekretar Hryhory Rudakowski Sekretar Hawryło Murełow Regestrator Piotr Iwanow.

Od Armij Jenerał Majora Leyb Gwardij Kexholmskiego Pułku Kimier Majora Zastawskiego Gubernatora i Kawalera.

Przesyłaią przytym kopie z rozkazu Nayiasnieyszey JEY Imperatorskiey Mości i Przeswietnego Rządzącego Synodu o naypozdańszym uskutkowaniu przeszłego 28 Nbra Uroczystych Ich Imperatorskiey wyseczeństw Wielkiego Xięcia Alexandra Pawłowicza z Wielką Xiężną Elżbietą Alexiejowną ślubow Niech raczy Rząd Duchowny obwieścić i przykazać po swoie Jurysdykcyą będącym mieyscom ażeby oni w następnym Dniu po odebraniu takowey wiadomości w nieszli Zgrące Modlitwy do Boga z upadnieniem na kolana we wszystkich Soborach Cerkwiach y Klasztorach przed Mszą S. po przeczytaniu Kopij z Ukazu Przeswietnego Rządzącego Synodu przez Cały dzień z odgłoszeniem Dzwonow które nie tylko w ten Dzień cały ale i następne dwa Dnie kontynuować dla Obwieszczenia zaś przy wszystkich Duchownych Ceremoniach Nayuyższych Imion Nayiasnieyszey JEY Imperatorskiey Mości i Ich Imperatorskich wyżeczeństw przytęzam przytym Formie z ktorey także niech raczy rząd Duchowny rozkazać zdzierć kopie i rozesłać w będące mieysca pod swoią Jurysdykcyą złym Warunkiem żeby nayuż wspomnionych modlitwach a potym i zawsze przy Duchownych Offiarach Jey Imperatorska Mość Prawowierna Wielka Xiężna Elżbieta Alexiejowna wspominalna była wonej Formie wyrażone - -

Gubernator Bazyli de Szeremetoff.

Obywatele maią zawsze wolność iechać za Granice, rownie Kupcy
Nieżeżanie v Żydzi tym sposobem przepuszczane będą Obywatele z Ich
smem y Zaświadczeniem czyli biletami od Ziemiańskich Starostw, kto-
rzy zostaią w Larafiach, a te Zaświadczenia Ktorym będą wydane od Zie-
mianskich Starostw powinny będą przysłane do Mnie do Dunajowiec
na ktorych Zaświadczeniach będzie wam dane Zaświadczenie po Rossyiku
co bez moiego Zaświadczenia nikt nie będzie przepuszczony po Kościołach i
Cerkwiach w Całey Larafii Kamienieckiey ma być ten Rozkaz publikowany.
z godne z Oryginałem z Podpisem.

Maciałnik z Horodz Rotmistrz Bem.

Rozkaz Uniwersałem Obywatelom Lub Rządcom Kamienieckiego Obwodu
i Naczelnikom w Obwiadłościach

Po odesłaniu d: 20. Xbris 1793 od JW Jenerała Majora Lub Gwardyi
Konnego Pułku Szymiera Majora Zaslawskiego Gubernatora y Kawalie-
ra Bazylego Szeregiewicza de Szeremetow, Rozkaz przykazuiący Wo-
szkim Obywatelom Rządcom, i na Granicach Utrzymuiącym Komend War-
ty, y na Komorach i rożnych przeprzestkach aby Cudzoziemcy take Zasiadec-
twem iako też bez Zaświadczenia i pod żadnym pozorem nie byli przepusz-
czani a kiedy będą przechodzić iakowi Cudzoziemcy konno pieszo lub po-
iazdem iakowym, za trzymać tych w Wrbnym Areszcie aż do Onego przyiazd
nie czynigc żadney przykrości a mnie iak nayprędzey dawać znać do Du-
najowiec Jezeliby zaś kto odważył się takowego, przepuścić a mnie Za-
dney wiadomości niedał, takowe nie posłuszeństwo rozkazowi pod wid-
ścieni i Surowemi karami odpowiadać będzie.

Dla wiernieyszego poznania, że ten Rozkaz w sydzie był na każdy Oby-
watel lub Rządca na tey samey kursoryi podpisał, o Ktorym Czasie i
Godzinie do niego przyszedł, kiedy go odesłał y do kod. Jeżby zaś na
tey samey kursoryi zabrakło mieysca do podpisania to na innym pa-
pierze ma bydź podpisano z wyrażeniem Dnia Godziny y do kod ode-
słane iest, a po obeyściu każdego mieysca ma bydź przysłane do Du-
najowiec

L. C. K. Rotmistrz Bem

ty głowną Komendę uwiadomić, w przypadku nieuczynionej Salvosalvei
donieść mnie. Jeżeli by broń Boże w okręgu przeznaczonym okazała się
zaraźliwa Choroba na Ludziach to iest Gorączka z wRzodami Dysenteryą
Krwawa y tym podobne Choroby to wszystko Ziemiańskiemu Sprawnikowi
Oznaymić na mieyscu znayduiącemusię w okręgu Doktorom lub Lekarzom
mnieyszym Parochu y dwoch Sąsiadkach zrewidować ágdyby okazały
się takowe Choroby zdoświadczeniem to dla zapobieżenia Zarazy Ziemiań-
skiey Kapitan powinien odłączyć zdrowych od Chorych tak ażeby iedni
z drugiemi społeczności niemieli dozor i leczenie powierzyć Lekarzom
Sam zaś o Chorobie uwiadomić nie omieszkał Zwierzchność krajową
czyli Tho Jenerał Gubernatora albo Prezydę Gubernię z Całą Doktor-
ską y Lekarską Informacyą taką Chorobę gdzie y komu Ziakiey przy-
czyny przytrafiła się jeżeli w którym okręgu przytrafiła się czego Bog
nawięcznie czasu niech odwraca od Ludzi swoich zaraźliwa Choroba
wten czas Ziemiańskii Sprawnik postąpić ma podług Przypisu 1771
Roku o Ostrożności mianuiście 1.

Na uchodzących mieyscach przystawać wartę 2. Zabronić przeiazdu przez
zarażone mieysce y wyznaczyć obiezde drogi 3. o Nazwisku Osobow
wyznaczyć potrzebnie narzędzia dla uniknienia wynikaiącey klęski S.
Starać się o to wszystkie sposoby Któremi by można uchronić się od za-
razy. Jeżeli by w którym okręgu okazałosię całe Miasto lub też Zara-
żone iedną Chorobą wten czas Ziemiańskii Kapitan przytoży starania
y pilności do uleczenia Ludzkiey Natury. Jeżeli w którym mieyscu
okaże się przymorek na bydło, natych miast Ziemiańskiemu Kapi-
tanowi Oznaymić aby uwiadomił mieyscową Zwierzchność lub Je-
nerała Gubernatora albo zastępcę Jego mieysca z wyraźnym opi-
saniem, gdzie odczego y wiele bydła odeszło. Zarażone Bydło Zie-
miańskii Sprawnik każe odłączyć zdrowe od chorego, a zaś odeszłe
nietykaiąc rękami nieżdyimuiąc Szkur całkiem daleko od zarażo-
nego mieysca w głębokii row zakopać do zakopania długich zażyć
wać kłak iamę zasypawszy ziemią przez to mieysce w którym za-
rażone Bydło iest zabronić przeiazdu y wyznaczyć obieżne drogi
y będzie postępować podług opisow 1770. 1771. y 1774. Roków

Na Oryginale podpisano Jenerał Major

Rozkaz Jasnie Wielmożnego Gubernatora Majora
Orderow różnych Kawalera Szastawskiego Guberna-
tora Bazylego Sergieiewicza de Szeremetow.

59 49

Stany wewnątrz Gubernii mi powierzoney mieszczące i Starostwa czyli inne Dobra do żywocim Prawem lennym przez Jrgo Cesarskiey nadane, lub inne iakowym Prawem Skarbowe i Koleczyckie Dobra posiadające pod niebytność zaś Dzierżawcow rządcy tych Dobr na ten ostatni naznaczony Termin, nieprzedstawionych dowodow Dokumentow nieprzyswiadczonych tedy Dobra posiadane przez nich uznane będą na Skarb i wzięte zostaną pod dozor i Rząd Kommissyi Ekonomicznej d: 16. Abris 1793 Annô

Bazyli de Szeremetoff

Od Jll.mo Jenerała Majora S. Anny Kawalera Zastawskiego Gubernii Gubernatora dla Rosporządzenia spokoynosci Porządku y wiernych Bespieczeństwa Poddanych Gubernia uwiadamia do odkrycia od Nayjwyższego Rosporządzenia Gubernii która rozdziela się ona na Części i to maią się nazwać Okręgiem czyli Cyrkułem Zwierzchności w iakich Parafiach zostaią y naydaią się w tym Okręgu Parafiach waszemi Kommissarzami, którzy maią powinności i obowiązki iak prawnik maią Instrukcyą od Nayjwyższego Rządu tych wszystkich niżey wyrażą się

Parafie gdzie mieszkaią Komisarze

Kamieniecka
Iwaniecka } W: Leon Piotrowski w Borysztowcach.

Czyniańska
Zamokozieniecka } W: Kuczkiewicz w Zawale.
Zorzyńska

Zabsicka
Mukarowska } W: Obrębski w Zaluziu.
Dunajowska

Sokolecka
Kitaygrodzka } W: Mierzeiowski w Bakocie.
Uszycka.

Naczalnictwo Okręga tych Parafii w Jem Rotmistr przemieszkiwa w Mieście Dunajowcach WW Beimowi Rotmistrzowi.

Poruczasię w Rząd wasz urogolności Polskiey czesią wolno powierzoney która powinna bydź wspierana Ziemiańskiemi Urzędnikami Zachowana w zupełney mocy w tym ażeby naymnieysza rzecz przez was utaiona niebyła y owszem ze wszystkim obwieszczona. Rabunki zdzierstwa y tym podobne wykroczenia uskramiać. Jeżeliby zaś nieporządku następowały złe użycie urzędzaży różnych żywności znadprzyzwoitą Cenę w takim przypadku macie osobiście z Sprawnikiem Okręgowym przyzwoitości Dworskiey takiemu złemu Użycie Zapobiec y one nayprędzey poskromić Kłótnie wszystkie między Obywatelami rozsądzać oraz pretensyą rownomierno wykładecznie czynić Satisfakcyą skrzywdzonej Stronie w przypadku sprzeciwienia się wolna Apellacya do Sądu w przyzwoitym miejscu gdyby Obywatel od was potrzebował pomocy na nieposłusznych Poddanych co słuszność każe dać pomoc od Woyskowych Komend gdyby rabunek lub krzywda Mieszkańcom uczyniła.

Którzy teraźniejszey teraz iłego Czasu przestępstwa znayduią się w naszym Imperium na karę Smiertelną osądzeni tych odoney uwolnić i postać do Robot a którzy osądzeni nasze łaskawe upomnienie onym to Darować i postać onych na mieszkanie swobody.

12 Wszelkiego Stanu Ludzie którzy zaimyślyli na Dziesięć Lat niewoli Skazani takowych schodz niedokończyli Dekretem naznaczonego Czasu, uwolnić podobnym sposobem, gdy kto i w Turmie czyli utrzymany nie zwłocznie Wolność darować.

VI. Do Sukcessorow tych Sukcessorow którzy byli karani za Długi Przodkow tych że Zmarłych więzieniem wszystkim takowym darować.

15. Do Kass Imperatorskich i nie którym Szczególnosc z Onych Ludzi którzy więcey nad pięć Lat siedzą w Turmie którzy nie są w stanie zapłacenia uwolnić.

16 Wszelkiego Stanu y kondycyi Woiennym Ludziom którzy dobrowolnie dezenterowali od swoich, Komend daie się Pardon, jezeli się oni powrocą od Dnia tego, w ciągu Roku, a Cudzoziemcom, w ciągu Lat Dwuch.

17. Chrześcianom i Innym rożnego Stanu Mieszkancom którzy dobrowolnie od łączyli się z Imperium Rossyiskiego dac Pardon chociaż oni powrocą od Daty teraźnieyszey przez Dwa Lata, przeciągu Ich zamieszkać podług Manifestow 5go Maja 1779. & 7. Aprilis 1790. i 20. Czerwca 1797. Lat wydanych.

18 Długi Skarbowe niema Umyślną Skarbu Utratę i Inne podobne Decessa byleby nie umyślnie czynione do tysiąc Rubla darować i tych nie odżyskiwać.

19 Za Karczemne i Solne Sprawy u trzymywanych do tąd Straż wszystkich uwolnić podług uczynionych od nich odpowiedzi nic im nieczynić i wszystkie w tych Sprawach wynalezione i rospoczęte dowody porzucić.

20 Niewolnikow oprocz Zaboycow i takich na których są wycelowane znaki wszystkich uwolnić i Osadzić w Ziemiach na to wyznaczonych.

21. Wszystkim do tąd którzy się okazali niepilnemi albo oprocz czułemi, swoie obowiązki oprocz z Dzierzow i Innych umyślnych wykroczenia darowac w napomnienie że każdy znich pracą i usiłowaniem będzie się starał nadeprodzić swoią opieszałość.

Niżey podpisaną Osobistą JEY Imp: Mci Ręką tak
KATARZYNA
Sanct Peterburgu 20go Września
1793. Roku.

Od Armii Generał Majora Leyb Gwardii Konnego Pułku Primier Majora Pskowskiego Gubernatora i Kawalera.

Dla dopełnienia przepisow JW. Generał Gubernatora i rożnych Orderow Kawalera Tutolmina do uczynienia wiadomości nayrychleyszym Czasie wiadomości o Dobrach niżey Wyrażonych Koronie Służących Poleciłich niniejszym Pismem na tych miast Każdemu Komu o tym wiedzić będzie należało czynić wiadomość aby wszelkie Swieckie i Duchowne

żeby wpoźnieysze Wielu nadgrodzonemi byli zawzięci niepzyiaciełskich Fortec y zapalone Batalii Zwycięstwem, uwieńczone wygodami y nadgrodami, podobrzeni, tym ialowe dla żeglugących Woysk od Fundatora tego Nay: Jmp: Piotra Wielkiego ustanowione w Morskim Regulaminie Kayzwyszym zaleciła Roskazem ustanowić Prawidła stosowne zwyobrażeniem Służby żołowey, które porozpoznani i utwierdzeniu swoim wydać rozkaże.

5to Rownym sposobem ażeby odważnemu Rossyyskiemu Woysku uczynić które wszystkie te naliczne Wygody które z potrzebo Służby i z przyzwoitym iego utrzymywaniem mogą bydź zgodne, JEy Jmp: Mci Naymiłościwiey nakazuie, uczynić powinne naznaczenie czasu Służących po dziś Dzień bez Kapitulacyi Woyska w Osobnym Regestrze; otrzymania tych którzy i upokonczeniu oznaczonej Kapitulacyi dobrowolnie w Służbie zostanoś oznaczeniu Kwater podobnych iako Tarczy Monarchiczney tak i Osobistym dla Woysk przyzwoitościom, wygodom dla upsziału potrzasach z Konney Dragurii aby Ci ižby osiadali i napełniali Wsie Mieszkaniem swoim o takie ułożenie, po wyżey rzuconym JEy rozrządzeniu i utwierdzeniu doskutku przyprowadzić i kazać w skuteczność.

6to Teraz iuż po Szczęśliwym Zakończeniu dzieł Woiennych rozkazuie Nayi: Jmp: Jmości uczynić odstawkę w Armii niższych Rang y wyższych Naymodtym którzy umowiony i postanowiony Czas dla nich wystużywszy do tąd w Służbie pozostali Dobrotę natych którzy więcey służyć niemogą dla Starości albo dla Słabości przypadkowych a zie dla tych którzy 25. Lat wystużyli.

7mo Sztab Officerow komplet będącym w Pułkach w Batalionach którzy znaydowali się w Czasie bywszych Woyn z nieboszczyzkiem Królem Szwedzkim i Porta Ottomańską nadgradzać im podług Rang Żołdem aby oni dzielnie Służbę Sprawiewali pokąd na natalianach pomieszczeni będą wczym woiennii koledzy osobistego przytozą Starania.

Rekodzielno.

8vo Zabrać z Jednego mieysca tych którzy na naymnieyszych Szałtach Robią Wina Kontraktu a na ich mieysce Sytuować tych Żołnierzy którzy Żołdu, niedobrali zniepłaceniem do Skarbu mieyscowym Rządem dziś spokoynie bez odmowienia, Maiątkiem nieporuszonym nadgrodzić po Styczniu Januarii 1900. Roku zbraniem od nich Kwarty podług ułożonego Prawa, a potym Statuami 15. Decembra 1763. Roku postanowioneyo przepisuiąc aby każdy władzą maiący w czasu zwyż Oznaczoney umowy sprawił Testamentem, podług Prawa oznaczył swoy maiątek następcom bez wypłaty Kwarty ani zasiebie ani Zabyłych Władcow.

8vo Prozne Ziemi dla Osadzenia, Umnożenia Chlebnego Zapasu i rożnych Gospodarskich potrzeb w Gubernii Jekatarynosławskiey i Władzy i Jawrzyckiey Generała Gubernatorow rozdane Utwierdzić, tym którym one są rozdane i wczym bez podeyrzeniu Dziedzictwie znayduią się złym Dokładem ze po upłynieniu Prawem Zapisanych Lat każdy będzie Obowiązany wypłacać Regularnie wyznaczony Podatek.

11 Podług wątpliwości Okazanych w Roku 1709. przy Rewizyi Towarow w Moskwie i innych Miastach że nanich Szpla niebyła z których Opłata odłożona była dla zebrania dalszych Spraw, i Tłomaczeń iuż odnieś Opłaty niepretendowac.

wstrzymuiąc się wszelkiey przeciwności przepisanej i powołania tych pokażą
godnemi potomkami przodków Zasługami Woyczyznie Stawionych — Kupcy y
Mieszczanie niech maią zasady handlow y przemysłow Ich dobrą wiarą uksu-
waiąc przezorną uwagę przeciwko fałszywym wyobrażeniom często podoma-
iącemi pozorami nadzwyczayne zarobku prowadzącego Ich do upadku
Rolnicy niech przykładaią się do zmnożenia Rolnictwa iako zasługownego i nie-
wątpliwego źrodła bogactw Narodowych — Wszyscy zaś w powszechności y
w przezgodności dla Ręki dzieł maią się przyłączyć do przedziałku powszechnego
Zyczliwości y Czułości zobowiązku Senatu naszego. y Innych wszystkich
mieysc oczekuiemy, że Oni wspolnie starać się będą, ażeby takowe Łaskawe
nasze uwiadomienie nie było bez Skutecznej, y osobistym przykładem pil-
ności y iednomyślności utwierdzaiąc wszystkich y każdego wiernych y rzeczy-
stym Skutkowaniu powołania twego a nadgrody godnych przed Tronem
naszym Imperatorskim zalecać, ażeby każdy odebrał zapłatę za sprawie-
dliwości sobie sobie zasłużone — Niepilnych zaś poddać prawnemu
zawsięgnieniu — Tym sposobem wszyscy żyć będą spokoynie y szczę-
śliwie, y szczęśliwość takowa zostanie na nie poruszonych fundamentach
O co my Boga Dawcy wszelkiego Dobra prosić y naszemi staraniami
nie przestaniemy do pomagać — Dano w Stolecznym Naszym
Mieście S. Piotra Dnia 2go Września Roku od Narodzenia Chrystuso-
wego 1793. Panowania zaś Naszego Całą Rossyiskiego 32. Saurycz-
kiego 20. wpoprzodku mieysce Pieczęci niżey podpisanej JEY Imperato-
torskiey Mci Roku tak Katarzyna Sali Peterburga przy Senacie
1793 września Dnia 11.

1mo Pochwalaiąc Męstwo Lądowych i na Żegli Ludzie Morskiey będących
Rossyi Woysk wielorako y rozmaicie wstawionych którzy wiernością ku
JEY Imperatorskiemu Mayestatowi y Oyczyznie przezwyciężyli wszel-
kie Trudności na Pamiątkę tey Ich Służby, rozdać nawszystkie rzeczo-
ne Woyska, którzy w Marszu przeciwko nieprzyiaciołom, znayduiącym się
na każdego człowieka z niższey Szarży y Srebrnym Medalu dla noszę-
nia na Piersiach na Błękitney Stążce.

2do Wszystkim Officerom i niższym Rangom którzy w utarczce z nieprzyia-
cielem ponieśli Cięzkie Rany y temi będąc okryci Służby więcey czynić
nie mogą, Oznaczyli po ich Oyczyście Pensyą do Śmierci Onych Przyzwoitą
z procentem należącym od Kapitału Woiennego Orderu.

3tio Okrętnym Flottom, y wszystkim nałym znayduiącym się Woyskiem, za
porażenie w ciągu bywszey z Turkami Woyny zdarzone, za odebranie
y zniszczenie Okrętow i Innych Statkow Tureckich w należytą nadgro-
dę a wam podług przepisu S. P. Nayi: Imp. Piotra Wielkiego w prze-
pisach dla Morskich ustanowionego wyszczególnionego oddać Komu co
należy y Rangi porządce nie wzgłędnie.

4to Nayiaśnieysza Monarchini dla okazania oczewistszego Monarszych
Swych Dobrodzieystw ku ochłodzeniu y odważnemu, JEY Woysku cha-

Woiennych w Państwie Szkodliwie przemiany, niszczące dawne u mnie zachowane z Pań-
stwami z Polską w tym przymierze aby wzbudzić przeciw nam ten zjednoczony zbio-
rowym Narod. Wiadomo Wszystkim takim sposobem pospieszylismy nietylko o-
rężem od wrocić zamysły przeciw nam napute, y oddalić zamiary tuż zbliżające-
się, ale oto przy Łasce Boga Rossji zawsze pomocnika przywrocić Jey dawne
Dzierżawe większą częścią iedne wiarą znami włościami na południowy odprzod-
kow naszych w czasie we wnętrznym Zamieszan y Zewnętrznych inkursyi niespra-
wiedliwych oderwano teraz zaś wielkich obszernych y wielowładnych Gubernias z-
zastawskich Bracławskich y Mińskich z mocną Forteca Kamieńcem Podolskim
y ze wszystkim tam że bywszy Wszystkim do dwudziestu tysięcy wszedł liczącym się
bez wystrzelenia do istotney całości znowu mieć zjednoczył, ktoż nie pozna tu O-
patrzności władzy Boskiey Królestwami z rządzącey do puszczaiącey przeciwne przy-
padki na Mocarzow Ziemskich y podrzędne Jego narody y często własnych trudnych
y przeciwnych zdarzeniach Sławy do Swoiey Miłości podnoszącey. Widząc w pełno-
ści łaski Boskiey Dobrodzieystwa na nas y na Państwa nasze wylane Sądziemy
się bydź w Obowiązku przed Ołtarzem Jego Swiętym uczynić serdecznie nasze
modły y pokazać dziękowanie nasze w Ofiarze Jemu miley przez czynione mi-
łosierdzia naszego które przytaczonych tu Punktach oznaczamy Podtrzymowym
przekonaniu że Dobrodzieystwa wiernym Poddanym naszym od pomiędzy nikow
otrzymać zachowuie były, y są naypewnieysze środki wewnętrznego y powierzcho-
wnego pokoiu y ku podniesieniu powszechnego y szczególnego, szczęśliwości zabe-
spieczamy uwiadomiaiąc y pominaiąc żeby Konsystarze y nauczyciele Ducho-
wni dawali: prawdziwą naukę o prawdziwey Wierze y Chwale Boga nie wiernych
y odległego obłąkania do których próżności y fałszywe wnioski pod Imieniem
Roznych Wiar iako będących od Szczęścia przyprowadzali: Ludzkich wątpli-
wych y często przy Ofierze bywaiących nauczaiąc Ich do nabożeństwa y innych
pożytecznych Spraw, aby byli wszyscy utwierdzeni wiedzy y nierozdzielonej mą-
drości, że od tego czasu kiedy Swiatło Ewangeliczne w Rossji nad czem nasze i
prożnym mniemaniem Zjednoczenie Wiary utwierdziło iedno myślność y tym
samym zdawna Narod Rossyjski, przy pomocy Naywyższego przemoc wzioł nad
przeciwnikami miey scowey rządzić aby się przytączyli do Obowiązkow powoła-
nie swoiego wykonywaiąc uciemiężenie y zrożności kuciśnieniu Narodu y
wszelkiemu Złemu uciemiężeniu ciągnącemu za sobą że porucie porządku
Starożytney Państwa rozporządzenia Ekonomii aby pomnożyli Chęć Ich że-
by takowa Ekonomika niechcią tylko, ale idącem Skutkowała, Spomnięc na
to iż my z przychylności ku poddanym naszym wśród Wszelkich Woiennych na-
walności bez mierne Klęski ponoszącym ciemiężyli się obciążać Ich podatkami.
Do tego nieczynie przytłożyć w tym Starania urządzeniem y porządkiem Znaczże-
niem Kary y dozieraniem każdego w porzuconym Jemu Obowiązku nadgrodzić
takowe Klęski. Jurysdykcyą y Magistratury Sądzące bez nadgrody mają być
zastępem niewinności uciemiężonych y postrachem natamiętych Prawa Woy-
ska od Naywyższego Wodza do nayniższego Żołnierza ma się starać zachowa-
wać porządek i przepisy Artykułow Woyskowych z kąd pochodzi duch przemo-
cy którem przodkowie Ich i oni Sami zawsze przemagali nad Liczby i mocą prze-
ciwnikow. Szlachta ma się garnąć do Służby Imperialney y do Sztabu

darstwa

Ten to Uniwersał aby iak nayprędzey Wszystkich Wiadomości doszedł w Statach Podolskich Obydwoch Gubernii Obiatowany y po Parafiach zwykły kursoryz rozesłany mieć chce, zgadzaiąc aby Dwor Dworowi bez naymnieyszego opoznienia one przesyłał y każdy na nim Dzień z Podpisie doyścia tey wiadomości zaswiadczał aby wiedzieć można było wszystkich z poznienia się gdzie Uniwersał ninieyszy przytrzymanym został Dan w Jassawiu na Sessyi Kommissyi Dnia 3. Obin C. J. 1793. Anno

Wice Gubernatory Kommissyi Prezes
Piotr Prochotski
Assessor N. Umblewski

Z Bozey Laski My Katarzyna Druga Imperatorowa y Samodzierzawna Całey Rossyi Podaiemy do Wiadomości Wiernym y Sprzyiaiącym naszym Poddanym.

Wiadomo, że pokrocenie bywszy Polowiem w Haynadrzy Zawartym obroćilismy cały Orez nasz Ku zamiarowi Serca naszego przyiemnieyszemu, żeby utwierdzić spokoyne y bezpieczne Wiernych naszych Poddanych Naywyższey po Błogosławić pożądanemi pospieszeniami rospoczęte dzieła nasze, tak że w krotkim czasie y powaga w siedney zadrugy w Gubernii Podolskiey podniesione zostało, po kładaliśmy iuż też wzgląd na fundament pokoiu y rozporządzenie we wnętrznych starannosci Zaś nasza wroz przestrzedzeniu Handlow, y tego wszystkiego, co do wzrostu iego służy, y całości nasze do tego przykładne powzięte powszechne dostatki, rozliczne Obce usiłowania chciały przerwać spokoyność panowania naszego, odparte zostały, z pożytkiem y Sławą dla Rossyi czego przykład wiedzieliśmy naybardziey w przyłączeniu bez Woyny do Imperium Naszego Krolewstwa Taurydzkiego otworzywszy im nowe sposoby Kawey rzeniu Handlow y przemysłow, i ku większeniu zbogaceniu się. Ale w srod takowego Kwitnącego Rządu Imperium naszego w krotce podniesła się przeciwko Woyna nam od Południa, ledwie tylko uzbroiliśmy się Siłami przeciw temu niesprawiedliwemu nayszadnieniu zaraz na to nastąpiła Woyna od Północy y zamachi mogąca bardzo złemi rozmiemi wewnętrznemi Zamiarami. — Kiedy było wypadało powtarzać Wydarzenia tey dwoiakiey Woyny, kiedy każdy nie cierpiący owego złego Zachowanie w pamięci, swoiey że my w nadziei naszey pomocy Naywyższego z chyżą ku nam y szczerey miłości ku Oyczyznie naszych wiernych Poddanych pozyskaliśmy mocną i nie złomaną w tarczę przeciwko wszystkim złym szkodzącym zamysłom wzgromnieni nieprzyiaciele Jawnie, y uniwecz obrocone poda Stęp przeciwnikow Rossyi Panoł pokoy zgoda — Imperium nasze nie utraciło naymnieyszey rzeczy zwygod swoich Owszem One rozszyrzyło y pożytkało Obszerne Ziemie między rzekami Słuczem y Dniestrem leżące, kiedy zaś przynależeniu Sił do Imperium naszego dostąpienia tego pokoiu zazdrosmiey Sławy y potęgi Rossyi tu zniecili przemocą

Obywatelow w Gubernii mnie powierzoney że oni poznawszy Cene Dobrodzieystw na siebie od Tronu zlanych, z upełney przestronnosci uczuią swoią Błogosławieństwa, y wspólnie przeięci uczuciem Wdzięczności zniosą Serca swoie na podniesienie Modłow ku Bogu Wszechmocnemu o przedłużenie naydroższego Zdrowia Nayiaśnieyszey Monarchini, Całego Nayiaśnieyszego Imperatorskiego JEY Domu. — Dla powszechnego uwiadomienia tym Daie się znać.

Bazyli de Szeremetoff.

Kommissya Skarbowych JEY Imperatorskiey Mci Dochodow maiąc Sobie w tych dniach od JW. Generał Gubernatora i rożnych Orderow Kawalera Tutulmina, kraiow nowo do Imperium Rossyiskiego od Rzeczypospolitey przyłączonych Nayiwyższego Rządcy przysłane Wyiaśnienie, iakie Podatki Uniwersałem Nayiaśnieyszey Imperatorowey i Samowładczyni wszech Rossyi niedawno Publikowanym Mieszkańcom tego Kraiu do dalszey woli y zwyż Naszey Zwierzchności darowane zostały, ma sobie za powinność uwiadomić Wszystkich natychmiast w ogulności, i każdego z Osobna Obywatelow Izasławskiego y Bracławskiego Gubernii iż od opłacenia Podatkow, Podymnego y Szl. Podymnego Konsumpcyinego i Pogłownego Żydowskiego do dalszego czasu są uwolnieni; z Dochodu zaś Konsumpcyinego Podatku licytowanego iako niellicytowanego do Dayścia Publiczney Wiadomości niniejszego Uniwersału Officialistow y kontraktentow Kommissyi swoiey Rachować się obowiązanemi się na Dniu Ostatnym gbris V. S. Dochody Skarbowe ktore Zwierzchność Nayiwyższa także do dalszego rozrządzenia swego odbierane do Rossyi Imperatorskiey mieć chce są następujące. Offiary 10 i 20 gr. Kwarta z Starostw, Łanowe Czopowe y Szelężne Subsydium Charitativum Podatek Ordynacyi Ostrogskiey oraz Procent od Summ Korzeniewskich y Gallicyiskich — Wymienione dopiero Dochody te ktore powinny były bydź Opłacone Pierwszego zeszłego Mca 7bra maią bydź wnoszone do Rossyi tuteyszey Izasławskiey do JMci Pana Marcina Zielinskiego Kassyera Kommissyi swoiey poczowszy od 1go następuiącego Mca gbra Ruskiego aż do ostatniego tegoż Mca Inclusive, Rata Styczniowa przez Exaktorow zwykłych Exakcyom miejscach o tymże Dniu iak pierwey, tylko Podług Ruskiego Kalendarza, odbierana będzie w zględem pomienionych Rat to obserwować należy, iż Offiara 10 i 20 gr. Sama przez Exaktorow dawnych w Obudwoch Guberniach zwyczaynych mieyscach wybierana bydź ma. Inne powyżey wyrażone dochody tu do Izasławia do JMci Pana Kassiera z obudwoch Gubernijow wnoszone y do Kassy wypłacone bydź powinny, wszystkie dopiero wyszczegulnione dochody w takim Samym Pieniędzy Kursie, iaki iuż dawniey przez Kommissyą Swoią oznaczonym został przyimowane będą.

Ostrzega nakoniec Kommissya iż Wszystkie Podatki nawet Podymne Szl. Podymne pogłowne i Konsumpcyine z Miast zaliczkowanych za Rate Marcową y Czerwcową zaległe i te nawet na ktore iuż Kwity nadleciały w Marcu Woysku wydane zostały, a do tych czas Woysku nie opłacone, aż do dnia Pierwszego zeszłego Miesiąca gbra Ruskiego Kalendarza w całości Skarbowi Imperatorskiemu wypłacone bydź powinny. — Aby zaś każdy kto się ieszcze w iakichkolwiek bydź Podatkach do 1go 7bra Skarbowi należących niewypłacił, miał czas do Wypłacenia się, Kommissya przyimować one aż do dnia Ostatniego następuiącego Mca gbra Ruskiego Rossyi Izasławskiey zaleca. Gdyby zaś kto i w tym przeciągu Czasu niewypłacił się do takowego niedopełnienia Exekucya z Rozkazu Nayiwyższey Zwierzchności posłana będzie.

70 ob

Monarsza iest i będzie: ażeby obwarować Obywatelstwu bespieczeństwo i pokoy dawszy im rząd stały na mocnych a nieporuszonych zasadach gruntujący się, z którego by dla każdego wypływał sąd prawy; gdyż to sobie za naymilszy kładziemy obowiązek i powinność od Boga Nam przepisaną, ażeby rozpościerać dobroczynność i czynić wszystkich ile bydź może szczęśliwemi. Tych więc prawideł trzymaiące się nie tylko smy zapewnili im bespieczeństwo osob i maiątkow, ale nad to w nadgrodę poniesionych szkod od zamieszek rozterkow przechodow Woysk i samych Woiennych czynności w tym kraiu bytych rownie też dla okazania pierwszego dowodu prawdziwie Macierzyńskiey Naszey o tych nowych poddanych pieczołowitości, naymiłościwiey rozkazuiemy dzięki po rozpatrzeniu Generała Naszego a Prowincyi onych Generał Gubernatora krzeszenikowa stałych dochodow do Skarbu nieodbierać ich, i niewymagać od ludzi wszelkiey kondycyi tam mieszkaiących wprzeciągu teraz bieżącego i następuiącego Roku aż do 1. Stycznia 1794. do poki ukaz nasz nienastąpi, wyiowszy od tego uwolnienia tylko te nasłute dochody, ktore należą się Koronie z własney Obywatelow woli, iako dobrowolnie postąpione i nikomu ciężarem bydź niemogące, tudzież i ze wszystkich ceł na komorach ustanowione są lub ustanowione będą na nowych Granicach. Wolą iest naszą aby dochody poki ukaz Nasz nie nastąpi, do Skarbu zbierane były nieodbicie potrzebne teraz dla zaprowadzenia w samych że tych Prowincyach porządkow, ustanowienia i utrzymania Gubernii. Znacząc takową dobrocią i takową troskliwością o dobro pomienionych krajow pierwszy Rok Panowania Naszego nad nowemi poddanemi. Spodziewamy się że i oni z swoiey strony poczuią i przekonaią się iż prawie usiłuiemy raczey dobrocią zniewolić serca ich ku Nam i przyięcie do dawney niegdyś Oyczyzny własnym ich zyskiem, pomyślnością i pożytkami, niżeli podgarnąć mocą władzy i oręża. Stosownie więc kutemu gdy MY oddaiemy gorliwe Bogu dzięki za przywrocenie onych do łona prawey ich Oyczyzny, niech też i oni z bierą wszelkie siły swoie i cały gorliwość ku nieporuszonemu posłuszeństwu prawu i woli Naszey a złączywszy się sercem i duszą z wiernemi nam i miłemi Synami Rossyiskiemi niechay składaią iako niegdyś przed laty ieden z niemi naród, zawsze wierny, i posłuszny Monarchom Swoim i zawsze waleczny i niezwyciężony przeciwko nieprzyiaciołom a tym samym niechay coraz bardziey zasługuią na względ i opiekę Naszę iako ieyney Matki cieszącey się ze wszystkich dzieci swoich. Dan w stołecznym Mieście Naszym Świętego Piotra Kwietnia trzynastego dnia Roku od Narodzenia Pańskiego Tysiącznego Siedmsetnego dziewięćdziesiątego trzeciego Panowania Naszego cało Rossyiskiego trzydziestego pierwszego Taurychiego dziesiątego

Oryginał podpisany własną JEY IMPERATORSKIEY mości Ręką tak KATARZYNA

(MP)

Drukowano w Sankt Peterburgu przy Senacie Kwietnia 20. dnia 1793. Roku

Od Armii Generał Maiora Leyb Gwardyi Konnego Półku Primier Maiora Zasławskiego Gubernatora y Kawalera przy zgromadzeniu Pospolstwa w Kościele publikować.

Nayiaśnieysza Imperatorowa Naywiększa Pani troskliwa o dobry byt swoich poddanych, na przyłączony nowo do Rossyiskiego Imperium od Rzeczypospolitey Polskiey kray, y narodow w nim mieszkaiącym zlewaiąc swoie szczodroty nayłaskawsze, iako Oyczyzny Matka raczyła wydanym 13go Aprila tego Roku Manifestem, zniszcześć podatki w kraiu tym wprzod będące, tym że Manifeście wyrażone, który ten przy tym dla powszechnego uwiadomienia udzielam —

Zapewniony z doświadczenia ogorliwości y przywiązania Nayiaśnieyszey Monarchini

Nr 69

JW. Generał Porucznik sprawuiący powinność Generała y Kawaler Tymoftey Iwanowicz Tutulmin przysłał do mnie kopię rozrządzaiącego Senatu 19. Julii zapadłego że Jnszym Nayiaśnieyszy Imperatorowey JEY Mości rozkazom, ażeby Trzcin zrobionych z ukrytemi w nich puginałami, Klingami, lub inną zbroią, nikt nie nosit. Tym końcem dla nieomieszkalnego tego spełnienia tym daię znać.

Bazyli de Szeremetoff

Doszła do mnie wiadomość że wielu z przeiżdzaiących niepłaci przegonowych pieniędzy Obywatelom, ażeby nietylko wolno iadący z apodorożniami ale y sami Kuryerowie zapaśni są zawsze u przegony. Przeto sądzę że to złe użycie dzieie się albo od przeiżdzaiących bezpłatnie lub też od Kozaków dostaiących one, a zatrzymaiących u siebie dla czego ażeby Dworowi wzwyż wspomnione złe użycie od którego skrzywdzeni są Poczte rekommenduię w każdey wsi, gdzie Stacye iest ustanowione wyznaczyć iednego z tamteyszych mieszkańców, i onemu przykazać, aby zawsze przy Poczcie znaydowat się dla dozoru, by Konie przeiżdzaiącym nie wprzód były dawane aż po dostaniu przegonów y W. Pan masz sam tego doglądać, a ieżeliby postrzegł złe użycie lub gdy doydzie do niego, o niepłatne progony skarga, to wyśledziwszy, kto tego iest przyczyną do mnie dokładnie raportować. Tym zaś przeiżdzaiącym którzyby nie pokazywali podorożni wcale Koni niedawać, żeby przez zbyteczne rozgony, tak znoszeniu Koni, iako opoźnieniu Waszym Osobom y Kuryerom niedziało się. Dla tych zaś opłatnich maiątowych Koni przeiżdzaiącym niedawać inaczey iak z apodrożniami Głowną Kommenderuiącego w nowo przyłączonym Kraju Woyskami Generał Gubernatorów, Generał Kommenderuiących, Osobnemi Częściami Generałów, y Brygadnych Kommendantów, może tego w niebytności Kommendanta Fortecy Kamienca Podolskiego zastępuiącego Jego mieysce

Bazyli de Szeremetoff

Z Bożey Łaski My Katarzyna Druga Imperatorowa y Samodzierżawna Całey Rossyi Pani &. &. &.

Naszym nowo przyłączonym od Rzeczy Pospołitey Polskiey Krainom y wszystkim ich Obywatelstwu Łaskę y umileymość Imperatorską

Przyłączaiąc na wieczne Czasy od Rzeczypospolitey Polskiey do Imperium Rossyiskiego Kraie niegdyś z Nim ziednoczone potym za czasów nieszczęśliwych oderwane, i aż dotąd pustoszone, przez ciągły nierząd, i częste we Wnętrzne rozterki które tak powszechny Kraiowy pokoy i swobodę iako też osobistą Każdego Obywatela Szczęśliwość y bespieczeństwo mieszały y wywracały. Widzieliśmy iako z dziejów wieków przeszłych, tak też i za dni naszych wydarzonych przypadkach, ile wiele dzikich odmian i nieszczęść wszelkiego rodzaiu do świadczać przyszło narodom w onych mieszkaiącym aby przyiść z nowu do złączenia się podiedno dzierżawę ziednoplemiennym sobie Rossyiskim ludem, i stać się uczestnikami szczęśliwości sławy y potęgi, któremi dziś przed całym Swiatem Monarchia Nasza przodkuie i szczyci się. Zamiar nasz celny w tym przyłączeniu i wola Monarsza

Jaśnie Wiel. Generał Porucznik sprawuiący powinność General Gubernatora y Kawaler Tymowtey Iwanowicz Tutulmin za zgłoszeniem się do Niego Znayduiącego się w Jassach Generalnego Mołdawyi y Wołoszczyznie y Bez Arabji Konsula Kancellaryi Konsyliarza y Kawalera Seweryna przepisać mi raczył iż byn wspomnionej mi Gubernii obiawił ażeby żaden z Obywatelow tuteyszego Kraiu pod żadnym pretextem bez dołożenia się Sam Sobą z Mołdawskim rządem czynności ani opisow od tego Czasu nie miał, y żeby znayduiący się za granicą we wszystkich Sprawach ktore się trafiała z tamteyszemi Poddanemi udawali się do wspomnionego Konsula Seweryna y żądali od niego należytego gdzie przynależy ustawienia się y Protekcyi, rownie iak i ci, ktorzyby od teraznieyszego Czasu iechać za Granicę zmierzali dla iakichkolwiek potrzeb ażeby prosili od tąd u Mieyskiey zwierzchności na pismie nato pozwolenia z wyraznym oznaczeniem Interessu potrzeb ich ciągnących, a za przeiazdem za granicę w przypadku potrzeby pokazaliby oni Konsulowi Sewerynowi co im będzie dowodem że są Rossyiskiemi poddanemi y że tam przybyli za pozwoleniem Zwierzchności. Żeby zas to było spełnione wszysey tym Pismem uwiadomiaią się a ieżeliby ktorzy potrzebą byli wezwani za granicę takowi powinni według wyższey Osnowy Mnie prezentować dla dostania Paszportu - - - - - -

- Bazyli de Szeremett.

Iużem był zalecił Sądem powierzoney mi Gubernii aby obwieścili Obywatelow w ktorych wzięto przeszłego Roku Prowiant y Furaż dla Woyska bo Oni maiący na ten czas u siebie należne kwity, złożyli dla obrachowania się w głowney Prowiantskiey Kommissyi w Lubniu rezyduiącey, atoli Dziś dostałem Zalecenie od J.W. Generała Gubernatora y Kawalera Tymowteia Iwanowicza Tutulmina, że z przyczyny uchybionego złożenia przez Obywatelow kwitacyi obrachunkow kommissyi zrobić nie można więc pokazesię wszystkim tym ktorzy dostawali w przeszłym Roku Prowiant y Furaż y maią nato u siebie kwity, a żeby oni bez zwłoki i koniecznie bieżącego Augusta y następuiącego 7bra Miesięcy stawili się w Lubniu znayduiącego się tam przygłowney Prowiantskiey Kommissyi JW pod Pułkownika y Kawalera Alexyowa, ktoremu od Komendy Jego naznaczony Termin dla dokończenia porachunku do 1go. 8bra Miesiąca gdyż od nieprzystawiaiących takich kwitacyi w bieżących Miesiącach potym przyimowane nie będą y zastały zanik ze Skarbu niedostaną - - - - -

- Bazyli de Szeremetoff

Dochodzą do Mnie wiadomości że Obywatele tey Gubernii z braniaią się dawać na Pocztowe Stacye Koni, co iest przyczyną że przeieżdzaiący kuryerowie przesyłanie pilnych przez Pocztę Pism ważnego zastanowienia doznaią dla czego zalecam ażeby na potym nim będzie wszędzie nie w nabytym porządku Poczt mieć baczność, ażeby w mieyscach dozorowi Waszemu powierzonych naznaczonych Stacyach zawsze były w gotowościach konie, ktorych na mocy tego danego Wam odemnie rozkazu, macie wymagać u Possessorow bliższych osady po koniec Tygodniu odmieniać te Konie, innemi z tych włości, na ktore koley przypada chociażby one w bliskości nie znaydowały się zachowuiąc o dostarczeniu Koni rowność między Possessorami, ażeby iednemu nad drugiego żadney przykrości a kunkom przez zbytney Poczty, y nie umiarkowane rozgony zniszczenia nie było co wszystko oddaie wasze staranności y uporządkowaniu

Bazyli de Szeremetoff.

[illegible]

Orderów Kawalera, Tymowskiego [illegible] Guberniia wyraźne zalecenie aby wszyst[kie] Podatki z Rat Marcowey i Czerwcowey zaległe wraz z procentem nieodwłocznie oddane zo[s]tały się, obwieszcza wszystkich Zasławskiey i [illegible] Powiatu Obywatelów. Iż Ktokolwiek mimo przedłużony od kilku Miesięcy czas, dotąd w Podatkach takowym Skarbowi Imperialskiemu itąże się nie wypłacił, i onego w Czterech Tygodniach od Daty niniejszego Obwieszczenia do rąk Pana Marcina Zielinskiego Kassyera w Zasławiu zaległe Podatki Odbieraiącego nie oddawszy i Wraz z groszowym nie opłaci, takowego Kwit Woyskom Nayiaśnieyszey Imperatorowey pozostawionych Czterech Tygodniach na Dekaty nieochybnie poddanym zostanie. Które to Obwieszczenie w Aktach Oblatować, i zwykłą po Parafiach Kursorya Komissya rozesłane mieć chce. Żądaiąc iżby Dwór Dworowi bez naymnieyszego opóźnienia one przesyłał, i każdy na osobnym Papierze Dzień i Godzinę odebrania tey Wiadomości zaznaczył aby wiedzieć można było w przypadku spoźnienia się, gdzie Obwieszczenie niniejsze zatrzymane zostało. Działo się w Zasławiu na Sessyi Komissyiney Dnia 25. Sierpnia 1793. Roku

Wice Gubernator i Komissyi Prezes
Piotr Pocholski mpp
Asessor K. Wroblewski mpp

L. S.

Od Armij Generał Majora Leyb Gwardii Konnego Pułku Premier Majora Zasławskiego Gubernatora i Kawalera do Konsystorza Kamienieckiego Obrządku Łacinskiego Obwieszczaiąc wiernych naszych Poddanych o Uśmierzeniu Woyny między Nami y Portę Ottomańską będącey Traktatem d. 29. Xbra 1791. Roku w Jassach zawartym pozostało nam w obowiązku przeznaczyć sobie Dzień dla uczynienia Nayużyszemu uroczysto podziękowania w rzeczii Krotkiego tego Czasu powo tym Traktatem nam skutkowany doświadczył użytków, Handel Morza przyurowney i daley rozprzestrzeniony, okazuie nowe widoki i sposoby do zbogacenia naszych Poddanych, rozszerzenie Granic naszych Sąsiedzkich z Portą innym sposobem utwierdzone są y rozmnożone Osady wtenże Port na zamianę życzliwą naszych uzyskane a nakoniec rozprzestrzeniona siła nasza w Polszcze na wykorzenienie odmian y przeciwności szkodliwych przemocą narzuconych tyle wzmiennie skutkami że nie tylko uwieczone te zamiary nasze, ale nadto nowym przyłączeniem do Imperium naszego rozległych od Polski Krajow albo raczey przywroceniem do Rossyi dawney własności nie sprawiedliwie od niey oderwanych większą obszernością okrążone są nasze Granice y Państwa nasze nabywaią większego wzrostu y siły. W takim to udziale B. Łaski nad nami y Państwem od Niego nam powierzonym powinnością dla siebie być sądzimy dopełnić ochotniey naszey przed Nim oznaczaiąc dla obydwoch Stolic naszych y przyległych ich Rubemiów drugi Dzień 7bra niniejszego Roku, w ktorym przed Ołtarzem Jego S. wypełnić z wiernemi Naszemi Poddanemi uczyniemy dziękuię Jemu Modły, w odległych zaś Mieyscach, gdzie rozkaz Nasza przed Oznaczonym czasem nie dojdzie, takie Dziękczynienie niech będzie dopełnione natychmiast za doyściem tego rozkazu Dan w Cesarskim Siole d. 12 Julii 1793. Roku Panowania naszego 32. Panującego Jedynatego. – – – Katarzyna.

Od Imci Jenerała Leyb Grandy Konnego Pułku Prymier Majora i Zastępiego Gubernatora i Kawalera Do Publikowania po Parafiach.

Z woli Nayiasnieyszey Imperatorowey Jey Mości Uniwersałem zgdzącego Senatu z pierwszego Departamentu Dnia 30. przeszłego Miesiąca Junii do mnie przystanym oznaymiono że Sprawowanie Urzędu Jenerała Gubernatora w Nowo przyłączonych od Xięstwa Polskiego na Wieczne czasy do Rossyskiey Imperyi kraiu zostaiące Gubernie Mińska i Zostawska i Bractawska naymiłościwiey wrzeczone JW. Jmci Jo Jenerałowi Porucznikowi Senatorowi i Kawalerowi Tymofiiowi Iwanowiczowi Tutolminowi i oddanie iemu w zupełnych srodkach i sposobach Gubernii tych czesi tyczących się wiadkich JP. Praff kreczetnikow podług zwyczaiu do rządzenia tych Gubernii umocowany był. Co do wiadomości wszystkim znać daie.

Q. 2. Augusti Roku 1793.

Bazyli de Szeremett

JW. Jenerał Porucznik Sprawuiący urzędowanie Jenerał Gubernatora i Kawalera Tymofiey Iwanowicz Tutolmin, przez przystanego umyślnie do Mnie kurgera potrzebuie, prędkiego przesłania Wiadomości 1mo Wiele w Nowo przyłączonym kraiu w Zastawskiey Gubernii Wszystkich wogólności naydzie się Cyrkiew Plebanii i Klasztorow iakowego One Obrządku i Religii, w którym istotnie leżą Mieysca, iak wiele Osob w każdym Klasztorze i przy każdey Cerkwi Duchowienstwa i Służących znayduie się? Jakim Prawem wszczególności i ogólności każda Cerkiew i Klasztor podlega Biskupom i Diecezyinym Jenerałom i innym podług rożney Religii Zwierzchikom i gdzie Biskupi rożnych Obrządkow, Jenerałowie Zwierzchność maiący nad rożnemi Klasztorami przemieszkiwanie Swoie maią? Czy wszyscy w Granicach przyłączonych Klasztorow i Cerkwi Duchowienstwo zwierzchney i pod ich rządem będący Wykonali przysięgę na Wierność i Poddaństwo Jey Imperatorowey Mci i czy nie ma takich w Liczbie przysięgłych Biskupow i Innych Zwierzchikow, którzy zostaią za Granicą i gdzie istnie i dla iakich przyczyn. 2do Jakiemi Dobrami rządzą Biskupi rożnych Obrządkow i Religii Cerkwie Plebanie i Klasztory rożnych Regół, gdzie mianowicie takowe Dobra leżą i Wiatky Liczbę osiadłość Dusz i Dworow, zas w których nie ma żadnych Dobr Czego żyią? Te Dobra Klasztorne po swoich nazwiskach czyli w padłe w ogólności Wszystkie w Wnątrz zabranego kraiu czyli też tu zostały Dobra a tam Klasztory, lub przeciwnie tu Klasztory a tam Dobra, czyli od padłe Dobra tu należą, do tąd do Manastyrow lub Kassiotow czyli w Liczbie tych nie ma iakowych Dobr Duchownych, których albo Zwierzchney, albo Klasztory zostaią za Granicą, o tem trzeba dać wszczególności dokładną wiadomość gdzie leżą i iaką w sobie zamykaią liczbę Dusz i Dworow i iakowego One są Obrządku. Zaczem do pełniaiąc zalecenia JW. Jenerała Gubernatora mam Obowiązek donieść i prosić o nayprędszey do Mnie gdy by i na Koszt moy nayprędszego uwiadomienia o Duchowienstwie pod rządem Jey Mci Pana będącym w Granicach powierzonej Mi Gubernii zostaiącym niemniey nadwyrężone przykazania żądam przysłania Wiadomości więcey Mnie Objaśnić maiących i jeżeli ie mieć można z przezorności Jego. Q. 6. Aug. Rku 1793. Bazyli de Szeremetoff

1793. An. Q. 13. Ybris Inscribit.

Komissya Skarbowych Jey Imperatorskiey Mości Dochodow, odebrawszy od JW. Jmci Pana Jenerała Porucznika Senatora Nowo przyłączonych do Imperyum Rossyiskiey, Zastawskiey, i Bractawskiey Gubernii Jenerała Gubernatora i rożnych

Xięźnę Maryi Teodorownie o Prawowiernym Panu Wielkim Xięciu Alexan-
drze Pawłowiczu i o zaślubionej Małżonce Jego Prawowiernej Pani Wielkiej Xięż-
ciecie Alexijownie o Prawowiernym Panu Wielkim Xięciu Konstantym Pawło-
wiczu, i o Prawowiernych Paniach Wielkich Xiężnach Alexandrze Pawłownie Maryi
Pawłownie Katarzynie Pawłownie, i Olchie Pawłownie o Całey Rodzie i Ryc-
stwie ich Modlony się.

Z Bożey Łaski My Katarzyna Druga Imperatorowa i Sa-
mowładna Pani Całey &c. &c. &c.

Oznaymuiemy niniejszem wszystkim Wiernym naszym Poddanym
w Dorosłych latach Kochaniemu Wnukowi Naszemu Wielkiemu Xięciu Ale-
xandrowi Pawłowiczowi przy Boskiey pomocy a Naszem błogosławieństwie zasłu-
bilismy Mu w Stan Małżeński Jasnie Oświeconą Xiężniczkę Baden Dnia 9 Maia
z Spowiedzią Starożytnego Obrządku i oleju z Pomazaniem Elżbietę Alexijow-
nę sposobnie ozdobioney Xiężnę w Cerkwi Ziemnego Pałacu w przytomności
Osob Duchownych i Wielkiego Stanu. tym obwieszczeniem naszym wiadomość
czynimy o tym Wszystkim Wiernym Poddanym Naszym i rozkazujemy Ią nazywać
Wielką Xiężną z Tytułem Jey Imperatorskiey Mości Dan w Stolecznym Naszym
Mieście S. Piotra Dnia 10. Miesiąca Maja Roku od Narodzenia Chrystusa 1793.
Panowania Naszego 33. Tamtym Roku 10. Własną Ręką Imperatorską podpisany
Pieczętowano w Peterburgu w Senacie Miesiąca Maja 11. Roku 1793.

Katarzyna

Adamus Comes in Krasne Krasiński Dei et Apostolicæ Sedis
Gratia Episcopus Camenecensis Podoliæ Eques Aquila Alba.

Universo Clero Seculari et Regulari Diœcesis Nostræ Camenecensis Podo-
lorum in Isto Dilecto Salutem in Domino. Quæ Dominationibus Vestris ab
Excelso Gubernio mittimus, quante sunt authoritatis, et quali celeritate exequenda
facile quivis intelligere potest. Primum promulgandum est Populo ad Divina con-
gregato, alterum matura deliberatione Scrutandum et ad Singula Casus puncta
respondendum hoc vel simili modo Ad 1mum Plebania w Miasteczku lub Wsi. N.N.
Klasztor N.N. Obrządku Łacińskiego o Osob Duchownych 3. osob Stanowych kosciol
tow 4. lub 2. podtego Biskupowi Kamienieckiemu Łacińskiego Obrządku Kla-
ztor Generała lub Prowincyała nie ma Mieszkaiącego w tym Kraiu Ad 2dum Wy-
konał Przysięgę na Wierność Dnia N.N. przed W.W. Mieszka Roboszczyzne Dy-
cezyi lub oddala się z przyczyny że ma drugie Beneficium ad 3tium Plebania
ma Wieś N.N. Jurydyke Osiadłość Dusz Mieszczan Białogłow We Dworze
zaś Dusz lub Wsi niema Pensyą Dziesięcinę Pole lub Żyte z Folwarku
Klasztor. ad 4tum Dobra żadne nie odpadły Zagranicą. Summy zaś od Podo-
tyle tam &c. Hæc Dominationibus Vestris Dum scribimus Executionem
eor quam celerrimam in spatio Dier 22. Computando a Data presentium
demandamus Condecanales vero, postquam opus perfecerint remittant ad Lo-
Canos Suos qui ordinata bene Cursoria ut etiam Regulares eand. habeant
ad Officium remittant Datum Camenæ 1793. die 4. 22 Augusti

Petrus Malczewski Cancellarius et Protonotarius
Camenecensis

Cum vero hic usque processus 21 Mai Anni currentis Missus a nobis, retro ut in punctimus cum debita executione remissus non sit ad Officium gravissime commonemus Fraternitates unas sub gravi animaeversione officii ut contenta Processus hujus exactissime observent, que etiam in praesenti iterare voluimus 1mo Ut suprema excelsi Gubernii Mandata, ut primum pervenerint ad aliquam Ecclesiam absque mora, cum adnotatione Diei qua recipiuntur via cursoria remittant ad aliam, ne commissa hac in parte negligentia aliquam in se penam contrahat 2do Ut conficiatur Liber reparatus in quo transcripta eadem mandata penes singulas Ecclesias conservent, ne eorum obliteretur memoria 3tio Ut ad suam obloquentiam Populo ad Divina congregato etiam repetitis vicibus si id exigit distincte publicent, et Valvis Ecclesiae affigant, ne ignorantiam eorum quis incuset 4to Ut ultimus condecanalis ad Dnum suum Decanum remittat, Cui transmittere ad Nos incumbit pro certa informatione publicationis de quo publicatis, ratio a nobis reddi possit. Donis vero Decaniae enixe commendat quatenus Cursoriam ita ordinate disponant, ne condecanales gravatos se esse conquerant. Camenec Die 26. Augusti 93. An

Petrus Malczewski

[illegible]

Od Armii Generała Majora Leyb Gwardii Konnego Połku Prymier Majora Izasławskiego Gubernatora i Kawalera Szeremetowa.

Dochodzi do mnie prozba od Obywatelow w powierzonym rządzie Gubernii mojey że poddani ych w mnogim mnostwie zchodzą że swoich wsiow w drugie granice Guberni przyłączonemu Krajowi namiestnictwa tak że i za kordony, przeto zaleciłem JW: Jmc Panom rządzącym wyżey namienionemi Guberniami, rownym porządkiem doniesione ode Mnie i Komenderuiącym w nowo przyłączonych Kraiach Woyskami o wzięciu powinnych sposobow za pomocą subordynowanych Im mieysc Komend w zapobieżeniu takowych ucieczek tako po granicy Gubernii wesrodku onych i po Kordonie, a Sądowi za powinnosc osądziłem zalecić o zachowanie z swego strony żeby żaden z poddanych bez biletow od swoich Obywatelow i Panow a drudzy także bez biletu tak ich ubrzymywać i czynić srogie ukaranie na mocy Praw potym odsyłać ich pod strażą do tego mieysca do ktorego oni należą.

II. J: W: Jmc Pan Generał Porucznik Lubowiecki i Kawaler Komenderujący Ukraińską Dywizyą uwiadomia mnie że z pod Komendy Jego Zołnierze nie przychowujący Dyscyplinie Woyskowey używaią na złe tego i gorzey oddalaią się od służby Jey Imperatorskiey Mości i nieprzestaią do tych czas Dezerterować i jeżeli się nie znaydzie z strony ziemskich Urzędnikow rozrządek w poymaniu takowych należytey ostrożności to liczba takowych zbiegow większa się pomnoży, a chociaż iuż przez nieboszczyka Generała Anszeffa Grafa Michała Kreczetnikowa było zalecono po wszystkich mieyscach o łapaniu Dyzerterow, iednakże do pierwo za nieodbitą potrzebę i z strony swoiey wziąłem potwierdzić Sądowi żeby Ito do wiadomie Obywatelow aby oni naymocniey staralisie łapać Dezerteruiących bądź gdzie wich Wsiach pownaydowac się będą, i jeżeli z staranoscią [illegible] wykonywać będą te zalecenia to okażą przychylnosć i ochotę do służby Monarszey i rownie rządy ustanowionemu Rądniemi

Bazyli De Szeremeteff

Forma

O Pierwszych Wielkich Imionach na Nieszporach Jutrzni i Liturgii Nayiaśnieyszey Samowładney Wielkiey Pani Naszey Imperatorowey Katarzynie A: Łaskawie Cesarzy Bożey i o Następnikach Jey Prawowiernym Panu Carzowi i Wielkim Xiążęciu Pawle Piotrowiczu i o Małżonce Jego Prawowierney Pani Wielkiey.

Michał de Kreczetnikow Generał en Chef Woysk Rossyiskich Krajow nowo do Imperii Ross: przyłączonych Generał Gubernator wielu Orderow Kawaler.

Uwiadomiony z Rapportow JmC Pana Generała Lubowickiego Komenderuiącego Dywizyą Ukrainską, iż w Woysku pod Komendą Jego będącego częste pokazuią się dezercye, dla zapobieżenia onym zalecam wszelkim Zwierzchnościom po Miastach, Miasteczkach y Wsiach Rząd mieyscowy utrzymuiący aby Woyskowych Ludzi bez Paszportu Jeh własney Komendy, albo Abszytu przechodzących nie przepuszczali, owszem takowych zatrzymowali, y albo zatrzymanych do naybliższey Komendy odsyłali kazawszy związać albo oney znać dawali. Gdyby zaś który Obywatel sam Dziedzic czyli Possessor albo z ramienia onych Miastem, lub Wsią zarządzaiący ważył się Woyskowego bez Paszportu lub Abszytu przepuścić, albo onemu dać schronienie, aby mu dowiedziono było, z takowym nieodwłocznie podług surowości Prawa postąpiono będzie. Co aby każdego iak nayprędzey doszło wiadomości Uniwersał ten po Parafiach rozesłany y z Ambon publikowany mieć chcę. Działo się w Głowney Kwaterze Labunia D. 29. Mar: 1793 Ro:

M. Kreczetnikow (L. S.)

Wiadomo czynię Obywatelom Państw Jey Imperatorskiey Mości wcielonym iż dla nowych w tey części Kraju zarządzeń wstrzymane do tey pory należących za przeszłą Ratę Marcową Podatkow wybieranie, zacznie się powtornie na Dniu 15. następuiącego Maja podług starego stylu, na ktorym Dniu zwykłych Exekucyow mieyscach Exekutorowie też same podatki iaka podług Praw Polskich w przeszłey Racie Marcowey płacić byli powinni, a nie opłacili Jey Imperatorskiey Mości wybierać będą, ato wybranie nayduższey iak tylko do Dnia pierwszego Czerwca trwać będzie. Wszyscy zatym Obywatele, ktorzy winnych w Racie Marcowey Podatkow nie płacili y Kwitow zapłaconych nie otrzymali w przeciągu zamierzonego czasu Skarbowi Jey Imperatorskiey Mości wyścić się maią. Gdyż po upłynionym Terminie Exekucya woyskowa natychmiast do wyściczenia się przymuszeni zostaną. Na Czas ktorych Kwity podane są na Dekret w Woyskowym pod Komendą JmC Pana Generała Porucznika Lubowickiego zostaią za rekwizycyą tych że Komend wyścić się maią onym że Działo się w Głowney Kwaterze Lubunia 29. Aprilis 1793.

M. de Kreczetnikow (L. S.)

Wszem wobec y każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy, wiadomo czynię iż ponieważ na Dniu 6. Maja Krol JmC Polski wydał Uniwersał do Obywatelow swego Państwa żądaiący po nich aby na Dzień 27. Maja podług Rzymskiego Kalendarza na Seymiki zieachawszy się, tam na Seym Extraordynaryiny, ktorego zaczęcie Dzień 17. Czerwca rowno podług Rzym: Kalend: a na mieysce Seymu Miasto Grodno przeznaczna zdatnych z pomiędzy wielu do radzenia o Dobra tych Kraju obrali Posłow, a w Kraju Wielkiszym od naymiłościwszey Monarchini mojey rządowi mnemu łaskami powierzoney wielu naydować się może takowych, ktorzy w Kraju Polskim Dobra maią y posiadaią y onego są Obywatelami, y z tąd maią Prawo radzić ogolnym onego Szczęściu ktorego części y na nich szczegulnie spływać maią. Każdy przeto takowey Naymiłościwszey Moiey Monarchini wierny Poddany z doliny urzędow swoich Rzey Polski Obywatel na następuiących tego Kraju przed Seymowych y Seymowich obradach bydź przytomnym radzić y Przywileiow w tamtym Kraju sobie służących używać mocen iest y zupełny ma sobie zostawną wolność. Działo się w Głowney Kwaterze Labuniu D. 30. Aprilis 1793.

M. de Kreczetnikow (L. S.)

Adamus Comes in Krasne Krasinski Dei et Apostolicæ Sedis Gratia Episcopus Camenec. Podoliæ Eques Aquilæ Albæ

Universo Clero Seculari et Regulari Diecesis Nostræ Camenec. Podol. Nobis in Xto dilecto salutem in Domino. Quæ ab excelso Gubernio acce[pi]mus Communicamus Quabus vestris ut ea populo ad Divina congregato publicent ex Ambonis Præcavemus autem ut forma memento quæ in Rito Græco observanda præmittitur retinuat in sacristia cum in Liturgia Ritus Nostri Romani locum habere non sit.

Следственное дело

В деле пронумеровано 72 листов

Арх. Тех. работником Стрелецуховой

2 июля Февраля месяца 1955 года

В деле пронумеровано 75 (семьдесят пять) листов

Тех. работником

6 июля февраля месяца 1987 год

Под литером «Г».